

• ΕΥΡΟΚΕΡΔΟΣ •



ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EUROKΕΡΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 122 / ΙΟΥΝΙΟΣ 2009 / www.eurokerdos.com

ΤΙΜΗ: € 10,00



**Γιώργος Αλογοσκούφης:
«Μία κρίση,
είναι και
μία ευκαιρία»**



Ευθύμιος Μπουλούτας:

**«Marfin - Σπίτι
για όλους»**



Eurobank EFG:

**Ραγδαία ανάπτυξη
στην Κύπρο**



Κυριάκος Δρουσιώτης:

Ευθύνες και στους επιχειρηματίες



Elma Holdings: Χαρτοφυλάκιο
για «δύσκολους καιρούς»



• ΙΟΥΝΙΟΣ 2009 •

• ΤΕΥΧΟΣ 122 •

Big decisions follow you around.



Where can I be somebody?

Work for Grant Thornton and you will be a valued contributor, right from the start. With a high ratio of partners to staff, you can expect more time with your firm's leaders and more direct contact with clients.

So today's big decision could be tomorrow's reality. To explore opportunities available at Grant Thornton, visit www.gtcyprus.com or call us on **22 600 000**.



GrantThornton

Audit • Tax • Advisory



Eyes opened?

Seeing your business through the eyes of your customers, investors and even your competitors can make a real difference to your organization.

Our team of business advisors can offer a different view, arming you with the insights your business needs to achieve its full potential.

What's next for your business?
ey.com

 **ERNST & YOUNG**
Quality In Everything We Do

Περιεχόμενα



**ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

www.eurokerdos.com

E-mail: liveras@cytanet.com.cy

ΙΟΥΝΙΟΣ 2009, Τεύχος 122

- | | |
|---------------------------|---------------------|
| Εκδότης - Διευθυντής..... | Θεοφάνης Λιβέρας |
| Διευθύντρια | Νικολέττα Λιβέρα |
| Αρχισυντάκτης..... | Στέφανος Κοτζαμάνης |

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

- | | |
|--------------------------------|---|
| Φειδίας Πηλειδης..... | Δ/νων Συνέταιρος PriceWaterhouseCoopers |
| Ουράνιος Ιωαννίδης | Πολιτικός Αρθρογράφος |
| Χριστόδουλος Χριστοδούλου..... | Χρηματοοικονομικά |
| Μάριος Μαυρίδης | Οικονομολόγος |
| Χρήστος Ιακώβου..... | Πολιτικός Αναλυτής |
| Νεόφυτος Νεοφύτου | Συνέταιρος Ernst & Young |
| Μιχάλης Μιχαήλ | Συνέταιρος KPMG |
| Χρίστος Ρότσας | Εγκεκριμένος Λογιστής |
| Δημήτρης Στυλιανίδης | Σύμβουλος Επικοινωνίας |
| Ανδρέας Αναστασίου | .Αθήνα |
| Χάρης Κουρούκλης | .Αθήνα |

- | | |
|-------------------------|-----------------------------|
| Τυπογραφείο: | I. Γ. ΚΑΣΟΥΛΙΔΗΣ & ΥΙΟΣ ΛΤΔ |
| Διανομή: | Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ" |
| Ελεγκτές:..... | Γρηγορίου και Σία |
| Νομικοί Σύμβουλοι:..... | Σωτήρης Σαμψών Δικηγόρος |
| | Παγκράτης Λιβέρας Δικηγόρος |

ΓΡΑΦΕΙΑ:

- Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία.
Τηλ: 22 311 272, Fax: 22 317 127

- web site:** www.eurokerdos.com
E-mail: liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

- | | |
|---|------|
| Κύπρος | €100 |
| Ευρώπη | €150 |
| USA – CANADA-SOUTH AFRICA – AUSTRALIA | €150 |

Η Άποψή μας	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη.....	8-9
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου	10-11
Άρθρο Χρήστου Ιακώβου	12
Ευρωεκλογές	14-15



Διάλεξη Γιώργος Αλογοσκούφης	16-18
Συνέντευξη Κυριάκος Δρουσιώτης.....	20-22
Συνέντευξη Νίκος Μιχαλάς	24-25
Συνέντευξη Κίκης Λαζαρίδης	26-27
ΧΑΚ	28
Ελλαδικές Τράπεζες	30-32
Ελλαδική οικονομία	34-36



Marfin Laiki Bank.....	38-39
Ελληνική Τράπεζα.....	40-41



Eurobank EFG	42-44
Συνέντευξη Μιχαλάκης Ιωαννίδης	46-47
Elma Holdings Public Company Ltd	48
A&P (Andreou & Paraskevaides) Enterprises Ltd..	50-51
Δασκές Βιομηχανίες Κύπρου Δημόσια Λτδ.....	52-53
Κόσμος Ασφαλιστική	54-56
Logicom	58-59
SFS Group	60-61
Όμιλος Louis.....	62-63
Εθνική Τράπεζα	64-65
Έρευνα PWC	66
Συνέντευξη Τάσος Κούζουπος	68-70
Louis Krousaζιέρα	74-76
Όμιλος Λεπτός.....	78
Τουρισμός	80
Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη	82-84
Άρθρο Ανδρέα Ασσιώτη	86
Άρθρο Νίκου Σύκα.....	88
Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη	90
Επίκαιρα θέματα	92-98

Τα διδάγματα των Ευρωεκλογών



Προεκλογικώς συζητήσαμε το Κυπριακό, την οικονομική κρίση, τη... σοσιαλιστική ιδιότητα, άντε και γενικώς τον «ευρωπαϊσμό» σε αντιπαράθεση με τον «ευρωσκεπτικισμό» και με αιχμές περί Συνεταιρισμού για την Ειρήνη και περί προεδρικού μετα σύνταξη για την ένταξη στη ζώνη του ευρώ... Με εξαίρεση το τελευταίο από τα ανωτέρω πολιτικά ζητήματα, τα περισσότερα άλλα λίγη σχέση είχαν (για να μην πούμε καμία) με το σκοπό για τον οποίο υποτίθεται ότι ψηφίζαμε. Ομοίως άσχετα με τις ευρωπαϊκές υποθέσεις ήταν και τα συμπεράσματα που όλοι μας αντλήσαμε από τα αποτελέσματα που έβγαλαν οι κάλπες.

ΝΙΚΗΤΕΣ...

Τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών στην Κύπρο, προσφέρονται για πολλαπλή «ανάγνωση». Ο ΔΗΣΥ κέρδισε, όμως το ΑΚΕΛ δεν... έχασε. Το βασικό κυβερνητικό κόμμα συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό που έχει κερδίσει ποτέ, γεγονός που δεν μπορεί να μην εκληφθεί (και) ως ψήφος εμπιστοσύνης προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους χειρισμούς του στο Κυπριακό.

Ο ΔΗΣΥ, βεβαίως, ήταν το κόμμα που κέρδισε την πρώτη θέση στην προτίμηση των Ελληνοκύπριων, κατά την άποψή μας ως επιβράβευση τόσο της σοβαρής αντιπολίτευσης που ασκεί όσο και της -υπεράνω κομματικών σκοπιμοτήτων- υπεύθυνης στάσης του αναφορικά με το Κυπριακό.

Η ήπια συμπεριφορά, τουλάχιστον στην προεκλογική περίοδο, φαίνεται ότι ωφέλησε και την ΕΔΕΚ, ενώ το ακριβώς αντίθετο πρέπει να ισχύει για το ΔΗΚΟ, το ΕΥΡΩΚΟ και τους Οικολόγους, κόμματα τα οποία είχαν επιλέξει τη χρήση οξείας φρασεολογίας επί του Κυπριακού και των χειρισμών του Προέδρου Χριστόφια.

... και ηττημένοι

Το γεγονός ότι το ΔΗΚΟ ήταν το κόμμα με τη μεγαλύτερη μεταβολή στο ποσοστό του, προκαλεί ιδιαίτερα το ενδιαφέρον για ανάλυση της μεταβολής αυτής με παραγωγικό τρόπο.

Ασχέτως απόψεων επί του Κυπριακού, ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ και Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων έχει προφανείς λόγους να επιθυμεί να διατηρήσει τις προε-

δρίες του και να εξυπηρετήσει τα όποια μελλοντικά πολιτικά σχέδιά του.

Ο Υπουργός Εξωτερικών, ομοίως, είναι εύλογο ότι επιθυμεί να διατηρήσει την υπουργική ιδιότητα, καθώς και να υποστηρίξει (και) δι' αυτής πιθανές θεμιτές πολιτικές φιλοδοξίες του.

Την ίδια στιγμή, όμως, καθίσταται προφανές ότι οι πολιτικές φιλοδοξίες και οι εμπονές του Αναπληρωτή Προέδρου του ΔΗΚΟ έρχονται σε σύγκρουση με αυτές των δύο άλλων ισχυρών θεσμικών παραγόντων του κόμματος.

Από εδώ και πέρα

Οι Ελληνοκύπριοι ψηφοφόροι έστειλαν διάφορα μηνύματα με την ψήφο και με την αποχή τους. Το σημαντικότερο από αυτά πιστεύουμε πως ήταν ότι ήθελαν να ανατρέψουν την εντύπωση ότι είναι στην πλειοψηφία τους απορριπτικοί. Αντιθέτως, η επιβράβευση τόσο των ήπιων τόνων στα πολιτικά δρώμενα όσο και της θέλησης για έναν αξιοπρεπή συμβιβασμό στο Κυπριακό είναι τα διδάγματα που εμείς θα θέλαμε να κρατήσουμε από τις Ευρωεκλογές.

Πιστωτικές Κάρτες Alpha Bank

ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟ 5 ΦΟΡΙΕΤΑΙ ΠΟΛΥ!



Αυτό το καλοκαίρι, οι πιστωτικές κάρτες **Alpha Bank Visa** και **Alpha Bank CASHBACK MasterCard** σας επιβραβεύουν με 5!

Με μόνο 5 συναλλαγές το μήνα στην κάρτα σας, μπορεί να είστε ένας από τους 5 τυχερούς που θα κερδίσουν **€5.000 CASHBACK** στο λογαριασμό της κάρτας!

Κινηθείτε λοιπόν με τις πιστωτικές κάρτες της Alpha Bank από 1 Ιουλίου μέχρι και 30 Σεπτεμβρίου 2009 και απολαύστε ένα **ΠΕΝΤΑΣΤΕΡΟ** καλοκαίρι!

Η Τράπεζα θα δικαιούται να κάνει μνεία των ονομάτων των νικητών σε διαφημιστικό υλικό ή υλικό δημοσίων σχέσεων.



**Κερδίστε
€5000
CASHBACK
στην κάρτα σας!**

Δωρεάν Γραμμή Επικοινωνίας
800 ALPHA
(2 5 7 4 2)



ALPHA BANK

Και για κάρτες που επιστρέφουν μετρητά... *Mazi*

22888888, www.alphabank.com.cy

Κρίση ήταν και... δεν πέρασε!

Όσο και αν κάποιοι βλέπουν την ανάκαμψη να έρχεται σε λίγους μήνες από σήμερα, εμείς χρέος έχουμε να δουλέψουμε περισσότερο, εξυπνότερα και συστηματικότερα



**ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΛΙΒΕΡΑΣ**
Εκδότης

Hέντονη τροχιά ανόδου που έχουν διαγράψει τα διεθνή χρηματιστήρια από το Μάρτιο και μετά, καθώς και κάποια θετικά πρώτα δείγματα από το εξωτερικό έχουν ήδη διαμορφώσει μια σαφώς καλύτερη ψυχολογία σε σχέση με το παρελθόν. Ορισμένοι μάλιστα, οι πλέον αισιόδοξοι, έσπευσαν να ορίσουν το τέλος του καλοκαιριού, ως το τέλος της κρίσης, βλέποντας στη συνέχεια μια τάση ουσιαστικής και μακροπρόθεσμης ανάκαμψης να ξεκινάει. «Κρίση ήταν και πέρασε», υποστηρίζουν...

Το πιθανότερο ωστόσο, είναι ότι οι υποστηρικτές της παραπάνω άποψης, κάνουν λάθος. Αναμφίβολα, το παγκόσμιο σύστημα μπορεί σήμερα να μην τρέμει και ο λεγόμενος συστημικός κίνδυνος να είναι πολύ μικρότερος σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν. Ωστόσο, η κρίση παραμένει εδώ.

Είναι πολύ δύσκολο να δεχτούμε ότι η μεγαλύτερη μεταπολεμική κρίση θα πλήξει την κυπριακή οικονομία μόνο για δέκα έως δώδεκα μήνες... Είναι πολύ δύσκολο επίσης να δεχτούμε ότι μια τόσο δομική κρίση, αντιμετωπίζεται μόνο με... νέα δανεικά και με ρευστότητα που προσφέρουν οι κυβερνήσεις στις οικονομίες. Όλοι φοβούνται ότι όλο αυτό το «φρέσκο χρήμα» των κρατικών μέτρων στήριξης θα αφήσει έντονη τη σκιά του στην παγκόσμια οικονομία, μέσα από άνοδο των επιτοκίων, μέσα από πληθω-

**Τι πρέπει να αλλάξει
σε επιχειρήσεις,
τράπεζες, πολίτες και
Κυβέρνηση**

ριστικές πιέσεις, μέσα από...

Πέραν όμως αυτών, θα πρέπει να μην ξεχνούμε και κάτι που κατά τη γνώμη μας, είναι πολύ σημαντικό. Ότι δηλαδή, πέρα από τη διεθνή κρίση, η Κύπρος καλείται να αντιμετωπίσει με αποτελεσματικότητα και τα δικά της δομικά οικονομικά προβλήματα.

Ανεξάρτητα λοιπόν από την κρίση, ο κυπριακός τουρισμός χάνει συνεχώς μερίδια αγοράς την τελευταία δεκαετία, καθώς το Στρατηγικό Σχέδιο για τον κλάδο παρήλθε... σχεδόν άπρακτο.

Ανεξάρτητα από την κρίση, δεν μπορεί μια οικονομία να αναμένει ότι συνεχώς οι τιμές των ακινήτων της θα αυξάνονται αλματωδών και ότι συνεχώς ολοένα και περισσότεροι ξένοι θα συρρέουν για να αγοράσουν κατοικίες στην Κύπρο και μάλιστα έναντι οποιουδήποτε τιμήματος.

Ανεξάρτητα από την κρίση, θα πρέπει να δημιουργήσουμε ένα θεσμικό πλαίσιο που να προσελκύει ξένους επενδυτές και όχι να απομακρύνει τους υπάρχοντες. Όταν για παράδειγμα μεσούσης της οικονομικής κρίσης όπου οι κυβερνήσεις των ισχυρότερων κρατών του

κόσμου «παρακαλούσαν» για επενδύσεις από το εξωτερικό, στην Κύπρο απαγορεύαμε στον Όμιλο MIG να ενισχύσει το ποσοστό του σε τράπεζα που ήδη είχε υπό τον έλεγχό της! Μείναμε επίσης στο «γράμμα του νόμου» όταν μέσω «κλειστών περιόδων» αποτρέπαμε στη MIG να αγοράσει μετοχές από το ΧΑΚ!!!

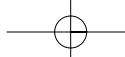
Όλα λοιπόν δείχνουν ότι οι επιπτώσεις της διεθνούς κρίσης στην κυπριακή οικονομία θα συνεχιστούν και για το λόγο αυτό όλοι θα πρέπει να κοιτάξουμε να διδαχτούμε από την κρίση.

- Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι περισσότερο προσεκτικές στους ρυθμούς επέκτασής τους, στην ανάληψη νέων κινδύνων και στην αύξηση των εξόδων τους.

- Οι τράπεζες θα πρέπει να είναι περισσότερο προσεκτικές στις δανειοδοτήσεις τους και οι πελάτες των τραπεζών περισσότερο συγκρατημένοι στη λήψη δανείων.

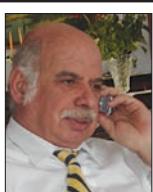
- Η Κυβέρνηση θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την αποδοτικότερη λειτουργία της κρατικής μηχανής καθώς και για τη δημιουργία έργων υποδομής.

- Επίσης, η Κυβέρνηση θα πρέπει να επιδείξει την απαραίτητη ευλυγισία προκειμένου να προσελκυσθούν μεγάλα επενδυτικά έργα, που θα δώσουν πνοή στην οικονομίας μας σε βάθος χρόνου.



Τις πταίει;

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση πρώτη δύναμη αναδείχθηκε η αποχή. Τούτο ισχύει και στην Κυπριακή Δημοκρατία. Το 40+% του εκλογικού σώματος απείχε από την εκλογική διαδικασία. Το 40+% των Κυπρίων πολιτών επέλεξε να μην προσέλθει στις κάλπες. Το πρώτο και κύριο ερώτημα που προκύπτει και χρήζει απάντησης για να γίνει αξιόπιστη διαπραγμάτευση του θέματος της αποχής και χρήσιμη εξαγωγή συμπερασμάτων, ώστε να προταθούν και να υλοποιηθούν λύσεις είναι αν οι τηρήσαντες αποχή το έκαναν συνειδητά, ήταν δηλαδή επιλογή ή ενήργησαν έτσι χωρίς να προβληματισθούν;



**Του
Ουράνιου
Ιωαννίδη**

Πρώην Υπουργός
Παιδείας και
Πολιτισμού

Το ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί εύκολα. Και δύσκολα να απαντηθεί και μέσα από ποσοτική έρευνα. Γιατί άλλο είναι το τι λέγει μεταγενέστερα ή προγενέστερα ή σε άλλο χρόνο κάποιος απαντώντας ένα ερωτηματολόγιο και άλλο με ποιο τρόπο σκέφτεται όταν ενεργεί κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Μια ποιοτική έρευνα

ίσωσα να έδινε μια πιο ακριβή εικόνα. Επειδή όμως έρευνες δεν είναι διαθέσιμες τώρα και δεν ξέρουμε αν θα γίνουν και πότε και εάν και όταν γίνουν αν θα δημοσιοποιηθούν, η διαπραγμάτευση που ακολουθεί είναι υποθετική.

Το γεγονός είναι ότι το σύνηθες πλέον σε μη υποχρεωτικές συμμετοχές σε διαδικασίες εκλογών είναι να συμμετέχει ένας στους δύο πολίτες. Τούτο υποδηλεί ότι υπάρχουν στην κοινωνία δύο πληθυσμοί. Οι παρόντες και απόντες. Οι εν τίνι μέτρων οπαδοί της πολιτικής και οι οπαδοί της πολιτικής της απολιτικής.

Τούτοι οι δυο πληθυσμοί έχουν εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά που αποκτήθηκαν στην πορεία του χρόνου. Γράφεται τούτο με πλήρη επίγνωση γιατί έρευνες των αρχών της δεκαετίας που διανύουμε έδειξαν ότι οι νέοι μας ήσαν πανευρωπαϊκά και παγκόσμια οι πιο πολιτικοποιημένοι.

Και είναι απορίας άξιο πως μια κοινωνία πολιτικοποιημένη κατέληξε μέσα σε λίγα χρόνια να μοιραστεί στα δύο και το ένα μισό της να αποστασιοποιηθεί από την πολιτική. Έστω και μόνο στις Ευρωεκλογές.

Το ότι ήταν πολιτικοποιημένη η κοινωνία μας



αποδεικνύταν σε κάθε και με κάθε ευκαιρία που χωρίς να είναι υποχρεωτική η προσέλευση στις κάλπες έδινε το παρόν της σύσσωμη.

Αδιάψευστοι μάρτυρες, το ενωτικό δημοψήφισμα του 1950 και το δημοψήφισμα του 2004 για το σχέδιο διευθέτησης του Κυπριακού. Η μη υποχρεωτικότητα λοιπόν της ψήφου στις Ευρωεκλογές του 2009 δεν μπορεί να αξιολογηθεί ως η μόνη ή έστω η κύρια παράμετρος που οδήγησε στην αποχή, αλλά μόνον ως η παράμετρος που έδωσε την ευκαιρία ατιμωρητί να εκδηλωθεί η αποχή.

Άλλα λοιπόν τα αίτια της αποχής, βαθύτερα και πιο ουσιαστικά και αυτά πρέπει να εντοπισθούν αν πραγματικά ενδιαφέρει η δημοκρατία να λειτουργεί.

Συσχετίζοντας την αρθρόα προσέλευση που επιδείχθηκε στα δημοψηφίσματα με την αποχή των Ευρωεκλογών του 2004 και του 2009 και την μικρότερη αποχή στις ενδοκυπριακές εκλογές, βουλευτικές, προεδρικές, και δημοτικές με επικρεμάμενη όμως τη δαμόκλειο σπάθη της τιμωρίας ο' αυτές, ένα συμπέρασμα που αβίαστα εξάγεται είναι ότι στα δημοψηφίσματα οι πολίτες νιώθουν ότι έχουν λόγο στη λήψη της απόφασης, στις εθνικές και άλλες ενδοκυπριακές εκλογές ότι έχουν γ' αυτούς αρκετό ενδιαφέρον που αφορά την καθημερινότητα τους, είτε είναι ο δικός τους δημοτικός σύμβουλος ή σχολικός έφορος ή κοινοτάρχης που θα εκλεγεί, είτε ο βουλευτής της περιοχής τους και της παράταξης τους, είτε ο πρόεδρος της Δημοκρατίας που θα διορίσει τις εκατοντάδες

άλλους που θα διαφεντεύουν τη ζωή τους με βάση την λογική είτε εμείς είτε οι απέναντι, ενώ για τις Ευρωεκλογές έχουν αποδεχθεί, σωστά ή λανθασμένα δεν εξετάζεται, ότι οι έξι Κύπριοι Ευρωβουλευτές δεν μπορούν να έχουν ρόλο μεγαλύτερο από το μέγεθος τους δηλαδή 6 στους 736, μέγεθος που θεωρούν αμελητέο για παρέμβαση.

Θα μπορούσε να αναλυθεί πιο εκτεταμένα η αποχή και να προστεθούν και πολλές άλλες παράμετροι όμως θα ήταν ήσσονος σημασίας σε σχέση με τη βασική ανάλυση που παρατέθηκε και ελάχιστα θα επηρέαζαν τις προτεινόμενες λύσεις.

Στο διά ταύτα λοιπόν.

Με ποιο τρόπο είναι δυνατόν, χωρίς υποχρεωτικότητα συμμετοχής στην εκλογική διαδικασία, να ενεργοποιηθούν οι πολίτες ώστε να ασκούν και να μη απεμπολούν το δικαίωμα του εκλέγειν ή καλύτερα να γίνονται συμμέτοχοι στην κορυφαία εκδήλωση της δημοκρατίας; Πώς θα γίνει κατορθώτο να κατανοήσουν οι πολίτες ότι το εκλέγειν στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία εκτός από δικαίωμα είναι και καθήκον; Ή καλύτερα είναι καθήκον και μάλιστα ιερό, εκτός από δικαίωμα.

Να αντληθούν ότι η αποχή τους, ενδυναμώνει τη ψήφο των μετεχόντων, σχεδόν τη διπλασιάζει και έτσι οι μισοί παρόντες αποφασίζουν και για τους απόντες, αποφασίζουν και γι' αυτούς χωρίς αυτούς.

Πρώτα και κύρια πρέπει να καταβληθεί κοινή

προσπάθεια με πόρους της ίδιας της Ενωμένης Ευρώπης και των εταίρων σ' αυτήν για να προβληθεί η σημασία των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου για την καθημερινότητα του κάθε ευρωπαίου πολίτη. Να καταδειχθεί ότι ο ρόλος και ο λόγος των Ευρωβουλευτών δεν είναι ανάλογος του αριθμού τους και μόνον σε σχέση με το σύνολο αλλά είναι τουλάχιστον πολλαπλάσιος αφού είναι μέρος ομάδων του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου που είναι πολύ μικρότερες αριθμητικά, αλλά πρώτιστα ότι ο ρόλος και ο λόγος τους είναι ανάλογος της ποιότητας τους και όχι του αριθμού τους και ότι με τις παρεμβάσεις τους έστω και ολιγάριθμοι μπορούν ν' αλλάξουν το ρουν της ιστορίας.

Δεύτερο πρέπει να γίνει προσπάθεια να μειωθεί η θητεία του Ευρωκοινοβουλίου με ταυτόχρονο περιορισμό θητειών ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κατεστημένου και να προωθείται η ανανέωση πράγμα που θα εμπλέκει στην εκλογική διαδικασία και πιο νέους ανθρώπους ή και άλλους ανθρώπους με ενδιαφέρον για προσφορά και όρεξη για δουλειά μέσω αντιπροσώπων που θα τους επιλέγουν γιατί τους αντιπροσωπεύουν και όχι γιατί έχουν καλύτερους μηχανισμούς εκλογής.

Τρίτο πρέπει να επεκταθεί ο χρόνος της εκλογικής διαδικασίας έτσι που κανένα τριήμερο και καμία συγκυρία να μην αποτελεί εμπόδιο για να προσέλθει ο πολίτης στην κάλπη. Εκλογική διαδικασία μιας εβδομάδας από Δευτέρα μέχρι Κυριακή θα έδινε στους πάντες την ευκαιρία να προσέλθουν και να ρίξουν το ψηφοδέλτιο τους στην κάλπη.

Και ένα τέταρτο και τελευταίο. Η ηλεκτρονική ψηφοφορία με τα σύγχρονα συστήματα θα ήταν καταλυτική για την αύξηση της συμμετο-



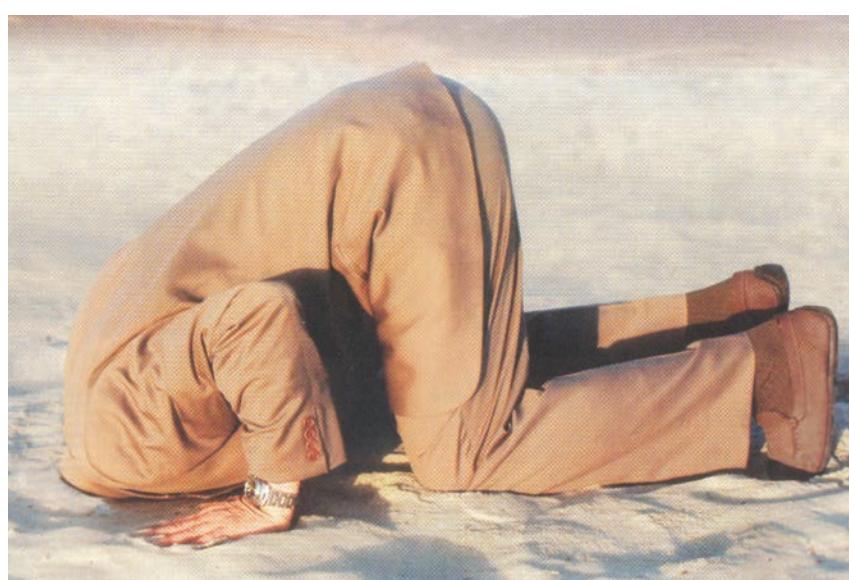
χής, για την αξιοπιστία της εκλογικής διαδικασίας, το μηδενισμό του κόστους της, μα πάνω απ' όλα στην απόλυτη διασφάλιση του ανεπηρέαστου της εκλογικής διαδικασίας αφού θα αποκλειστεί κάθε παρέμβαση του ανθρώπινου παράγοντα.

Ος κατακλείδα όμως πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η αποχή είναι απόλυτα συναρπτημένη με την αίσθηση του πολίτη ότι είναι έξω ή στο περιθώριο του πολιτικού συστήματος. Ότι είναι, στη δημοκρατία την έμμεση ή την αντιπροσωπευτική, υλικό μιας μόνο χρήσης ανά πενταετία. Ότι το σύστημα τον θέλει μόνο τη στιγμή της κάλπης αλλά δεν τον θέλει στη διάρκεια της πενταετίας. Και με την αποχή θεωρεί ότι ανταποδίδει τα ίσα.

Και δεν πρέπει να αγνοείται ότι οι πολίτες

θα επιστρέψουν ως το άλλο σκέλος του πολιτικού συστήματος όταν και εάν και μόνον τότε, που θα πεισθούν με αποδείξεις ότι το πολιτικό προσωπικό, αυτοί που ζητούν τη ψήφο τους, είναι πολιτικοί που ζουν για την πολιτική χωρίς να την κάνουν επάγγελμα και πηγή πλούτου και όχι πολιτικοί που ζουν από την πολιτική ανάγοντας την σε επάγγελμα και πηγή πλούτου.

Μια οδός προς αυτή την κατεύθυνση θα ήταν η οριζόντια ψηφοφορία. Μια δεύτερη οδός που φαίνεται αντίθετης κατεύθυνσης από την προηγούμενη αλλά δεν είναι, θα ήταν η θέσπιση μονοεδρικών περιφερειών για τις βουλευτικές π.χ. εκλογές. Και πολλές άλλες καινοτομικές λύσεις που θα οδηγούσαν σε πιο συμμετοχική δημοκρατία και θα τόνωναν το ενδιαφέρον του πολίτη για την πολιτική.



Οικονομία

Μεταπτώσεις, αντιφάσεις και παλινδρομήσεις ειδημόνων



**Του Δρα.
Χριστόδουλου
Χριστοδούλου**

*Πρώην Υπουργός
Οικονομικών και
Εσωτερικών και
τέως Διοικητή
της Κεντρικής
Τράπεζας Κύπρου*

Έχει επανειλημμένα τονισθεί και δεν θα κουρασθούμε να το επαναλαμβάνουμε, να το επανατονίζουμε και να το επανυπενθυμίζουμε: Η μεγάλη κρίση που δοκιμάζει τη διεθνή χρηματοοικονομία και την πραγματική οικονομία εδώ και δύο σχεδόν χρόνια δεν είναι ούτε μονοσήμαντη ούτε απλή και εύκολη ως προς τα αίτια και τις επιπτώσεις της.

Είναι η κρίση αυτή - η δεύτερη μεγαλύτερη και χειρότερη μετά τη φοβερή κρίση, γνωστή ως το μεγάλο Κραχ του 1929 - το αποτέλεσμα μιας σειράς εγκληματικών σφαλμάτων, ασύγγινωστων πράξεων και ενεργειών που προηγήθηκαν, αλλά και που συνεχίστηκαν ακόμη και μετά την έναρξη της περί το φθινόπωρο του 2007, από μέρους των ιθυνόντων, κρατικών και μη, της αμερικανικής χρηματοοικονομίας.

Ο κ. Γκρήνσπαν, Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των Η.Π.Α., ο κ. Πόλσον, αμερικανός Υπουργός των Οικονομικών, οι επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας, που χρηματοδοτούνται κυρίως από την αμερικανική οικονομική υπερδύναμη αλλά και, συνακόλουθα, απύπιας αλλά ουσιαστικώς, ποδηγητούνται από αυτή, καθώς επίσης και ο κατά πάντα ανεκδιήγητος επί οκταετίαν Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Μπους, υπήρξαν θλιβεροί πρωταγωνιστές του φοβερού οικονομικού δράματος που ταλανίζει από διετίας σύμπασα την ανθρωπότητα.

Πρώτον, γιατί ανέχθηκαν ή και ενθάρρυναν την ασυδοσία των αετονύχηδων. Δεύτερον, γιατί απέκρυψαν ή δεν ενημερώθηκαν και δεν ενημέρωσαν για την πραγματική έκταση και το βάθος της κρίσης. Τρίτον, γιατί διακρίθηκαν για την αδράνεια, την απραξία και την παθητική παρακολούθηση της κλιμάκωσης της κρίσης. Και,



τέταρτον, γιατί με τις κατά καιρούς δηλώσεις, εκτιμήσεις και προβλέψεις τους δημιούργησαν σύγχυση και επεξέτειναν τον πανικό και την ψυχολογία της αβεβαιότητας. Ιδιαίτερα ως προς το τελευταίο, αποτελούν πράγματι θλιβερό μνημείο αναφοράς προς αποφυγήν οι μεταπτώσεις, αντιφάσεις και παλινδρομήσεις όχι μόνο των προαναφερθέντων αλλά και των διαφόρων μεγαλόσχημων θεσμικών οργάνων και αξιωματούχων, που επηρεάζουν τις εξελίξεις και τις διαμορφώσεις της διεθνούς οικονομίας.

Τι να πρωτοαναφέρει κανείς για να τεκμηριώσει τα πιο πάνω; Τις προ μερικών μηνών εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως που πρόβλεπαν αισθητή χειροτέρευση της διεθνούς οικονομίας και μεγαλύτερη κλιμάκωση της κρίσης το 2010; Τώρα οι ίδιοι Οργανισμοί με τους επικεφαλής τους αναδιπλώνονται. Προβλέπουν ότι η κρίση θα ανακοπεί φέτος και ότι

περί το τέλος του τρέχοντος έτους και στις αρχές του επομένου θα αρχίσει η ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας!

Είναι και οι Ευρωπαίοι ηγέτες που διαχειρίζονται τα ευρωπαϊκά οικονομικά και επιπρεάζουν τις ευρύτερες διεθνείς οικονομικές εξελίξεις: Ο κ. Μπαρόζο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Τρισέ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και ο κ. Αλμούνια, αρμόδιος για τα οικονομικά Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτοί προ μερικών μηνών επίσης έσχιζαν τα υπάτια τους και έστελναν μαύρα μαντάτα για το τρέχον έτος και ακόμη πιο μαύρα για το προσεχές έτος της ευρωπαϊκής και της παγκόσμιας οικονομίας.

Είναι, όμως, και οι μεγαλόσχημοι Οίκοι και Ιδρύματα της ασχημονίας που μετατίππουν από την πλήρη απόγνωση στην αισιοδοξία και παλινδρομούν από την αισιόδοξη προοπτική στην επιφύλαξη και αντιφάσκουν και παραπλανούν. Οι Standard & Poor's, οι Moody's και οι Fitch, η



Ο κ. Μπαρόζο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Τρισέ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και ο κ. Αλμούνια, αρμόδιος για τα οικονομικά Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

J. P. Morgan και η City Bank, η Morgan Stanley και η Deutsche Bank, η UBS και η Credit Suisse, όλη η αφρόκρεμα της διεθνούς χρηματοοικονομίας, που φέρει βαρύτατες και πρωτογενείς ευθύνες και για τη δημιουργία και μη πρόβλεψη της κρίσης αλλά και για τις αλλοπρόσαλλες, αντιφατικές και συντελεστικές στην απάθεια της ψυχολογίας και της όλης συμπεριφοράς των κρατών, των μεγαλοεπενδυτών και των απλών ακόμη πολιτών.

Παραθέτουμε αποσπάσματα πρόσφατων δηλώσεων ή ανακοινώσεων και εκτιμήσεων μερικών από τους πιο πάνω αναφερθέντες:-

- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (ΟΟΣΑ): Ο επικεφαλής του Οργανισμού κ. Άνχελ Γκουρία προβλέπει ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας στα τέλη του 2009 και εκτιμά ότι ο ρυθμός της οικονομικής επιβράδυνσης φαίνεται να μετριάζεται. Παράλληλα εκτιμά ότι η αμερικανική οικονομία θα ανακάμψει πριν από την ευρωπαϊκή, επειδή θα τονωθεί από το πακέτο μέτρων του Προέδρου Ομπάμα.
- Επενδυτικός Όικος Citi: «Η άνοδος των αγορών θα έχει συνέχεια, γιατί η τελευταία ανάκαμψη είναι κάτι παραπάνω από ένα bear market rally».

- J. P. Morgan: «Ο ρυθμός επιδείνωσης της παγκόσμιας οικονομίας επιβραδύνεται, αν και υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που δεν συνηγορούν υπέρ μιάς τυχαίας ανάκαμψης».
- Credit Suisse: «Είμαστε πεπεισμένοι ότι, παρά το γεγονός ότι η αγορά κατοικιών στη Μεγάλη Βρετανία δεν έχει φθάσει σε επίπεδο απόλυτης ανάκαμψης, βρισκόμαστε προ των πυλών μιας περιόδου σταθερότητας».
- Ευρωπαίος Επίτροπος Αλμούνια: Δήλωσε ότι βλέπει κάποια θετικά σημάδια στην παγκόσμια οικονομική ανάκαμψη. Είπε, επίσης, ότι η εμπιστοσύνη έχει αρχίσει να επιστρέφει και όταν η ανάκαμψη αποκτήσει ορμή, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ακολουθήσει μια στρατηγική εξόδου, στοχεύοντας στη μείωση των ελλειψών και προωθώντας διαρθρωτικές αλλαγές.
- A. Βέμπερ, Διοικητής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας της Γερμανίας (Bundesbank): «Υπάρχουν σίγουρα προσδοκίες ότι η οικονομία της Ευρωζώνης θα σταθεροποιηθεί σταδιακά αργότερα εντός του 2009. Τελευταία υπάρχουν ενδείξεις ότι η επιβράδυνση στην Ευρωζώνη και τη Γερμανία περιορίζεται».
- Τρισέ, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρι-

κής Τράπεζας: Εξέφρασε την εκτίμηση ότι το υπόλοιπο του 2009 θα είναι λιγότερο κακό από το πρώτο τρίμηνο για τη διεθνή οικονομία και επιβεβαίωσε ότι προβλέπει ανάκαμψή της εντός του 2010.

Συγκρίνετε τις πιο πάνω δηλώσεις και εκτιμήσεις των ίδιων Οίκων ή αξιωματούχων με εκείνες που έκαναν πριν από μερικούς μήνες και θα αντιληφθείτε την τεράστια διαφορά. Την απίστευτη προς το καλύτερο διαφοροποίησή τους. Άλλα και την εξίσου απίστευτη μεταπτωτική και αντιφατική θεώρηση των προβλεπόμενων διεθνών οικονομικών εξελίξεων.

Οπωσδήποτε στο χώρο της οικονομίας η απολυτότητα σε σχέση με τις μελλοντικές προβλέψεις των οικονομικών εξελίξεων δεν έχει θέση. Όμως η διαπιστωθείσα και διαπιστούμενη αντιφατικότητα και μεταπτωτικότητα των πιο πάνω «έγκυρων» και «αυθεντικών» παραγόντων και οργανισμών είναι επίσης εκτός πάσης ανεκτής λογικής.

Ας είμαστε, συνεπώς, όλοι και στην Κύπρο, κυβερνώντες και κυβερνώμενοι, πολύ προσεκτικοί όταν αξιολογούμε τις εκτιμήσεις και προβλέψεις των διεθνών αναλυτών. Δεν αποτελούν ούτε θέσφατα ούτε ευαγγελικές περικοπές.

Η γεωπολιτική θεώρηση Νταβούτογλου για την Κύπρο

Mε το διορισμό του καθηγητή Αχμέτ Νταβούτογλου εσχάτως στη θέση του υπουργού εξωτερικών της Τουρκίας αναπτύχθηκε μία εκτεταμένη αρθρογραφία, τόσο στον Αθηναϊκό όσο και στον Κυπριακό Τύπο γύρω από την πάγια γεωπολιτική του θεώρηση για τη θέση της Τουρκίας στη διεθνή σκηνή. Κάποιοι αγκιστρώθηκαν στην άποψή του για «μηδενικές τριβές με τους γείτονες της Τουρκίας» απολυτοποιώντας τη γενικότερη προσέγγισή του για τα Ελληνοτουρκικά και το Κυπριακό.



**Του Χρήστου
Ιακώβου**
Διευθυντή
του Κυπριακού
Κέντρου Μελετών

Πρόκειται για αποσπασματική και παραπλανητική ερμηνεία των απόψεων Νταβούτογλου.

Ως επιστήμονας, ο Νταβούτογλου είναι πολύ καλός γνώστης και χειριστής του θεωρητικού μοντέλου γεωπολιτικής ανάλυσης του Χάλφορντ Μάκιντερ (1861-1947) δηλαδή της αγγλοσαξωνικής γεωπολιτικής σχολής, προσαρμόζοντάς την στον μείζονα στρατηγικό στόχο της Τουρκικής υψηλής στρατηγικής που είναι η επιδίωξη του καλύτερου δυνατού γεωπολιτικού ρόλου για την Τουρκία στον 21ο αιώνα. Οι απόψεις του κωδικοποίηθηκαν στο βιβλίο του *Stratejik Derinlik: Türkîye'nin Uluslararası_Konumu, (Στρατηγικό Βάθος: Η θέση της Τουρκίας στη Διεθνή Σκηνή)* που εκδόθηκε για πρώτη φορά το 2001. Ο Νταβούτογλου επιχειρεί να κάνει τη κλασική γεωπολιτική σύζευξη. Από τη μία περιγράφει το γεωγραφικό πλεονέκτημα του «στρατηγικού βάθους» της Τουρκικής θέσης στο διεθνές σύστημα και από την άλλη προσπαθεί να εξηγήσει ποιοι θα πρέπει να είναι οι πολιτικοί στόχοι της Τουρκίας που υπαγορεύονται από τη γεωγραφία, δηλαδή η εξισορρόπηση της ένταξης της χώρας στους δυτικούς θεσμούς με την άσκηση κεντρικού και ηγετικού ρόλου στο μουσουλμανικό κόσμο.

Ο Νταβούτογλου τεκμηριώνει την άποψή του ως εξής: Η Τουρκία δεν είναι περιφέρεια αλλά γεωπολιτικό κέντρο. Κατέχει κεντρική θέση μεταξύ Ευρώπης - Ασίας - Αφρικής με αστείρευτο γεωγραφικό βάθος το οποίο εκτείνεται σε τρεις επάλληλες γεωγραφικές ζώνες: την εγγύς



χερσαία λεκάνη (Βαλκανία, Καύκασος, Μέση Ανατολή), την εγγύς θαλασσία λεκάνη (Μαύρη Θάλασσα, Av. Μεσόγειο, Κασπία, Ερυθρά Θάλασσα και Περσικός Κόλπου) και την εγγύς ηπειρωτική λεκάνη (Ευρώπη, B. Αφρική, Κεντρική και Ανατολική Ασία). Επίσης, κατά τον Νταβούτογλου, το Θωμανικό παρελθόν της Τουρκίας της παρέχει πρόσθετο ιστορικό βάθος.

Αυτό που ουσιαστικά εισπρεγίται στον Νταβούτογλου είναι ότι η Τουρκία έχει το γεωπολιτικό πλεονέκτημα να μετατραπεί σε πανίσχυρο ενδοσυστημικό πόλο ισχύος του ευρω-ασιατικού συστήματος ασφαλείας. Αυτό θα της επιτρέψει να αναδυθεί, με πλανητικούς όρους, σε δύναμη διεθνούς εμβέλειας.

Ιστορικά οι χώρες που διεκδίκησαν στρατηγικό βάθος πολύ πέραν των συνόρων τους, χωρίς να διαθέτουν και το ανάλογο πολιτικοδιπλωματικό, οικονομικό και στρατιωτικό εκτόπισμα διολίσθησαν στο σφάλμα της στρατηγικής υπερεξάπλωσης και τα οράματά τους για «νέους ρόλους» συνετρίβησαν στα ερείπια των υπερβολικών φιλοδοξιών τους. Γι' αυτό και τους ευσεβείς πόθους, έστω και αν είναι στρατηγικοί στόχοι, δεν πρέπει στην στρατηγική ανάλυση να

τους εκλαμβάνει κανείς ως τετελεσμένο γεγονός. Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, όταν ο Νταβούτογλου μιλά για «μηδενικές τριβές με τους γείτονες της Τουρκίας» δεν αναφέρεται στην Κύπρο γιατί σύμφωνα με την ανάλυσή του, η Κύπρος πρέπει να παραμείνει ενσωματωμένη στο σύστημα ασφαλείας που επέβαλε η Τουρκία από το 1974. Αυτό υπηρετεί πλήρως τον κεντρικό ρόλο που οραματίζεται για τη χώρα του στην Ευρασιατική σκακιέρα ο Τούρκος υπουργός εξωτερικών. Πιο συγκεκριμένα στη σελίδα 175 του βιβλίου του, στο υποκεφάλαιο «Ο στρατηγικός γύρδοις δεσμός της Τουρκίας: Η Κύπρος», ο Νταβούτογλου αναλύει τη γεωπολιτική θέση του νησιού ως εξής: «Η Κύπρος διαθέτει κεντρική θέση μέσα στην παγκόσμια ήπειρο αφού βρίσκεται σε ίση απόσταση από την Ευρώπη, την Ασία και την Αφρική. Μαζί με την Κρήτη ευρίσκεται σε μία γραμμή πάνω στην οποία διασταυρώνονται οι θαλάσσιες οδοί. Η Κύπρος κατέχει θέση μεταξύ των Στενών, που χωρίζουν Ευρώπη και Ασία, και της Διώρυγας του Σουέζ, που χωρίζει Ασία και Αφρική, ενώ ταυτοχρόνως έχει τη θέση μίας σταθερής βάσης και ενός αεροπλανοφόρου, που θα πιάνει το σφυγμό των θαλασσίων οδών του Άντεν και του Χορμούζ, μαζί με τις λεκάνες του Κόλπου και της Κασπίας, που είναι οι πιο σημαντικοί οδοί σύνδεσης Ευρασίας-Αφρικής». Καταλήγοντας στον Νταβούτογλου υποστηρίζει: «Μία χώρα που αγνοεί την Κύπρο δεν μπορεί να είναι ενεργή στις παγκόσμιες και περιφερειακές πολιτικές».

Στη σελίδα 180, ο Νταβούτογλου συμπικνώνει τη στρατηγική του για την Κύπρο: «Την Κύπρο δεν μπορεί να αγνοήσει καμία περιφερειακή ή παγκόσμια δύναμη που κάνει στρατηγικούς υπολογισμούς στη M. Ανατολή, την A. Μεσόγειο το Αιγαίο, το Σουέζ, την Ερυθρά Θάλασσα και τον Κόλπο. Η Κύπρος βρίσκεται σε τόσο ιδιαίτερη απόσταση απ' όλες τις περιοχές, που έχει την ιδιότητα μίας παραμέτρου που τις επηρεάζει όλες άμεσα. Η Τουρκία, το στρατηγικό πλεονέκτημα που απέκτησε την δεκαετία του 1970 πάνω σε αυτήν την παράμετρο, πρέπει να το αξιοποιήσει όχι ως στοιχείο μίας αμυντικής Κυπριακής πολιτικής με στόχο την διαφύλαξη του σημερινού στάτους κβο, αλλά ως ένα θεμελιώδες στήριγμα μίας επιθετικής θαλάσσιας στρατηγικής διπλωματικού χαρακτήρα».



www.carolinapark.com.cy

Πράσινο. Ασφάλεια.
Πολυτέλεια...
που σας αξίζει.

H Lifestyle Homes
του Ομίλου Εταιρειών
Φώτος Φωτιάδης δημιούργησε
το Carolina Park, μια όαση
ηρεμίας και πρασίνου
και εσείς έχετε επιπέλους
τη δυνατότητα να απολαμβάνετε
καθημερινά την πολυτέλεια
που σας αξίζει.

Οι πολυτελείς κατοικίες του
Carolina Park, κτισμένες
σε ένα όμορφο, οικογενειακό
και ασφαλές περιβάλλον,
σχεδιάστηκαν για να σας
παρέχουν όλες τις ανέσεις
που ονειρευτήκατε και όχι μόνο!

ΦΕΡΑΙΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΑΛΕΞΟΣ ΓΑΒΡΗΛΙΔΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣΜΑΡΑΘΟΥΝΤΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΡΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΠΕΥΚΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΒΑΦΕΔΔΗΣ & ΣΙΑ



Το σπίτι σας, όπως το ονειρευτήκατε.

Το σπίτι σας, όπως το ονειρευτήκατε.

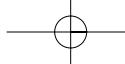
- Ανάμεσα σε 31,600 τ.μ. πρασίνου, μόνο 5 χλμ από την πόλη
- Επιλογή αρχιτεκτονικού σχεδίου από 5 επώνυμα αρχιτεκτονικά γραφεία της Κύπρου
- Ποιότητα κατασκευής υψηλών προδιαγραφών
- Υπηρεσίες ασφάλειας, κηπουρικής και συντήρησης
- Εμπορικό Κέντρο για τις καθημερινές σας ανάγκες

Ελάτε να μιλήσουμε για το απίτι σας.

Lifestyle Homes, Photos Photiades Group, Λεωφόρος Στασίου 8,
Photos Photiades Business Center, 6ος όροφος, Λευκωσία.
Τηλ: 22 45 20 00, Email: info@carolinapark.com.cy

LIFESTYLE HOMES
PHOTOS PHOTIADES GROUP

Carolina 
Park



Ευρωπαϊκά θέματα

Ευρωεκλογές: Η επόμενη ημέρα σε Κύπρο, Ελλάδα, Ευρώπη

Ευρώπη: Η ενίσχυση των ακροδεξιών κομμάτων ήταν ψήφος διαμαρτυρίας για την κατάρρευση του νεοφιλελεύθερου οικονομικού μοντέλου, αλλά και εκδήλωση ξενοφοβίας

Ελλάδα: Δεν εκπλήσσει η «τιμωρία» αυτού που (κυβερνά και) βάζει φόρους, και η «επιβράβευση» αυτού που (αντιπολιτεύεται και) τάζει παροχές

Κύπρος: Το 70% των ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ φαίνεται ότι μπορεί πλέον να σβήσει από την πολιτική ατζέντα το 74% του ΟΧΙ στο Δημοψήφισμα

Oι Ευρωπαίοι ανέδειξαν τους αντιπροσώπους τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έστειλαν τα μηνύματά τους στις πολιτικές γηγενείς. Οι αριθμοί είναι δεδομένοι, οι πιθανές ερμηνείες τους όμως είναι περισσότερες της μας. Κόμματα

και πολιτικοί που απέβησαν σχετικώς ενισχυμένοι πανηγύρισαν δεόντως ή και υπερβολικά (λαμβανομένων υπ' όψιν των απολύτων μεγεθών), ενώ όσοι απύχησαν διαβούλευοντα για να εντοπίσουν τα αίτια της ήττας. Τα τελευταία, μάλιστα, εφ' όσον μιλούμε για την Κύπρο, είθισται να βρίσκονται κάπου... μακριά από εμάς.



Του
Ανδρέα
Αναστασίου



της οικονομικής κρίσης. Τρίτη παρατήρηση, φυσικά, η ενίσχυση των ακροδεξιών κομμάτων, πιθανότατα ως «ανάδυνη» ψήφος διαμαρτυρίας προς τα συντρητικά κόμματα, για τις ευθύνες τους στην κατάρρευση του παγκόσμιου νεοφιλελεύθερου οικονομικού μοντέλου. Η ενίσχυση αυτή μπορεί να εκληφθεί και ως εκδήλωση ξενοφοβίας, φαινομένου που εντείνεται από τις αμφιλεγόμενες πολιτικές των ευρωπαϊκών κρατών έναντι του κύματος της μετανάστευσης, νόμιμης και λαθραίας.

Διαμαρτυρία προς την κυβερνώσα συντρητική παράταξη, καθώς και την έξαρση της ξενοφοβίας, φαινομένου οικείου πλέον προς τη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα.

Όσοι περιμέναν θεαματικό ποσοστό για τους Πράσινους, μάλλον δεν γνωρίζουν καλά την τέχνη της ανάγνωσης δημοσκοπήσεων. Κάτι ανάλογο ισχύει και για τις προσδοκίες περί ισχυροτούρησης του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς η εναλλακτική φρασεολογία δεν φαίνεται να πεθεί όταν προσφέρεται σε «πακέτο» με κατεστημένες εσωκομματικές πρακτικές. Η καταγγελία κατά της Ευρώπης της κρίσης, μέσω της Ψήφου στο ΚΚΕ, φαίνεται ότι θεωρήθηκε ασφαλέστερη μέθοδος για κάποιους «διαμαρτυρόμενους» Ελλαδίτες ψυφοφόρους.

Ελλάδα: Ψήφος κατά της κρίσης

Στην Ελλάδα τα αποτελέσματα ήταν μάλλον προβλέψιμα και ευεξήγητα, τουλάχιστον για τον γράφοντα, παρά την έκπληξη που πολλοί εξέφρασαν για την κάμψη της πολιτικής απήχησης του ΣΥΡΙΖΑ. Δημοσκοπήσεις είχαν προϊδεάσει για την πτώση του ποσοστού της Νέας Δημοκρατίας και την άνοδο του ΠΑΣΟΚ. Καμία εντύπωση δεν προκαλεί η «τιμωρία» προς αυτόν που (κυβερνά και) επιβάλλει φόρους, με παράλληλη «επιβράβευση» αυτού που (αντιπολιτεύεται και) υπόσχεται παροχές στο λαό.

Η ενίσχυση του ΛΑΟΣ εντάσσεται στο πλαίσιο που αναφέρθηκε πιο πάνω, σχετικά με την -από τα δεξιά-

Κύπρος: Δύο οι νικητές

Τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών στην Κύπρο, προσφέρονται για πολλαπλή «ανάγνωση».

Ο ΔΗΣΥ κέρδισε, όμως το ΑΚΕΛ δεν... έχασε, λαμβανομένων υπ' όψιν των ότι:

1. είναι το βασικό κυβερνητικό κόμμα, οπότε εύλογο είναι να υπόκειται στην φθορά που συνήθως αντιμετωπίζουν τα κόμματα της έξουσίας, αλλά και

2. το ποσοστό που συγκέντρωσε ήταν το μεγαλύτερο που έχει κερδίσει ποτέ το κόμμα της Αριστεράς, γεγονός που δεν μπορεί να μην εκληφθεί (και) ως ψήφος εμπιστοσύνης τόσο προς τον ΑΚΕΛικό Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους χειρισμούς του στο Κυπριακό όσο και προς τον νέο Γενικό Γραμματέα, ο οποίος τα κατάφερε πολύ καλά στην πρώτη εκλογική αναμέτρηση που οδήγησε το κόμμα του.

Οι παράγοντες που έφεραν τον ΔΗΣΥ-έστω και βραχεία κεφαλή- στην πρώτη θέση της προτίμησης των Ελληνοκυπρίων εκλογέων, πρέπει να ήταν η σοβαρή και υπεύθυνη πολιτική του στο βασικό ζήτημα που απασχολεί την χώρα, σε συνδυασμό με την ήπια και σταθερότατη στάση του αρχηγού του.

Η ήπια συμπεριφορά, τουλάχιστον στην προεκλογική περίοδο, φαίνεται ότι ωφέλησε και την ΕΔΕΚ, ενώ το ακριβώς αντίθετο πρέπει να ισχύει για το ΔΗΚΟ, το ΕΥΡΩΚΟ και τους Οικολόγους, κόμματα τα οποία είχαν επιλέξει τη χρήση οξείας φρασεολογίας επί του Κυπριακού και των χειρισμών του Προέδρου Χριστόφια.

Στροφή των Ελληνοκυπρίων

Δεν χωρεί αμφιβολία περί του ότι στον ΔΗΣΥ, το ΑΚΕΛ και την ΕΔΕΚ δικαιούνται να αισθάνονται ικανοποιημένοι, καθώς και περί του ότι στο ΔΗΚΟ οφείλουν να προβληματισθούν σχετικά με τα αίτια της αποτυχίας τους. Ειδικά αν οι σχετικοί προβληματισμοί περιλάβουν και το στοιχείο της αυτοκριτικής, τότε το κόμμα μπορεί να καταλήξει σε χρησίμα για το πολιτικό μέλλον του συμπεράσματα.

Δεν ήταν, φυσικά, δύνατόν είνα κόμμα να έχει προσδοκίες θετικού αποτελέσματος, ενώ πορευόταν προς τις εκλογές πρακτικώς τριχοτομημένο. Γιατί στ' αλήθεια να το ξαναψηφίσει ο ΔΗΚΟϊκός ψηφοφόρος, αφού δεν εξέφραζε ενιαία πολιτική θέση, οπότε το πιθανότερο ήταν κάθε εσωκομματική τάση να ερμηνεύει υπέρ αυτής κάθε ψήφο στο κόμμα και να διεκδικεί δι' εαυτήν την πιθανή επιτυχία; Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο κατά τον οποίο, τώρα, κάθε τάση επιφύτει στις άλλες τις ευθύνες της αποτυχίας. Ο χειρισμός του Κυπριακού είναι το ζήτημα που, σε τεράστιο βαθμό, καθορίζει τις επιλογές του ελληνοκυπριακού εκλογικού σώματος από το 1974 και μετά. Υπό αυτήν την παραδοχή, το 70% που έλαβαν αθροιστικά ο ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ φαίνεται ότι μπορεί πλέον να σφίξει από την πολιτική ατζέντα το 74% του ΟΧΙ στο Δημοψήφισμα, παρά τις ακραίες φωνές που σίγουρα θα εξακολουθήσουν από πλευράς αμετανότων και (επανειλημμένων) ηττηθέντων.

Οι τελευταίοι αυτοί καλά θα ήταν να σγκύψουν επί της μελέτης των εκλογικών αποτελεσμάτων, ώστε να διαπιστώσουν και να αναλύσουν τη διάσταση μεταξύ της προσωπικής τους πολιτικής στάσης και των απόψεων που έχουν διαμορφωθεί στη λαϊκή βάση του ίδιου του κόμματός τους, που τους έστρεψε μαζικά



την πλάτη. Οι Ελληνοκύπριοι δεν φαίνεται να είναι κατά τεράστια πλειοψηφία απορριπτικοί, όπως ορισμένοι παρουσίαζαν, προκειμένου να δικαιολογήσουν πολιτική συμπεριφορά, η οποία εξυπηρετούσε στενά, ιδιοτελή συμφέροντα.

Εσωκομματική μάχη

Το γεγονός της τεράστιας υποχώρησης του ποσοστού του ΔΗΚΟ προκαλεί ιδιαίτερα το ενδιαφέρον για ανάλυση της μεταβολής αυτής με παραγωγικό τρόπο. Οι πρωτίστως ενδιαφερόμενοι, για πρωτικούς λόγους, ήτοι τα ηγετικά στελέχη του κόμματος έχουν ήδη εκφράσει τις απόψεις τους, οι οποίες δύσκολα θα έπειθαν «τρίτους» παραπρητές, δεδομένου μάλιστα ότι δεν πειθούν ούτε εντός του ίδιου του κόμματος.

Ασχέτως απόψεων επί του Κυπριακού, ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ και Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων έχει προφανείς λόγους να επιθυμεί να διατηρήσει τις προεδρίες του και να εξυπηρετήσει τα όποια μελλοντικά πολιτικά σχέδιά του.

Ο Υπουργός Εξωτερικών, ομοίως, είναι εύλογο ότι επιθυμεί να διατηρήσει την υπουργική ιδιότητα, καθώς και να υποστηρίξει (και) δι' αυτής πιθανές θεμάτιες πολιτικές φιλοδοξίες του.

Την ίδια στιγμή, όμως, καθίσταται προφανές ότι οι πολιτικές φιλοδοξίες και οι σχεδιασμοί του Αντιπροσώπητη Προέδρου του ΔΗΚΟ έρχονται σε σύγκρουση με αυτές των δύο άλλων ισχυρών θεσμικών παραγόντων του κόμματος.

Το ζήτημα είναι αν οι προσωπικές φιλοδοξίες (ή και εμμονές) μπορούν να «τυφλώσουν» κάποια πολιτικά πρόσωπα, ώστε να μην αντιλαμβάνονται το μήνυμα που η κομματική βάση έστειλε και σ' αυτά. Αν μάλιστα μου επιτρέπεται μια εκτίμηση, αυτή είναι ότι μερίδια στελεχών του ΔΗΚΟ δεν επιθυμεί να απεγκλωβισθεί από τρόπους σκέψης άλλων επιοχών, που δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή στην Κύπρο

του 2009 και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επακόλουθο τούτου δεν μπορεί παρά να είναι μια μάχη διεκδίκησης της ισχύος, μέσα από εσωκομματικά χαρακώματα, στα οποία θα αντιπαραταχθούν από τη μία πλευρά οι «σκληροί» (Παπαδόπουλος, Κουλλίας, Κολοκασίδης, Κενεβέζος κ.λπ.) και από την άλλη οι ρεαλιστές και ηπιότεροι Κάρογιαν και Κυπριανού, έχοντας μάλιστα στο πλευρό τους -ως εξωτερικό σύμμαχο- τον Δημήτρη Χριστόφια.

Η επόμενη ημέρα

Μια τέτοια «μάχη», κρίνοντας και από το ότι η ηπιότητα της ΕΔΕΚ πην επιβράβευσε, μάλλον τελικά θα αποβεί υπέρ των Κάρογιαν - Κυπριανού, οι οποίοι θα παραπέμψουν στο μέλλον τις όποιες -αντικρουόμενες μεταξύ τους- πολιτικές βλέψεις και φιλοδοξίες, οι οποίες ούτως ή αλλως δεν είναι του παρόντος. Στο «μέτωπο» των δύο ήπιων παραγόντων άνθρωποι του ΔΗΚΟ θα ήθελαν να δουν και τον Νίκο Κλεάνθους, ο πρώην Αναπληρωτής Πρόεδρος του κόμματος, όμως, δεν έχει καταστήσει σαφείς τις προθέσεις του.

Η σπήλιξ Κυπριανού στον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ, αλλά και η ολή -δυναμική, αλλά συνετή και ισορροπητική- στάση που ο Υπουργός Εξωτερικών τηρεί, μετά τις Ευρωεκλογές, εντός του κόμματος που ίδρυσε ο πατέρας του, μάλλον του εξασφαλίζει «πόντους» στην κατεύθυνση της οικοδόμησης ηγετικού προφίλ, εν όψει των όποιων μελλοντικών διεργασιών, σε επίπεδο κόμματος ή αλλων πολιτικών θεσμών.

Η έκβαση των Ευρωεκλογών, πάντως, προκάλεσε σύγχυση και στο -κατά καιρούς ανακινούμενο- ζήτημα της ενοποίησης του «μεσαίου χώρου», αφού πλέον το ΔΗΚΟ μπορεί μεν να διαθέτει «σοσιαλίστρια» Ευρωβουλευτή, πλην όμως δεν διαθέτει πλέον τα φόντα για τον ηγετικό ρόλο που θα ήθελε να διαδραματίσει στις διεργασίες για την πιθανή (;) αυτήν ενοποίηση.

Το ζήτημα περιπλέκει και η πιθανή συμπεριληφτηση στις εν λόγω διεργασίες του ΕΥΡΩΚΟ, με συνδετικό κρίκο μεταξύ των τριών κομμάτων (εννοείται συμπεριλαμβανομένης και της ΕΔΕΚ) τις ακραίες θέσεις στο Κυπριακό και με την έννοια του πολιτικού «Κέντρου» μάλλον να κακοποιείται.

Ο Δημήτρης Χριστόφιας είναι σαφές ότι θέλει να φθάσει σε ένα επόμενο δημοψήφισμα, έχοντας εξασφαλίσει για το σχέδιο που θα προτείνει μαζί με τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, σπήλιξ από τους συγκυβερνώντες (και ελεγχόμενα γκρινιάζοντες) ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, καθώς βεβαίως και από τον ΔΗΣΥ. Αν κάτι τέτοιο καταστεί εφικτό (δεδομένου ότι και από την άλλη πλευρά δεν αποκλείεται να επικρατήσει το παράδοξο της -συμβιβαστικής έστω- συμφωνίας Ταλάτ, Έρογλου και Σογιέρ), τότε οι αισιοδοξότεροι από εμάς ίσως μπορούν να ελπίζουν σε λύση του Κυπριακού...

Γιώργος Αλογοσκούφης:

«Μία οικονομική κρίση δεν είναι μόνο μια απειλή, αλλά και μία ευκαιρία»

Μία οικονομική κρίση δεν είναι μόνο μια απειλή αλλά και μία ευκαιρία». Αυτά τόνισε, μεταξύ άλλων, ο τέως Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδος και Βουλευτής Α' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας, καθηγητής Γιώργος Αλογοσκούφης. Ο τέως Υπουργός ήταν ο κύριος ομιλητής σε διάλεξη που οργάνωσε ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας με θέμα: «Η Ευρώπη μετά την Οικονομική Κρίση». Η διάλεξη εντάσσεται στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλει η Ελληνική Τράπεζα για να ενημερώσει το κοινό της Κύπρου για την πρωτόγνωρη παγκόσμια κρίση και τις επιπτώσεις της στις εθνικές οικονομίες. Τη διάλεξη που έγινε την Παρασκευή 12 Ιουνίου 2009, παρακολούθησαν με έντονο ενδιαφέρον δεκάδες εκλεκτοί προσκεκλημένοι του πολιτικού, οικονομικού και επιχειρηματικού κόσμου. Προηγήθηκε μια σύντομη δημοσιογραφική διάσκεψη γνωριμίας, κατά την οποία ο κ. Αλογοσκούφης συνομίλησε με τους δημοσιογράφους και απάντησε σε πολλές ερωτήσεις των οικονομικών συντακτών.

Τη διάλεξη παρακολούθησαν ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χαρίλαος Σταυράκης, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Αθανάσιος Ορφανίδης, ο πρέσβης της Ελλάδος στην Κύπρο κ. Βασίλης Παπαϊωάννου, αρκετοί ανώτατοι κρατικοί αξιωματούχοι και μέλη της πολιτικής γηγεσίας, επιχειρηματικοί και οικονομικοί παράγοντες, Μ.Μ.Ε., πελάτες και συνεργάτες της Ελληνικής Τράπεζας καθώς επίσης και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Ελληνικής Τράπεζας Δρ Ανδρέας Παναγιώτου, σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής κ. Μάκης Κεραυνός και ανώτερα και ανώτατα στελέχη της Τράπεζας. Ο κ. Αλογοσκούφης, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι «η αντιμετώπιση της κρίσης θέλει ακόμη μεγάλη και συντονισμένη προσπάθεια. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα, αλλά απαιτούνται πολλά ακόμη». Όπως είπε, παρά τις κάποιες αρχικές αδυναμίες, η Ευρώπη έχει ανταποκριθεί στην κρίση με έναν τρόπο που εμπνέει εμπιστοσύνη. Στην ομιλία του ο τέως Υπουργός ανέφερε ότι:

Πρώτο, προβλέπεται ότι η ευρωπαϊκή οικονομία το 2009 θα παραμείνει σε ύφεση και ότι η ανεργία θα συνεχίσει να αυξάνεται.

Δεύτερο, έχουν επηρεαστεί αρκετά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Τρίτο, η ανεργία αυξάνεται και αναμένεται να συ-



Ο τέως Υπουργός της Ελλάδος κ. Γιώργος Αλογοσκούφης σε διάλεξη της Ελληνικής Τράπεζας για την παγκόσμια κρίση.

νεχίσει την ανοδική της πορεία.

Τέταρτο, το μόνο θετικό σημείο είναι ότι ο πληθωρισμός μειώνεται, εξαιτίας της ασθενούς παγκόσμιας ζήτησης.

Επιπτώσεις της κρίσης

Κάνοντας μια ανασκόπηση των επιπτώσεων της παγκόσμια κρίσης στις εθνικές οικονομίες, ο κ. Αλογοσκούφης επεσήμανε ότι «καμία περιοχή ή χώρα δεν θα παραμείνει ανεπτρέαστη». Μάλιστα, τόνισε εμφαντικά ότι «όλοι οι οικονομικοί θεσμοί και το σύνολο της οικονομικής πολιτικής επανεξτάζεται, ενώ ο αναπτυγμένος και ο αναπτυσσόμενος κόσμος επαναχιολογεί και αναπτυσσαρμόζει τις πολιτικές και τους θεσμούς του. Ο καθηγητής θέλοντας να δώσει ένα ξεκάθαρο συμπέρασμα για την κρίση που βιώνουμε είπε ότι «πρόκειται για μία θεμελιακή κρίση, ή για κάτι λιγότερο θεμελιώδες, το οποίο μπορεί να αντιμετωπισθεί με τις κατάλληλης προσαρμογές της οικονομικής πολιτικής και

της οικονομικής διακυβέρνησης».

Κοινωνικό κράτος

Ενδιατρίβοντας ιδιαίτερα στο θέμα του ευρωπαϊκού κοινωνικού κράτους, ο καθηγητής εξήγησε ότι αυτό παίζει σημαντικό ρόλο τόσο για το μετριασμό των κοινωνικών ανισοτήτων, όσο και για τη διατήρηση ενός περιβάλλοντος οικονομικής ασφάλειας για τους εργαζομένους. Το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος, τόνισε, χρειάζεται μεταρρύθμιση, ιδιαίτερα στην Κεντρική Ευρώπη και τη Μεσόγειο, για να γίνει βιώσιμο και να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης και της γήρανσης του πληθυσμού. Σε αναφορά του για την παγκοσμιοποίηση, ο κ. Αλογοσκούφης υπέδειξε ότι «ακόμη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις κοινές πολιτικές, την ενιαία αγορά και το κοινό νόμισμα, η παγκοσμιοποίηση δεν είναι όπως είναι η παλίρροια που ανεβάζει όλα τα σκάφη ταυτόχρονα». Για να προσθέσει ότι «υπάρχουν νικητές και ηττημένοι, ανάλογα με άλλους, κυρίως εγχώριους, παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση των οικονομιών». Χαρακτήρισε ως εξαιρετικά κρίσιμο «να συνεχίσει να εφαρμόζεται και να μεταρρυθμίζεται προσεκτικά το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος». Μάλιστα υπέδειξε ότι η ύπαρξη πρόνοιας και θεσμών που μπορούν να μετριάσουν τις επιπτώσεις της κρίσης στα πιο ευάλωτα τμήματα των κοινωνιών μας, είναι ένα σημαντικό πλεονέκτημα του Ευρωπαϊκού κοινωνικού γίγνεσθαι.

Δημοσιονομικά

Μιλώντας για τα δημοσιονομικά με ιδιαίτερη αναφορά στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ο τέως Υπουργός της Ελλάδας ανέφερε ότι οι οικονομίες που έχουν δημοσιονομικό περιθώριο χειρισμών, μπορούν να το χρησιμοποιήσουν για να αντιμετωπίσουν την επιβράδυνση ή τη μείωση της συνολικής ζήτησης. Και αυτό, όπως υπέδειξε, είτε μέσω της λειτουργίας των αυτόματων σταθεροποιητών, ή με περιορισμένα μέτρα κατά τη διακριτική τους ευχέρεια. Ακόμη προειδοποίησε ότι οι οικονομίες που δεν έχουν αυτό το περιθώριο, πρέπει να προσέξουν ώστε να μην υπερβούν το όριο του 3%.

Σε χαιρετισμό του στην εκδήλωση ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας κ. Μάκης Κεραυνός αναφέρθηκε στο έργο του καθηγητή με επίκεντρο τη θητεία του στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδας, σε μια περίοδο πολύ δύσκολη για την ελληνική οικονομία.

Ακόμη, έκαμε ιδιαίτερη αναφορά στους κοινούς αγώνες τους κατά τη διάρκεια της δικής του θητείας ως Υπουργός Οικονομικών της Κύπρου και στο στήριγμα που έδωσε ο κ. Αλογοσκούφης στις προσπάθειες της Κύπρου κατά τη διαδικασία ένταξης της στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II.

- **Αποσπάσματα από το χαιρετισμό κ. Μάκη Κεραυνού, Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή Ελληνικής Τράπεζας**

Καλωσορίζω στο κτίριο της Διοίκησης της Ελληνικής Τράπεζας ένα άριστο φοιτήτη και αγαπητό συμφοιτήτη, ένα παλιό καλό φίλο, ένα διακεκριμένο οικονομολόγο και ακαδημαϊκό, ένα καταξιωμένο πολιτικό με ουσιαστική προσφορά στην πατρίδα του και στο πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό γίγνεσθαι. Καλωσορίζω τον Γιώργο Αλογοσκούφη, την κόρη του Αθηναϊδα και όλους εσάς τους εκλεκτούς προσκεκλημένους στην Ελληνική Τράπεζα. Οι αναφορές μου στο Γιώργο Αλογοσκούφη δεν αποτελούν βερμπαλιστικές υπερβάσεις σύντελης ευγένειας του φιλοξενούντος. Αποτελούν απλά προσωπική μαρτυρία, γιατί γνωρίζομαστε με το Γιώργο κάποιες δεκαετίες.

Το Μάρτιο του 2004 ο Γιώργος Αλογοσκούφης αναλαμβάνει σε μια περίοδο πολύ δύσκολη για την ελληνική οικονομία, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Δύο μήνες αργότερα, το Μάιο του 2004, με τη μετακίνηση μου από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Υπουργείο Οικονομικών, συναντήθηκαμε ξανά με το Γιώργο Αλογοσκούφη στο Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μια περίοδος επίσης δύσκολη για την κυπριακή οικονομία. Ελλάδα και Κύπρος βρίσκονταν κάτω από την επιτήρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σοβαρά δημοσιονομικά ελλείμματα και όχι βέβαια τους καλύτερους οικονομικούς δεί-



κτες. Η Ελλάδα βρισκόταν ήδη στην Ευρωζώνη, η Κύπρος έπρεπε να ανταποκριθεί στα κριτήρια του Μάστροιχ, να εξέλθει της επιπτήρησης και να ενταχθεί στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II, ώστε να συνδεθεί η κυπριακή Λίρα με το Ευρώ και να μπει έτσι στην πορεία και στον προθάλαμο της ένταξης στην Ευρωζώνη. Με το Γιώργο Αλογοσκούφη αντιτύχημε μια στενή συνεργασία στο ECOFIN. Παρακολούθησα από κοντά τους αγώνες και τις προσπάθειες του Υπουργού Γιώργου Αλογοσκούφη να μείνει σε τα ελλείμματα της οικονομίας της χώρας του και να βγάλει την Ελλάδα από την επιπτήρηση. Ο Γιώργος Αλογοσκούφης όχι μόνο πέτυχε τους στόχους του αλλά ήταν και ένας Υπουργός που δεχόχθηκε για τη σοβαρότητα του, το εκτόπισμα του και την αναγνώριση που ετύχανε από τους άλλους Υπουργούς Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Φίλε Γιώργο, με την παρουσία σου σήμερα στην Κύπρο παίρνω την ευκαρία να σε ευχαριστήσω ξανά για τη στήριξη σου προς την Κύπρο και τη βοήθεια σου που πάντοτε μου πρόσφερες, όταν έκανα τις δικές μου προσπάθειες στο ECOFIN. Σημειώνω ιδιαίτερα την καθοριστική παρέμβαση σου στο Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωζώνης, κατά τη διαδικασία ένταξης της Κύπρου στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II. Ο Γιώργος Αλογοσκούφης μελετήτης των εξελίξεων στην παγκόσμια οικονομία και βαθύς γνώστης του ευρωπαϊκού οικονομικού γίγνεσθαι, ανταποκρίθηκε σε πρόσκληση της Ελληνικής Τράπεζας και τον ευχαριστώ θερμά γι' αυτό και βρίσκεται απόψε εδώ, για να μοιραστεί μαζί μας τις σκέψεις του, που είμαι βέβαιος ότι θα εμπλουτίσουν τους προβληματισμούς μας και τις γνώσεις μας. Αγαπητέ φίλε Γιώργο Αλογοσκούφη σε καλωσορίζω ξανά στην Κύπρο και στην Ελληνική Τράπεζα, σου εύχομαι ευχάριστη παραμονή στην Κύπρο και σου παραχωρώ το βήμα.

Η Ευρώπη μετά τη Διεθνή Κρίση

- **Αποσπάσματα της ομιλίας του καθηγητή Γιώργου Αλογοσκούφη**

Από τον Αύγουστο του 2007, η παγκόσμια κοινότητα βιώνει τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση των τελευταίων ογδόντα χρόνων. Μια κρίση που πολλοί παρομοιάζουν με το μεγάλο κράχ του 1929. Τα πάντα στην παγκόσμια οικονομία έχουν αλλάξει προς το χειρότερο. Μια κρίση του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος έχει μεταδοθεί στην πραγματική οικονομία, δημιουργώντας συνθήκες γενικευμένης ύφεσης και αύξησης της ανεργίας. Τα παραδοσιακά εργαλεία της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής αποδεικνύονται ανεπαρκή για την πρόληψη και αντιμετώπιση της κατάστασης. Παρά την μεγάλη διοχέτευση ρευστότητας εκ μέρους των κεντρικών τραπεζών, παρά τη μείωση των επιτοκίων και παρά τη διεύρυνση των δημοσιονομικών ελειεμάτων, η παγκόσμια οικονομία έχει βυθισθεί σε βαθιά ύφεση.

Σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 4% το 2009, έναντι αύξησης μόλις κατά 0,7% το 2008. Αξίζει να αναφερθεί ότι στη διετία 2006-2007 ο μέσος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ της ΕΕ-27 ήταν 3%. Στις ΗΠΑ, το ΑΕΠ αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 2,9% το 2009, ενώ στην Ιαπωνία κατά 5,3%.

Το ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ, από το 7% του 2008 αναμένεται να εκτοξευθεί στο 9,4% του εργατικού δυναμικού το 2009 και στο 10,9% το 2010. Αντίστοιχες εξελίξεις αναμένονται και στις ΗΠΑ, όπου το ποσοστό ανεργίας υπερδιπλασιάζεται. Από το 4,6% του 2007, το 2009 αναμένεται να φθάσει το 8,9% και το 2010 το 10,2%. Πρόκειται για μία εξαιρετικά βαθειά και μεγάλη ύφεση, πρωτοφανή τα τελευταία 30 χρόνια. Πολλοί έχουν ήδη αρχίσει να αφιοβιστούν τις ίδιες τις αρχές λειτουργίας των μεικτών οικονομιών της αγοράς που χαρακτηρίζουν τις ΗΠΑ, την Ευρώπη, την Ιαπωνία και τις περισσότερες αναδύομενες οικονομίες. Σε κάθε περίπτωση, η κρίση οδηγεί σε αναθεώρηση πολλών από τις ιδέες που καθορίζουν την οικονομική πολιτική στην παγκόσμια κοινότητα. Το γεγονός είναι καμία περιοχή ή χώρα δεν θα παραμείνει ανεπτρέαστη. Όλοι οι οικονομικοί θεσμοί και το σύνολο της οικονομικής πολιτικής επανεξετάζεται. Τόσο ο αναπτυγμένος όσο και ο αναπτυσσόμενος κόσμος επαναξιολογεί και αναπροσαρμόζει τις πολιτικές και τους θεσμούς του. Οι πιο μετριοπαθείς περιοριζούν την κριτική τους στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών, στους κανόνες σχετικά με τις αμοιβές στα ανώτερα στελέχη των τραπεζών και των επιχειρήσεων, στους ρυθμιστικούς κανόνες και την εποπτεία στις χρηματοπιστωτικές αγορές, καθώς και στους κανόνες της δημοσιονομικής, νομισματικής και κοινωνικής πολιτι-

Οικονομία

κής. Από την άλλη, οι αρνητές της παγκοσμιοποίησης προκρίνουν μία νέα πολιτική εκστρατεία κατά των μεικτών οικονομιών της αγοράς και κατά της παγκοσμιοποίησης.

Λίγοι είναι εκείνοι που εφησυχάζουν ακόμη και σήμερα, θεωρώντας την παρούσα κρίση συγκυριακή και παροδική. Τι συμπέρασμα όμως πρέπει να εξάγουμε από την κρίση που βιώνουμε. Πρόκειται για μία θεμελιακή κρίση, ή για κάτι λιγότερο θεμελιώδες, το οποίο μπορεί να αντιμετωπισθεί με τις κατάλληλης προσαρμογές της οικονομικής πολιτικής και της οικονομικής διακυβέρνησης.

Υπάρχουν όμως και κεντρικά ερωτήματα για την Ευρώπη. Πρέπει να συνεχίσει η ευρωπαϊκή οικονομία να επιδιώκει τη μεγαλύτερη ενσωμάτωσή της στο διεθνές οικονομικό σύστημα; Ποιες μεταρρυθμίσεις και πολιτικές απαιτούνται ως αντίδοτο στη κρίση; Τι πρέπει να κάνουμε ώστε να προετοιμασούμε τη ήπειρό μας για την περίοδο μετά την κρίση; Ποιο είναι το μέλλον του ευρωπαϊκού κοινωνικού κράτους;

Η Παγκοσμιοποίηση και η Ευρωπαϊκή Οικονομία Η Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνει να ωφελήθηκε σημαντικά από τη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης της τελευταίας εικοσαετίας. Εκτός από τη δημιουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, διευρύνθηκε ώστε να συμπεριλάβει μεγάλο μέρος της κεντρικής και της νοτιοανατολικής Ευρώπης, και είχε σημαντική οικονομική πρόοδο. Πριν εκδηλωθεί η πρόσφατη κρίση, επί αρκετά χρόνια υπήρξε σημαντική επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης, αύξηση της απασχόλησης και καλύτερη αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων.

Βεβαίως τα οφέλη δεν αφορούσαν όλες τις χώρες, καθώς κάποιες χώρες δεν παρακολούθησαν τη γενική τάση, αλλά οι λίγες εξαιρέσεις μπορούν να εξηγηθούν από ιδιαίτερους παράγοντες και επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Επιπλέον, το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος, το οποίο παρουσιάζεται σε τουλάχιστον τέσσερεις διαφορετικές παραλλαγές, παίζει σημαντικό ρόλο τόσο για το μετριασμό των κοινωνικών ανισοτήτων, όσο και για την διατήρηση ενός περιβάλλοντος οικονομικής ασφάλειας για τους εργαζομένους. Τα μειονεκτήματα κάποιων παραλλαγών του ευρωπαϊκού κοινωνικού κράτους εμφανίζονται στα υψηλά ποσοστά ανεργίας σε σύγκριση με άλλες περιοχές του κόσμου, καθώς και στη μακροχρόνια βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Στην Κύπρο ο ρυθμός ανάπτυξης παρέμεινε υψηλός σε όλη την εικοσαετία. Ωστόσο, ακόμη και πριν την τελευταία κρίση, μειώθηκε ελαφρά, από 4,5% κατά μέσο όρο στην οκταετία 1991-1998, σε 3,8% στη δεκαετία 1999-2008.

Το πρώτο συμπέρασμα είναι ξεκάθαρο. Ακόμη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις κοινές πολιτικές, την ενιαία αγορά και το κοινό νόμισμα, η παγκοσμιοποί-



ηση δεν είναι όπως είναι η παλίρροια που ανεβάζει όλα τα σκάφη ταυτόχρονα. Υπάρχουν νικητές και ηττημένοι, ανάλογα με άλλους, κυρίως εγχώριους, παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση των οικονομιών.

Ευρωπαϊκή Αντίδραση στην Κρίση

Είναι αλήθεια ότι τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλλά και οι εθνικές κυβερνήσεις αρχικά απέτυχαν να προβλέψουν τις πραγματικές διαστάσεις της κρίσης στην ευρωπαϊκή οικονομία. Η πρώτη εκτίμηση στις αρχές του 2008 ήταν ότι η ευρωπαϊκή οικονομία θα απέφευγε τα χειρότερα. Η εκτίμηση αυτή άρχισε να αναθεωρείται πλήρως από το περασμένο καλοκαίρι. Όπως ήδη ανέφερα, τώρα, προβλέπεται ότι η ευρωπαϊκή οικονομία το 2009 θα παραμείνει σε ύφεση και ότι η ανεργία θα συνεχίσει να αυξάνεται. Η κρίση έχει επηρεάσει αρκετά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η ανεργία αυξάνεται και αναμένεται να συνεχίσει την ανοδική της πορεία. Το μόνο θετικό σημείο είναι ότι ο πληθωρισμός μεωνεται, αλλά και πάλι αυτό οφελείται στην αθενή παγκόσμια ζήτηση. Σε διαδοχικά συμβούλια Ecofin και Συνόδους Κορυφής από τον περασμένο Σεπτέμβριο υιοθετήθηκαν σημαντικές αποφάσεις, που οδήγησαν στη συντονισμένη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αποφασίσθηκε ότι η στήριξη θα γίνει με βάση συγκεκριμένους άξονες:

- Προσωρινή στήριξη για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από τα κράτη-μέλη, ώστε να αποφευχθούν τα χειρότερα.
- Στήριξη που να λαμβάνει υπόψη το συμφέρον των φορολογουμένων.
- Πλήρης ανάληψη των συνεπειών των παρεμβάσεων από τους μετόχους των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.
- Δυνατότητα των κυβερνήσεων να επιφέρουν αλ-

λαγές στη Διοίκηση των προβληματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

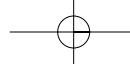
- Εκλογίκευση των συστημάτων αμοιβών των στελεχών και περιορισμοί στο ύψος τους.
- Προστασία των νομίμων συμφερόντων των ανταγωνιστών κατά τη διάρκεια της εφαρμογής των κανόνων κρατικής βοήθειας.
- Στενός συντονισμός ώστε να αποφευχθεί η μετάδοση αρνητικών επιπτώσεων από τη μια χώρα στην άλλη.

Ωστόσο, ο συντονισμός των μέτρων στήριξης και μεταρρύθμισης των χρηματοπιστωτικών αγορών δεν επαρκεί για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης στην πραγματική οικονομία. Χρειάζονται πολλά περισσότερα, δεδομένου ότι ήδη από το 2009 η Ευρώπη αντιμετωπίζει το εφιάλτη μιας μεγάλης ύφεσης, που θα επηρεάσει τα εισοδήματα, την απασχόληση και ίσως την κοινωνική συνοχή.

Πριν τη διάλεξη, ο κ. Αλογοσκούφης είχε συνάντηση με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χαρήλαο Σταυράκη στο Υπουργείο.

Στην εκτίμηση ότι η κυπριακή οικονομία δείχνει αξιοσημείωτες αντοχές στην παρούσα παγκόσμια οικονομική κρίση, προέβη ο πρώην Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδος, Γιώργος Αλογοσκούφης, τονίζοντας ότι η Κύπρος έχει μια από τις καλύτερες επιδόσεις, στην ευρωζώνη τουλάχιστον, σε επίπεδο ανάπτυξης και σε επίπεδο απασχόλησης, αλλά και στα δημόσια οικονομικά.

Ως προς τον επιπλέον ρόλο του κράτους στο χρηματοπιστωτικό κυρίως τομέα, ο κ. Αλογοσκούφης είπε ότι η Κύπρος έχει ένα πολύ καλό σύστημα εποπτείας και αυτό έχει διαπιστωθεί από τον ίδιο, όταν Ελλάδα και Κύπρος, κατά τους τελευταίους μήνες του 2008, είχαν την ευκαιρία να συνεργασθούν στα θέματα εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ο Γιώργος Αλογοσκούφης, συνεχάρη τον κ. Σταυράκη, δηλώνοντας ότι «κάνει πολύ καλή δουλειά για την Κύπρο».



Pandora Δημήτρη

**Μήπως
τα βλέπετε
όλα
διπλά;**

Δεν φταίνε τα μάτια σας!

points4U **2X
ΒΑΘΜΟΙ**

Από τις πιστωτικές κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας

Αυτό το καλοκαίρι, το Σχέδιο Βαθμών **points4u** των πιστωτικών καρτών της Ελληνικής Τράπεζας κάνει τις συναλλαγές σας διπλά απολαυστικές!

Χρησιμοποιείστε τις πιστωτικές κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας για όλες σας τις συναλλαγές σε ταξιδιωτικά γραφεία, αερογραμμές, καταστήματα αδασμολογήτων, εστιατόρια και ξενοδοχεία, τους μήνες **Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο**, πάρτε διπλούς βαθμούς και ανταλλάξτε τους με πλούσια δώρα.

Το Σχέδιο Βαθμών **points4u** ανταμείβει διπλά την εμπιστοσύνη σας και σας εύχεται καλό καλοκαίρι!



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

www.hellenicbank.com

γραμμή εξυπορέτησης

8000 9999

γραμμή από εξωτερικό

+357 22 743843

Συνέντευξη

Κυριάκος Δρουσιώτης

Οι επιχειρηματίες να πάρουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί

Kαθολικά αναγνωρισμένο το έργο του στην Πάφο σαν Πρόεδρος του ΕΒΕ έξι χρόνια εξάντλησε τις δύο θητείες που του επέτρεπε το καταστατικό. Διετέλεσε Πρόεδρος της Ευρείας Τουριστικής Επιτροπής για την ίδια περίοδο η οποία μεταλλάχθηκε σε Φορέα Τουριστικής Ανάπτυξης Πάφου όπως έγινε σε όλες τις επαρχίες το 2008. Η σύσταση των Τουριστικών Φορέων είχε τη δική του συμβολή. Τόσο σαν τεχνοκράτης όσο και σαν Πρόεδρος του ΕΒΕ άφησε τη σφραγίδα του στα επιχειρηματικά και κοινωνικά δρώμενα της επαρχίας. Είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΚΕΒΕ. Από το 2008 είναι μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Τράπεζας.

Ξεκίνησε στην Κύπρο κουβαλώντας τις τεράστιες εμπειρίες του από την πολύχρονη, αλλά και πολύ πετυχημένη πορεία του, μέσα από ένα από τους μεγαλύτερους οίκους οικονομικών συμβούλων ελεγκτών στον κόσμο. Εργάστηκε σκληρά σε αρκετές χώρες, έχοντας έδρα την Αθήνα και το Μονακό. Η τριβή του με πολυεθνικές κολοσσούς, φαίνεται από την πρώτη στιγμή όταν αρχίσεις να μιλάς για οικονομία, προγραμματισμό, ανθρώπινο δυναμικό, οργάνωση, επιχειρήσεις. Οραματιστής, επαναστάτης πολλές φορές με τις απηρχαιωμένες νοοτροπίες, έχει ένα μοναδικό τρόπο με τακτ και ευελιξία να πετυχαίνει αυτό που επιδιώκει, αλλά ταυτόχρονα να δημιουργεί και καλούς φίλους στο πέρασμα του. Άριστος γνώστης της οικονομίας στην επαρχία του, μας περιγράφει το πώς βλέπει ο ίδιος την κατάσταση στην Πάφο και γενικότερα στην Κύπρο.

Πώς προδιαγράφεται το οικονομικό μέλλον της Κύπρου;

Αυτά και αν είναι χιλιοεπιπλέοντα, θα απαντήσω έχοντας σαν γνώμονα την οικονομία της Πάφου περισσότερο. Είμαστε μια μικρή ανοικτή οικονομία που επιτρέπεται από εξωγενείς παράγοντες. Δεν χρειάζεται να είσαι οικονομολόγος ή να σχετίζεσαι με λογιστικά ή επιχειρήσεις, για να κατανοήσεις πώς ο τουρισμός δεν έχει μέλλον, όπως έχει δημιουργηθεί η νέα τάξη πραγμάτων, με τον ανταγωνισμό γύρω μας και τις πατροπαράδοτες αγορές, να περνούν μια άνευ προηγουμένου κρίση. Πολύ φοβάμαι ότι η κατάσταση δύσκολα θα αλλάξει, αν και η οικοδομική βιομηχανία με την παρατεταμένη έξαρ-



ση, μας έδωσε αρκετές ευκαιρίες να προχωρήσουμε σε διορθωτικά μέτρα. Αυτοί που επηρεάζονται περισσότερο είναι οι ξενοδόχοι, γι' αυτό χρειάζονται την στήριξη και την αρωγή του κράτους. Η οικοδομική βιομηχανία θα επανακάμψει, αλλά όχι πριν το 2010 και όχι με τους όρους που υπήρχαν μέχρι σήμερα.

Η περίοδος που πέρασε για την Πάφο;

Η περίοδος που πέρασε είχε μια σημαντική δόση εικονικής αν μπορώ να την αποκαλέσω ευμάρειας, με το ξεπούλημα γης και όχι από υπηρεσίες ή παραγωγή υπηρεσιών ή αγαθών. Πέραν από το γεγονός ότι οι πωλήσεις παραθεριστικών κατοικιών επιτρέπασαν την τουριστική βιομηχανία και το δημογραφικό χαρακτήρα της περιοχής, η έξαρση αυτή βοήθησε την επαρχία με μια δυναμική, δίνοντας της τις ευκαιρίες για εναλλακτικούς επιχειρηματικούς ορίζοντες,

Κάποιοι επιχειρηματίες, και ειδικά οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, πρέπει να πάρουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί και εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων να μην τα φορτώνουν όλα στις τράπεζες ή στο Κράτος. Εκείνο που πρέπει να παραδεχτούν είναι ο κακός οικονομικός προγραμματισμός και η παντελής έλλειψη πνεύματος πρόληψης σε περιόδους κρίσεων, όπως αυτή που βιώνουμε.

κυρίως στις υπηρεσίες. Δυστυχώς πρέπει να αναθεωρήσουμε τους επιχειρηματικούς προσανατολισμούς της επαρχίας στη παρούσα φάση, υπό καθεστώς μεγάλης οικονομικής στενότητας. Το 2009 και οι αρχές του 2010 θα χρειαστούν μεγάλη προσοχή και αντοχές.

Στην εφημερίδα ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ σε συνέντευξη σας του περασμένου Φεβρουαρίου, είχατε πει «πως πρέπει να προσγειωθούμε τουλάχιστον ομαλά», προβλέποντας για 5000 θέσεις εργασίας στην Πάφο που θα χαθούν αν δεν υπάρξουν σοβαρές κρατικές παρεμβάσεις μέχρι τις αρχές του 2010.

Από τα στοιχεία που έχω παραθέσει, οι προϋπολογισμοί των κατασκευαστικών έργων θα είναι μειωμένοι κατά 350 εκατομμύρια Ευρώ τουλάχιστον. Παρέθεσα τους υπολογισμούς πολύ προσεκτικά, τονίζοντας πως θα επιτρεαστεί ση-

μαντικά και αλυσιδωτά όλο το φάσμα της οικονομίας. Ο χειμώνας του 2009 - 2010 θα είναι η περίοδος των καθοριστικών εξετάσεων για την οικονομία μας, την αλλαγή στις συνήθειες και την νοοτροπία μας με τον υπερκαταναλωτισμό.

Για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στην Πάφο κυρίως στον τομέα ανάπτυξης γης και τα παράπονα τους με τις τράπεζες.

Οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης ταξινομούνται σε διάφορες κατηγορίες ως προς το μέγεθος, την ιστορία και την προσφορά τους στην επαρχία. Κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι τώρα χρειάζονται βοήθεια. Εκείνο όμως που πρέπει να παραδεχτούν και οι ίδιοι επιτέλους, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, είναι ο κακός προγραμματισμός τους και η παντελής έλλειψη πνεύματος πρόληψης σε περιόδους κρίσεων, όπως αυτή που βιώνουμε. Φανταστείτε να υποχρέωνται τα κράτη τις επιχειρήσεις αυτές με κάποια κριτήρια να διατηρούσαν ένα έστω μικρό μέρος από τα τεράστια κέρδη που πραγματοποιούσαν, σε διαθέσιμα στην τράπεζα χωρίς να είναι δεσμευμένα! Που είναι η πολιτική μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και διαχείρισης κινδύνων; Αναπτύχθηκε ένας ξέφρενος ανταγωνισμός ποιος θα εξασφαλίσει μεγαλύτερα αποθέματα γης. Τα κέρδη πολλές φορές δεν έφταναν και χρειαζόταν δανεισμός από τις τράπεζες. Η αύξηση της αξίας της γης έφτασε σε επίπεδα που δημιούργησε πολλές επιπλοκές και παρενέργειες στην οικονομία, τις οποίες βρίσκουμε σήμερα μπροστά μας.

Επαναλαμβάνω ότι πρέπει να αναγνωρίζουμε την τεράστια προσφορά των επιχειρηματιών,

Iδιαίτερα δύσκολο στην πράξη να εγγυηθεί το Κράτος επιχειρηματίες για αναπτυξιακά έργα. Δίνονται όμως κίνητρα όπως στις μαρίνες και τα γκολφ. Το Κράτος μπορεί να βοηθήσει με την επίσπευση των διαδικασιών.

την αναγκαιότητα για βοήθεια και επιβίωση, αλλά ο καθένας πρέπει να παίρνει και το μερίδιο ευθύνης που του αναλογεί και κυρίως να μην τα φορτώνουν όλα στις τράπεζες ή στο Κράτος. Σήμερα αυτό που λείπει είναι οι αγοραστές παραθεριστικών κατοικιών.

Ποια είναι η άποψη σου σαν τεχνοκράτης για τις εγγυήσεις που ζητούν κάποιοι επιχειρηματίες από το κράτος για αναπτυξιακά έργα.

Από τη στιγμή που το Κράτος ετοιμάζει το πενταετές αναπτυξιακό πρόγραμμα πρέπει να έχει και τις λύσεις για τα κίνητρα και τη βοήθεια γενικά στους επενδυτές. Βλέπω όμως ιδιαίτερα δύσκολη την πρακτική πλευρά των εγγυήσεων αυτών. Δίνονται σημαντικά κίνητρα όπως στις μαρίνες και στα γκολφ και έτσι πρέπει για να ενθαρρύνονται οι επενδυτές. Τα κίνητρα είναι δεδομένα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην χρηματοδότηση. Όπου δεν μπορούν να δοθούν κίνητρα αυτής της μορφής υπάρχουν τα φορολογικά κίνητρα ή η συνεισφορά σε κάποιες φάσεις υπό προϋποθέσεις και αυστηρά κριτήρια για συγκεκριμένους κλάδους απασχόλησης. Ποιός Υπουργός θα υπέ-

γραφει εγγυήσεις ενός έργου που να τελειώσει όταν αυτός και πολύ πιθανόν η Κυβέρνηση που του ανέθεσε να μην είναι στην εξουσία; Το Κράτος μπορεί να βοηθήσει στην ταχύτητα της διεκπεραίωσης των διαδικασιών.

Στο ΚΕΒΕ αναλάβατε μια τεράστια ευθύνη σαν υπεύθυνος ενός από τα THINK TANKS για την αναδιοργάνωση και αποδοτικότητα της Δημόσιας Υπηρεσίας. Τι σας κάνει να πιστεύετε ότι μπορεί να γίνει κάτι;

Για όλα υπάρχει η λύση αλλά με πρόγραμμα και καλό πνεύμα. Δεν κάνεις μια μελέτη για κάθε υπουργείο με πολλές σελίδες και την παραδίδεις. Όταν προσπαθείς να αλλάξεις καταστάσεις σε μια υπηρεσία που για δεκαετίες δεν άλλαξε τίποτε, και οι δημόσιοι υπάλληλοι χωρίς να φταίνε τις περισσότερες φορές συμπεριφέρονται γιατί έτσι έμαθαν. Η αλλαγή πρέπει να γίνει πάνω σε μηχανισμούς δοκιμαστικών αλλαγών για να υιοθετηθούν οι διαδικασίες. Οι διαδικασίες αυτές μπορούν να ταξινομηθούν σε πέντε φάσεις.

1. Τί πρέπει να αλλάξει;
2. Ποιός θα το αλλάξει;
3. Ποιός αξιολογεί την αλλαγή και επανέρχεται με βελτιώσεις;
4. Πώς καθορίζονται οι προτεραιότητες σε κεφάλαια αλλαγών;
5. Πώς μεταφράζονται οι αλλαγές σε χρόνο (για να αλλάξει και η νοοτροπία ταυτόχρονα);

Στο σχεδιασμό θα προτείνουμε μια αλλαγή από κάθε υπουργείο, με καλές τεκμηριωμένες και πρακτικές λύσεις, για να στηθούν μηχανισμοί. Τονίζω πως μιλάμε πάντα για εισηγήσεις.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Τράπεζας

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο το Γενάρη του 2008. Συμμετέχει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, ενώ διορίστηκε και στο Διοικητικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημόσιας Επενδυτικής Εταιρείας ΑΘΗΝΑ που ανήκει στην Ελληνική Τράπεζα. Είναι Πρόεδρος της Ειδικής Επιτροπής Επενδύσεων.



Σύντομο Βιογραφικό

Είναι οικονομολόγος, εγκεκριμένος λογιστής. Εργάστηκε με διάκριση για πέντε χρόνια στον διεθνή οίκο οικονομικών συμβούλων - ελεγκτών Arthur Andersen & Co, ένα από τους μεγαλύτερους στον κόσμο. Απασχολήθηκε με τον οίκο στο Μονακό, στην Αθήνα και στη Μέση Ανατολή. Είναι επίσης διαιπιστευμένος σύμβουλος από το Ίδρυμα Τεχνολογίας της Κύπρου. Για οικογενειακούς λόγους επέστρεψε στην Κύπρο το 1985. Λειτουργεί δικό του οίκο συμβούλων ελεγκτών στην Πάφο, από το 1987. Τα τελευταία χρόνια έχει επεκτείνει τις δραστηριότητες του στην Ελλάδα και σε άλλες Βαλκανικές χώρες. Έχει φοιτήσει επίσης παράλληλα με το πανεπιστήμιο, σε ιδιωτικές σχολές αναλυτών ηλεκτρονικών υπολογιστών δημοσιογραφίας και δημόσιων σχέσεων. Είναι παντρεμένος με την Ξένια, και έχει τρία παιδία, τον Γιώργο, την Χαροκλεια και την Ιωάννα.

Συνέντευξη

ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΑΝ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΒΕ ΠΑΦΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΕΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η παρουσία του στην προεδρία του Ε.Β.Ε σηματοδοτείται, από μακροπρόθεσμο προγραμματισμό για τις ανάγκες της επαρχίας, εντοπίζοντας τις αδυναμίες συντονισμού για να μην την προλαβαίνουν τα γεγονότα. Ταξινόμησε την υποδομή σε αναπτυξιακά έργα, στελέχωση δημόσιων υπηρεσιών και ασφάλειας. Τόνισε επίσης την ανάγκη σε βάθος χρόνου, πολεοδομικού οράματος και της διατήρησης της πολιτισμικής ταυτότητας της επαρχίας.

Περνώντας σε δεύτερη φάση, τεκμηρίωσε τις διεκδικήσεις της επαρχίας με μελέτες, σε σημείο που αποδεδειγμένα φαινόταν η κατάφορη αδικία, στην καθυστέρηση των έργων και κυρίως στην στελέχωση δημόσιων υπηρεσιών.

Δημιούργησε την βάση για στενή επικοινωνία με τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η παρέμβαση του οποίου για αρκετά θέματα ήταν καθοριστική, κυρίως για την δημιουργία μαρίνας, την στελέχωση της αστυνομίας και άλλαγών στην πολεοδομία.

Επί προεδρίας του επίσης έγινε η επέκταση και ανακαίνιση των γραφείων του Ε.Β.Ε με Ευρωπαϊκό προφίλ.

Για την **μαρίνα**, μετά την έλλειψη ενδιαφέροντος από στρατηγικούς επενδυτές το 2003 (αφού εκδήλωσαν ενδιαφέρον μόνο για την Λάρνακα και την Λεμεσό), υπέβαλε στον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας ειδικό υπόμνημα - εισήγηση, για απεμπλοκή από τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν. Οι εισηγήσεις του, αποτέλεσαν την βάση για την έγκαιρη διεκπεραίωση των διαδικασιών, με την δραστηριότητα που επέδειξαν ο Κ.Ο.Τ και το Υπουργείο Εμπορίου.

Για τις **πτήσεις** τόσο της Aegean όσο και της British Airways στις οποίες πίστεψε για απεμπλοκή από τον εθνικό αερομεταφορέα, ετοί-



μασε και παρέδωσε σημαντικά ενθαρρυντικά στοιχεία για δρομολόγηση πτήσεων που σχετίζονται με την σύνθεση του πληθυσμού, τους αλλοδαπούς, τους φοιτητές κ.λ.π. Για την Aegean ήταν αισιόδοξος για τις πτήσεις από την Πάφο ότι θα ξεκινούσαν αρχές του 2009, κάτι που τον δικαιώσε. Για τις καθημερινές πτήσεις για το Λονδίνο από την British Airways, ήταν σημαντικός ο ρόλος του Επιμελητηρίου.

Για την **συγκοινωνία μεταξύ αεροδρομίων** και πόλεων από τον Ιούλιο του 2006, παρέδωσε υπόμνημα με εισηγήσεις στο Υπουργείο Συγκοινωνιών, έχοντας μαζί του όλους τους προ-

έδρους των άλλων τοπικών επιμελητηρίων. Ακολούθησαν αρκετές συναντήσεις με Υπουργούς και τον Κ.Ο.Τ.

Για όλες της **ζωτικής σημασίας δημόσιες υπηρεσίες** ετοίμασε μελέτες οι οποίες έγιναν η βάση συζητήσεων για στελέχωση. Μεταξύ αυτών και η αστυνομία, για την οποία δικαιώθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Έθεσε έντονα τα θέματα καθαριότητας αρχαιολογικών χώρων τουριστικής συνείδησης, πολεοδομικού οράματος, με συγκεκριμένες εισηγήσεις και διοργάνωση διαλέξεων με κύπριους και ξένους πολεοδόμους.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΑΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ

• Εφαρμογές στην Τοπική αυτοδιοίκηση

Σε όλους τους Δήμους της επαρχίας ετοίμασε μελέτες για οικονομικό προγραμματισμό ή εφαρμογή προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών. Ετοίμασε υλικό για σεμινάρια πενταετούς προγραμματισμού μετά που το εφάρμοσε στο Δήμο Γεροσκήπου. Πέρυσι βοήθησε στο Υπουργείο Οικονομικών με την εμπειρία του και υλικό από την εργασία του.

• Πρότυπο περιφερειακό σφαγείο Πόλεως Χρυσοχούς

Το μοναδικό που λειτουργεί από το 1994 στην Κύπρο με Ευρωπαϊκές προδιαγραφές, χωρίς να είναι ζημιογόνο. Έγινε κατόπιν μελέτης που του ανέθεσε ο Δήμος Πόλεως Χρυσοχούς επί δημαρχίας Αβέρωφ Νεοφύτου.

Από το 1992 είχε προβλέψει πως οποιαδήποτε άλλη λειτουργική δομή σφαγείου θα είναι "οικονομικό καρκίνωμα" για οποιονδήποτε Δήμο ή οργανισμό.

• Αστικά Λεωφορεία και Συνεργατισμός

Η μελέτη για τα Αστικά Λεωφορεία Πάφου,

είχε πάρει τα κολακευτικά σχόλια ξένων εμπειρογνωμόνων. Για τον Συνεργατισμό ετοίμασε στη Πάφο και Λεμεσό προδιαγραφές προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών και νέες διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου.

• Ίδρυση Α.Ε Πάφος

Ανέλαβε την ευθύνη να ετοιμάσει και να υλοποιήσει όλες τις διαδικασίες για την δημιουργία της Α.Ε.Π μετά από ένωση των δύο ιστορικών σωματείων της επαρχίας. Υπήρξε αναπληρωτής Πρόεδρος για τα πρώτα δύο χρόνια.

The Spring of Life



Ayii Anargyri

NATURAL HEALING SPA RESORT

ΚΥΠΡΟΣ

ΜΗΛΙΟΥ, ΠΑΦΟΣ



ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΜΠΟΥΤΙΚ

ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ

ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΕΝΑ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟ ΦΥΣΙΚΟ ΘΕΡΕΤΡΟ ΑΝΑΔΥΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΦΥΣΗ

Αναβιώνοντας τα πανάρχαια ιαματικά λουτρά των Αγίων Αναργύρων του 17^{ου} αιώνα, σας προσκαλούμε να ανακαλύψετε ένα θέρετρο που συνδυάζει την παράδοση, την ευεξία, τη θεραπεία, και τις σύγχρονες τεχνικές. Το μοναδικό στο είδος του, ξενοδοχείο μπουτίκ, αναδύεται σε ένα τοπίο με αφθονία βελούδινων πράσινων κυπαρισσιών και άλλων καρποφόρων δέντρων και συνδυάζει την παραδοσιακή αρχιτεκτονική με την ασύγκριτη πολυτέλεια. Σας υποδέχεται στα ολοκαίνουρια και εντυπωσιακά μπανγκαλόου, σουίτες κήπου αλλά και στα ανακαίνισμένα κλασσικά δωμάτια. Απολαύστε εκπληκτικές γεύσεις στο πολυτελές εστιατόριο και το εστιατόριο δίπλα από την πισίνα, και δοκιμάστε κρασιά από όλο τον κόσμο αλλά και από την περιοχή στην υπόγεια κάβα μας.

Σας προσκαλούμε λοιπόν να χαλαρώσετε και να αναζωογονηθείτε στο ανανεωμένο αυτό Spa Resort.

AYII ANARGYRI NATURAL HEALING SPA RESORT

ΜΗΛΙΟΥ, ΠΑΦΟΣ

Τ.Θ. 8, CY-8726, Κύπρος

Τηλ: +357 26 814 000

Φαξ: +357 26 632 526

E: info@ayiianargyrisparesort.com

www.ayiianargyrisparesort.com



Συνέντευξη με το Γενικό Διευθυντή της Εταιρείας Δρ Νίκο Μιχαλά

Δήμητρα: Ευνοείται από την ανάκαμψη των μετοχών

- ✓ Η ύφεση έχει ήδη κορυφωθεί, αλλά η παγκόσμια οικονομία θα χρειαστεί τουλάχιστον δύο με τρία χρόνια πριν επιστρέψει σε ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης
- ✓ Στις χρηματιστηριακές αγορές πιστεύω ότι "έχουμε δει τα χειρότερα" κατά το πρώτο τρίμηνο του 2009, όμως, οι αγορές προβλέπονται να κινηθούν με έντονη μεταβλητότητα κατά τους επόμενους μήνες
- ✓ Το χρηματιστηριακό discount στο οποίο διαπραγματεύονται οι επενδυτικές εταιρείες δεν είναι Κυπριακό αλλά παγκόσμιο φαινόμενο. Βέβαια ένα τόσο μεγάλο discount όπως στην περίπτωση της Εταιρείας μας είναι παράδοξο

ΕΡ: Πιστεύετε ότι τα «χειρότερα τα έχουμε ήδη δει» και ότι από εδώ και πέρα η οικονομία σταδιακά θα ανακαμπτεί, ή αντίθετα ότι η κρίση θα έχει συνέχεια και αυτό θα επηρεάσει και την πορεία των επενδύσεων της Δήμητρας;

ΑΠ: Αναμφίσβητη, η παγκόσμια οικονομία έχει σημαδευτεί από μια διεθνή ύφεση που χαρακτηρίζεται ως η χειρότερη των τριάντα τελευταίων ετών. Ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας συρρικνώθηκε κατά πολύ και το παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα αναδιαμορφώθηκε. Κολοσσοί του τραπεζικού συστήματος κατέρρευσαν και σε αρκετές περιπτώσεις κυβερνήσεις προχώρησαν σε κρατικοποίησεις οργανισμών και επιχειρήσεων για τη διάσωση τους. Παράλληλα, οι κεντρικές τράπεζες όπως της Ευρώπης, ΗΠΑ και Αγγλίας αναγκάστηκαν να μειώσουν τα βασικά επιτόκια τους, τα οποία έφτασαν ουσιαστικά σε μηδενικά επίπεδα. Εντούτοις, πιστεύω ότι η ύφεση έχει ήδη κορυφωθεί, αλλά η παγκόσμια οικονομία θα χρειαστεί τουλάχιστον δύο με τρία χρόνια πριν επιστρέψει σε ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Από την άλλη ο κίνδυνος υπερπληθωρισμού, ως αποτέλεσμα της ανορθόδοξης διοχετευτικής ρευστότητας στην οικονομία από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Federal Reserve αλλά και την Bank of England και της



Υποσχόμενες επενδύσεις σε ακίνητα και σχέδια για αυτοχρηματοδοτούμενα projects

Απίστευτο discount: Διαπραγματεύεται κάτω από τις τραπεζικές της καταθέσεις!

άνευ προηγουμένου μείωσης των βασικών επιτοκίων, είναι πλέον ορατός. Τέτοια αναζωπύρωση του πληθωρισμού μπορεί να οδηγήσει σε επανάληψη της κρίσης σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όσο αφορά τις χρηματιστηριακές αγορές πιστεύω ότι "έχουμε δει τα χειρότερα" κατά το πρώτο τρίμηνο του 2009, όμως, οι αγορές προβλέπονται να κινηθούν με έντονη μεταβλητότητα κατά τους επόμενους μήνες, πιθανόν και σε χαμηλότερα επίπεδα από τα σημερινά. Εντούτοις, πιστεύω ότι οι επιλεγμένες τοποθετήσεις σε μετοχές μέσα στο 2009 θα επιφέρουν ικανοποιητικά μέσο-μακροπρόθεσμα κέρδη. Αναμφίβολα η παγκόσμια οικονομική κρίση και η πτώση των χρηματιστηρίων έχει επηρεάσει αρνητικά το χαρτοφυλάκιο της Δήμητρας με επενδύσεις στο ΧΑΚ και τα χρηματιστήρια του εξωτερικού. Το πρόσφατο ράλι στις αγορές μας έδωσε την ευκαιρία να ανακτήσουμε μέρος των ζημιών του προηγούμενος έτους. Επίσης, οι επιπρόσθετες τοποθετήσεις κατά τους πρώτους μήνες του χρόνου μας έδω-

σαν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουμε επιπρόσθετα κεφαλαιουχικά κέρδη ενισχύοντας έτσι τη ρευστότητα μας.

ΕΡ: Ποια είναι η σημερινή διάρθρωση του χαρτοφυλακίου ανά κύριες κατηγορίες επενδύσεων και κατά πόσο έχει η Εταιρεία ευνοηθεί από την ανάκαμψη που έχουν σημειώσει τους τελευταίους μήνες οι τιμές των μετοχών;

ΑΠ: Η Δήμητρα διατηρεί σήμερα ένα αρκετά καλά διαφραμένο χαρτοφυλάκιο με επενδύσεις στο ΧΑΚ και επιλεγμένα χρηματιστήρια του εξωτερικού, σε κρατικά και εταιρικά ομόλογα και άλλες επενδύσεις σταθερού εισοδήματος, όπως επίσης και επενδύσεις στον τομέα ανάπτυξης γης και ακινήτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Πρόσθετα, η Εταιρεία διαθέτει σημαντικά ρευστά διαθέσιμα τα οποία της παρέχουν τη δυνατότητα να διεκδικεί με αξιώσεις τη στρατηγική συμμετοχή της σε σημαντικά έργα ανάπτυξης και καθοριστικής σημασίας για την κυπριακή οικονομία, σε συνεργασία πά-

ντοτε με μεγάλους οργανισμούς στην Κύπρο και το εξωτερικό. Οι επενδύσεις της Δήμητρας σε μετοχικούς τίτλους στο ΧΑΚ και χρηματιστήρια του εξωτερικού αποτελούν (κατά τις 30/4/2009) το 22,7% του καθαρού ενεργητικού της Εταιρείας και ανέρχονται στα 42,7 εκ. Το 67% των κεφαλαίων αυτών είναι τοποθετημένα σε επιλεγμένους τίτλους στο ΧΑΚ, κυρίως στις τρεις τράπεζες και εταιρείες από τον FTSE 20. Το υπόλοιπο 33% είναι τοποθετημένο σε επιλεγμένους τίτλους (blue chips) στα κύρια χρηματιστήρια του εξωτερικού. Η Εταιρεία διατηρεί επίσης ένα σημαντικό χαρτοφυλάκιο με επενδύσεις σταθερού εισοδήματος. Σήμερα το χαρτοφυλάκιο αυτό ανέρχεται σε 16,3 εκατομμύρια και αποτελεί το 8,7% του καθαρού ενεργητικού του οργανισμού. Η επέκταση των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, άνοιξε το δρόμο για ενεργή εμπλοκή στον τομέα της Ανάπτυξης Γης & Ακινήτων. Για το σκοπό αυτό η Δήμητρα έχει συνάψει συνεργασίες με εξειδικευμένους συμβούλους και οργανισμούς ανάπτυξης γης και ακινήτων και έχει ήδη προβεί σε επιλεγμένες επενδύσεις σε αυτό τον τομέα. Η σημερινή αξία των επενδύσεων στο τομέα, ανέρχεται στα 63,3 εκ. και αποτελείται από ακίνητη ιδιοκτησία και έργα ανάπτυξης ακινήτων τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Αυτές οι επενδύσεις αποτελούν το 33,7% του καθαρού ενεργητικού του Συγκροτήματος.

ΕΡ: Ποιες εξελίξεις έχουμε σε ό,τι αφορά τις τοποθετήσεις της Εταιρείας σε ακίνητα εντός και εκτός Κύπρου;

ΑΠ: Όσον αφορά τα έργα ανάπτυξης γης και ακινήτων αναφέρω χαρακτηριστικά τη στρατηγική συμμετοχή της Δήμητρας στο έργο Amathusa Coastal Heights για την ανάπτυξη εξοχικών κατοικιών στη Λεμεσό σε συνεργασία με τη Cybarco, το οποίο βρίσκεται σήμερα σε πολύ προχωρημένο στάδιο με εκπληκτικά αποτελέσματα. Αξιοσημείωτη είναι επίσης η συμμετοχή μας στο έργο Elea Golf Resort που αφορά την ανέγερση του πρώτου Signature Golf Resort στην περιοχή Ανατολικό στην Γεροσκήπου σε συνεργασία με καταξιωμένους οργανισμούς από την Κύπρο και το εξωτερικό. Το έργο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και αναμένεται η λειτουργία του Elea Golf Resort μέσα στο έτος 2010. Αξίζει να αναφερθεί επίσης το έργο Baneasa Gardens που αφορά την ανέγερση διαμερισμάτων σε ιδιόκτητη γη στο κεντρικό Βουκουρέστι. Βρισκόμαστε σε προχωρημένα στάδια όσο αφορά την έκδοση των σχετικών αδειών (πολεοδομίας και οικοδομής). Η απόφαση για έναρξη των εργασιών για την οικοδόμηση του έργου θα παρθεί σε εύθετο χρό-



Η φετινή άνοδος των χρηματιστηρίων οδήγησε σε επανάκτηση μέρους των περυσινών απωλειών

νο στην βάση των εξελίξεων στην παγκόσμια οικονομία.

Κατά τα τελευταία δύο χρόνια η Δήμητρα έχει προβεί σε αγορά γραφειακών εγκαταστάσεων τόσο στη Λευκωσία, όσο και στη Λεμεσό. Από τις επενδύσεις αυτές έχεχωρίζουν τα δύο κτίρια στη Λευκωσία, συνολικού εμβαδού 3.520 τ.μ. και 1.500 τ.μ. αντίστοιχα, που είναι υπό ανέγερση σε κεντρικές λεωφόρους της Λευκωσίας. Τα κτίρια αυτά θα ενοικιαστούν εξασφαλίζοντας προς την Εταιρεία σταθερά εισοδήματα. Επιπρόσθετα, τρίτο ιδιόκτητο κτίριο στη Λεμεσό συνολικού εμβαδού 3.250 τ.μ., βρίσκεται σε κεντρική λεωφόρο της πόλης και έχει ήδη ενοικιαστεί σε πολυεθνική εταιρεία απόφεροντας στο Συγκρότημα επαναλαμβανόμενα εισοδήματα από ενοίκια όπως επίσης και κεφαλαιουχικά κέρδη. Πέραν των πιο πάνω αναπτύξεων κατά τα τελευταία χρόνια έχουμε προβεί σε επιλεγμένες επενδύσεις στην Κύπρο, Ρουμανία και Βουλγαρία και έχουμε δημιουργήσει ένα καλά διαφραγμένο χαρτοφυλάκιο από ιδιόκτητα τεμάχια γης τα οποία προσφέρουν την προοπτική κεφαλαιουχικών αποδόσεων σε μέσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

ΕΡ: Ποιες εξελίξεις υπάρχουν στο μέτωπο της συμμετοχή σε αυτοχρηματοδοτούμενα και λοιπά projects;

ΑΠ: Το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης της Δήμητρας προνοεί επίσης σημαντικές επενδύσεις σε δημόσια και αναπτυξιακά έργα σε στρα-

τηγικούς τομείς της Κυπριακής οικονομίας. Έχουμε επιλέξει μερικά από τα επερχόμενα έργα ανάπτυξης και έχουμε εργαστεί για τη δημιουργία στρατηγικών συνεργασιών με διεθνείς οργανισμούς που εξειδικεύονται στους συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας. Στο παρόν στάδιο επιτρέψτε μου να μην προβώ σε αποκαλυπτικές δηλώσεις και να αναφερθώ απλώς επιγραμματικά στο ότι εργαζόμαστε συστηματικά για τη στρατηγική εμπλοκή μας στην εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες και συμβατές πηγές, το φυσικό αέριο και το υγραέριο, την αφαλάτωση θαλάσσιου νερού, την προσφορά εξειδικευμένων υπηρεσιών και άλλα αναπτυξιακά έργα. Ευελπιστούμε ότι θα είμαστε σύντομα στην συχάριστη θέση να προβούμε και σε σχετικές ανακοινώσεις.

ΕΡ: Ποια είναι η εσωτερική αξία της τιμής της μετοχής και πώς δικαιολογείται ένα τόσο μεγάλο discount της τρέχουσας τιμής της μετοχής στο ΧΑΚ;

ΑΠ: Η τιμή της μετοχής και το μεγάλο discount στο οποίο διαπραγματεύεται είναι κάτι που σαφώς μας προβληματίζει, αλλά όμως η παρούσα χρηματιστηριακή κρίση δεν μας αφήνει πολλά περιθώρια αντίδρασης. Κάνουμε κάποιες σκέψεις τις οποίες προγραμματίζουμε να εφαρμόσουμε όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν έτσι ώστε να ενημερώσουμε το επενδυτικό κοινό και τους θεσμικούς επενδυτές για τις προοπτικές της Εταιρείας. Μας ενθαρρύνει ότι μετά την αναδιάρθρωση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Εταιρείας, σημαντικοί επενδυτικοί οίκοι από το εξωτερικό και κυρίως την Ελλάδα επέδειξαν ενδιαφέρον για την μετοχή μας και αύξησαν τις τοποθετήσεις τους στην μετοχή της Εταιρείας, κατά τα τελευταία δύο χρόνια.

Το χρηματιστηριακό discount στο οποίο διαπραγματεύονται οι επενδυτικές εταιρείες δεν είναι Κυπριακό αλλά παγκόσμιο φαινόμενο. Βέβαια ένα τόσο μεγάλο discount όπως στην περίπτωση της Εταιρείας μας είναι παράδοξο. Κατά τις 30/4/2008 το καθαρό ενεργητικό της Δήμητρας διαμορφώθηκε στα 188 εκατομμύρια το οποίο ισούται σε 94 σεντ ανά μετοχή. Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα 94 σεντ τα 30,1 σεντ ανά μετοχή (δηλαδή το 32%) αφορούν καταθέσεις σε μετρητά και άλλα 31,7 σεντ ανά μετοχή (δηλαδή το 33,7%) αντιπροσωπεύουν την αξία των επενδύσεων της εταιρείας σε ακίνητα. Την ίδια στιγμή η μετοχή της εταιρείας διαπραγματεύεται στα 27 σεντ μια έκπτωση της τάξης του 71% σε σχέση με την εσωτερική αξία ύψους 94 σεντ ανά μετοχή!

Συνέντευξη

Κίκης Λαζαρίδης: Εκτελεστικός Πρόεδρος των Κυπριακών Αερογραμμών

Δεν αποκλείεται η σύμπραξη με άλλους αερομεταφορείς

Τα θετικά αποτελέσματα για δύο συνεχή χρόνια, κατά τα οποία δεκάδες μικρές και μεγάλες αεροπορικές εταιρείες χρεοκόπησαν, είναι τονωτική ένεση για τις Κυπριακές Αερογραμμές.

Ερ.: Οι Κυπριακές Αερογραμμές αντιμετώπιζαν σοβαρά οικονομικά προβλήματα και πριν από την έλευση της οικονομικής κρίσης. Κατά πόσο μπορούν να ελπίζουν στη σωτηρία τους, φέτος που ο τουρισμός αναμένεται μειωμένος;

Απ.: Όπως γνωρίζετε, στο πρόσφατο παρελθόν οι Κυπριακές Αερογραμμές πέρασαν μια πολύ κρίσιμη περίοδο κατά την οποία είχαν φθάσει στα πρόθυρα της χρεοκοπίας. Μέσα σε μια τετραετία κατέγραψαν ζημιές της τάξης των 150 εκατ. ευρώ. Στη βάση του τελευταίου Σχεδίου Αναδιάρθρωσης λήφθηκαν διάφορα μέτρα, κάποια από τα οποία ήταν οδυνηρά για τους εργαζόμενους, καθώς προβλέπονταν μαζικές απολύσεις και μειώσεις μισθών και ωφελημάτων. Μετά από κοπιαστική δουλειά, μέτρα και πρωτοβουλίες που θέσαμε σε εφαρμογή, καταφέραμε το 2007 να κάνουμε τα πρώτα μας κέρδη (1,2 εκατ. ευρώ). Παρά τις αντιεόστητες που επικράτησαν το 2008, λόγω της πετρελαικής κρίσης, που είχε ως αποτέλεσμα την εκτόξευση των τιμών του μαύρου χρυσού στα 150 δολάρια το βαρέλι, κατορθώσαμε και πέραι να κλείσουμε το χρόνο με νέα κερδοφορία (1,7 εκατ. ευρώ). Κι αυτό όταν κληθήκαμε να καταβάλουμε 28,7 εκατ. ευρώ επιπλέον κόστος για καύσιμα σε σύγκριση με το 2007.

Τα θετικά αυτά αποτελέσματα για δύο συνεχή χρόνια, κατά τα οποία δεκάδες μικρές και μεγάλες αεροπορικές εταιρείες χρεοκόπησαν, σίγουρα είναι τονωτική ένεση για τις Κυπριακές Αερογραμμές. Είναι εξέλιξη που ανεβάζει το ηθικό του προσωπικού και διοχετεύει σε όλους μας θάρρος να αγωνιστούμε για να μπούμε σε μια πιο σταθερή αναπτυξιακή πορεία.

Αναμφίβολα η παγκόσμια οικονομική κρίση που ακολούθησε την πετρελαική κρίση και εξαπλώνεται ραγδαία, πλήγτει πολύ σοβαρά και τις Κυπριακές Αερογραμμές. Όμως δεν είμαστε διατεθειμένοι να καταθέσουμε τα όπλα. Επιστρα-

Το ύψος των χρεώσεων που θα ισχύσουν στα νέα αεροδρόμια της Κύπρου θα παίξει καθοριστικό ρόλο στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας τόσο των ναύλων όσο και του τουριστικού προϊόντος γενικότερα.



τεύοντας όλες μας τις δυνάμεις και κάνοντας ότι περνά από το χέρι μας θα αντιπαλέψουμε τις δυσκολίες και θα προσπαθήσουμε με ορθολογικές και ευέλικτες προσεγγίσεις να κερδίσουμε τις δύσκολες μάχες που έπονται.

Ερ.: Πόσο έχουν αποδώσει οι κινήσεις αναδιάρθρωσης των τελευταίων ετών; Ποιες είναι οι τρέχουσες προτεραιότητες της Εταιρείας;

Απ.: Το γεγονός ότι είμαστε ακόμη όρθιοι και έχουμε στο ενεργητικό μας δύο κερδοφόρες χρονιές μετά από μια παρατεταμένη περίοδο ζημιών είναι ένδειξη ότι βρισκόμαστε στο σωστό δρόμο. Βεβαίως αυτό σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί για μας λόγο εφησυχασμού. Γνωρίζουμε ότι το πεδίο στο οποίο δραστηριοποιούμαστε είναι πολύ απαιτητικό και ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και προσαρμόζομαστε ανάλογα. Στις προτεραιότητες μας είναι από τη μα τη συνέχιση της πορείας εξυγίανσης, αύξησης της παραγωγικότητας και μείωσης του λειτουργικού κόστους και από

την άλλη η ενίσχυση της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρουμε και η διατήρηση των ναύλων μας σε ανταγωνιστικά επίπεδα, ώστε να είμαστε πρώτη προτίμηση στις επιλογές του ταξιδιωτικού μας κοινού.

Η προωθούμενη ανανέωση του στόλου είναι επίσης μια βασική μας προτεραιότητα που πιστεύουμε ότι θα επιφέρει σημαντικό οικονομικό οφέλος.

Ερ.: Η αναβάθμιση των αεροδρομίων της Λάρνακας και της Πάφου θα επηρεάσει τις Κυπριακές Αερογραμμές, θετικά ή αρνητικά;

Απ.: Αναμφίβολα το νέο Αεροδρόμιο Πάφου που τέθηκε ήδη σε λειτουργία, καθώς και το Αεροδρόμιο Λάρνακας που προγραμματίζεται να εγκαινιαστεί το Νοέμβριο, δημιουργούν σωστές βάσεις για ανάπτυξη των αερομεταφορών. Η Κύπρος και ειδικότερα οι αεροσυγκοινωνίες αλλά και ο τουρισμός μας πραγματικά υποφέρουν από την απαρχαιωμένη υποδομή και τις περιορισμένες δυνατότητες που υπάρχουν στις υφιστάμενες

Συνέντευξη

εγκαταστάσεις του Αεροδρομίου Λάρνακας. Με τα δύο καινούργια αεροδρόμια δημιουργούνται καλές προοπτικές για αύξηση της ποιότητας της εξυπηρέτησης και για προσφορά πιο σύγχρονων υπηρεσιών στο ταξιδιωτικό κοινό.

Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία να υπογραμμίσω με έμφαση την ανάγκη να διαμορφωθούν σε όσο το δυνατό πιο λογικά επίπεδα τα τέλη προσγείωσης, στάθμευσης, τα ενοίκια καθώς και άλλες χρεώσεις που καταβάλλουν οι χρήστες των αεροδρομίων. Πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα αυτή η παραμέτρος, δεδομένου ότι το κόστος χρήσης και με τις υφιστάμενες χρεώσεις είναι ήδη ψηλό. Αν επιχειρθεί αλόγιστη αύξηση των χρεώσεων, τότε θα πληγούν ανεπανόρθωτα ιδιαίτερα οι Κυπριακές Αερογραμμές, που είναι ο μεγαλύτερος χρήστης του Αεροδρομίου. Το ύψος των χρεώσεων που θα ισχύσουν, όταν θα λειτουργήσει και το νέο Αεροδρόμιο Λάρνακας θα παιξει καθοριστικό ρόλο στην διατήρηση της ανταγωνιστικότητας τόσο των ναύλων όσο και του τουριστικού προϊόντος γενικότερα.

Ερ.: Υπάρχουν ορισμένοι που υποστηρίζουν ότι πάρα τις κινήσεις που έχουν γίνει, το κόστος λειτουργίας παραμένει υψηλό και ότι θα έπρεπε να γίνουν περαιτέρω κινήσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Απ.: Η προστάθειά μας για μερική, σε πρώτο στάδιο, αντικατάσταση του γερασμένου στόλου μας με νεότερης ηλικίας αεροπλάνα καλύπτει ακριβώς αυτή την ανάγκη, τη μείωση δηλαδή του κόστους. Πιστεύουμε ότι με την αξιοποίηση των καλών ευκαιριών που υπάρχουν αυτή την περίοδο στην διεθνή αγορά - λόγω υπερπροσφοράς - έχουμε τη δυνατότητα να βρούμε και να εντάξουμε στο στόλο μας αεροπλάνα, τα οποία από τη μια θα είναι μικρής ηλικίας και από την άλλη η εκμετάλλευση και η συντήρηση τους θα μας κοστίζουν πολύ λιγότερα, απ' ότι σήμερα. Παράλληλα, έχουμε προχωρήσει σε νέες ρυθμίσεις για πιο ορθολογική χρήση των καυσίμων, με στόχο να επιτυγχάνονται σημαντικές εξοικονομήσεις.

Έχουμε επίσης λάβει αποφάσεις και πρωθυΐμε πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αύξηση της παραγωγικότητας και την καλύτερη απόδοση του προσωπικού. Στην πορεία μας προς εξυγίανση λαμβάνουμε συνεχώς μέτρα για καταπολέμηση φαινομένων όπως η αλόγιστη χρήση υπερωριών και αδειών ασθενείας χωρίς σοβαρό λόγο, καθώς και άλλων αντιπαραγωγικών συνηθειών. Πιστεύουμε ότι υπάρχει πραγματικά έδαφος για να περιορίσουμε τις λειτουργικές δαπάνες. Ένας άλλος πολύ φιλόδοξος στόχος μας που άρχισε να υλοποιείται και σχετίζεται έμμεσα με την μείωση των παραγόντων κόστους, αφορά την προσπάθεια μας για μεταμόρφωση



της νοοτροπίας στην όλη συμπεριφορά του ανθρώπινου δυναμικού. Θέλουμε να διαμορφώσουμε μια νέα κουλτούρα, η οποία να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις και στην ανάγκη να γίνομαστε ολοένα και πιο ανταγωνιστικοί, πιο παραγωγικοί και αποτελεσματικοί.

Ερ.: Πώς εξελίσσονται τα μερίδια αγοράς των Κυπριακών Αερογραμμών; Πόσο επιτυχία έχουν τα δρομολόγια προς τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης; Έχουν επηρεαστεί οι πληρότητες από την τρέχουσα κρίση;

Απ.: Το μερίδιο αγοράς των Κυπριακών Αερογραμμών τα τελευταία χρόνια παραμένει σταθερό στο 24% περίπου της συνολικής ταξιδιωτικής κίνησης. Αυτό σημαίνει ότι σχεδόν ο ένας στους τέσσερις επιβάτες που διακινείται από και προς την Κύπρο ταξιδεύει με Κυπριακές Αερογραμμές. Το 2008 η Εταιρεία μας μετέφερε συνολικά 1,73 εκατομμύρια επιβάτες σε σχέση με 1,70 εκατομμύρια το 2007. Το 2008 οι ΚΑ πετούσαν σε 30 προορισμούς, οι 21 από τους οποίους ήταν στην Ευρώπη και οι 9 στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και του Περσικού Κόλπου.

Φέτος έχουμε σταματήσει τα δρομολόγια μας προς Βουκουρέστι, συνήψαμε όμως συμφωνία για πτήσεις κοινού κωδικού προς τον ίδιο προορισμό με την TAROM. Σε ότι αφορά τις πληρότητες των αεροπλάνων μας, τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2009 σημειώθηκε αύξηση στο 65,3% σε σχέση με 62,9% το αντίστοιχο τετράμηνο του 2009. Αυτό ήταν αποτέλεσμα πρόνοιας που έγκαιρα έλαβε η Εταιρεία μας για μείωση των προσφερόμενων θέσεων στην αγορά, λόγω μειωμένης επιβατικής κίνησης εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Ερ.: Στην Ελλάδα, ο αντίστοιχος «εθνικός αερομεταφορέας» ιδιωτικοποιήθηκε. Θα προκρίνατε μια τέτοια κίνηση και για την περί-

πτωση της Κύπρου;

Απ.: Όπως γνωρίζετε, οι Ολυμπιακές Αερογραμμές για πάρα πολλά χρόνια πέρασαν μέσα από πολύ αντίξεις συνθήκες, συσσώρευσαν τεράστια χρέη και δημιούργησε πολλές πληγές, οι οποίες όπως φαίνεται ήταν αδύνατο να θεραπευτούν με το καθεστώς διοίκησης και διεύθυνσης που υπήρχε μέχρι πρόσφατα. Η εξαγορά της Εταιρείας και η ιδιωτικοποίησή της ήταν προφανώς μια υποχρεωτική επιλογή, που επιβλήθηκε από τις περιστάσεις.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές έχουν ακολουθήσει έναν άλλο δρόμο. Με το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, που έθεσαν σε εφαρμογή, κατάφεραν να ξεπεράσουν τον κίνδυνο χρεοκοπίας και κέρδισαν τη μάχη της επιβίωσης, επανερχόμενες σε κερδοφόρα τροχιά τα δύο τελευταία χρόνια. Βεβαίως, μέσα στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και τον σκληρό ανταγωνισμό που αναπτύσσεται, κανείς δεν μπορεί να προβλέψει επακριβώς πώς θα εξελιχθεί το μέλλον. Στο χώρο των αερομεταφορών υπάρχουν συνεχείς ανατροπές, μεγάλες εταιρείες καταρρέουν, συντελούνται εξαγορές ή συγχωνεύσεις και δημιουργούνται συμμαχίες μεγαθήρια. Εμείς παρακολουθούμε τις εξελίξεις και σταθιμούμε τα δεδομένα. Σίγουρα, μέσα στο φιλελευθεροποιημένο περιβάλλον που δρούμε, σε καμιά περίπτωση δεν βλέπουμε αρνητικά την συνεργασία ή την σύμπραξη μας με άλλους αεροπορικούς οργανισμούς, σε μια βάση όμως, που θα διασφαλίζει και θα εξυπηρετεί τα συμφέροντα των Κυπριακών Αερογραμμών, των μετόχων τους και των εργαζομένων. Αυτός είναι για μας ο γνώμονας. Πέραν αυτού, η προσπάθειά μας εστιάζεται σε κατευθύνσεις που αποσκοπούν στο να καταστήσουν τις Κυπριακές Αερογραμμές όσο το δυνατό πιο εύρωστες, ευέλικτες και αποδοτικές.



ΧΑΚ: «Βουτιά» στα κέρδη των εισηγμένων το Q1

Έντονες οι επιπτώσεις από την οικονομική κρίση στα αποτελέσματα των κυπριακών εταιρειών

Οι έντονες επιπτώσεις από την οικονομική κρίση αποτύπωθηκαν στα αποτελέσματα των περισσότερων εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, όπως προκύπτει και από τον ενδεικτικό παρατιθέμενο πίνακα, ο οποίος περιλαμβάνει δέκα blue chips του ΧΑΚ. Οι τράπεζες είδαν από τη μια πλευρά το καθαρό



**Tou
Στέφανος
Κοτζαμάνη**

επιτοκιακό τους περιθώριο να συρρικνώνεται (ιδίως λόγω των υψηλών επιτοκίων στις καταθέσεις), και από την άλλη, αυξήθηκαν οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις.

Η γενικότερη οικονομική κρίση - καθώς και η πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας- επηρέασε πτωτικά τις πωλήσεις γνωστών βιομηχανικών ομίλων, όπως της Muskitia (διέλαση αλουμινίου) του Βασιλικού (τσιμεντοποιία), κ.α.

Έντονος προβληματισμός επικρατεί φέτος και για την πορεία του ξενοδοχειακού τομέα και της τοπικής αγοράς ακυνήτων. Η Tsokkos Hotels δραστηριοποιείται και στους δύο αυτούς κλάδους εμφάνισε μεν μειωμένη ζημιά (κυρίως λόγω θετικών συναλλαγματικών διαφορών) πλην όμως το πρώτο τρίμηνο δεν είναι αντιρροσωπευτικό -λόγω χαμηλής εποχικότητας- για το σύνολο της χρήσης. Ο αυξημένος όγκος πω-

λήσεων των Υπεραγορών Ορφανίδη οφείλεται στο μεγαλύτερο αριθμό καταστημάτων, ενώ η πτώση των πωλήσεων της CTC (Ομίλος Σιακόλα) επηρέαστηκε και από τις περισσές ρευστοποιήσεις κάποιων συμμετοχών της (πχ στα καταστήματα Γερμανός). Σύμφωνα με εκτιμήσεις τοπικών παραγόντων, το δεύτερο εξάμηνο του έτους αναμένεται να είναι χειρότερο από το πρώτο, πλην όμως όλα δείχνουν ότι τουλάχιστον οι τράπεζες θα αρχίσουν σταδιακά να βελτιώνουν τις λειτουργικές τους κερδοφορίες από τρίμηνο σε τρίμηνο, λόγω της πτωτικής πορείας στα επιπτώκια καταθέσεων.

Και μπορεί βέβαια τα φετινά κέρδη των εισηγμένων στο ΧΑΚ να επηρεάζουν αρνητικά τους δείκτες P/E, ωστόσο θα πρέπει να τονιστεί ότι δεν είναι καθόλου λίγες οι περιπτώσεις όπου οι κυπριακές μετοχές διαπραγματεύονται με ελκυστικό δείκτη P/BV.

Πορεία ανάκαμψης

Το θετικό για το ΧΑΚ είναι ότι από τα μέσα Μαρτίου και μετά έχει σημειώσει μια έντονη ανοδική αντίδραση, λειτουργώντας με τη λογική του ελαττηρίου. Αναμφίβολα ξεχώρισαν οι τραπεζικές μετοχές, με ενδεικτική περίπτωση αυτή της Τράπεζας Κύπρου. Οι δύο μεγαλύτερες τράπεζες (Κύπρου και Marfin Popular Bank) σημείωσαν ισχυρή άνοδο για τους παρακάτω λόγους:

Πρώτον, λόγω της γενικότερης ανάκαμψης των χρηματιστηρίων.

Δεύτερον, λόγω του ότι διεθνώς, μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν κατά

Ενδεικτικά στοιχεία από την πορεία δέκα blue chips στο α' τρίμηνο

«Ανέβηκε το θερμόμετρο» του ενδιαφέροντος κατά τους τελευταίους μήνες

Εισηγμένες στο ΧΑΚ: Αποτελέσματα Α' τριμήνου 2009					
Όνομα Εταιρεία	Κύκλος Εργασιών			Καθαρά Κέρδη	
	2009	2008	%	2009	2008
Τράπεζα Κύπρου	63.000	116.000	-46%		
Marfin Popular Bank	40.000	104.395	-62%		
Ελληνική Τράπεζα	-12.878	22.985	-156%		
Τσιμεντοποιία Βασιλικού	25.660	33.223	-23%	1.191	4.983
Tsokkos Hotels	1.108	2.159	-49%	-1.123	-4.023
Υπεραγορά Ορφανίδη	45.546	36.764	24%	217	618
Logicom	88.412	92.981	-5%	907	2.858
CTC	90.131	102.715	-12%	-1.329	-645
Muskita	10.976	16.891	-35%	1.013	3.030
Zorπάς	16.451	15.130	9%	565	308

κανόνα οι μετοχές που είχαν πιεστεί εντονότερα κατά το διάστημα που είχε προηγηθεί και μάλιστα τόσο το ΧΑΚ, όσο και οι τίτλοι του τραπεζικού κλάδου εντάσσονται στη συγκεκριμένη κατηγορία.

Και τρίτον, γιατί οι δύο τίτλοι εισήγαγαν στο δείκτη της Morgan Stanley, MSCI Greece, με αποτέλεσμα να υπάρξουν αγοραστικές τοποθετήσεις από αρκετά διεθνή funds τα οποία επιλέγουν να επενδύουν σε χαρτοφυλάκια με ανάλογη στάθμιση με αυτή του δείκτη MSCI Greece.

Η έντονη αυτή ανοδική κίνηση (να σημειωθεί αωτόσο ότι η απόσταση από τα υψηλά του φθινοπώρου του 2007 παραμένει τεράστια) προκάλεσε διαφόρων ειδών αντιδράσεις μεταξύ των επενδυτών. Ορισμένοι ένοιοι έχουν σπεύσει να πάρουν αποστάσεις από τις μετοχές, υποστηρίζοντας ότι η διεθνής κρίση δεν ξεπεράστηκε και ότι μια τέτοια ανάκαμψη είναι υπερβολική.

Από την άλλη πλευρά ωστόσο, υπάρχουν και οι περισσότερο αισιόδοξοι, οι οποίοι βλέπουν συνέχιση της ανοδικής τάσης, έστω και με κάποια ήπιας μορφής διαλείμματα.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την έκθεση της Citigroup στις αρχές Ιουνίου (3/6) που συνιστά την αγορά της μετοχής της Τράπεζας Κύπρου. Νέα, υψηλότερη λοιπόν τιμή-στόχο για τη μετοχή της Τράπεζας Κύπρου, στα 5,25 ευρώ από 4,5 ευρώ έδωσε η Citi σε έκθεσή της μετά τα αποτελέσματα τριμήνου της τράπεζας, ενώ διατηρεί σύσταση "buy".

Η Citi προχώρησε σε αύξηση των προβλέψεων για τα κέρδη ανά μετοχή της τράπεζας κατά 5% για το 2009 και κατά 12% για το 2010 κυρίως λόγω των υψηλότερων του αναμενόμενου καθαρών εσόδων από τόκους.

Παράλληλα, τόνισε ότι η Κύπρου διαπραγματεύεται με discount 10% έναντι του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου.



Ανοίξαμε
πανιά για
το μέλλον.



MARFIN LAIKI BANK

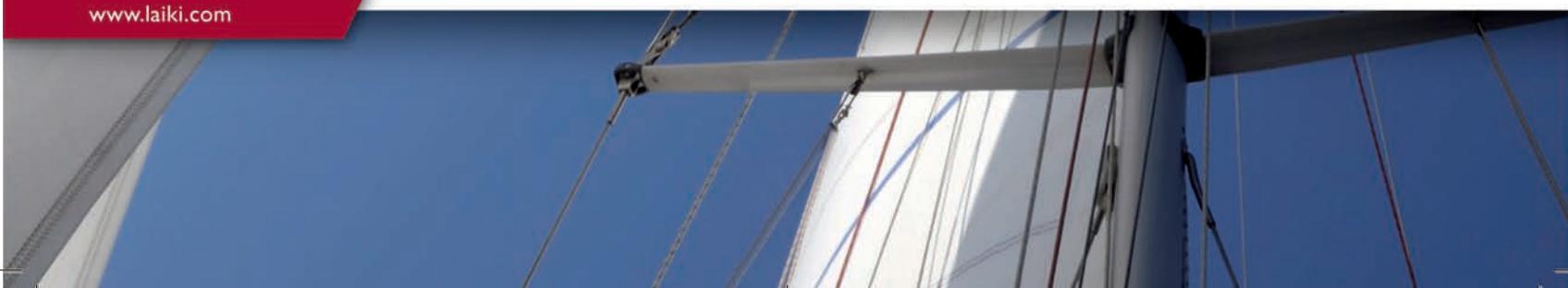
Ο έμπειρος και προσοντούχος προσωπικός σας τραπεζίτης φροντίζει για τις καλύτερες λύσεις στις τραπεζικές και επενδυτικές σας ανάγκες.

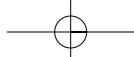
Πιξίδα μας η ποιότητα, η εμπιστοσύνη, η αποτελεσματικότητα.

Wealth Management Division
Τηλ: +357 22 812280
Email: privatebank@laiki.com

MARFIN
Private
BANKING

www.laiki.com





Τραπεζικά θέματα

Τράπεζες: Γιατί ποντάρουν στα επόμενα τρίμηνα



Aπό τις αρχές του έτους, τα κέρδη για τις τραπεζικές μετοχές ανέρχονται στο 45%, ενώ για την Τράπεζα Κύπρου και την EFG Eurobank το ποσοστό της ανόδου ξεπερνάει το 80% και το 50% αντίστοιχα. Στο μικροσκόπιο μπαίνουν τα αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου, σαν πυξίδα για το τι θα πρέπει να περιμένουν οι επενδυτές σε επίπεδο τόσο κερδών όσο και κινδύνων.

METOXOS & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
• Του Γιώργου Σαββάκη
Από την ελλαδική εφημερίδα «Μέτοχος»

Τα πρώτα μηνύματα μπορούν να θεωρηθούν αισιόδοξα, αφού η σύγκριση των προβλέψεων σε σχέση με το δ' τρίμηνο του 2008 είναι ευνοϊκή, αλλά μεγαλύτερη αξία έχει το γεγονός πως το πρώτο τρίμηνο μάλλον θα είναι το χειρότερο του έτους, άρα τα καλύτερα βρίσκονται μπροστά.

Εθνική Τράπεζα

Τα καθαρά κέρδη της Εθνικής Τράπεζας ξεπέρασαν κάθε προσδοκία και διαμορφώθηκαν στα 317 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση 27,5% σε σχέση με το δ' τρίμηνο του 2008. Το σημαντικό είναι ότι, αν και ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων αυξήθηκε στο 3,70% από 3,30% το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, εντούτοις ο αντίστοιχος cost of risk διαμορφώθηκε

μόλις στις 144 μ.β. από 142 μ.β. στο τέλος του 2008, στοιχείο άκρως ενθαρρυντικό. Πλέον, οι εκτιμήσεις για τα κέρδη της Εθνικής διαμορφώνονται στο 1,144 δισ. ευρώ για το 2009, ήτοι P/E μονοψήφιο στην τιμή των 20 ευρώ ανά μετοχή. Αν οι προβλέψεις κινηθούν στα επίπεδα του πρώτου τριμήνου και στα επόμενα, τότε οι αναλυτές μάλλον θα πρέπει να προχωρήσουν σε ανοδικές αναθεωρήσεις στα επόμενα τρίμηνα. Ήδη, η Citigroup και η Credit Suisse προχώρησαν σε αναθεωρήσεις τόσο στις τιμές-στόχους όσο και στις εκτιμήσεις για τα κέρδη.

EFG Eurobank

Τα καθαρά κέρδη της EFG Eurobank διαμορφώθηκαν στα 81 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Παρά την άνοδο στον δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων από 2,7% στο τέλος του 2008 στο 3,23% στο πρώτο τρίμηνο του 2009, οι προβλέψεις μειώθηκαν σημαντικά κατά 44% (συμπεριλαμβανομένων των έκτακτων προβλέψεων), ενώ σημαντική κάμψη εμφάνισε ο δείκτης cost of risk στις 189 μ.β. Οι αναλυτές της Credit Suisse τοποθετούν τα κέρδη του 2009 πάνω από 600 εκατ. ευρώ ήδη, ενώ η μέση στη εκτίμηση κινείται στα 351 εκατ. ευρώ, όταν

η Marfin Analysis κάνει λόγο για 535 εκατ. ευρώ. Από την άλλη πλευρά, η Proton θεωρεί ότι οι συνθήκες θα βελτιωθούν από το γ' τρίμηνο του έτους και υπολογίζει τα καθαρά κέρδη για το έτος στα 349 εκατ. ευρώ.

Συνεπώς, αν οι συνθήκες συνεχίσουν να βελτιώνονται, υπάρχει χώρος για σημαντικές αυξήσεις στα κέρδη.

Alpha Bank

Ο όμιλος της Alpha Bank εμφάνισε κέρδη 85 εκατ. ευρώ στο πρώτο τρίμηνο του έτους έναντι 73 εκατ. για το δ' τρίμηνο του 2008. Τους τρεις πρώτους μήνες του 2009 οι προβλέψεις διαμορφώθηκαν στα 157 εκατ. ευρώ έναντι 276 εκατ. ευρώ στο δ' τρίμηνο του 2008, σημαντικά μειωμένες, ενώ το cost of risk από το 2,2% στο τέλος του 2008 κινήθηκε στις 121 μ.β. Παρά την εμφανή αδυναμία στα αποτελέσματα και την υψηλή αύξηση του δείκτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο 4,30% από 3,90% στο τέλος του 2008, μικρά σημάδια ανάκαμψης είναι υπαρκτά. Για το σύνολο του 2009 η μέση εκτίμηση αναφορικά με τα καθαρά κέρδη της Alpha Bank είναι στα 309 εκατ. ευρώ, ωστόσο η Εθνική - P&K τα τοποθετεί στα 392 εκατ. ευρώ και η Nomura στα 417 εκατ. ευρώ. Στον αντίποδα, η

Τραπεζικά θέματα



KBW υπολογίζει τα καθαρά κέρδη στα 293 εκατ. ευρώ, ενώ Proton στα 320,9 εκατ. ευρώ.

Τράπεζα Πειραιώς

Για την Τράπεζα Πειραιώς τα καθαρά κέρδη μετά φόρων άγγιξαν τα 51,8 εκατ. ευρώ, έναντι ζημιών στο δ' τρίμηνο του 2008, παρουσιάζοντας ωστόσο μείωση στα βασικά τραπεζικά κέρδη προ φόρων, ενώ οι προβλέψεις στο α' τρίμηνο ανήλθαν στα 80,8 εκατ. ευρώ από 255 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2008.

Ο δείκτης cost of risk σε μέσο όρο δανείων στο τελευταίο τρίμηνο του 2008 είχε διαμορφωθεί στις 265 μ.β., ενώ τους τρεις πρώτους μήνες του 2009 στις 83 μ.β. Παράλληλα, για το σύνολο του 2009, τα καθαρά κέρδη της τράπεζας υπολογίζονται στα 186 εκατ. ευρώ, ωστόσο η Alpha Finance τα τοποθετεί στα 290 εκατ. ευρώ, η Εθνική - P&K στα 398 εκατ. ευρώ και η Marfin Analysis στα 343 εκατ. ευρώ. Υπό την προϋπόθεση ότι οι συνθήκες θα συνεχίσουν να

βελτιώνονται, φαίνεται ότι υπάρχει ενδεχόμενο για σημαντικές αυξήσεις στα καθαρά κέρδη της τράπεζας.

Marfin Popular Bank

Η Marfin Popular Bank ανακοίνωσε καθαρά κέρδη για το α' τρίμηνο του 2009 στα 40 εκατ. ευρώ, ωστόσο οι ρυθμοί τόσο στις χορηγήσεις όσο και στις καταθέσεις ήταν ικανοποιητικοί. Ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων αυξήθηκε σημαντικά στο 5,1% στο πρώτο τρίμηνο του 2009 από 4,30% στο τέλος του 2008, ενώ ο δείκτης cost of risk σε μέσο όρο δανείων κινήθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα στις 82 μονάδες βάσης.

Η μετοχή της MPB από την αρχή του έτους σημειώνει κέρδη 32,11%, ενώ για το σύνολο του 2009 η μέση εκτίμηση για τα καθαρά της κέρδη προσεγγίζει τα 180 εκατ. ευρώ. Η KBW υπολογίζει ότι τα κέρδη θα διαμορφωθούν χαμηλότερα στα 160 εκατ. ευρώ, ενώ η Citigroup

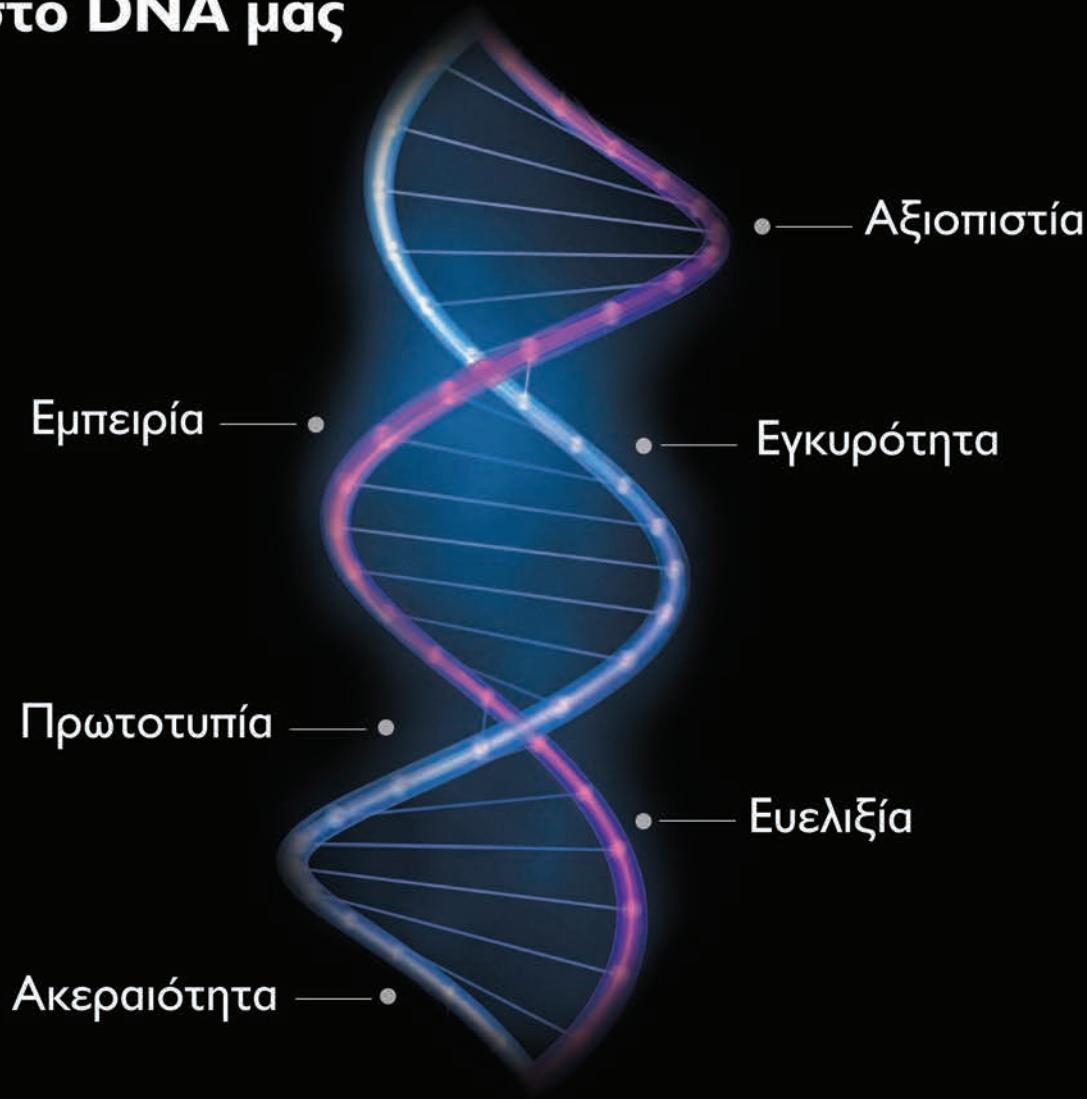
τα τοποθετεί στα 206 εκατ. ευρώ και η Εθνική - P&K στα 182 εκατ. ευρώ.

Τράπεζα Κύπρου

Η Τράπεζα Κύπρου ήταν η μόνη τράπεζα της οποίας η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων οδήγησε σε σημαντική μείωση στις εκτιμήσεις για τα κέρδη του 2009. Για το πρώτο τρίμηνο του 2009 τα καθαρά κέρδη εμφανίζονται μειωμένα σε σχέση με το δ' τρίμηνο του 2009 κατά 45,6% στα 63 εκατ. ευρώ. Στο α' τρίμηνο του έτους οι προβλέψεις κινήθηκαν στα 35 εκατ. ευρώ, ενώ στο τέταρτο τρίμηνο του 2009 είχαν αγγίξει τα 51 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης κάλυψης των NPLs μειώθηκε σημαντικά και ο δείκτης κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων από 3,8% στο τέλος του 2008 σημείωσε άνοδο στο 4,3%. Παρά το δύσκολο τρίμηνο, η μέση εκτίμηση των αναλυτών για το σύνολο του 2009 εντοπίζεται στα 250 εκατ. ευρώ, πολύ χαμηλότερα από τα 300 - 400 εκατ. ευρώ που είναι η πρόβλεψη της διοίκησης.

ΜΕΓΕΘΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Α' ΤΡΙΜΗΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ			Α' ΤΡΙΜΗΝΟ '08	Α' ΤΡΙΜΗΝΟ '09	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	Α' ΤΡΙΜΗΝΟ '08	Α' ΤΡΙΜΗΝΟ '09	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	Α' ΤΡΙΜΗΝΟ '08	Α' ΤΡΙΜΗΝΟ '09	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ						EFG EUROBANK					
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	66 118	67 551	2.2%	57 122	56 272	-1.5%	51 891	52 152	0.5%	-	-	-
ΝΕΑ ΔΑΝΕΙΑ	-	1.433	-	652	-850	-	-	-	-	261	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	67 657	68 994	2.0%	45 656	45 919	0.6%	42 547	41 019	-3.6%	-	-	-
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	101 839	107 349	5.4%	82 202	82 128	-0.1%	65 270	67 409	3.3%	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΩ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	5 972	6 154	3.0%	3 587	4 155	15.8%	3 941	3 884	-1.4%	-	-	-
ΕΣΩΔΑΠΤΟ ΤΟΚΟΥΣ	945	945	0.0%	608	544	-10.5%	436	403	-7.7%	-	-	-
ΕΣΩΔΑΠΤΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	198	166	-16.2%	96	149	54.9%	111	103	-7.7%	-	-	-
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΩΔΑ	1 446	1 228	-15.1%	882	786	-10.9%	524	541	3.3%	-	-	-
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ	437,0	317,0	-27.5%	5,0	80,8	1516.0%	-56	85	-	-	-	-
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	228	235	3.1%	473	263	-44.4%	276	157	-43.0%	-	-	-
ΔΑΝΕΙΑ / ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	102,3%	95,0%	-7.3%	125,1%	122,6%	-2.6%	117%	113%	-4.0%	-	-	-
ΚΑΘΑΡΟ ΕΣΩΔΟ ΤΟΚΟΝ / ΜΕΣΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (MARGIN)	4,21%	4,19%	-0,1%	3,01%	2,65%	-0,4%	2,69%	2,40%	-0,3%	-	-	-
ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΞΩΔΑ / ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΩΔΑ	47,0%	46,0%	-1,0%	45,4%	50,0%	4,7%	63,8%	51,5%	-12,3%	-	-	-
ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ	3,30%	3,70%	0,4%	2,74%	3,23%	0,5%	3,90%	4,30%	0,4%	-	-	-
COST OF CREDIT (%) M.O. ΔΑΝΕΙΩΝ)	1,4%	1,4%	0,0%	3,3%	1,9%	-1,4%	2,2%	0,6%	-0,9%	-	-	-
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ			MARFIN P.B.			ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ						
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	39 016	38 757	-0.7%	23 427	23 875	1.9%	25 137	24 525	-2.4%	-	-	-
ΝΕΑ ΔΑΝΕΙΑ	80	-259	-	1 029	448	-56.5%	1 719	-612	-135.6%	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	31 294	31 023	-0.9%	24 828	25 296	1.9%	27 936	28 055	0.4%	-	-	-
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	54 890	53 757	-2.1%	38 353	40 697	6.1%	36 107	36 327	0.6%	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΩ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	3 025	3 058	1.1%	3 430	3 391	-1.1%	2 041	2 023	-0.9%	-	-	-
ΕΣΩΔΑΠΤΟ ΤΟΚΟΥΣ	299	255	-14.6%	188	123	-34.8%	215	181	-15.5%	-	-	-
ΕΣΩΔΑΠΤΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	55	50	-9.9%	65	52	-21.0%	63	57	-9.7%	-	-	-
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΩΔΑ	352	347	-1.5%	246	232	-5.8%	364	269	-26.1%	-	-	-
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ	-126,0	51,8	-	71,3	40,0	-43.9%	116	63	-45.6%	-	-	-
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	255,0	80,8	-68,3%	59,5	48,6	-18.3%	51	35	-32.0%	-	-	-
ΔΑΝΕΙΑ / ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	125%	112%	-12.7%	94,4%	94,0%	-0,4%	90%	90%	0,0%	-	-	-
ΚΑΘΑΡΟ ΕΣΩΔΟ ΤΟΚΟΝ / ΜΕΣΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (MARGIN)	2,84%	2,85%	0,0%	2,40%	1,35%	-1,1%	2,52%	2,13%	-0,4%	-	-	-
ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΞΩΔΑ / ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΩΔΑ	74,2%	57,0%	-17.2%	54,5%	61,2%	6.7%	48,19%	57,70%	9.5%	-	-	-
ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ	3,56%	4,09%	0,5%	4,30%	5,10%	0,8%	3,80%	4,30%	0,5%	-	-	-
COST OF CREDIT (%) M.O. ΔΑΝΕΙΩΝ)	2,65%	0,83%	-1,8%	1,0%	0,8%	-0,2%	0,8%	0,6%	-0,2%	-	-	-
ΠΗΓΗ: ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ												

Οι αξίες που μας διακρίνουν είναι στο DNA μας



MARFIN CLR

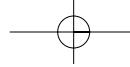
Μέλος Ομίλου Marfin Laiki Bank

Marfin CLR: Η μεγαλύτερη εταιρία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στην Κύπρο.

Το κύρος και η αξιοπιστία της Λαϊκής Επενδυτικής ενώθηκαν
με την ευελιξία και τις εξειδικευμένες γνώσεις της CLR,
συνθέτοντας το DNA της κορυφαίας και μεγαλύτερης εταιρίας
επενδυτικών υπηρεσιών στην Κύπρο. Τη Marfin CLR.

MARFIN CLR:
Η δύναμη που προσθέτει αξία.

Περισσότερες πληροφορίες:
Marfin CLR (Financial Services) Ltd
Λεωφ. Βύρωνος 26, 1096 Λευκωσία, Τηλ. 22367367, Φαξ. 22718568
Άδεια λειτουργίας Κ.Ε.Π.Ε.Υ. 002/03
Υπό την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου



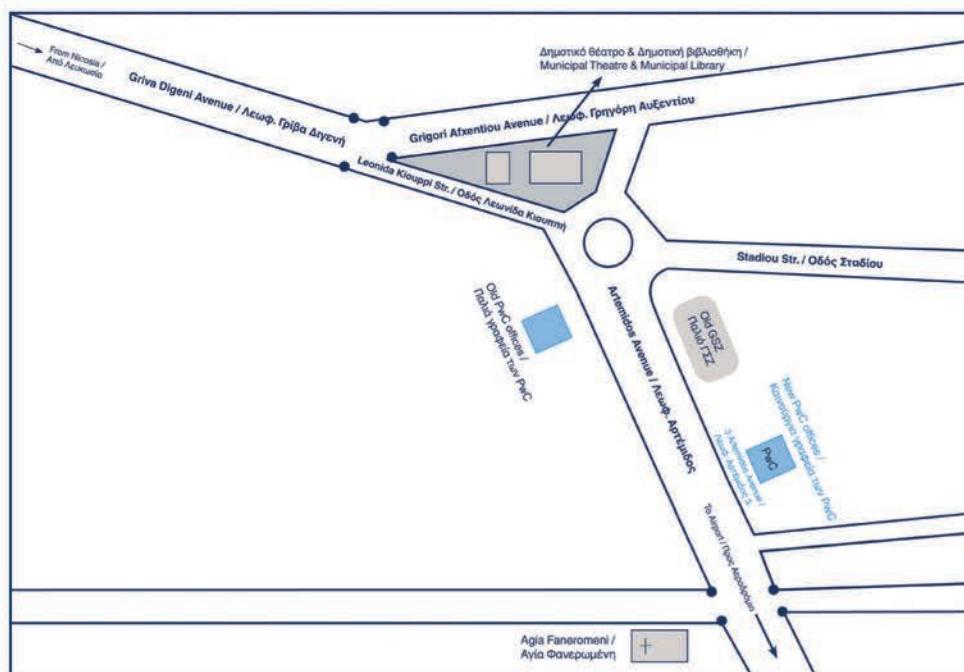
Στους PricewaterhouseCoopers Λάρνακας αλλάζουμε γραφεία

Για να σας εξυπηρετούμε ακόμη καλύτερα*

Η συνεχής αναβάθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος και η προσαρμογή στις ανάγκες του ανθρώπινου δυναμικού, αποτελεί κύρια προτεραιότητα για τους PricewaterhouseCoopers Κύπρου. Ταυτόχρονα, η δημιουργία σύγχρονων και λειτουργικών χώρων εργασίας, συμβάλλει στη συνεχή βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πελάτες μας.

Με ιδιαίτερη χαρά σας ενημερώνουμε πως από την **Παρασκευή, 19 Ιουνίου 2009**, μεταφερόμαστε στα νέα μας γραφεία στην ακόλουθη διεύθυνση. Οι αριθμοί τηλεφώνων, φαξ και άλλα στοιχεία επικοινωνίας μαζί μας, παραμένουν ως έχουν.

www.pwc.com/cy



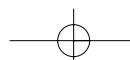
PricewaterhouseCoopers Λίμιτεδ

Artemidos Tower
7^{ος} & 8^{ος} Όροφος
Λεωφ. Αρτέμιδος 3
CY-6020 Λάρνακα
Τηλ.: +357-24555000
Φαξ: +357-24555001

Κώστας Νικολαΐδης
Υπεύθυνος Συνέταιρος Γραφείου Λάρνακας

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS



Ελλαδικά Θέματα

Ελληνική οικονομία: Προσωρινές λύσεις σε μόνιμα προβλήματα

Οι εκτιμήσεις επιχειρηματιών και χρηματιστηριακών επενδυτών, στις χώρες της ζώνης του ευρώ αλλά και ειδικότερα στην Ελλάδα, φαίνεται να συγκλίνουν στο ότι τα χειρότερα - στο μέτωπο της οικονομικής ύφεσης - βρίσκονται πίσω μας, υπό την έννοια ότι ο κατήφορος του ρυθμού ανάπτυξης σταμάτησε. Τα κυβερνητικά «πακέτα» μέτρων σε συνδυασμό με τα αντανακλαστικά των αγορών απέδωσαν, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι οι δυσάρεστες συνέπειες της κρίσης έχουν ήδη πρέλθει. Αντιθέτως, πολλοί



**Του
Ανδρέα
Αναστασίου**

τομείς της αγοράς και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού διαπιστώνουν ότι το δικό τους «τουβλάκι του ντόμινο» μόλις τώρα έρχεται η ώρα να χτυπηθεί και να κινδυνεύει να πέσει.

Οι αγορές και οι οικονομίες των χωρών μπορούν, λοιπόν, να ανασάνουν, επειδή φαίνεται ότι αποφεύγουν την καταστροφή. Ας μην σπεύσουν, όμως, να πανηγυρίσουν, καθώς η ουσιαστική ανάκαμψη μάλλον είναι ακόμη μακριά. Πολύ περισσότερο που η ανεργία εξακολουθεί να διογκώνεται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες (και στην Ελλάδα), παρασύροντας προς τα κάτω και το βαθμό εμπιστοσύνης που οι καταναλωτές εκδηλώνουν προς την οικονομία.

Όσον αφορά τις εκτιμήσεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας στους επόμενους μήνες του 2009, αυτές δεν μπορεί παρά να είναι συγκρατημένες, κρίνοντας και από το ότι οι εναγώνιες προσπάθειες της ελλαδικής κυβέρνησης - να φέρουν τα μεγέθη πλησιέστερα στις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης - δεν φαίνεται να είναι επιτυχείς. Επί μέρους βελτιώσεις, όπως στην περιστασιακή τόνωση της αγοράς αυτοκινήτου το Μάιο, λόγω της μείωσης του Τέλους Ταξινόμησης, δεν έχουν παρά μικρή θετική επιδραση στην όλη κατάσταση, καθώς ο χαρακτήρας τέτοιων μέτρων είναι αποσπασματικός και δεν δημιουργεί προϋποθέσεις ιδιαίτερης συνέχειας. Πολύ περισσότερο, επ' ουδενί δεν αντιμετωπίζει τα χρόνια δομικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας (η οποία διαρκώς δανείζεται για να ξεπληρώσει προηγούμενα δάνεια) με τρόπο ουσιαστικό και μόνιμο.



Πολλοί τομείς της αγοράς διαπιστώνουν ότι το δικό τους «τουβλάκι του ντόμινο» μόλις τώρα έρχεται η ώρα να χτυπηθεί και να κινδυνεύει να πέσει

Θετικές και αρνητικές ενδείξεις

Ο δείκτης οικονομικής εμπιστοσύνης στην Ευρωζώνη ενισχύθηκε το Μάιο φθάνοντας στο υψηλότερο επίπεδο του από το Νοέμβριο του 2008 και συγκεκριμένα στις 69,3 μονάδες, από 67,2 που ήταν τον Απρίλιο. Η βελτίωση του αισθήματος εμπιστοσύνης επιχειρηματιών και καταναλωτών αποδίδεται στο θετικότερο κλίμα στον τομέα λιανικής, τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Οι δείκτες, όμως, που αποτυπώνουν το καταναλωτικό κλίμα και το κλίμα στις κατασκευές παρέμειναν αμετάβλητοι.

Παράλληλα, το ποσοστό ανεργίας στην Ευρωζώνη έφθασε τον Απρίλιο σε ύψος ρεκόρ για την τελευταία δεκαετία, καθώς αυξήθηκε στο 9,2%, υψηλότερο επίπεδο από τον Σεπτέμβριο του 1999 (το Μάρτιο ήταν 8,9%). Η Κομισιόν

προβλέπει ότι η ανεργία φέτος στη ζώνη του ευρώ θα ανέλθει στο 9,9% και θα αυξηθεί περαιτέρω το 2010 στο 11,5%.

Ενώ ορισμένες κυβερνήσεις εκφράζουν αισιοδοξία ότι «χαλαρώνει» η ύφεση, τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι τα πράγματα είναι διαφορετικά. Το ΔΝΤ προβλέπει συρρίκνωση 1,3% της παγκόσμιας οικονομίας το 2009, ενώ η ευρωπαϊκή οικονομία εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί έως 4% φέτος, με την απασχόληση να μειώνεται κατά 2,5% το 2009 και 1,5% το 2010.

Διαφορετικές προσδοκίες, λοιπόν, αλλά και διαφορετικές απόψεις για το πώς θα αντιμετωπίσουν οι επιπτώσεις της κρίσης, διαμορφώνονται σε διαφορετικές ομάδες και παράγοντες της οικονομίας, όπως προκύπτει και από έγγραφο που το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της Αθήνας (BEA) απηύθυνε στο Υπουργείο Οικονομικών, σχετικά με όρους που περιλαμβάνει το προσφάτως εξαγγελθέν πρόγραμμα ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Όπως επισημαίνει το BEA, η δέσμευση για διατήρηση των θέσεων εργασίας άνω των 50 μηνών και μάλιστα με έτος αναφοράς, αυτό της κρίσης (2008), αποθαρρύνει την ανάληψη κάθε επενδυτικής πρωτοβουλίας από τις μικρότερες μεταποιητικές επιχειρήσεις. Αντιθέτως, το BEA προτείνει η διατήρηση των θέσεων ερ-

Ελλαδικά Θέματα

γασίας να μην αποτελεί προϋπόθεση για ένταξη στο πρόγραμμα για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, αλλά να αξιολογείται κατά περίπτωση. Η κίνηση του ΒΕΑ είναι χαρακτηριστική του ότι επί μέρους οι μάρκες του οικονομικού πληθυσμού εστιάζουν στα δικά τους προβλήματα και στις δικές τους ανάγκες, αγνοώντας ίσως ότι η ανάκαμψη δεν μπορεί να έλθει αν δεν υποστηριχθεί η αγοραστική και καταναλωτική δύναμη και των λουπών ομάδων. Η άποψη ότι οι μεταποιητές μπορούν να ενισχυθούν οι ίδιοι από κρατικούς πόρους, δηλαδή από φορολογικές εισφορές και των εργατούπαλλήλων, χωρίς παράλληλα να υποστηρίζονται και οι τελευταίοι, μάλλον δεν συμβάλλει στη διαμόρφωση της ισορροπίας που είναι απαραίτητη για τη γενικότερη ευρυθμία της οικονομίας.

Συν για τα αυτοκίνητα

Σε άλλους κλάδους της ελλαδικής οικονομίας -όπως σε αυτόν του αυτοκινήτου- οι εξελίξεις ήταν θετικές, έστω και με χαρακτήρα προσωρινό, ενώ σε άλλους -όπως στον νευραλγικό χώρο του τουρισμού - τα πράγματα εξελίχθηκαν αρνητικά, χωρίς πάντως η κατάσταση να μοιάζει καταστροφική, αφού δεν λείπουν και οι κάποιες θετικές ενδείξεις. Το Μάιο, λοιπόν, στην αγορά αυτοκινήτου οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 5% σε σχέση με τον αντίστοιχο περιουσινό μήνα, δικαιολογώντας αισιοδοξία για καλύτερη πορεία σε μία αγορά όπου δραστηριοποιούνται 3.000 επιχειρήσεις και εργάζονται 25.000 εργαζόμενοι. Με τις πωλήσεις να φτάνουν τα 25.997 οχήματα, ο Σύνδεσμος Εισαγωγέων Αντιπροσώπων Αυτοκινήτων υπογραμμίζει ότι η προσωρινή μείωση του τέλους ταξινόμησης ανέτρεψε την φθίνουσα πορεία της αγοράς αυτοκινήτου ως τον περασμένο Απρίλιο. Ωστόσο, στο πεντάμηνο η πτώση των πωλήσεων σε σχέση με πέρυσι φθάνει το 32,2%, με σχεδόν όλες τις εισαγωγικές εταιρίες να καταγράφουν απώλειες.

Ο ΣΕΑΑ επισημαίνει ότι τα κρατικά έσοδα από την αγορά αυτοκινήτου δεν μειώθηκαν, αντίθετα η ανάκαμψη της αγοράς, από -40% ως τον περασμένο Απρίλιο σε +5% τον περασμένο Μάιο, υπερκάλυψε τις απώλειες από τη μείωση του Τέλους Ταξινόμησης (ΤΤ). Ειδικότερα, ενώ χωρίς τη λήψη μέτρων τα έσοδα από ΤΤ και ΦΠΑ τον περασμένο Μάιο δεν θα υπερέβαιναν τα 85 εκατ. ευρώ, η μείωση του ΤΤ εκτιμάται ότι συνετέλεσε στη διαμόρφωση των εσόδων σε ύψος περί τα 120 εκατ. ευρώ (+35 ως +40%).

Πλην για τον τουρισμό

Στον τουριστικό κλάδο, αντιθέτως, οι επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης έκα-

Στο πρώτο τετράμηνο του 2009 ο ρυθμός αύξησης των δημόσιων εσόδων της Ελλάδας είναι μηδενικός, ενώ οι δαπάνες αυξάνονται με ρυθμό άνω του 20%

ναν την εμφάνισή τους, όπως επισημαίνεται σε σχετική ανακοίνωση του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ). Από τα διαθέσιμα στοιχεία για το 2009, αναδεικνύεται η αρνητική πορεία των τουριστικών μεγεθών για όλους τους ανταγωνιστικούς ευρωμεσογειακούς προορισμούς. Η πτώση των αφίξεων τουριστών στην Ελλάδα έφθασε το 7,3%.

Η κρίση άγγιξε και την Τουρκία (-0,5%), όπου τα τελευταία χρόνια οι ρυθμοί ανάπτυξης ξεπερνούσαν το 15%. Η εξέλιξη αυτή λαμβάνει χώρα, παρά τις προσπάθειες, που καταβάλλει η εν λόγω χώρα, μέσω της άσκησης χαλαρής συναλλαγματικής πολιτικής και επιδότησης των αερομεταφορών.

Η πορεία των συναλλαγματικών εισπράξεων, ιδιαίτερα για την Ελλάδα, το πρώτο τρίμηνο του 2009, ήταν δυσμενέστερη αυτής των αφίξεων, αφού εμφανίζουν μείωση κατά 18,2%. Αναμένεται, ωστόσο, ότι ο αρνητικός ρυθμός στο τετράμηνο (Ιανουάριος-Απρίλιος) θα είναι μικρότερος εξ αιτίας της καλύτερης πορείας που σημείωσε ο τουρισμός τον Απρίλιο σε σύγκριση με τους τρεις πρώτους μήνες του έτους, λόγω και του Πάσχα των καθολικών.

Για την Ελλάδα, οι ενδείξεις από τα στοιχεία των αεροπορικών αφίξεων στα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας, που δέχονται πάνω από το 95% των αφίξεων από το εξωτερικό, είναι λιγότερο δυσοίωνες από όσο προέβλεπαν διάφοροι παράγοντες της αγοράς στο τέλος του 2008 και την αρχή του 2009. Στα περιφερειακά αεροδρόμια της χώρας (χωρίς το Ελ.Βενιζέλος) καταγράφεται μείωση περίπου 3% των αφίξεων για το πρώτο τετράμηνο του 2009, όταν την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι η μείωση ήταν 1,6% και τελικά για ολόκληρο το 2008 η μείωση περιορίστηκε στο 1% σε σχέση με το 2007. Η μεγαλύτερη μείωση (-9,8%) σημειώνεται στις αφίξεις αλλοδαπών στην Αθήνα, όπως καταγράφονται από τις υπηρεσίες του «Ελ. Βενιζέλος». Έτσι, για το σύνολο της χώρας, τελικά η μείωση των αφίξεων από το εξωτερικό διαμορφώνεται στο 7% περίπου.

Από τα παραπάνω στοιχεία καθίσταται προ-

φανές ότι δεν πλήττονται ιδιαίτερα τα ταξίδια αναψυχής. Αντίθετα, πλήττεται σημαντικά ο συνεδριακός και ο επιχειρηματικός τουρισμός σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, σημειώνει το ΙΤΕΠ.

Το γεγονός ότι οι συναλλαγματικές εισπράξεις σημειώνονται σημαντικά υψηλότερο αρνητικό ρυθμό σε σχέση με τον αντίστοιχο των αφίξεων, καταδεικνύει την αναντιστοιχία στις μεταβολές που σημειώνονται στις αφίξεις και εισπράξεις (μικρότερος αριθμός διανυκτερεύσεων, λιγότερες δαπάνες), τον ετεροχρονισμό αφίξεων και πληρωμών και τον αναστατωτικό ρόλο που έπαιξε στη μείωση της ζήτησης (αφίξεις) η πολιτική τιμών και προσφορών που υιοθέτησαν τα ελληνικά ξενοδοχεία, κατόπιν των σχετικών παροτρύνσεων της πολιτικής ηγεσίας του Τουρισμού.

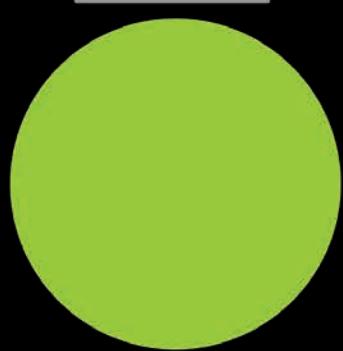
Το ΙΤΕΠ έχει τονίσει κατ' επανάληψη, ότι η αντιμετώπιση της παρούσας κρίσης απαιτεί τη συνέργια και των δύο τομέων της οικονομίας, του δημόσιου και του ιδιωτικού. «Αυτό θα επιτευχθεί όταν οι δύο τομείς έχουν κοινή αντίληψη και συμπόρευση για την πορεία της οικονομίας.

Έτσι μόνο θα διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των τουριστικών επιχειρήσεων - ιδιαίτερα των μικρομεσαίων - που σήμερα κινδυνεύει από την ουσιαστική μείωση των εσόδων τους» επισημαίνεται στην ανακοίνωση.

Δημόσιο χρέος και έλλειμμα

Τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού της Ελλάδας στο πρώτο τετράμηνο του 2009 δείχνουν ότι ο ρυθμός αύξησης των εσόδων είναι μηδενικός, ενώ αντίθετα οι δαπάνες αυξάνονται με ρυθμό άνω του 20%. Έτσι, τα έσοδα που αναζητούνται ξεπερνούν τα 5 δισ. ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι, το Ecofin έχει ζητήσει από την Ελλάδα να ξεκινήσει από το 2009 μέτρα μόνιμου χαρακτήρα, προκειμένου το δημόσιο έλλειμμα να μειωθεί κάτω του 3% το 2010. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δώσει προθεσμία στην Ελλάδα να καταθέσει πακέτο διορθωτικών μέτρων έως τις 24 Οκτωβρίου.

Τέλος, σχολιάζοντας το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών, ο υπουργός Οικονομίας Γ. Παπαθανασίου, αν και παραδέχεται ότι αυτές έστειλαν στην κυβέρνηση μήνυμα λαϊκής δυσαρέσκειας, τόνισε ότι δεν υφίστανται περιθώρια για λιγότερο σφικτή οικονομική πολιτική. «Θα κάνουμε ότι χρειαστεί, ανεξαρτήτως πολιτικού κόστους», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Παπαθανασίου, υπενθυμίζοντας και τη σχετική δήλωση του πρωθυπουργού ότι «πρόθεσή μου δεν είναι να επιβληθούν νέοι φόροι αλλά αν χρειαστεί θα το κάνω».



Στα δύσκολα οι Νικητές ξεχωρίζουν

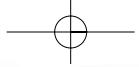
Στις σημερινές δύσκολες συνθήκες και μπροστά στις μεγάλες προκλίσεις που δημιουργούν οι αγορές, πιστεύουμε ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να πάρουν τολμηρές αποφάσεις στους τέσσερις ακόλουθους τομείς.

Ενδυνάμωση του ισολογισμού. Βελτίωση της απόδοσης. Οικοδόμηση εμπιστοσύνης στους μετόχους και άλλους εταίρους. Αναθεώρηση της στρατηγικής για το μέλλον.

Μάθετε περισσότερα για την προσέγγιση μας για να αναδειχθείτε Νικητές.
Επισκεφθείτε το www.deloitte.com/cy

© 2009 Deloitte Limited. All rights reserved.

Deloitte.



Introducing the emotionally stirring BMW Z4 Roadster. To unveil our latest work of art, we gave visionary artist Robin Rhode a 306-horsepower paintbrush to create the ultimate Expression of Joy. A stunning

Char. Pilakoutas Ltd.
Information Number: 77 77 16 00

Fuel Consumption (l/100km): Urban cycle 12.4, Extra urban cycle 6.2, Combined cycle 8.5 CO₂ emissions (g/km): 199

evolution from its predecessor, the all-new Z4 Roadster offers an elegantly lavish interior, retractable hardtop, best-in-class chassis and an excess of inspiration. To witness this creation, visit bmw.com/z4.

The new
BMW Z4 Roadster

www.bmw.com.cy



The Ultimate
Driving Machine

Not all artists are depressed.



«Marfin - Σπίτι για όλους»

Το νέο στεγαστικό δάνειο από την Marfin Popular Bank

Θα συνεχίζουμε να είμαστε δίπλα στους πελάτες, τα νοικοκυρία και εταιρείες. Σήμερα είμαστε εδώ με αφορμή ένα σημαντικό τραπεζικό προϊόν το οποίο πιστεύω ότι ήδη κάνει αίσθηση στην αγορά. Το στεγαστικό δάνειο «Marfin - Σπίτι για όλους» με σταθερό επιτόκιο 2,5% για ένα ή και για τρία χρόνια, είναι μια προσφορά που εντάσσεται στη νέα γενιά τραπεζικών προϊόντων που παρουσιάζουμε στην κυπριακή αγορά.

Με αυτά τα λόγια, ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου Marfin Popular Bank κ. Ευθύμιος Μπουλούτας ανακοίνωσε το νέο εξαιρετικό προϊόν που προσφέρει ο Όμιλος στο κοινό της Κύπρου. Η ανακοίνωση έγινε σε δημοσιογραφική διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στα Κεντρικά Γραφεία του Ομίλου την Τρίτη 2 Ιουνίου. Όπως ήταν αναμενόμενο, μετά την ομιλία του κ. Μπουλούτας ακολούθησαν πολλές ερωτήσεις που αφορούσαν το νέο προϊόν, τα επιτόκια, το θέμα της μεταφοράς της έδρας του Ομίλου στην Αθήνα και πολλά άλλα οικονομικά θέματα της επικαιρότητας. Έκανε επίσης αναφορά στην αύξηση των μεγεθών της τράπεζας τον τελευταίο χρόνο. Όπως είπε, σε μια δύσκολη περίοδο για την οικονομία, τα δάνεια της Marfin αυξήθηκαν κατά 1,5 δισ. τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Η Marfin, σημείωσε, είναι η μόνη από τις κυπριακές τράπεζες που αύξησε το μεριδιό της στις χορηγήσεις το τρίμηνο από 15,7% πέρα στο 15,91%.

Στο στρατηγικό σχεδιασμό του Ομίλου παραμένει η Κύπρος, η Ελλάδα και η Ανατολική Ευρώπη, ανέφερε, για να απορρίψει με έμφαση ότι ο Όμιλος σχεδιάζει να δραστηριοποιηθεί στην Τουρκία.

Όσον αφορά τις φορολογικές επιβαρύνσεις που θα προκύψουν από τη μεταφορά της έδρας, είπε: «Θα πληρώνουμε περισσότερο φόρο στα εταιρικά μας κέρδη στην Ελλάδα υπό την προϋπόθεση ότι η νομική οντότητα που θα φτιαχτεί στην Κύπρο θα διανέμει αυτά τα κέρδη υπό τη μορφή του μερίσματος, ενώ αν παραμείνουν στην Κύπρο θα αυξηθούν. Η κεφαλαιακή επάρκεια, σημείωσε επίσης, της τράπεζας θα είναι κατά 0,8% μεγαλύτερη από τη μεταφορά της έδρας και αυτό σημαίνει ότι θα μπορούν να κάνουν επιπλέον δάνεια περισσότερα των €3 δισ.

Μιλώντας για την πορεία της οικονομίας και του κλάδου, ο κ. Μπουλούτας είπε ότι το σημαντικότερο μέρος της κρίσης αναφορικά με τον το-



μέα της ρευστότητας είναι πίσω μας, κυρίως στις διεθνής χρηματαγορές.

Συμπλήρωσε όμως ότι σε ό,τι αφορά τις προβλέψεις για τις επισφάλειες στην Κύπρο και Ελλάδα, τα χειρότερα είναι μπροστά μας, τόνισε. Μετά το καλοκαρι θα χειροτερεύσει κάπως η κατάσταση, είπε, εάν όμως υποχωρήσει σε εντατικούς ρυθμούς η κρίση διεθνώς τότε η κρίση στην Κύπρο και Ελλάδα θα είναι πιο ρηχή.

Απαντώντας σε ερώτηση για ζημιές στην Ελλάδα το πρώτο τρίμηνο, χαρακτήρισε το δίκτυο στην Ελλάδα νεαρό. Γ' αυτό θα πρέπει να περάσουν αρκετά χρόνια για να ωριμάσει ένα δίκτυο 200 καταστημάτων το οποίο μακροπρόθεσμα θα είναι πάρα πολύ κερδοφόρο. Πρόσθεσε ότι ένα σημαντικό σημείο κερδοφορίας της Ελλάδας προέρχεται από τις εργασίες επενδυτικής τραπεζικής και από εργασίες που αφορούν χρηματιστριακά commissions, στα οποία η θυγατρική της Marfin έχει το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς. Οι δύο τομείς τους προηγούμενους μήνες βρισκόταν σε κατάσταση ύφεσης και τώρα η κατάσταση έχει αλλάξει άρδην και σε αυτό συνέβαλε η αύξηση του όγκου συναλλαγών στο ΧΑ, οπότε έχει ήδη αντιστραφεί το αρνητικό κλίμα.

Οι επισφάλειες από ξένους στην Κύπρο βρίσκονται σε λογικά επίπεδα διότι η τράπεζα ήταν πολύ προσεκτική στις δανειοδοτήσεις, ανέφερε, ενώ όσον αφορά τις επισφάλειες γενικά του Ομίλου ο κ. Μπουλούτας εξήγησε ότι ο δείκτης των επισφαλειών έχει μια χρονική διαφορά από την κρίση, άρα η εκτίμηση είναι ότι οι επισφάλειες στο τραπεζικό σύστημα θα αυξηθούν μέχρι το τέ-

λος του έτους ή αρχές του 2010 όπου κατά πάσα πιθανότητα θα κορυφωθούν και θα αρχίσει πιωτική πορεία εάν βέβαια οι οικονομίες ακολουθήσουν αναπτυξιακή πορεία.

- **Η Ομιλία του κ. Μπουλούτα κατά την παρουσίαση του «Marfin - Σπίτι για όλους»**

Όπως ήδη γνωρίζετε, το ελκυστικό αυτό στεγαστικό δάνειο απευθύνεται σε όσους θέλουν να αποκτήσουν πρώτη κατοικία για μόνιμη ιδιοκατοικηση ή και αγορά εξοχικού αποκλειστικά από μόνιμους κατοίκους της Κύπρου και καλύπτει ποσό δανείου έως και 400.000 ευρώ. Είναι μια εξαιρετική προσφορά, η καλύτερη της αγοράς, από την οποία μπορούν να επιφεληθούν όλοι όσοι υποβάλλουν σχετική αίτηση έως και το τέλος Ιουλίου. Με το προϊόν αυτό ανοίγουμε νέους ορίζοντες στη λειτουργία της τραπεζικής αγοράς στην Κύπρο, ενώ παράλληλα δίνουμε ανάσα ανακούφισης σε όλους όσους σκέπτονται να αποκτήσουν πρώτη κατοικία ή εξοχικό. Η προσφορά μας αυτή παρέχει αποφασιστική βοήθεια για τα νέα ζευγάρια που οργανώνουν τη ζωή τους αλλά και για όσους θέλουν να πραγματοποιήσουν το όνειρό της εξοχικής κατοικίας αλλά διστάζουν.

Ειδική πρόνοια έχουμε λάβει για τους νέους ηλικίας 18-35, στους οποίους προσφέρουμε περιόδο χάριτος κεφαλαίου μέχρι 5 χρόνια και μειωμένα κατά 50% τραπεζικά έξοδα. Διευκολύνουμε τους νέους για να αποκτήσουν σπίτι μέχρι το εισόδημά τους να επαρκεί για την κάλυψη τόκων και κεφαλαίου μαζί.

Πιστεύουμε ότι με το δάνειο αυτό, το όνειρο απόκτησης κατοικίας γίνεται εφικτό για περισ-

συτέρους ανθρώπους που θα μπορέσουν να αποκτήσουν με ελκυστικούς όρους σπίτι, ή μεγαλύτερο σπίτι ή καλύτερο σπίτι, ή σπίτι που καλύπτει πλήρως τις προτιμήσεις τους.

Το νέο στεγαστικό δάνειο, θα βοηθήσει πολλούς να πραγματοποίησουν έναν στόχο ζωής. Παράλληλα θα βοηθήσει την κυπριακή αγορά συνολικά να αποκτήσει την εμπιστοσύνη που χρειάζεται, τη σιγουρία ότι υπάρχει ο ισχυρός τραπεζικός όμιλος που καλύπτει τις ανάγκες των πελατών και τις καλύπτει τώρα που αυτό είναι αναγκαίο περισσότερο από ποτέ.

Θέλω να επισημάνω ότι η προσφορά αυτή δεν είναι η πρώτη που έχουμε σχεδιάσει, ούτε θα είναι η τελευταία. Εντάσσεται στη νέα γενιά τραπεζικών προϊόντων τα οποία παρουσιάζουμε σε όλες σχεδόν τις χώρες που έχουμε δραστηριότητα και στοχεύουν στην προσέλκυση νέων πελατών και την ενίσχυση του μεριδίου αγοράς που κατέχουμε. Πολλές από τις πρωτοβουλίες μας δεν τις έχετε ακούσει, γιατί δεν τις διαφημίζουμε. Δουλεύουμε μαζί με πολλούς πελάτες ή πελατειακές ομάδες δομώντας εξειδικευμένα προϊόντα που τους βοηθούν στην ενεργητική αντιπετώπιση της κρίσης, αποδεικνύοντας έμπρακτα την προτίμηση του κοινού και την επιδοκιμασία των πελατών στις προσπάθειές μας. Ανάλογες προσφορές απευθύνονται κατά καιρούς και σε άλλες χώρες και θα συνεχιστούν και στην αγορά της Κύπρου, από την οποία κάποιοι εμφάνιζαν ότι μετακομίζουμε!

Η αλήθεια είναι ότι είμαστε εδώ και παραμένουμε στην κυπριακή αγορά. Είμαστε δεμένοι με την Κύπρο και όλες οι αποφάσεις μας στοχεύουν στο να γίνουμε ακόμα πιο ισχυροί. Οι αλλαγές που έχουμε δρομολογήσει αποβλέπουν στην περαιτέρω ισχυροποίηση του Ομίλου, ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει επεκταθεί σημαντικά.

Αυτό τον δρόμο θα συνεχίσουμε να ακολουθούμε επειδή αυτό επιτάσσει το συμφέρον των μετόχων, αλλά και των εργαζόμενων και των κοινωνιών στις οποίες προσφέρουμε υπηρεσίες. Όλοι αφελούνται από τη λειτουργία μιας ισχυρότερης, δυναμικής τράπεζας.

Η πολιτική αυτή κάλυψης των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας ίσως θεωρείται παράδοξη από κάποιους, αλλά συγκεντρώνει την αποδοχή και την επιδοκιμασία εκείνων που αφορά. Δεν είναι τυχαίο ότι από την αρχή του έτους, το μερίδιο αγοράς της Marfin Λαϊκής αυξάνεται σε όλους τους τομείς των χορηγήσεων. Από τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου και εν μέσω της διεθνούς κρίσης, η Marfin Λαϊκή είναι η μόνη κυπριακή τράπεζα που αύξησε το μερίδιο αγοράς στις χορηγήσεις από 15,78% σε 15,91%, ενώ όλοι οι ανταγωνιστές μείωσαν τα μερίδιά τους.



Τα μερίδια αγοράς της Τράπεζας μας είναι αυξημένα έναντι των άλλων τραπεζών, στο σύνολο των χορηγήσεων, στα στεγαστικά δάνεια, τα καταναλωτικά δάνεια και τα εμπορικά δάνεια. Η τράπεζα ανταποκρίθηκε έγκαιρα και αποτελεσματικά στις προκλήσεις, προσαρμόζοντας τη στρατηγική της στη δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Η τραπεζική, πολλοί νομίζουν ότι είναι μια λειτουργία που αφορά χρήματα και μόνον. Η αλήθεια είναι ότι το χρήμα είναι το μέσο, ο πραγματικός μας στόχος είναι να ανταποκριθούμε στις ανάγκες των ανθρώπων. Αποστολή μας είναι να καλύπτουμε με σιγουρία τη ζωή των ανθρώπων αξιοποιώντας τις αποταμεύσεις τους, διασφαλίζοντας το μέλλον τους. Αποστολή μας είναι να βοηθάμε στην υλοποίηση στόχων των ανθρώπων παρέχοντας τη χρηματοδότηση που χρειάζονται προκειμένου να πραγματοποίησουν τα όνειρά τους. Προσφέρουμε στους ανθρώπους τα μέσα για να υλοποιήσουν στόχους. Αυτό επιδιώκαμε πάντα, αυτή θα είναι βασική επιλογή μας και στο μέλλον.

Το στεγαστικό δάνειο «Marfin - Σπίτι για όλους», δεν είναι το μοναδικό προϊόν που κινείται προς την κατεύθυνση αυτή. Θέλουμε ακόμα να ενισχύσουμε την επιθυμία των Κυπρίων να προσφέρουν υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στη νέα γενιά. Γι' αυτό προσφέρουμε το χαμηλότερο σταθερό επιτόκιο της αγοράς 2,5% για ένα χρόνο σε εκπαιδευτικά δάνεια.

Επίσης παρέχουμε στήριξη σε άτομα αλλά και επιχειρήσεις που αποδειγμένα έχουν επηρεαστεί από τη οικονομική κρίση. Το σχέδιο αναθεώρησης προγράμματος αποπληρωμής δανείων περιλαμβάνει την αναστολή αποπληρωμής κεφαλαίου έως και 12 μήνες ή και μείωση της δόσης για τα επόμενα 5 χρόνια.

Ειδικά για τις επιχειρήσεις, αντλαμβανόμαστε την ανάγκη τους να έχουν κεφάλαια κίνησης σε περίοδο ύφεσης της οικονομικής δραστηριότη-

τας. Προσφέρουμε τα ανάλογα δάνεια με τους καλύτερους όρους της αγοράς, σε σταθερά ή κυμαινόμενα επιτόκια με περίοδο χάριτος και χαμηλά έξδα. Είμαστε επίσης κοντά στον τουριστικό κλάδο που πλήγτεται ιδιαίτερα από τη σημερινή κρίση. Αυξήσαμε τον αριθμό των ξενοδοχείων της Κύπρου που ενισχύονται, αλλά και των πελατών που θα επιλέξουν την Κύπρο για τις διακοπές τους και οι οποίοι θα απολαμβάνουν τις ειδικές τιμές στα πλαίσια του εκπτωτικού σχεδίου καρτών «Card & Save».

Αυτές είναι μερικές από τις πρωτοβουλίες μας που αποβλέπουν στην κάλυψη των πραγματικών αναγκών της οικονομίας και της αγοράς. Υπάρχουν και άλλες πρωτοβουλίες τις οποίες θα ανακοινώσουμε τις επόμενες εβδομάδες και με τις οποίες προσπαθούμε να εκπληρώσουμε τη σταθερή επιδιώξη μας να καλύψουμε τις ανάγκες μιας κοινωνίας που δεν μένει καθηλωμένη αλλά αναπτύσσεται.

Επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω ότι στο τέλος Μαρτίου 2009 αυξήσαμε τα δάνεια μας στην Κύπρο τους δώδεκα τελευταίους μήνες κατά 1,5 δις ευρώ, που αντιστοιχεί σε 11% του ενεργητικού μας. Το στοιχείο αυτό δείχνει πόσο σημαντική είναι η συνεισφορά της Marfin Λαϊκής στην κυπριακή οικονομία. Πιστεύουμε ότι στο προσεχές μέλλον μπορεί να γίνει σημαντικότερη. Αυτός είναι ο στόχος μας και εξυπρετείται από όλες τις επιλογές μας. Ο όμιλος της Marfin αλλάζει ώστε να γίνει ισχυρότερος και να έχει την ευχέρεια να καλύψει αποτελεσματικότερα τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Με αίσθηση ευθύνης, θα συνεχίζουμε να είμαστε δίπλα στους πελάτες, τα νοικοκυριά και εταιρείες, δομώντας μαζί τους μακροπρόθεσμες σχέσεις εμπιστοσύνης. Η επιδιώξη μας είναι η συνεπής επιχειρηματική δραστηριότητα σε μια δυναμική κοινωνία που ευημερεί και εμείς με τις πράξεις μας βοηθάμε σε αυτό.

Τραπεζικά θέματα

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ

Ελληνική Τράπεζα:

Ικανοποιητική κερδοφορία

Συνολικό μέρισμα €21 εκατ. για το έτος 2008

Η Ελληνική Τράπεζα με στερεά θεμέλια την ισχυρή ρευστότητα και κεφαλαιακή επάρκειά της και την ποιότητα του χαρτοφυλακίου της, θα εξέλθει από την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση ως ένας οικονομικά εύρωστος οργανισμός συνεχίζοντας την ανοδική αναπτυξιακή του πορεία. Διαφοροποιώντας τις τακτικές και ενισχύοντας την ευελιξία του, ο Όμιλος έθεσε ως στρατηγικές προτεραιότητες για το 2009:

- Την υψηλή ρευστότητα και κεφαλαιακή επάρκεια
- Την ποιότητα του χαρτοφυλακίου
- Τη στήριξη των υφιστάμενων πελατών
- Την προσεκτική ανάπτυξη
- Τη χρηματοδότηση επενδυτικών νέων έργων
- Τη διαφοροποίηση των πηγών εσόδων με νέους πόλους ανάπτυξης την Ελλάδα και τη Ρωσία.

Μιλώντας κατά την 35η ετήσια γενική συνέλευση του Ομίλου, τόσο ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου Δρ Ανδρέας Παναγιώτου όσο και ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής Κ. Μάκης Κεραυνός αναφέρθηκαν στην κερδοφορία του Ομίλου για το 2008, παρά τη διεθνή αρνητική συγκυρία και τόνισαν με έμφαση την ισχυρή ρευστότητα, την κεφαλαιακή επάρκεια και τους πολύ ικανοποιητικούς ποιοτικούς δείκτες.

Όπως τονίστηκε από τους δυο αξιωματούχους, ο Όμιλος διατηρεί άνετη ρευστότητα επωφελούμενος της υψηλής και διευρυμένης σταθερής καταθετικής του βάσης. Ο δείκτης μεικτών χορηγήσεων έναντι των καταθέσεων παρέμεινε στο πολύ ικανοποιητικό επίπεδο του 82% το Δεκέμβριο του 2008, ενώ ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας του Ομίλου, σύμφωνα με τη σχετική οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (Βασιλεία II), ανήλθε στο 11%.

Το έτος έκλεισε με κέρδος πριν τη φορολογία €44,6 εκατ. παρά τη μειωμένη κερδοφορία σε σύγκριση με την κερδοφορία του 2007 που ήταν μια εξαιρετική χρονιά.

Παρά τις αρνητικές εξελίξεις το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, αφού έλαβε υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, το προμέρισμα που



Ισχυρή ρευστότητα και κεφαλαιακή επάρκεια

διαχειρίζεται τους κινδύνους αποτελεσματικά με διάφορους μηχανισμούς και αναπροσαρμόζει τις ενέργειές του με στόχο πάντοτε τα συμφέροντα του Ομίλου.

«Έμαι πεπεισμένος ότι με τον ορθό στρατηγικό σχεδιασμό και προγραμματισμό, την εργατικότητα, το ζήλο, την αφοσίωση και τη δέσμευση που χαρακτηρίζει τους ανθρώπους της Ελληνικής Τράπεζας, οι στόχοι που έχουμε θέσει θα επιτευχθούν», ανέφερε ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Δίκτυο καταστημάτων Ελλάδας

Σε αναφορά του για το Δίκτυο Καταστημάτων Ελλάδας, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου επεσήμανε ότι στην Ελλάδα, παρά την αύξηση των χορηγήσεων σε πελάτες κατά 24% από το Δεκέμβριο του 2007, η πίεση στα περιθώρια των επιποκίων και η κρίση στις διεθνείς χρηματαγορές και οι ιδιαίτερα αρνητικές εξελίξεις στην οικονομία, επηρέασαν αρνητικά τα αποτελέσματα του έτους.

Ο Δρ Παναγιώτου ανέφερε ότι ο Όμιλος συνεχίζει την αναδιοργάνωση του Δικτύου Καταστημάτων Ελλάδας με αναδιάρθρωση της δομής και με στοχευμένες στρατηγικές κατευθύνσεις. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει νέο Στρατηγικό Σχέδιο για το Δίκτυο Καταστημάτων Ελλάδας που περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας πιο αποτελεσματικής δομής που μαζί με αναπροσαρμογές στα συστήματα τεχνολογίας και στις διαδικασίες, θα επιφέρουν οικονομίες κλίμακας.

Στήριξη πελατών

Όπως επεσήμανε ο Πρόεδρος του Ομίλου Δρ Ανδρέας Παναγιώτου στην ομιλία του στη γενική συνέλευση, ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας, μέσα στα πλαίσια της αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης, επεξεργάζεται σειρά μέτρων στήριξης των πελατών του και τόνωσης της κυπριακής οικονομίας. Και αυτό παρακολουθώντας καθημερινά, τόσο τις διεθνείς εξελίξεις όσο και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα, όπως και κάθε χρηματοοικονομικός οργανισμός. Ο Όμιλος, πρόσθεσε,

Το Κυπριακό τραπεζικό σύστημα

Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας κ. Μάκης Κεραυνός σε μια εκτενή παρουσίασή του για την κατάσταση του κυπριακού τραπεζικού συστήματος μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, υπογράμμισε ότι οι κυπριακές τράπεζες δεν ήταν εκτεθειμένες σε τοξικά προϊόντα, διαθέτουν ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια, χρηματοδοτούνται από καθαέσεις και όχι από διατραπεζική αγορά και υπόκεινται σε αυστηρούς ελέγχους εποπτείας.

Αναφερόμενος στις κύριες στρεβλώσεις στο τραπεζικό μας περιβάλλον ο κ. Κεραυνός απαρίθμησε:

- Την υποχρεωτική σύνδεση μεγάλου όγκου του δανειακού χαρτοφυλακίου των κυπριακών τραπεζών με το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ
- Τα ψηλά καταθετικά επιτόκια εξαιτίας του έντονου ανταγωνισμού για άντληση καταθέσεων από τη λιανική αγορά
- Το ψηλό κόστος ρευστότητας που οδηγεί σε χαμηλότερους ρυθμούς μείωσης των επιτοκίων σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κάμνοντας ίδιαίτερη αναφορά στις προσπάθειες που κατέβαλε η Ελληνική Τράπεζα κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, ο κ. Κεραυνός αναφέρθηκε στην ανάπτυξη στη Ρωσία με τη δημιουργία Τράπεζας και στο άνοιγμα ακόμη ενός Γραφείου Αντιπροσωπείας, στην επέκταση στην Ουκρανία με Γραφείο Αντιπροσωπείας στο Κίεβο, στην περαιτέρω ανάπτυξη της υποδομής στην Κύπρο και στην Ελλάδα,



στην Αναδιάρθρωση του Δικτύου Καταστημάτων Ελλάδας και στην επέκταση στην Επαρχία, καθώς και στην έντονη δραστηριότητα του Ομίλου στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Οι Τράπεζες μετά την κρίση

Ο κ. Κεραυνός παρουσίασε και τις εκτιμήσεις του για την οικονομία το 2009 τονίζοντας ότι η κυπριακή οικονομία έχει ήδη αρχίσει να επηρεάζεται αρνητικά με αρνητικές ενδείξεις στον τουρισμό, με μια μείωση εσόδων κατά 12,8% το πρώτο τρίμηνο και μια μείωση των αφίξεων κατά 8,6% το τετράμηνο, ενώ η μείωση των εγχώριων πωλήσεων τοιμέντου ανέρχεται στο 27,8% και η αύξηση της ανεργίας στο 4,9%

Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής του Ομίλου παρουσίασε τις εκτιμήσεις και τις συ-

νέπειες για το μέλλον των χρηματοοικονομικών οργανισμών, τονίζοντας ότι μετά το τέλος της κρίσης το Ρυθμιστικό Πλαίσιο του τραπεζικού συστήματος θα γίνει αυστηρότερο, θα χρειάζεται περισσότερη διαφάνεια και σεβασμός προς τους μετόχους, τους επενδυτές και τους καταθέτες. Ακόμη, δεν παρέλειψε να αναφερθεί στις αγκυλώσεις που χαρακτηρίζουν το πλαίσιο λειτουργίας των χρηματοοικονομικών οργανισμών από την έλλειψη νομοθεσίων που αφορούν την τιτλοποίηση, τη μίσθωση και την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας. Ο κ. Κεραυνός αναφερόμενος στις προοπτικές του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας επεσήμανε ότι η περιόδος μετά την κρίση θα βρει την Ελληνική Τράπεζα έναν Όμιλο οικονομικά εύρωστο, με ισχυρή ρευστότητα, με συνέχιση της ανοδικής αναπτυξιακής πορείας παράλληλα με τους πελάτες και συνεργάτες του.

Πρωτοποριακό Στεγαστικό Σχέδιο με κυμαινόμενο επιτόκιο 4%

Και ένα ακόμη καταναλωτικό προϊόν για ενοποίηση δανείων με επιτόκιο κατά 0,5% φθηνότερο

Ένα νέο πρωτοποριακό Στεγαστικό Σχέδιο με ελκυστικά χαμηλό επιτόκιο για ζευγάρια και οικογένειες εξήγγειλε κατά τη 35η επήσια γενική συνέλευση της Ελληνικής Τράπεζας, ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής της κ. Μάκης Κεραυνός. Το νέο αυτό Στεγαστικό Δάνειο που απευθύνεται σε μόνιμους κάτοικους Κύπρου και αφορά την απόκτηση πρώτης κατοικίας προσφέρεται με το ίδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο Euribor 3 μηνών +2,75% που με σημερινές τιμές (20/05/09), ισοδυναμεί με 3,99% ή ΣΕΠΕ 4,15%.

Τα πλεονεκτήματα του Σχεδίου εκτός από το πολύ χαμηλό επιτόκιο του είναι:

- Η περίοδος χάριτος ενός χρόνου ή μέχρι την αποπεράτωση του ακινήτου με μέγιστο τα δυο χρόνια
- Η μεγάλη περίοδος αποπληρωμής του που φθάνει μέχρι και τα 40 χρόνια
- Η προσφορά ελκυστικών προϊόντων από την Πλαγκυπριακή Ασφαλιστική με δωρεάν ασφάλεια κατοικίας για ένα χρόνο.

Επίσης, καταβάλλεται ελάχιστη προκαταβολή 30%. Σε περίπτωση

που ο πελάτης αυξήσει το ποσό της συνεισφοράς του σε 40%, θα έχει περαιτέρω μείωση του επιτοκίου κατά 0,25%, ρίχνοντας το συνολικό επιτόκιο σε 3,74% (20/5/09). Ακόμη, ο κ. Κεραυνός εξήγγειλε ένα ακόμη καταναλωτικό προϊόν για ενοποίηση δανείων. Το Σχέδιο αφορά τους πελάτες της Τράπεζας που έχουν καταναλωτικά δάνεια στην Τράπεζα αλλά και σε άλλες Τράπεζες και επιθυμούν να ενοποιήσουν όλα τα δάνειά τους σε ένα.

Το νέο δανειοδοτικό προϊόν, σε σχέση με το καταναλωτικό δάνειο

που ισχύει σήμερα, προσφέρεται:

- Με μειωμένο επιτόκιο κατά 0,5%, δηλαδή από 10% σε 9,5%
- Με επέκταση της περιόδου αποπληρωμής μέχρι και 13 χρόνια αντί εφτά χρόνια.

Επιπρόσθια, η πρώτη δόση μπορεί να γίνει μέχρι και τρεις μήνες μετά την εκταμίευση του δανείου και προσφέρεται χωρίς εμπράγματη εξασφάλιση μέχρι και € 20,000. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται συγύρισμα των οφειλών του πελάτη για καλύτερο οικονομικό προγραμματισμό και βελτιωμένη ρευστότητα.

Τραπεζικά θέματα



Eurobank EFG

Eurobank EFG: Ενδυναμώνει την παρουσία της στην Κύπρο

Νικόλαος Νανόπουλος:

- ✓ **Η παρουσία της τράπεζας στην Κύπρο, αποτελεί εξαρχής μια ξεκάθαρη και μακροπρόθεσμη στρατηγική επιλογή μας**
- ✓ **Ήρθαμε για να μείνουμε. Θα δημιουργούμε συνεχώς νέα Επιχειρηματικά Κέντρα και καταστήματα**



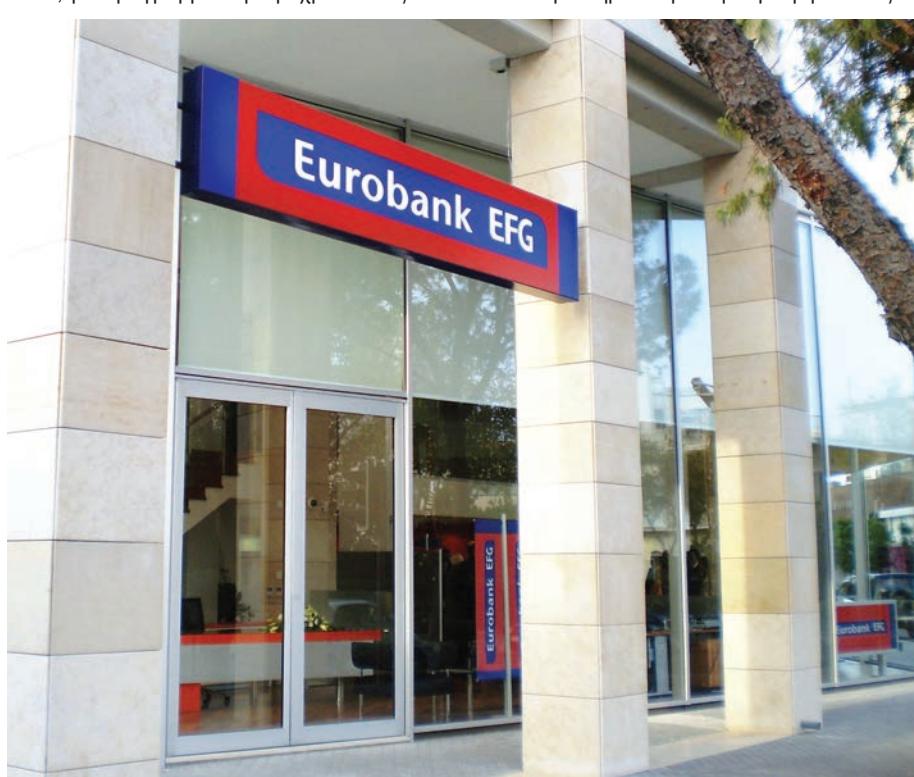
Tο 4ο κατά σειρά Επιχειρηματικό της Κέντρο στην Κύπρο εγκαινίασε στη Λεμεσό η Eurobank EFG. Πρόκειται για το δεύτερο Επιχειρηματικό Κέντρο που λειτουργεί η Τράπεζα στη Λεμεσό, ενώ ήδη λειτουργούν Επιχειρηματικά Κέντρα στη Λευκωσία και τη Λάρνακα, με προγραμματισμό μέχρι τέλους του

έτους να λειτουργήσει ακόμη μία μονάδα στη Λευκωσία, ώστε να εξυπηρετείται αποτελεσματικότερα η αναπτυσσόμενη δραστηριότητα της Eurobank EFG στην Κύπρο.

Στο διάστημα των περίπου δύο ετών από την εγκατάστασή της στην Κύπρο, η Eurobank EFG κατέκτησε σημαντική θέση στην αγορά στους το-

μείς των επιχειρήσεων διεθνών δραστηριοτήτων και της τραπεζικής επιχειρήσεων, όπου σήμερα εξυπηρετεί περισσότερες από 4.000 επιχειρήσεις. Παράλληλα ανέπτυξε σημαντική δραστηριότητα και στους χώρους του Private Banking και της Διαχείρισης Κεφαλαίων, όπου κατέχει ηγετική θέση. Στο πελατολόγιο της Τράπεζας περιλαμβάνεται σημαντικός αριθμός Κυπριακών, αλλά και ξένων εταιριών, με υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων που φθάνουν τα € 450 εκατ. με τις καταθέσεις να αγγίζουν το € 1.2 δισ.

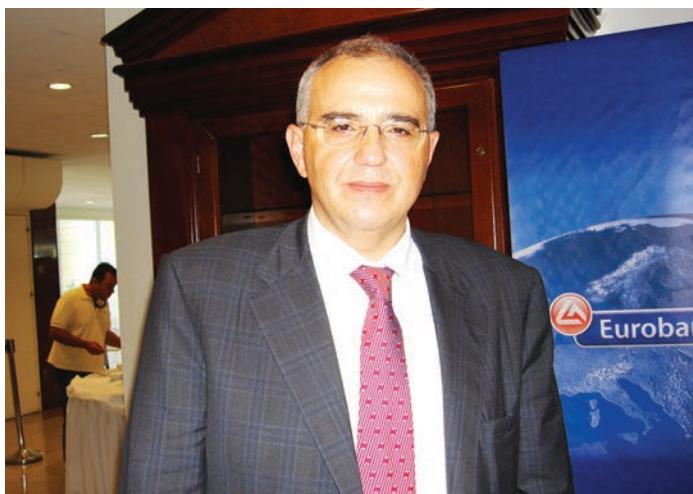
Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank EFG, κ. Νικόλαος Νανόπουλος, απευθυνόμενος σε εκατοντάδες επιχειρηματίες και παράγοντες της Κυπριακής οικονομίας και της κοινωνίας, με την ευκαιρία των εγκαινίων του νέου Επιχειρηματικού Κέντρου της Eurobank EFG στη Λεμεσό, υπογράμμισε ότι «ο τραπεζικός Όμιλος της Eurobank EFG με ηγετική θέση στην Ελλάδα και διευρυμένη παρουσία σε άλλες 7 χώρες, αναπτύσσει δραστηριότητα και κτίζει όλο και πιο στενές δημιουργικές και μακροπρόθεσμες σχέσεις με την κοινωνία και την οικονομία της Κύπρου». Χαρακτήρισε την Κυπριακή οικονομία εξαιρετικά εξωστρεφή και ανοιχτή όπου και λόγω της μακροοικονομικής σταθερότητάς της, συνιστά «ένα περιβάλλον ιδιαίτερα ευνοϊκό και φιλικό για την επιχειρηματική ανάπτυξη και πρωτοβουλία. Κατά συνέπεια δημιουργούνται ελκυστικές προοπτικές ανάπτυξης για τις δραστηριότητες της Eurobank».





Eurobank EFG

Τραπεζικά Θέματα



Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank EFG, κ. Νικόλαος Καραμούζης



Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank EFG, κ. Νικόλαος Νανόπουλος και ο Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank EFG στην Κύπρο, κ. Μιχάλης Λούης

EFG στην Κύπρο, όπου η παρουσία της Τράπεζας αποτελεί εξαρχής μια ξεκάθαρη και μακροπρόθεσμη στρατηγική επιλογή». Ο κ. Νανόπουλος αναφέρθηκε στις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις για να επισημάνει ότι «διαφαίνεται σταδιακά μια τάση σταθεροποίησης και επανεργοποίησης του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος».

Όπως επίσης πιθανή επιστροφή της διεθνούς οικονομίας σε μία, έστω και αναιμική, ανάκαμψη, αρχικά στις ΗΠΑ και αργότερα και στην Ευρώπη». Σε ότι αφορά στην Ελλάδα, κατέληξε ο κ. Νανόπουλος, χρειάζεται ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο που θα στηριχθεί και θα στηρίξει την εξωστρέφεια, τον εξαγωγικό προσανατολισμό, τη μακροχρόνια αποταμίευση, την ποιοτική αναβάθμιση της παραγωγής, την ανταγωνιστικότητα και την επιχειρηματικότητα. Και υπογράμμισε τις δεσμεύσεις που πρόσφατα ανέλαβε η Eurobank EFG προς την κατεύθυνση αυτή.

Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank EFG, κ. Νικόλαος Καραμούζης αναφέρομενος στην παρουσία της Τράπεζας στην Κύπρο τόνισε ότι σε περίπου δύο χρόνια από τη λειτουργία της η Eurobank EFG είναι σήμερα η 5η μεγαλύτερη Τράπεζα στην Κύπρο και παραπήρησε ότι στόχος είναι να διαδραματίσει κάριο ρόλο για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας σ' ένα διεθνές επιχειρηματικό κέντρο, όπως η Κύπρος που είναι και θα παραμείνει ισχυρό, ανοιχτό στον ανταγωνισμό. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, πρόσθεσε ο κ. Καραμούζης, η Eurobank EFG προσφέρει σε επιχειρήσεις διεθνών δραστηριοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Κύπρο, σε πελάτες Private Banking, σε θεμικούς επενδυτές και στον τομέα Διαχείρισης Κεφαλαίων όχι μόνο καινοτόμα προϊόντα,

αλλά και ολοκληρωμένες υπηρεσίες και λύσεις, συνεχώς αναβαθμιζόμενες ποιοτικά. Ο κ. Καραμούζης κατέληξε αναφερόμενος στον πελατοκεντρικό προσανατολισμό της Eurobank, ο οποίος, σε συνδυασμό με το ευνοϊκό περιβάλλον της Κύπρου για την επιχειρηματικότητα, δημιουργεί ασφαλείς προϋποθέσεις για την περαιτέρω ανάδειξη της Κύπρου ως μοναδικού επιχειρηματικού κέντρου διεθνούς σημασίας στον ευρύτερο χώρο της ΝΑ Ευρώπης.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank EFG στην Κύπρο, κ. Μιχάλης Λούης, σε σύντομη παρέμβασή του, αναφέρθηκε στη σταδιακά αυξανόμενη επιχειρηματική παρουσία της Τράπεζας στην Κύπρο, με αποτέλεσμα να αποκτήσει σημαντικά μερίδια στην έντονα ανταγωνιστική τραπεζική αγορά και τόνισε ότι μεσοπρόθεσμα τα υφιστάμενα σήμερα 4 Επιχειρηματικά Κέντρα θα αυξηθούν σε 10, με παράλληλο στόχο η Eurobank EFG στην Κύπρο να γίνει τράπεζα πρώτης επιλογής.

Συναντήσεις

Στο πλαίσιο της επισκέψεώς τους στην Κύπρο οι κ. Ν. Νανόπουλος και Ν. Καραμούζης έγιναν δεκτοί από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Δημήτρη Χριστόφα. Κατά τη συνάντηση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενημερώθηκε για τις σημαντικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες της Eurobank στην Κύπρο, ως αποτέλεσμα και του ευνοϊκού καθεστώτος που προσφέρεται για το επιχειρείν. Καθώς επίσης και για τις διαγράφομενες εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο μετά την κρίση του χρηματοπιστωτικού τομέα. Παράλληλα, το κλιμάκιο της Διοίκησης της Τράπεζας, στο οποίο συμμετείχαν επίσης ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος κ. Μιχάλης Κολακίδης και η CFO, κα Πόλα Χατζησωτηρίου, συναντήθηκε με τον Υπουργό Οικονομικών της Κύπρου, κ. Χαρίλαο Σταυράκη, το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κ. Αθανάσιο Ορφανίδη, τη Διοίκηση του Κυπριακού Επιμελητηρίου και οικονομικούς παράγοντες της Κύπρου.



Τραπεζικά Θέματα



Eurobank EFG

Δημοσιογραφική Διάσκεψη

Επίσης, με την ευκαιρία συμπλήρωσης ενός έτους λειτουργίας της Eurobank EFG στη Λεμεσό, δόθηκε δημοσιογραφική διάσκεψη την Τετάρτη, 10 Ιουνίου στο ξενοδοχείο Hilton Park στη Λευκωσία, κατά την οποία μίλησαν οι κ.κ. Νικόλαος Νανόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος - Όμιλος Eurobank EFG, Νικόλαος Καραμούζης, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Όμιλος Eurobank EFG, και Μιχάλης Λούης, Διευθύνων Σύμβουλος - Eurobank EFG Κύπρου. Στη διάσκεψη υποβλήθηκαν πολλές ερωτήσεις τόσο για τη πορεία της τράπεζας σε Ελλάδα, Κύπρο και διεθνώς, όσο και για την οικονομική κατάσταση όπως παρουσιάζεται σήμερα, και πως προβλέπεται να εξελιχθεί στο προβλεπτό μέλλον. Με τεκμηριωμένες απαντήσεις, τόσο ο κ. Νανόπουλος όσο και ο κ. Λούης, έστειλαν πολύ σωστά μηνύματα τόσο για την τράπεζα, το τραπεζικό σύστημα, και την τρέχουσα επικαιρότητα, όσο και για την οικονομική κατάσταση στο τόπο μας και διεθνώς.

- Το αξιόπιστο θεσμικό πλαίσιο στην Κύπρο, το οικονομικό επιχειρηματικό περιβάλλον και η ποιότητα των ανθρώπων σε όλα τα επίπεδα δραστηριοτήτων τους συνθέτουν ένα ελκυστικό περιβάλλον για επενδύσεις στην Κύπρο.
- Υπογραμμίσθηκε η πρόθεση του Ομίλου για παραμονή και περαιτέρω επέκταση στην Κύπρο.
- Μέσα στο πλαίσιο των θετικών χαρακτηριστικών της κυπριακής οικονομίας η Eurobank, σημείωσε ο κ. Νανόπουλος θα διευρύνει την παρουσία της στην Κύπρο αυξάνοντας σε 10 τα επιχειρηματικά κέντρα και κέντρα εξυπηρέτησης των πελατών της. «Ηρθαμε για να μείνουμε» ανέφερε χαρακτηριστικά απαντώντας σε σχετική ερώτηση, εκφράζοντας την πρόθεση του Ομίλου να συμμετάσχει στη χρηματοδότηση των μεγάλων έργων υποδομής, όπως μαρίνες και αυτοκινητόδρομοι, χρηματοδοτώντας ή οργανώνοντας χρηματοδοτήσεις των έργων, μεταφέροντας την τεχνογνωσία που έχει αναπτύξει ο Όμιλος.
- Σε σχέση με τον τραπεζικό όμιλο της Eurobank, ο κ. Νανόπουλος ανέφερε ότι έχει παρουσία σε 7 χώρες της Κεντρικής και ΝΑ Ευρώπης, την Ελλάδα, το Λονδίνο και το Λουξεμβούργο, έχει δίκτυο 1600 μονάδων και απασχολεί περίπου 24 χιλ. προσωπικό. Το συνολικό ενεργητικό του ομίλου ανέρχεται στα €82 δισ. και τα κεφάλαια στα €5 δισ.
- Παράλληλα επεσήμανε ότι δύο είναι οι προκλήσεις για τον Όμιλο, η αποτελεσματική θωράκιση κυρίως στους τομείς της κεφαλαιακής επάρκειας και δεύτερο η στήριξη των



πελατών τους στη δύσκολη συγκυρία της κρίσης.

- Ο κ. Νανόπουλος απέρριψε ισχυρισμούς ότι η Eurobank άρχισε τον χορό των αυξήσεων των καταθετικών επιτοκίων. Απεναντίας, σημείωσε ότι οι πρώτοι που άρχισαν να κατεβάζουν τα επιτόκια από τις αρχές του χρόνου ήταν Eurobank, σημειώνοντας ότι η τράπεζα, διατήρησε το χαμηλότερο βασικό επιτόκιο της αγοράς.
- Ακόμη και στις δύσκολες περιόδους της οικονομίας συνέχισε, η Eurobank δεν έκλεισε την στρόφιγγα και χρηματοδοτούσε τις κυπριακές επιχειρήσεις με λογικά επιτόκια.
- Παράλληλα εξέφρασε την εκτίμηση ότι βρισκόμαστε σε φάση αποκλιμάκωσης των επιτοκίων και ότι τον επόμενο χρόνο τέτοια εποχή θα μιλούμε για πολύ χαμηλά επιτόκια. Όσον αφορά τον δανεισμό εκτίμησε ότι τα επόμενα τρίμηνα θα παρατηρηθεί αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ενώ προς το τέλος του χρόνου θα βελτιωθεί κάπως η κατάσταση.
- Ανάκαμψη της οικονομίας προέβλεψε το 2010 παρατηρώντας ότι ήδη άρχισε μια σταδιακή εκτόνωση από τις Ηνωμένες Πολιτείες η οποία στη συνέχεια θα επεκταθεί και στην Ευρώπη.

Αποτελέσματα Α' τριμήνου 2009

Παρά τις δυσμενείς συνθήκες που διαμορφώθηκαν τους τρεις πρώτους μήνες του 2009, ο Όμιλος Eurobank EFG παρέμεινε κερδοφόρος, με υψηλή και βελτιούμενη κεφαλαιακή επάρκεια και ρευστότητα, που θωρακίζουν περαιτέρω τον Όμιλο έναντι της κρίσης. Με βάση τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου, έτσι όπως ανακοινώθηκαν σήμερα, τα καθαρά κέρδη ανήλθαν στα €81εκατ. έναντι €5 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο.

- Καθαρά κέρδη €81εκ. έναντι €5εκ. το προηγούμενο τρίμηνο
- Αύξηση χορηγήσεων κατά 12% και καταθέσεων κατά 17% σε ετήσια βάση
- Βελτίωση δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις στο 114%
- 1η έκδοση ομολόγου ελληνικής τράπεζας χωρίς την εγγύηση του δημοσίου από την έναρξη της κρίσης - Αντιληση €500εκ. από τις διεθνείς αγορές
- Έλεγχος και μείωση δαπανών Ομίλου κατά 3,4% σε €362εκ.
- Αύξηση προβλέψεων για τη διασφάλιση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου
- Οργανική ενίσχυση του δείκτη βασικών κυρίων κεφαλαίων Core Tier I κατά 60μ.β. σε 8,6% έναντι του 2008
- Ενίσχυση δείκτη συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας σε 11,3%
- Δωρεάν διανομή 2 νέων μετοχών ανά 98 παλαιές



Eurobank EFG



Eurobank EFG Κύπρου.
Εδώ ξεκινούν τα σχέδια σας.

Στην αρχή είναι απλά μια σκέψη στο χαρτί. Ύστερα γίνεται σχέδιο και χρειάζεται κάποιον που να μπορεί να στηρίξει την υλοποίησή του. Τη **Eurobank EFG**. Με συνεχή οργανική ανάπτυξη, αυξανόμενη κερδοφορία και ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια, ο όμιλος **Eurobank EFG** επεκτείνει διαρκώς τις δραστηριότητές του σε διεθνείς αγορές, όπου έχει μοναδική εξειδίκευση και ηγετική παρουσία.

Αναγνωρίζοντας το ρόλο της **Κύπρου** ως ένα σημαντικό χρηματοοικονομικό κέντρο, είμαστε πάντα δίπλα σας, με ένα ευρύ πεδίο δραστηριοτήτων **Corporate Banking**, **Private Banking** και **International Business Banking**.

Με παρουσία σε **Λευκωσία**, **Λεμεσό** και **Λάρνακα**, η **Eurobank EFG** αποτελεί σημείο αναφοράς για την επέκταση των δραστηριοτήτων σας. Βρίσκεστε πάντα στην καρδιά των γεγονότων γιατί έχετε δίπλα σας τραπεζικά στελέχη που γνωρίζουν την παγκόσμια αγορά όσο κανείς άλλος και έχουν ως μοναδικό τους στόχο την επίτευξη του προσωπικού σας οράματος.

Μάθετε περισσότερα στο τηλ.: +357-22-208000

Συνέντευξη



Συνέντευξη του Εκτελεστικού Προέδρου κ. Μιχαλάκη Ιωαννίδην

Elma Holdings: Χαρτοφυλάκιο για «δύσκολους καιρούς»

Σε συνομιλία που είχαμε την ημέρα της Επήσιας Γενικής Συνέλευσης, ο Εκτελεστικός Πρόεδρος της ELMA HOLDINGS PLC LTD, κ. Μιχαλάκης Ιωαννίδης αναφέρθηκε στον Όμιλο ELMA και μοιράστηκε μαζί μας τις εκτιμήσεις του για την πορεία των αγορών στην υπόλοιπη διάρκεια του 2009.

ΕΡ: Κατ' αρχάς, κύριε Ιωαννίδη, θα θέλαμε τις εκτιμήσεις σας για την πορεία που αναμένετε να έχει το ΧΑΚ κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2009.

ΑΠ: Όπως ξέρετε, το ΧΑΚ ξεκίνησε τη φετινή χρονιά πτωτικά, με τον Γενικό Δείκτη του να υποχωρεί μέχρι 30% από την τιμή που είχε στην πρώτη λανουαρίου 2009. Ακολούθως, όμως, κινήθηκε έντονα ανοδικά, καλύπτοντας ολόκληρη αυτήν την πτώση και δημιούργησε μάλιστα κέρδη της τάξεως του 40%, σε σχέση πάντα με το επίπεδο που είχε την πρώτη ημέρα του 2009. Για την περαιτέρω πορεία του, παρ' όλο που είναι πολύ δύσκολο να προβλέψει κανείς πώς ακριβώς θα κινηθούν οι αγορές, ιδιαίτερα υπό συνθήκες ασταθείς όπως οι τρέχουσες, θα έλεγα πως φαίνεται ότι τα χρηματιστήρια ήδη προεξοφλούν την σχετική ανάκαμψη της πραγματικής οικονομίας, κρίνοντας ότι τα μέτρα στήριξης της, που ελήφθησαν από κυβερνήσεις και θεσμικούς φορείς αποδίδουν.

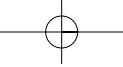


Φαίνεται ότι τα χρηματιστήρια ήδη προεξοφλούν την σχετική ανάκαμψη της πραγματικής οικονομίας, κρίνοντας ότι τα μέτρα στήριξης της, που ελήφθησαν από κυβερνήσεις και θεσμικούς φορείς αποδίδουν

ση του ΧΑΚ και η μετέπειτα άνοδός του ήταν στα ίδια επίπεδα με την άνοδο της κυπριακής αγοράς. Αυτό οφείλεται επειδή ο μεγαλύτερος όγκος των μετοχικών τοποθετήσεών μας αφορά σε τραπεζικούς τίτλους και κυρίως αυτούς των δύο μεγάλων κυπριακών τραπεζών. Είναι γνωστό ότι οι κυπριακές τράπεζες δεν αντιμετώπισαν και δεν αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που κλόνισαν μεγάλες τράπεζες σε άλλες χώρες της Ευρώπης και Αμερικής, αφ' ενός επειδή δεν ήταν εκτεθειμένες στα γνωστά επενδυτικά προϊόντα υψηλού κινδύνου και αφ' ετέρου επειδή η κυπριακή οικονομία δεν αντιμετώπισε τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι άλλες Ευ-

ρωπαϊκές και Αμερικανικές χώρες.

Πρέπει, μάλιστα, να παρατηρήσουμε ότι -καθώς ο όμιλός μας λαμβάνει μετοχικές θέσεις με μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα- οι μερισματικές αποδόσεις και μόνον των τραπεζικών μετοχών του χαρτοφυλακίου μας είναι ήδη ικανοποιητικές και υψηλότερες από άλλες μορφές επενδυτικών τοποθετήσεων. Εφ' όσον οι δύο μεγάλες κυπριακές τράπεζες διατηρήσουν την υφιστάμενη μερισματική πολιτική τους (και μάς διαβεβαιώνουν ότι θα την διατηρήσουν) εμείς είμεθα ικανοποιημένοι, αφού οι μερισματικές αποδόσεις είναι σαφώς υψηλότερες από εκείνες των χρεογράφων.



Ικανοποιητικές μερισματικές αποδόσεις και προοπτικές για μετοχικές υπεραξίες

Εξάλλου, ο μεσομακροπρόθεσμος χαρακτήρας των τοποθετήσεών μας είναι σαφές ότι έχει θετικές προοπτικές με δυνατότητες να εξασφαλισθούν σημαντικές υπεραξίες μετά την λήξη της οικονομικής κρίσης.

EP: Διαθέτετε, δηλαδή, ένα συντηρητικό - αμυντικό χαρτοφυλάκιο;

ΑΠ: Το χαρτοφυλάκιο της Elma Holdings και των εταιρειών του Ομίλου είναι συγκροτημένο με τέτοιον τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται και σε δύσκολες περιστάσεις. Οι επενδύσεις σε αστικά ακίνητα αποτελούν το 43% του Χαρτοφυλάκιου, σε σταθερούς τίτλους χρεογράφων το 14%, σε Τραπεζικούς τίτλους το 35% και το υπόλοιπο 8% σε επιλεγμένους τίτλους "blue chips". Πέραν και ανεξαρτήτως της πορείας του χρηματιστηρίου, όμως, οι τοποθετήσεις μας σε ακίνητα μας παρέχουν μία σημαντική και ασφαλέστατη απόδοση. Να υπενθυμίσω ότι πρόκειται για αστικά ακίνητα, τέσσερις πολυκατοικίες που βρίσκονται στο κέντρο της Λευκωσίας, και τα οποία έχουν πάντα ζήτηση και εξασφαλισμένα, ικανοποιητικά έσοδα. Επίσης ανεξάρτητη από το ανεβοκατέβασμα στις χρηματιστηριακές τιμές των Τραπεζικών μετοχών, αυτές συνεχίζουν να παρέχουν μία ικανοποιητική μερισματική απόδοση.

EP: Φαίνεστε να έχετε πολλή εμπιστοσύνη στον τραπεζικό τομέα...

ΑΠ: Σαφέστατα! Αυτό βασίζεται στην μακρά ιστορία των Κυπριακών Τραπεζών που συνεχώς τα τελευταία 30-40 χρόνια δίνουν ικανοποιητικό μέρισμα. Επίσης στην πολύ ικανοποιητική ανάπτυξη τους τα τελευταία 10-15 χρόνια και τις εξαιρετικές προοπτικές του τα επόμενα 3-6 χρόνια λόγω κυρίως της επέκτασης των δραστηριοτήτων τους εκτός Κύπρου κυρίως στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

EP: Έχετε κάποια συγκεκριμένη παρατήρηση για την έκθεση των κυπριακών τραπέζων στην Ανατολική και Νοτιοανατολική Ευρώπη, όπου η κατάσταση δεν είναι το ίδιο μολαί όσο στην Κύπρο;

ΑΠ: Δεν βλέπω να επηρεάζονται ιδιαίτερα από την έκθεσή τους στις αγορές αυτές. Όσον αφορά στην αγορά της Ρουμανίας, εκεί τα δάνεια έχουν λάβει κυρίως εταιρείες κυπριακών συμφερόντων και μάλιστα σε επίπεδα πολύ χαμηλά σε σχέση με το όλο μέγεθός τους. Όσον αφορά στη Ρωσία, όπου η κυπριακή παρουσία είναι



Σιγουριά από την εκμετάλλευση αστικών ακινήτων στην κεντρική Λευκωσία

ευρύτερη, εκεί τόσο οι καταθέσεις όσο και οι χορηγήσεις δεν αφορούν σε μεγάλους θεσμικούς ή άλλους παράγοντες της αγοράς ώστε να υφίσταται κίνδυνος λόγω της υπερβολικής συγκέντρωσης. Αντιθέτως, η καταθετική και πελατειακή βάση έχει μεγάλη διασπορά, απαρτίζεται δηλαδή από πλήθος μικρών συναλλασσομένων. Επακόλουθο τούτου είναι ούτε εκεί να



Τα Κεντρικά Γραφεία του Συγκροτήματος ELMA Holdings στο Silvex House στη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή στη Λευκωσία.

δημιουργείται κάποιος ιδιαίτερος κίνδυνος, σε βαθμό μάλιστα που θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά τα συνολικά οικονομικά μεγέθη των τραπεζών μας στην Κύπρο. Δεν βλέπουμε, λοιπόν, να υφίσταται λόγος ανησυχίας.

EP: Θα κάνετε και μια εκτίμηση για την κυπριακή αγορά ακινήτων;

ΑΠ: Η επενδυτική δραστηριότητα στην αγορά ακινήτων περιλαμβάνει ακίνητα τουριστικού χαρακτήρα, που κτίζονται δηλαδή κυρίως για να πουληθούν ή να ενοικιασθούν σε ξένους. εμπορικά ακίνητα και αστικά ακίνητα. Η πρώτη από αυτές τις κατηγορίες έχει θιγεί από την γενικότερη οικονομική κρίση, καθώς οι ξένοι εν δυνάμει αγοραστές ήταν πολύ συγκρατημένοι τους τελευταίους μήνες. Παράλληλα, όμως, με την πορεία ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας, η οποία διαφαίνεται ή έστω αναμένεται μετά το 2010 και η αγορά τουριστικών ακινήτων θα ισορροπήσει και θα γίνει αποδοτική και πάλι. Ο Κύπριος, άλλωστε δεν διαθέτει και μεγάλη ποικιλία επενδυτικών επιλογών, οπότε αναγκαστικά θα επιμείνει στην αγορά ακινήτων, την οποία και θα φροντίσει να κάνει αποδοτική.

Όσον αφορά στην κατηγορία των αστικών ακινήτων στις μεγαλουπόλεις που αφορά τις επενδύσεις του Συγκροτήματος μας, όπως είτα και προηγουμένως, αυτή δεν επηρεάστηκε σχεδόν καθόλου από την κρίση. Τα δικά μας ακίνητα, μάλιστα, που είχαν καλές αποδόσεις όταν άλλες αξίες υποχωρούσαν σημαντικά, διατήρησαν το επενδυτικό χαρτοφυλάκιό μας σε ικανοποιητικό επίπεδο. Είχαμε καλές αποδόσεις από τα ενοίκια, ενώ μεσοπρόθεσμα βεβαίως αυξάνει και η αποτίμηση των ακινήτων δημιουργώντας υπεραξίες για το χαρτοφυλάκιό μας.

Συνέντευξη



Αποφάσεις Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης

Η ELMA Holdings Public Company Ltd, με βάση τους σχετικούς κανονισμούς του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και για την όσο δυνατό πληρέστερη ενημέρωση των μετόχων και του ευρύτερου επενδυτικού κοινού, ανακοίνωσε ότι κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 9 Ιουνίου 2009 στο Μέγαρο ΣΙΛΒΕΧ στη Λευκωσία λήφθηκαν οι πιο κάτω αποφάσεις:

1. Οικονομικές Καταστάσεις

Εγκρίθηκαν τα ελεγμένα τελικά αποτελέσματα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ως έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές της Εταιρείας καθώς και η Έκθεση των Διοικητικού Συμβουλίου και η Έκθεση των Ελεγκτών της Εταιρείας. Η ζημιά που αναλογεί στους μετόχους ανήλθε σε _36.528.531 (2007 κέρδος _27.394.851).

2. Καταβολή Μερίσματος

Εγκρίθηκε η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για τη μη καταβολή τελικού μερίσματος προς τους μετόχους.

3. Διορισμός Διοικητικών Συμβούλων

Επανεκλέγηκαν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κ.κ. Κώστας Κωνσταντινίδης, Δημοσθένης Σεβέρης και Κωνσταντίνος Δάμτσας. Οι κ.κ. Μιχαλάκης Ιωαννίδης, Γιάννος Ιωαννίδης, Κίκης Λευκαρίτης, Δώρος Κτωρίδης, Πάμπος Παπαγεωργίου και κα Έφη Καλλή διατηρούν το αξίωμα τους ως Διοικητικοί Σύμβουλοι. Επισυνάπτονται τα σχετικά έντυπα με βάση το άρθρο 153(2) του Νόμου για τα μέλη του ΔΣ που επανεκλέγηκαν, ως επίσης και για τους ελεγκτές και γραμματέα.

4. Αμοιβή Διοικητικών Συμβούλων

Η αμοιβή των Διοικητικών Συμβούλων παραμένει η ίδια ως και προηγουμένως, δηλαδή, για τους Διοικητικούς Συμβούλους το ποσό των Ευρώ 1.200 ετησίως και για τον Πρόεδρο το ποσό των Ευρώ 4.000 ετησίως.

5. Διορισμός Ελεγκτών

Επαναδιορίσθηκαν οι ελεγκτές της Εταιρείας κ.κ. KPMG Ltd και εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο όπως καθορίσει την αμοιβή τους.

Βελτιωμένα αναμένονται τα εξαμηνιαία 2009

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ELMA Holdings Public Company Ltd σε συνεδρίαση του την Τρίτη 9 Ιουνίου αφού ανασκόπησε τις μέχρι σήμερα εργασίες του Συγκροτήματος απεφάσισε όπως πληροφορήσει το Χρηματιστήριο και τους επενδυτές εν γένει, ότι τα αποτελέσματα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009 προβλέπονται να είναι σημαντικά βελτιωμένα σε σχέση με την πρώτη εξαμηνία του 2008. Τούτο οφείλεται αποκλειστικά στην θετική πορεία του ΧΑΚ και των άλλων διεθνών Χρηματιστηρίων στα οποία το Συγκρότημα επενδύει.



Στιγμιότυπο από την περσινή Γενική Συνέλευση της ELMA Holdings.

ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LIMITED

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΝ 31.12.2008

Ενεργητικό

Επενδύσεις σε ακίνητα	33.342.384
Εμπορική εύνοια	1.639.504
Επενδύσεις σε μετοχές και χρεόγραφα	37.562.230
Εισπρακτέα και μετρητά	1.984.935
Ολικά περιουσιακά στοιχεία	74.529.053

Μείον υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμα δάνεια	16.158.406
Αναβαλλόμενη φορολογία	2.871.032
Τραπεζικά παρατραβήγματα	8.280.365
Άλλες υποχρεώσεις	1.889.953
Ολικό υποχρεώσεων	29.199.756

Ίδια κεφάλαια

Μετοχικό κεφάλαιο	25.650.000
Αποθεματικά	3.521.388
Ίδια κεφάλαια που αντιστοιχούν στους μετόχους της ιθύνουσας εταιρείας	29.371.388
Συμφέρον μειοψηφίας	16.157.909
Ολικό ιδίων κεφαλαίων	45.329.297

ΝΕΟ

ΑΛΗΘΙΝΗ ΓΕΥΣΗ ESPRESSO



ΑΠΟ 100% ΚΑΦΕ ARABICA
ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ

ΙΤΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΦΕ ΑΠΟ ΤΟ 1933



issimo



Ετήσια Γενική Συνέλευση A&P (Andreou & Paraskevaides) Enterprises Ltd

Σταθερή κερδοφόρος πορεία, σταθερή μερισματική πολιτική

Πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 4 Ιουνίου, στο ξενοδοχείο Londa Beach στη Λεμεσό, η Ετήσια Γενική Συνέλευση της A&P (Andreou & Paraskevaides) Enterprises Ltd. Στη Συνέλευση παρευρέθηκαν μέτοχοι, επενδυτές και φίλοι της Εταιρείας. Η μέχρι τώρα πολύ καλή πορεία της Εταιρείας, τα οικονομικά αποτελέσματα για το έτος 2008, αλλά και η κα-

ταβολή μερίσματος 12,4% επί της ονομαστικής αξίας της μετοχής των 17 σεντ του Ευρώ, ικανοποίησαν πλήρως τους μετόχους της Εταιρείας. Κατά τη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης εγκρίθηκαν τα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008.

Κύριος ομιλητής στη Συνέλευση ήταν ο Εκτε-

λεστικός Αντιπρόεδρος της Εταιρείας, κ. Κυριάκος Ανδρέου, μιλώντας εκ μέρους της Εκτελεστικού Προέδρου κας Χριστίνας Παρασκευαίδηου που απουσίαζε λόγω κωλύματος, ο οποίος αναφέρθηκε στην πορεία της A&P (Andreou & Paraskevaides) Enterprises Ltd για το έτος 2008, όπως επίσης και στα μελλοντικά σχέδια. Ο κ. Ανδρέου πλήρως ικανοποιημένος και φα-





νερά χαρούμενος συνεχάρη τα μέλη του Δ.Σ., τον Γενικό Διευθυντή της Εταιρείας κ. Σωκράτη Μιχαλίδη ως επίσης τα στελέχη και γενικά το προσωπικό της Εταιρείας για την πολύ καλή πορεία και τα αποτελέσματα.

Παραθέτουμε πιο κάτω την ομιλία του:

Παρόλο τη δυσμενή παγκόσμια οικονομική ύφεση το 2ο εξάμηνο του 2008, που σίγουρα επηρέασε και την Κυπριακή οικονομία, το Συγκρότημα έχει καταφέρει να αντεπεξέλθει θετικά στο πολύ αρνητικό κλίμα.

Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στους εξής παράγοντες:

- Στις ικανότητες των στελεχών του Συγκροτήματος να αναλύουν τις διαγραφόμενες τάσεις και να προσφέρουν προϊόντα τα οποία ικανοποιούν τις ανάγκες των υφιστάμενων και νέων πελατών του
- Στο εκσυγχρονισμένο, διευρυμένο και άριστα οργανωμένο δίκτυο διανομής
- Στην σωστή και ποιοτική προώθηση και προβολή των προϊόντων του Συγκροτήματος.

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος το 2008 παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το 2007 και το Συγκρότημα συνέχισε να κατέχει σημαντική θέση στις πωλήσεις όλων των προϊόντων του στην εγχώρια αγορά. Η κερδοφορία του Συγκροτήματος το 2008 ανήλθε περίπου σε 4,1 εκατομμύρια (κέρδος ανά μετοχή 2,23 σεντς του Ευρώ) σε σύγκριση με 3,6 εκατομμύρια (κέρδος ανά μετοχή 1,98 σεντς του Ευρώ) το 2007. Κύριοι λόγοι για την αύξηση της κερδοφορίας ήταν, μεταξύ άλλων, η αύξηση του μεικτού κέρδους λόγω μείωσης στο κόστος παραγωγής.

Η κεφαλαιουχική βάση του Συγκροτήματος παραμένει πολύ ισχυρή με μηδαμινή σχέση δανείων προς κύρια κεφάλαια και δείκτες ρευ-



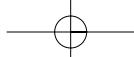
στότητας που δείχνουν την μεγάλη χρηματοοικονομική δυνατότητα του Συγκροτήματος.

Λόγω της καλής κερδοφορίας και κατά επέκτασης της υγιούς ρευστότητας του Συγκροτήματος, το Διοικητικό Συμβούλιο εισιγείται στην Επήσια Γενική Συνέλευση την παραχώρηση μερίσματος ύψους 12,4% επί της ονομαστικής αξίας της μετοχής των 17 σεντς του Ευρώ. Πρόθεση και προσπάθεια του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος είναι να ακολουθήσει μια σταθερή και υγιή μερισματική πολιτική.

Το 2009 προδιαγράφεται μια δύσκολη χρονιά για την Κυπριακή οικονομία λόγο της συνεχίζομενης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης με

κυριότερο επιχειρηματικό κίνδυνο τη πιθανότητα μεταβολής στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον. Πιστεύουμε ότι η ισχυρή κεφαλαιουχική βάση και η μεγάλη δανειοληπτική ικανότητα του Συγκροτήματος, θα βοηθήσουν σημαντικά στη δύσκολη χρονιά που προδιαγράφεται. Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου επιθυμώ να εκφράσω την εκτίμηση μας στη Διεύθυνση και όλο το προσωπικό του Συγκροτήματος για την αφοσίωση και την σκληρή δουλειά που επιτέλεσαν και να ευχαριστήσω για ακόμη μια φορά τους χιλιάδες καταναλωτές για την ιδιαίτερη προτίμηση που επιδεικνύουν στα προϊόντα μας.





Νέα Εταιριών



Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Δημόσια Λτδ

Δασικές Βιομηχανίες: 39η Ετήσια Γενική Συνέλευση

Μια νοικοκυρεμένη Εταιρεία, με κερδοφορία και μέρισμα σε δύσκολες εποχές!

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία την Τρίτη 9 Ιουνίου 2009 η 39η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων στα γραφεία της Εταιρείας, Αγίας Σοφίας 1, Παλιομέτωχο. Στη Συνέλευση παρευρέθηκαν πολλοί μέτοχοι, συνεργάτες, στελέχη και φίλοι της εταιρείας, οικονομικοί παράγοντες και ο εκδότης του περιοδικού μας κ. Θεοφάνης Λιβέρας. Κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης υποβλήθηκαν ερωτήσεις από τους μετόχους, οι οποίες απαντήθηκαν από τον Πρόεδρο της εταιρείας Δρ Στέλιο Παπαδόπουλο και τον Γενικό Διευθυντή κ. Πέτρο Βραχίμη.

Οι μέτοχοι έμειναν πλήρως ικανοποιημένοι τόσο για τη μέχρι τώρα πορεία της Εταιρείας όσο και τις προοπτικές για τα επόμενα χρόνια. Το γενικό συμπέρασμα των μετόχων αλλά και όλων των παρευρισκομένων, είναι ότι πρόκειται για μία πολύ συγχρισμένη και νοικοκυρεμένη Εταιρεία η οποία μέσα σε δύσκολες συνθήκες ανταγωνισμού, αλλά και εν μέσω μιας μεγάλης παγκόσμιας και τοπικής κρίσης καταφέρνει να βρίσκει τις λύσεις για αύξηση της παραγωγικότητας, αύξηση του κύκλου εργασιών, μείωση των εξόδων και να προσφέρει στους μετόχους κερδοφορία, πέραν των €800,000 για το 2008, και μέρισμα, την ίδια στιγμή που άλλες Εταιρείας του γενικότερου οικοδομικού κλάδου παρουσιάζουν τρομερές ζημιές και αμφίβολο μέλλον. Από την Εταιρεία γίνεται κάθε εξοικονόμηση και κυρίως στα καύσιμα και ενέργεια με τη λειτουργία του νέου λέβητα και παράλληλα προστασία από τη ρύπανση του περιβάλλοντος. Η αρμονικότατη συνεργασία Δ.Σ. με τον Γενικό Διευθυντή της Εταιρείας κ. Πέτρο Βραχίμη και τους συνεργάτες του φέρνουν και θα φέρουν συνεχώς καλά αποτελέσματα και καλά μηνύματα. Στην Εταιρεία επιτυγχάνεται υψηλή παραγωγικότητα, προσφορά προς το πελατειακό κοινό προϊόντων σε πολύ ανταγωνιστικές τιμές, αρμονική συνεργασία των διαφόρων τμημάτων, άριστες σχέσεις με πελάτες, αύξηση πελατολογίου και γενικά μια θετικότατη εικόνα της Εταιρείας και προς τα μέσα και προς τα έξω.

Στη Γενική Συνέλευση λήφθηκαν οι πιο κάτω αποφάσεις:

1. Εγκρίθηκαν ομόφωνα η Έκθεση και οι Οικονομικές Καταστάσεις για το οικονομικό έτος 2008.

2. Εγκρίθηκε ομόφωνα η πρόταση του Διοικη-



τικού Συμβουλίου για παραχώρηση πρόσθετου μερίσματος 7% ή €0,1197 για κάθε μετοχή από το έτος χρήσης 2007. Το μέρισμα που εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση θα καταβληθεί στους δικαιούχους μετόχους την Παρασκευή 10 Ιουλίου 2009.

3. Επαναδιορισμός των Ελεγκτών της Εταιρείας KPMG και εξουσιοδότηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για καθορισμό της αμοιβής τους για το έτος 2009.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:

- Δρ. Στέλιος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος
- Κωνσταντίνος Χρυσοδόντας
- Σάββας Νεοφύτου
- Παντελής Ξυνιστέρης
- Ιωσήφ Κωνσταντινίδης
- Γιώργος Μουσκίδης
- Παύλος Καρυδάς
- Γενικός Διευθυντής: Πέτρος Βραχίμης
- Παραθέτουμε πιο κάτω αποσπάσματα από την ομιλία του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Στέλιου Παπαδόπουλου:

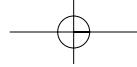
Με ευχαρίστηση σας πληροφορώ ότι το 2008 η κερδοφορία, παρά τη μείωση που παρουσιάζει έναντι του 2007, ήταν ικανοποιητική. Τα κέρδη για το 2008, πριν τη φορολογία και Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα, ανήλθαν στις €875.087, έναντι €1.401.345 το 2007. Μετά την αφαίρεση



**Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας
κ. Στέλιος Παπαδόπουλος**

του συμφέροντος μειοψηφίας της εξαρτημένης εταιρείας, τα κέρδη που αφορούν τους μετόχους των Δασικών Βιομηχανών, είναι €773.057 έναντι €1.223.753 το 2007, δηλαδή έχουμε μείωση 36,8%. Τα κέρδη του Συγκροτήματος είχαν απόδοση 4,1% πάνω στις καθαρές πωλήσεις έναντι 6,7% το 2007.

Σημειώνεται ότι το συμφέρον των μετόχων αυξήθηκε από €24.924.152 το 2007 σε €25.421.063 το 2008 δηλαδή είχαμε αύξηση €496.911 ή 2,0%, που οφείλεται στην επανεκτίμηση της αξίας των ακινήτων του Συγκροτήμα-



Νέα Εταιριών



Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Δημόσια Λτδ

τος. Παρά τις μεγάλες δυσκολίες και τα προβλήματα που είχαμε να αντιμετωπίσουμε, θεωρούμε τα αποτελέσματα για το 2008 ικανοποιητικά. Κατά το 2008 αρχίσαμε να εμπλουτίζουμε την σειρά των προϊόντων μας με νέα ειδή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις επικρατούσες σύγχρονες αντιλήψεις για την επιπλοποιία και διακόσμηση που επικρατούν στην Ευρωπαϊκή αγορά. Ειδικότερα αρχίσαμε την παραγωγή και διάθεση νέων ειδών μελαμίνης, στην σειρά Μελαπάν, με νέες επιφάνειες και χρώματα έτσι ώστε η όλη σειρά των προϊόντων που προσφέρει η Εταιρεία να έχει ξεπεράσει τα σαράντα ειδή. Τα νέα προϊόντα, μοντέρνα και ψηλής αισθητικής αξίας, δίνουν στους Κύπριους ξυλουργούς και επιπλοποιούς την δυνατότητα να εμπλουτίσουν και αναβαθμίσουν ποιοτικά και αισθητικά τις κατασκευές τους και να στέκονται ισάξια δίπλα στους Ευρωπαίους και άλλους ανταγωνιστές τους. Με τα νέα Μελαπάν η Εταιρεία φιλοδοξεί να καλύψει τις ανάγκες και των πιο απαιτητικών πελατών, για κατασκευές που ποιοτικά και τεχνολογικά συγκρίνονται με ότι καλύτερο προσφέρεται στην διεθνή αγορά, και με κόστος ιδιαίτερα ανταγωνιστικό.



Ο εμπλουτισμός και η ποιοτική αναβάθμιση της σειράς των προϊόντων μας συνεχίζεται σε μεγαλύτερη έκταση φέτος, έτσι ώστε οι Κύπριοι κατασκευαστές να έχουν στην διάθεση τους μια μεγάλη ποικιλία από σύγχρονα, ποιοτικά υλικά, για κάλυψη των αναγκών της αγοράς, με κατασκευές σύγχρονες, ψηλής αισθητικής και με ανταγωνιστικό κόστος έναντι των εισαγομένων αντίτοιχων προϊόντων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Διεύθυνση της Εταιρείας, έχοντας πλήρη επίγνωση των δυσμενών οικονομικών δεδομένων, εργάζονται για απάμβλυνση των επιπτώσεων, αξιοποιώντας με τον

καλύτερο δυνατό τρόπο τις δυνατότητες της Εταιρείας. Βασικός στόχος μας παραμένει η διατήρηση και ενίσχυση της θέσης μας στην Κυπριακή αγορά βιομηχανικών προϊόντων ξύλου, προσφέροντας ποιοτικά προϊόντα στην ντόπια βιομηχανία ξυλουργικών και επίπλων, σε ανταγωνιστικές τιμές. Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες και την εκτίμηση του Διοικητικού Συμβουλίου προς ολόκληρο το προσωπικό της Εταιρείας και ιδιαίτερα στους Τμηματάρχες και το Γενικό Διευθυντή κ. Πέτρο Βραχίμη για την αφοσίωση και το ζήλο που επιδεικνύουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Δηλώσεις του κ. Πέτρου Βραχίμη, Γενικού Διευθυντή της Εταιρείας στο περιοδικό EUROKEΡΔΟΣ

- ✓ Πολλά άλλαξαν μέσα σε πέντε χρόνια, με αποτέλεσμα η Εταιρεία να βρεθεί στην πρωτοπορία.
- ✓ Οι πελάτες μας μπορούν να παραλάβουν άμεσα από τις αποθήκες μας ένα μεγάλο μέρος των προϊόντων μας. Υπάρχει μια τεράστια ποικιλία που καλύπτει όλο το φάσμα των αναγκών και έτσι μπορούν να εφαρμόζουν το just in time χωρίς να δεσμεύουν κεφάλαια.
- ✓ Με τις πρόσφατες σημαντικές νέες επενδύσεις για εκσυγχρονισμό του παραγωγικού εξοπλισμού μας, οι Δασικές Βιομηχανίες παράγουν και διαθέτουν στην αγορά ανώτερα, ποιοτικά προϊόντα με πολύ ανταγωνιστικές τιμές.
- ✓ Η αναδόμηση της Εταιρείας, αυτό που αποκαλούμε ως re-engineering, έγινε σε φάσεις και περιελάμβανε δύο βασικά σκέλη. Το πρώτο ήταν η αντικατάσταση των παλαιών μονάδων από καινούριες, με στόχο την παραγωγή ποιοτικότερων προϊόντων με χαμηλότερο κόστος. Και το δεύτερο αποσκοπούσε στην αναβάθμιση του τρόπου λειτουργίας της.
- ✓ Πρόσφατα επίσης, έχουμε εγκαταστήσει μια μονάδα παραγωγής ενέργειας, που αντικατέστησε τον παλιό λέβητα, ο οποίος λειτουργούσε με μαζούτ. Με αυτή την κίνηση όχι μόνο αυξήσαμε την παραγωγικότητα της Εται-

ρείας, αλλά επιπλέον επηρεάσαμε θετικά και το περιβάλλον, αφού η νέα μονάδα δεν λειτουργεί με μαζούτ, αλλά με όλα τα υπολείμματα ξύλου τα οποία προηγουμένως απορρίπταμε στους σκυβαλότοπους.

✓ Το πρόγραμμα αναδόμησης δεν περιορίστηκε μόνο στον εξοπλισμό, αλλά επεκτάθηκε συνολικά στην όλη δομή και λειτουργία της Εταιρείας. Συγκεκριμένα έχουμε λάβει τρία πιστοποιητικά ISO: Το ISO 2001 για θέματα ποιότητας, το ISO 14001 για την προστασία του περιβάλλοντος και το ISO 18001 που έχει να κάνει με την υγεία και την ασφάλεια τόσο



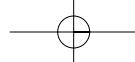
Ο Γενικός Διευθυντής της Εταιρείας κ. Πέτρος Βραχίμης.

στους χώρους εργασίας, όσο και αυτών που χρησιμοποιούν τα προϊόντα μας.

✓ Ως αποτέλεσμα αυτών των πιστοποιήσεων έχουν αλλάξει όλες οι διεργασίες και η Εταιρεία πλέον λειτουργεί με μια πολύ διαφορετική προσέγγιση σε όλα τα θέματα (παραγωγής, πωλήσεων, περιβάλλοντος, κ.λπ.).

✓ Οι αλλαγές ήταν αποτέλεσμα σκληρής και ομαδικής εργασίας, στην οποία συμμετείχε όλο το προσωπικό, από τον τελευταίο εργάζομενο έως και τον Γενικό Διευθυντή. Και είμαστε υπερήφανοι γιατί όλα αυτά έγιναν εξ' ιδίων πόρων, χωρίς καμιά κυβερνητική ή άλλη στήριξη και είχαν ως αποτέλεσμα τη διατήρηση της πρώτης θέσης στην κυπριακή αγορά.

✓ Η Εταιρεία είναι υγιής και πολύ ισχυρή από οικονομικής άποψης. Με την αναδόμηση στην οποία προχωρήσαμε κατά τα τελευταία 4-5 χρόνια έχουν μπει οι βάσεις έτσι ώστε να στέκεται με αξιώσεις απέναντι στους ανταγωνιστές της, με το know-how που έχει αποκτήσει με την πάροδο του χρόνου, συγκαταλέγεται στις καλύτερες της Ευρώπης. Και βέβαια οι Δασικές Βιομηχανίες είναι κερδοφόρες, διανέμοντας μέρισμα στους μετόχους τους. Είμαι αισιόδοξος για το μέλλον της Εταιρείας και το ίδιο θα πρέπει να είναι και οι μέτοχοι.



Ασφαλιστικά Θέματα



Κόσμος Ασφαλιστική: 9η Ετήσια Γενική Συνέλευση

Ατενίζει το μέλλον, άμεσο και απώτερο, με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία την Τετάρτη 10 Ιουνίου 2009 στα ιδιοκτητά Κεντρικά Γραφεία της Εταιρείας στη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή στη Λευκωσία, η 9η Ετήσια Γενική Συνέλευση της εταιρείας Κόσμος Ασφαλιστική. Στη Συνέλευση παρευρέθηκαν πολλοί μέτοχοι, συνεργάτες, στελέχη και φίλοι της Εταιρείας, οικονομικοί παράγοντες. Την εκδήλωση κάλυψε όπως κάθε χρόνο το περιοδικό EUROKEΡΔΟΣ με τον εκδότη μας Θεοφάνη Λιβέρα. Κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης υποβλήθηκαν ερωτήσεις από τους μετόχους, οι οποίες απαντήθηκαν από τον Πρόεδρο της εταιρείας Ανδρέα Ερωτοκρίτου και άλλα μέλη του Δ.Σ. Κατά τη Γενική Συνέλευση λήφθηκαν οι ακόλουθες αποφάσεις:

1. Εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν οι Ενοποιημένοι Λογαριασμοί και οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008.
2. Επανεξέλεγχαν στη θέση Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου οι κ.κ. Ανδρέας Ερωτοκρίτου και Μιχαήλ Σκουφαρίδης οι οποίοι αποχωρούσαν εκ περιτροπής σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας.
3. Αποφασίστηκε όπως η αμοιβή των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παραμείνει στα περσινά επίπεδα και εγκρίθηκε η πολιτική αμοιβών της Εταιρείας.
4. Επαναδιορίστηκαν οι κ.κ. MGΙ Γρηγορίου και Σια Λτδ ως Ελεγκτές της Εταιρείας για το τρέχον έτος και εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο για τον καθορισμό της αμοιβής τους.

Κύριος ομιλητής στη Γενική Συνέλευση ήταν ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας κ. Ανδρέας Ερωτοκρίτου, ο οποίος στην ομιλία του τόνισε τα πιο κάτω: Αυτή είναι η ένατη στη συνέχεια χρονιά που σας καλωσορίζω εκ μέρους όλων των συναδέλφων μου του Διοικητικού Συμβουλίου στην Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας μας.

Τη χρονιά που πέρασε συνεχίσαμε τις προσπάθειες για περαιτέρω ανάπτυξη της Εταιρείας. Τα μικτά δεδουλευμένα ασφάλιστρα κατά το έτος 2008 παρουσίασαν αύξηση 10,94% κλείνοντας τη χρονιά στα € 27,7 εκ. από τα € 24,9



του προηγούμενου χρόνου γεγονός που αποδεικνύει τη σταθερή δυναμική της Εταιρείας. Ιδιαίτερα σημαντική όμως είναι η αύξηση των ασφαλίστρων στους κλάδους εκτός των μηχανικήτων οχημάτων, που έφθασε το 19% σε σχέση με το προηγούμενο έτος μεταβάλλοντας την αναλογία «Motor business» - «Non motor business» σε 79:21 από 82:18. Η αύξηση αυτή συνεχίζεται και μέσα στο 2009 μετά και την ει-

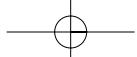
Πρώτη Ασφαλιστική στον Γενικό Κλάδο μετά τις Ασφαλιστικές των 3 μεγάλων τραπεζών

Συνεχής αύξηση σε ασφάλιστρα και συνολικά εισοδήματα

Συνεχής αύξηση στα μερίδια αγοράς

σαγωγή του νέου πρωτοποριακού σχεδίου για την ασφάλιση επιχειρήσεων / καταστημάτων και του νέου σχεδίου ατομικής και ομαδικής ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης.

Τα συνολικά εισοδήματα αφαιρουμένων από αυτά του μεριδίου των αντασφαλιστών για το έτος 2008 ανήλθαν σε € 26,2 εκ. παρουσιάζοντας αύξηση 10,51% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως



Ασφαλιστικά Θέματα



στην αύξηση του κύκλου εργασιών του συγκροτήματος καθώς και στην αύξηση του μεριδίου του κέρδους στην κοινοπραξία ασφαλιστών.

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα από ασφαλιστικές εργασίες για το έτος 2008 ανήλθαν σε €26,5 εκ. παρουσιάζοντας αύξηση 17,48% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση των αποζημιώσεων κατά τη διάρκεια του έτους που έφτασαν τα €17,16 εκ. σε σύγκριση με €14,24 εκ. το 2007 σημειώνοντας αύξηση 20,5%.

Από επενδυτικής πλευράς η χρονιά που πέρασε ήταν ιδιαίτερα δύσκολη. Οι έντονες αναταράξεις στην παγκόσμια οικονομία, η οικονομική αστάθεια, οι συνεχείς πτωτικές τάσεις στη διεθνή χρηματαγορά επηρέασαν και την Κυπριακή οικονομία που παρουσίασε γενικά μια ύφεση. Τα πιο πάνω προβλήματα επηρέασαν και το χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας μας καταγράφοντας ζημιά €1,06 εκ. από επενδύσεις η οποία μετριάστηκε μετά από την επανεκτίμηση των επενδυτικών ακινήτων στις €775 χιλιάδες ζημιά.

Λόγω των πιο πάνω το Συγκρότημα και η Εταιρεία για το έτος 2008 κατέγραψαν ζημιά €1,23 εκ. σε σχέση με κέρδος €1,65 εκ. το έτος 2007.



Τα αποτελέσματα που έχετε ενώπιον σας αποδεικνύουν ότι η Εταιρεία τα τελευταία χρόνια έχει εισέλθει σε πορεία σταθερής και συνεχιζόμενης ανάπτυξης οποία αναμένεται να συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια.

Για τους πιο πάνω λόγους και τη σταθερή θέση που καταλαμβάνει η Εταιρεία μας στην Ασφαλιστική Οικογένεια αλλά και προετοιμαζόμενοι να αντιμετωπίσουμε τις νέες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουμε σύντομα ιδιαίτερα αυτήν της αλλαγής του επιχειρηματικού περιβάλλο-

ντος και του ανταγωνισμού στον ασφαλιστικό τομέα πιστεύουμε ότι μπορούμε να ατενίζουμε το μέλλον, άμεσο και απώτερο, με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση. Οφείλω να πω ότι τα οικονομικά αποτελέσματα που έχετε ενώπιον σας, παρόλο ότι για το 2008 ήταν ζημιογόνα, είναι το αποτέλεσμα μιας κοπιαστικής προσπάθειας της διευθυντικής ομάδας, των στελεχών, του προσωπικού και των συνεργατών της Εταιρείας μας προς τους οποίους εκφράζω τις ευχαριστίες και την εκτίμηση όλου του Διοικητικού Συμβουλίου.

Βραδιά Βραβεύσεων: «Ταξίδι στον Κόσμο»

Πάνος Ιωάννου, Chief Operations Manager της Κόσμος Ασφαλιστικής:

- **Συνεχίζουμε το ταξίδι της ανοδικής πορείας με συνταξιδιώτες τους πελάτες μας, τους ασφαλιστές μας και το προσωπικό μας.**

- **Βελτίωση επιδόσεων από χρόνο σε χρόνο**

Το βράδυ της ίδιας μέρας σε μία φαντασμαγορική εκδήλωση στο αμφιθέατρο Σκαλί Αγλαντζίας η Ασφαλιστική Εταιρεία Κόσμος τίμησε και βράβευσε τους καλύτερους από τους ασφαλιστές, συνεργάτες και μέλη του προσωπικού. Με πρωτότυπο σκηνικό και πρωτοποριακά μνημόνια αλλά και σε μια πανηγυρική ατμόσφαιρα όλοι οι παρευρισκόμενοι έμειναν πλήρως ικανοποιημένοι και ενθουσιασμένοι και όλοι μαζί απόλαυσαν μια ωραιότατη βραδιά που μόνο οι διοργανωτές της εκδήλωσης μπορούσαν να δημιουργήσουν.



Βραβεύτηκαν οι καλύτεροι από όλες τις επαρχίες, αλλά όπως τόνισαν τόσο ο Ανδρέας Τυλλής τόσο και ο Πάνος Ιωάννου, βραβεύτηκαν όλοι γενικά Εταιρεία και Συνεργάτες και η βραδιά τους ανήκει.

Εξαιρουμένων των Ασφαλιστικών Εταιρειών Γενικού Κλάδου που ανήκουν στις τρεις τράπεζες Κύπρου, Λαϊκή και Ελληνική, η Κόσμος

Ασφαλιστική καταφέρνει εδώ και χρόνια να βρίσκεται και να παραμένει στην πρώτη θέση.

Θέλουμε να συγχαρούμε τους εμπινευστές και διοργανωτές αυτής της εκδήλωσης η οποία άφησε εξαιρετικές εντυπώσεις, όχι μόνο στους συνεργάτες ασφαλιστές και μέλη του προσωπικού αλλά σε όλους γενικά τους εκλεκτούς προσκεκλημένους.



ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Συνέπεια στην εξυπηρέτηση



- ◆ **1η ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ** μεταξύ των μη τραπεζικών ασφαλιστικών εταιρειών γενικού κλάδου
- ◆ **4η ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ 27** ασφαλιστικών εταιρειών γενικού κλάδου
- ◆ **84.000 ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ**
- ◆ **ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΞΗΣΗ** μεριδίου αγοράς τα τελευταία 5 χρόνια
- ◆ **€14.200.000 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ** το 2007

Συνέπεια στην εξυπηρέτηση σημαίνει

άμεση πληρωμή απαιτήσεων

Η ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ βάζει σφραγίδα αξιοπιστίας σε όλα τα ασφαλιστήριά της.

Κτίζουμε τη φήμη μας στην ταχύτερη πληρωμή των απαιτήσεων, μπορείζοντας γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Οι άνθρωποί μας, έχουν πάντα στο επίκεντρο της δραστηριότητάς τους εσάς και τα θέματα που σας απασχολούν.

Εγγυώμαστε την άμεση μελέτη και διεκπεραίωση οποιασδήποτε απαίτησης που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο.

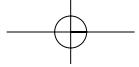
ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- | | | | |
|------------------------------|---------------------------------|---|----------------------------------|
| > Μηχανοκίνητων Οχημάτων | > Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης | > Θαλάσσης, Αέρου & Μεταφορών | > Γυαλιών |
| > Πυρός & Εμπορικών Κινδύνων | Care4U | > Αστικής Ευθύνης | > Διακοπής Εργασιών |
| > Κατοικίας | > Προσωπικών Ατυχημάτων | > Ευθύνης Εργοδότη | > Ταξίδιού |
| > Κλοπής | AccidentCare | > Ευθύνης Εργολάβων έναντι Όλων των Κινδύνων (C.A.R.) | > Σκαφών Αναψυχής |
| > Καταστημάτων ShopCare | > Υγείας Άλλοδων | > Χρημάτων | > Ευθύνης Διοικητικού Συμβουλίου |

T: 22 796 000 **Φ:** 22 022 000

E: info@cosmosinsurance.com.cy

www.cosmosinsurance.com.cy



στις Δασικές Βιομηχανίες...

η ιταλική φινέτσα είναι προστή!



Εγκατάσταση: 22.768.06

Μελαπάν Matrix

ΝΕΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΝΑΓΛΥΦΗΣ ΜΕΛΑΜΙΝΗΣ

Η ιταλική κουζίνα που ποθείτε δεν είναι πλέον όνειρο απατηλό!

Οι Δασικές Βιομηχανίες έχουν τη λύση με τη νέα σειρά ανάγλυφων μελαμίνων **Μελαπάν Matrix Rige**.

- μοντέρνο στυλ ● άριστη ποιότητα ● εξαιρετικά χαμηλή τιμή
- 8 νέοι χρωματισμοί ● **ιδανικό για πόρτες ερμαριών και πορτάκια κουζίνας** ● άμεση παράδοση



Με την εγγύηση
των διεθνών
πιστοποιητικών ISO



Αρ. GS.1.05.019

Διηγέρης
Ποιότητας



Αρ. ES.N.06.010

Περιβαλλοντικής

Διηγέρησης



Αρ. 04.06.006

Διηγέρησης

Υγείας

& Ασφαλος

στην Εργασία

[Συμβουλευτείτε τον αρχιτέκτονα, τον διακοσμητή
ή τον επιπλοποιό σας]



Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Δημόσια Λτδ

T.Θ. 24043 - 1700 Λευκωσία - Τηλ. 22 872700 - Fax: 22 8363622, Email: cfi@cfi.com.cy - Website: www.cfi.com.cy



Logicom: Κερδοφορία και βραβεύσεις, ...εν μέσω κρίσης !

Η κρίση που διερχόμαστε, έχει αποδείξει, πόσο γερές και υγιείς είναι οι βάσεις της Logicom και επιβεβαίωσε την ορθότητα της στρατηγικής ανάπτυξης του συγκροτήματος

Αποστολή της να δημιουργεί αξία στους μετόχους και στους υπόλοιπους συμμέτοχους

Mπορεί να ηχεί παράξενα, αλλά είναι αληθινό. Υπάρχει κυπριακός Όμιλος πληροφορικής με ισχυρότατη παρουσία σε 20 χώρες, στις οποίες εξυπηρετεί γύρω στους 5.000 πελάτες με 450 άτομα προσωπικού. Πρόκειται για τη LOGICOM, η οποία σε μια δεκαετία έντονων ανακατατάξεων στον κλάδο, όχι μόνο δεν «βυθίστηκε», όπως άλλοι πολύ μεγαλύτεροι Όμιλοι του τόπου και της ευρύτερης περιοχής, αλλά αντίθετα αναπτύχθηκε με ταχύτατους ρυθμούς, εκπλήσσοντας τους πάντες. Σήμερα, διαθέτει τα «συστατικά» για μια πολύ καλύτερη πορεία στο μέλλον: Ισχυρότατα brand names, πολύ καλές και διευρυνόμενες σχέσεις με τους προμηθευτές, ευρύτατη παρουσία σε χώρες που υπόσχονται μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης στο χώρο της πληροφορικής, κ.λπ.

Αποφάσεις Ε.Γ.Σ.

Στην Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 3 Ιουνίου 2009 στο ξενοδοχείο Hilton Park, παραβρέθηκαν 21 μέτοχοι αυτοπροσώπως, που εκπροσωπούσαν το 61,5% των εκδομένων μετοχών και 6 μέτοχοι μέσω πληρεξουσίων, που εκπροσωπούσαν το 9,3% των εκδομένων μετοχών. Κατά τη διάρκεια των Συνήθων Εργασιών μεταξύ άλλων εγκρίθηκαν η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, τα Οικονομικά Αποτελέσματα του 2008, η Έκθεση για την Εταιρική Διακυβέρνηση και η καταβολή μερίσματος προς 0,04 σεντ ανά μετοχή. Το μέρισμα αντιστοιχεί προς 11,76% στην ονομαστική αξία της μετοχής και σε 48,7% στα κέρδη του έτους. Διοικητικοί σύμβουλοι επανεκλέγηκαν ο κ. Αδάμος



Κ. Αδαμίδης και ο κ. Βαρνάβας Ειρήναρχος και εκλέγηκαν ο κ. Μιχάλης Σαρρής και ο κ. Γιώργος Παπαϊωάννου. Ελεγκτές της Εταιρείας επανδιορίσθηκαν οι KPMG.

Κατά τη διεξαγωγή των Ειδικών Εργασιών εγκρίθηκε ειδική απόφαση τροποποίησης του Καταστατικού έτσι που η Εταιρεία να μπορεί να αποκτά δικές της μετοχές και ειδική απόφαση με την οποία παρέχεται σχετική εξουσία στο Διοικητικό Συμβούλιο.

• Αποσπάσματα ομιλίας του Προέδρου κ. Αδάμου Αδαμίδη

Το 2008 ήταν ακόμα μια χρονιά προύδου της Εταιρείας. Στη σημερινή δική μου επικοινωνία μαζί σας, από αυτό το βήμα, θα επικεντρωθώ στους κινδύνους που μια δυναμική επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να αναλαμβάνει και να αντιμετωπίζει και στην επιβαλλόμενη ρυθμιστική παρέμβαση, ως πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων και στοιχείο προστασίας της εθνικής οικονομίας.

Τα όσα συνέβηκαν μετά το 2000 στο παγκόσμιο σκηνικό, υπέβαλαν και εναπόθεσαν πολλά στην Εταιρική Διακυβέρνηση. Ωστόσο έχει καταφανεί ότι οι συντάκτες των κανόνων της Εταιρικής Διακυβέρνησης ακολουθούσαν παρά να προλαμβάνουν τα προβλήματα. Διότι δεν απόδοθηκε η πρέπουσα σημασία και βαρύτητα στο ότι οι επιχειρήσεις για να υπηρετήσουν τους στόχους τους και να συνεισφέρουν θετικά στις εθνικές οικονομίες, θα πρέπει να συνυπολογίσουν, να σχεδιάσουν και αποτελεσματικά να εφαρμόσουν συστήματα διαχείρισης των κινδύνων που αντιμετωπίζουν. Στην οικονομική κρίση εξάλλου φαίνεται να έχουν συνεισφέρει και τα συνυφασμένα με τους επιχειρησιακούς κινδύ-

νους, συστήματα αμοιβών, όσα βασίζονταν στα βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα και όχι στην επίτευξη της μακροπρόθεσμης στρατηγικής των επιχειρήσεων.

Φαίνεται ότι στην Κύπρο, σε αντίθεση με τα όσα διεθνώς δρομολογήθηκαν και εφαρμόζονται για αντιμετώπιση της δυσπραγίας, ορισμένοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, στην προσπάθειά τους να αφήσουν αλώβητα τα δικά τους αποτελέσματα από τις συνέπειες της κρίσης και των δικών τους επενδυτικών επιλογών, σπεύδουν να μεταφέρουν τους δικούς τους κινδύνους στις χρηματοδοτούμενες από αυτούς επιχειρήσεις, μέσω μιας, πέραν από κάθε λογική, αναπροσαρμογής των επιτοκίων. Και είναι πρόδηλες οι αρνητικές επιπτώσεις στους προγραμματισμούς και στις ευχέρειες ανακατάξεων των επιχειρήσεων, δεδομένων των συνθηκών ύφεσης.

Τέτοιες τακτικές, βέβαια, από θέσεως επιβολής είναι πρόσφορες. Δεν είναι όμως αναντίλεκτα επιτρεπτές. Ούτε συνεπείς είναι προς την αποστολή των οργανισμών αυτών ως θεμελιακού παράγοντα των οικονομιών. Ούτε δίκαια ανταποδοτικές στην εμπιστοσύνη που οι επιχειρήσεις έχουν εναποθέσει και στα οφέλη που έχουν αποφέρει στους οργανισμούς αυτούς. Και οι δύο αυτοί ειδικότεροι κίνδυνοι απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο της Logicom και συνεκτιμήθηκαν στον σχεδιασμό μιας αναθεωρημένης στρατηγικής που εξισορροπεί τους βραχυπρόθεσμους με τους μακροπρόθεσμους στόχους της Εταιρείας.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι με την εμπειρία και την επιστημοσύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την ικανότητα και την



Νέα Εταιριών

κατάρτιση της διευθυντικής στελέχωσης, το Συγκρότημα θα συνεχίζει να προοδεύει. Μπορεί να υπάρχουν εξωγενείς λόγοι που θα επηρεάσουν και προσωρινά να επιβραδύνουν αυτή την πορεία. Όμως η Εταιρεία θα διέλθει τις ατραπούς και θα αποδώσει αυτό που οι Μέτοχοί της προσδοκούν.

- **Αποστάσματα οικιλίας του Αντιπροέδρου και Διευθύνοντα Διοικητικού Συμβούλου Βαρνάβα Ειρήναρχου**

Η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξέσπασε τη χρονιά που μας πέρασε, είναι ίσως η σοβαρότερη που έχει γνωρίσει η ανθρωπότητα τα τελευταία ογδόντα χρόνια. Τα λόγια του Alan Greenspan, σε εξεταστική επιτροπή της Αμερικανικής Γερουσίας, είναι χαρακτηριστικά της όλης κατάστασης: «Ένα παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό τσουνάμι, παρέσυρε και οδήγησε στο γκρέμισμα το φιλελεύθερο σύστημα λειτουργίας της ελεύθερης οικονομίας». Με απλά λόγια, το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, δηλαδή η καρδιά της παγκόσμιας οικονομίας, λόγω κυρίων ανεπαρκούς ρύθμισης και επιποτείας, κατέρρευσε, συμπαρασύροντας και τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας.

Μέσα σε λίγους μήνες, παγκόσμιοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατέρρευσαν, εταιρείες κολοσσοί πτώχευσαν, ενώ χιλιάδες άλλες, γνωστές και άγνωστες εταιρείες, αντιμετωπίζουν προβλήματα βιωσιμότητας.

Μεγάλο όμως είναι το τίμημα και για αναρίθμητους συνανθρώπους μας. Εκατομμύρια έχασαν τις δουλειές τους ή βρίσκονται καθημερινά αντιμέτωποι με τον κίνδυνο της ανεργίας. Δυστυχώς οι κοινωνικές επιπτώσεις είναι ανυπολόγιστες και μη μετρήσιμες. Είναι λογικό και κανείς δεν θα ανέμενε ότι ένα τέτοιο διεθνές οικονομικό περιβάλλον θα μας άφηνε ανεπτηρέαστους.

Στην προσπάθειά μας να προστατεύσουμε τον Όμιλο μας από την κρίση, πήραμε σειρά από προληπτικά και διορθωτικά μέτρα:

1. Αυξήσαμε τα περιθώρια κερδοφορίας, για αντιμετώπιση των νέων συνθηκών,

2. Διαχειριστήκαμε τον πιστωτικό κίνδυνο, παρακολουθώντας στενότερα τις εισπράξεις και την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών, σε συνεργασία με τους ασφαλιστές μας και αναπροσαρμόζοντας τα πιστωτικά όρια. Η προηγούμενη απόφαση να ασφαλίσουμε τους χρεώστες μας, απεδείχθη έμπρακτα ορθή,

3. Ενισχύσαμε τις επαφές με τους προμηθευτές μας και βελτιώσαμε τη διαδικασία των παραγγελιών και τη διαχείριση των αποθεμάτων,

4. Περιορίσαμε τα λειτουργικά μας έξοδα.



Μεταξύ άλλων, αναβαθμίσαμε την έγκριση των δαπανών σε ανώτερο ιεραρχικά επίπεδο, και,

5. Ζητήσαμε από τις θυγατρικές μας εταιρίες, στενή παρακολούθηση της κατάστασης και τακτικότερη ενημέρωση.

Η κρίση που διερχόμαστε, έχει αποδείξει, πόσο γερές και υγείες είναι οι βάσεις της Logicom και επιβεβαίωσε την ορθότητα της στρατηγικής ανάπτυξης του συγκροτήματος.

Μιας στρατηγικής που στηρίζεται σε τρεις βασικούς άξονες:

1. Στοχευμένη γεωγραφική διασπορά,
2. Ευρύτητα και ποιότητα προϊόντικής γκάμας, και

3. Άμεση προσαρμογή στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον της πληροφορικής και των τηλετηλονικών.

Κατά το 2008 και παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, η Logicom παρουσίασε σημαντική αύξηση, τόσο στις πωλήσεις, όσο και στο κέρδος από εργασίες. Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος ανήλθε στα 397,650,000 Ευρώ, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση της τάξης του 17% σε σύγκριση με το 2007. Το αντίστοιχο κέρδος από εργασίες παρουσίασε ακόμα πιο σημαντική αύξηση, της τάξης του 22% και ανήλθε στα 11,698,000 Ευρώ. Τη χρονιά που πέρασε κινηθήκαμε δυναμικά και προγραμματίσμενά στις δυο μεγάλες γεωγραφικές περιοχές που καλύπτει η εταιρεία μας. Στην ανατολική και κεντρική Ευρώπη διευρύναμε σημαντικά τη γκάμα προϊόντων που διανέμουμε, υλοποιώντας στρατηγικές συμφωνίες συνεργασίας με τη Microsoft, την Intel, την Toshiba, τη Seagate και την Kingston. Στην περιοχή του Αραβικού Κόλπου, επικεντρώσαμε την προσοχή μας στη Σαουδική Αραβία, με πολύ θετικά αποτελέσματα. Το 2008 ήταν χρονιά πολύ σημαντικής ανάπτυξης για το συγκρότημα μας στη χώρα αυτή. Με γραφεία στις τρεις

κύριες πόλεις, Riyadh, Jeddah και Al Khobar και διανέμοντας σήμερα μια ευρεία γκάμα προϊόντων των μεγαλύτερων κατασκευαστών, αναμένουμε συνεχή ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μας, με όλο και θετικότερα αποτελέσματα. Συνεχίζοντας τη θετική παράδοση των προηγούμενων χρόνων, έτσι και το 2008, τόσο η Logicom, όσο και οι θυγατρικές εταιρείες, eNET Solutions και Noesis Business Solutions, τιμήθηκαν με σημαντικές βραβεύσεις από μεγάλους κατασκευαστές. Να αναφέρω τη βράβευση, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά:

- Της Noesis από τη Microsoft, με το σημαντικό τίτλο του μέλους του «Microsoft Dynamics President's Club»,
- Της eNet με το βραβείο «Cisco Customer Satisfaction Excellence» για τις χώρες Ελλάδα, Κύπρο και Μάλτα και
- Της Logicom από τη Cisco, με το βραβείο του Διανομέα της χρονιάς 2008, για την Τουρκία και τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

Το 2008 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση των δύο θυγατρικών του Συγκροτήματος, eNet Solutions και Noesis Business Solutions, οι οποίες, από την 1/1/2009, λειτουργούν κάτω από την εταιρική ονομασία Logicom Solutions. Η Logicom Solutions είναι στην πράξη ένα σαφές παράδειγμα της επιχειρηματικής ευελιξίας και της προσαρμογής του Συγκροτήματος μας στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. Είναι η απάντηση της Logicom, στην ολοένα αυξανόμενη ζήτηση για παροχή προηγμένων συστημάτων και λύσεων πληροφορικής. Κυρίαρχος και άμεσος στόχος της Logicom Solutions, είναι η συνέχιση της πρωτοπορίας στην κυπριακή αγορά, με παράλληλη επέκταση των υπηρεσιών στις χώρες όπου έχει παρουσία το Συγκρότημα μας. Ήδη η Logicom Solutions διεκπεραιώνει δύο σημαντικά έργα στο Άμπου Ντάπι και στην Ελλάδα.

Ετήσια Γενική Συνέλευση SFS

Χριστόδουλος Έλληνας: Επιβάλλεται να τονωθεί η πραγματική οικονομία

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 3 Ιουνίου στο ξενοδοχείο Χίλτον, στη Λευκωσία, 2009 η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της SFS Group Public Company Limited, κατά την οποία μελετήθηκαν η Ετήσια Έκθεση και οι Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος 2008. Επίσης, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων:

1. Επανεξέλεξε τους κ.κ. Χριστόδουλο Έλληνα, Λοΐζο Α. Λοΐζου και Βαγγέλη Γεωργίου ως Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Οι κ.κ. Έλληνας, Λοΐζου και Γεωργίου αποχώρησαν και επανεκλέγηκαν εκ περιτροπής σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του Καταστατικού της Εταιρείας.

2. Ενέκρινε την αμοιβή των Μη-Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων της Εταιρείας για το έτος 2009.

3. Επαναδιόρισε τους Ελεγκτές της Εταιρείας Deloitte Ltd και εξουσιοδότησε το Δ.Σ. όπως καθορίσει την αμοιβή τους για το έτος 2009.

Κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης, ο κ. Αντώνης Μυτιληναίους, Οικονομικός Διευθυντής του Ομίλου της SFS, προέβη στην Εταιρική και Οικονομική Παρουσίαση

- **Αποσπάσματα ομιλίας Χριστόδουλου Έλληνα, Προέδρου**

Η περσινή χρονιά ενώ ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς μετατράπηκε σε μια χρονιά εφιάλτη για τις διεθνείς οικονομίες. Δυστυχώς δεν επρόκειτο για άλλη μια οικονομική ή χρηματιστηριακή κρίση όπως άλλες του παρελθόντος, αλλά μια κρίση που τάραξε συθέμελα το διεθνές οικονομικό και τραπεζικό σύστημα. Μια κρίση που εύκολα θα μπορούσε ανα πάσα στιγμή να προκαλέσει μια συστεμική κατάρρευση με τραγικό αποτέλεσμα. Οι κρατικές παρεμβάσεις φαίνεται ότι έχουν περιορίσει σημαντικά την πιο πάνω πιθανότητα, αλλά οι παραπλευρες επιδράσεις τόσο της κρίσης όσο και των μέτρων που έχουν ληφθεί έχουν αφήσει τα σημάδια τους, με διεθνή επιβράδυνση της οικονομίας, με ανεκτίμητη μέχρι σήμερα επιδραση στο διεθνές εμπόριο.

Εμείς σαν Όμιλος έχοντας προβλέψει από το 2007 μια πιθανή οικονομική διόρθωση μέσα στο 2008 (σίγουρα όχι στο μέγεθος και στο εύρος που τελικά παρουσιάστηκε) προχωρήσαμε σε



Να ληφθούν μέτρα άμεσης αντιμετώπισης των θεμάτων που ταλανίζουν δύο κύριους πυλώνες της οικονομίας μας, τον Τουρισμό και την κατασκευαστική βιομηχανία τουριστικών επαύλεων

σημαντικές επιχειρηματικές αποφάσεις, όπως τη ρευστοποίηση στο πρώτο τρίμηνο του 2008 των επενδύσεων μας στη ναυτιλία που είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική ενίσχυση της ρευστότητας του Ομίλου.

Παρόλη τη διεθνή κρίση, τα αποτελέσματα του Ομίλου κρίνονται ικανοποιητικά με τα κέρδη που αναλογούν στους μετόχους να φθάνουν τα €19,5 εκατ. σε σύγκριση με €30 εκατ. το 2007. Ο στόχος μας για σημαντική ενδυνάμωση του Ισολογισμού μας έχει επιτευχθεί με το Ολικό Ιδίων Κεφαλαίων μετόχων της Εταιρείας να φθάνει τα €126,9 εκατ. από €113,7 εκατ., ενώ ο συνολικός καθαρός δανεισμός του Ομίλου μειώθηκε στα €50,1 εκατ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2008 σε σχέση με €78,6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2007.

Μέσα στα πλαίσια της νέας στρατηγικής του Ομίλου που τροχιοδρομήθηκε από τα μέσα του 2007 ο Όμιλος προχωρεί με το μεγαλεπίβολο σχέδιο του για σημαντική αύξηση των υπό διαχείριση κεφαλαίων σε όλους τους τομείς δραστηριότητας τους Όμιλου. Η διεθνής κρίση ανάγκασε τον Όμιλο να αποφασίσει την αναστολή ίδρυσης δύο ταμείων, ενός στον τομέα των Επι-

χειρηματικών Συμμετοχών και ενός στον Τομέα των Ακινήτων. Ο Όμιλος συνεχίζει όμως με τη δημιουργία και προώθηση τριών νέων Ταμείων, δύο στον Τομέα της Ναυτιλίας και ένα στον Τομέα των Ακινήτων στην Κύπρο.

Το 2009 χαρακτηρίζεται από συνθήκες εξαιρετικής αβεβαιότητας καθώς η παγκόσμια οικονομία αντιμετωπίζει τη χειρότερη κρίση της από το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Η αβεβαιότητα αυτή αποτελεί συνέπεια της εντεινόμενης οικονομικής κρίσης στην πραγματική οικονομία και των συνεπακόλουθων της, της παγκόσμιας ύφεσης που εκδηλώνεται με τη σημαντική συρρίκνωση του παγκόσμιου εμπορίου και των αρνητικών συνθηκών που επικρατούν στον χρηματοπιστωτικό τομέα και των πραγματικών τομέων της παγκόσμιας οικονομίας.

Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να μεταφέρω στην Κυβέρνηση τις δυσοιώνες προβλέψεις τόσο των δικών μας αλλά και άλλων αναλυτών που δυστυχώς καταλήγουν σε σημαντική επιβράδυνση της οικονομίας και την θέση μας ότι θα πρέπει να ληφθούν μέτρα άμεσης αντιμετώπισης των θεμάτων που ταλανίζουν δύο κύριους πυλώνες της οικονομίας μας, τον Τουρισμό και την κατασκευ-

αστική βιομηχανία τουριστικών επαύλεων.

Στο τομέα του Τουρισμού θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα τα έργα αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος και να προχωρήσουν άμεσα τα μεγάλα έργα των Μαρίνων και των γκολφ. Εκεί που οι προσφορές έχουν καταλήξει σε προσφυγές των διαφόρων προσφοροδοτών στα δικαστήρια ή αλλού να τεθεί το ζήτημα σαν θέμα δημοσίου συμφέροντος και να ζητήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τη συμμετοχή όλων των consortia σε μια κοινή προστάθεια άμεσης υλοποίησης των επενδύσεων. Το τεράστιο θέμα δημιουργίας καζίνο στην Κύπρο θα πρέπει επιτέλους να αντιμετωπισθεί στην βάση των σημερινών πραγματικοτήτων και όχι στη βάση προσωπικών πεποιθήσεων. Και εγώ προσωπικά είμαι εναντίον της δημιουργίας καζίνο σαν θέμα αρχής, αλλά από την στιγμή που έχουν ανοίξει τα οδοφράγματα και κάθε συμπολίτης μας μπορεί να πηγαίνει ανενόχλητος και εν κρυπτώ πολλές φορές στα καζίνα των κατεχομένων τότε το θέμα πρέπει να αντιμετωπισθεί πάνω σε άλλη βάση. Όταν κάθε γειτονιά έχει πλέον δύο και τρία καταστήματα στοιχημάτων με καζίνο μέσω διαδικτύου τότε γιατί πρέπει να εθελοτυφούμε στερώντας το τουριστικό μας προϊόν της παρουσίας ενός νόμιμου καζίνου.



Το τεράστιο θέμα δημιουργίας καζίνο στην Κύπρο θα πρέπει επιτέλους να αντιμετωπισθεί στην βάση των σημερινών πραγματικοτήτων και όχι στη βάση προσωπικών πεποιθήσεων

Το άλλο θέμα που θα πρέπει να επιλυθεί άμεσα με σκοπό την τόνωση της πραγματικής οικονομίας είναι το θέμα της άμεσης μείωσης των επιτοκίων. Οι τράπεζες χρησιμοποιούν σαν πρόσχημα ή δικαιολογία για την αύξηση των δανειστικών επιτοκίων την ανάγκη που είχαν για αύξηση των καταθετικών επιτοκίων τους, για προσέλκυση καταθέσεων. Το 2008 έτρεχαν όλες οι

τράπεζες για να αυξήσουν τις καταθέσεις τους για να κάνουν τι, να διορθώσουν την ρευστότητα τους, μα ποια ρευστότητα αφού όλοι κυβέρνηση, Τράπεζες, Κεντρική Τράπεζα μιλούσαν για την ευρωπαϊκή των τραπεζών μας και του συστήματος, ή μήπως έτρεχαν για καταθέσεις για να καλύψουν τις επενδύσεις τους στο εξωτερικό, βλέπε Ρωσία και άλλες ανατολικές χώρες.

Ο Όμιλος SFS βράβευσε οικονομικούς συντάκτες

- **Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία ο πρώτος Διαγωνισμός Χρηματοοικονομικού Ρεπορτάζ**

Τους νικητές του Διαγωνισμού Χρηματοοικονομικού Ρεπορτάζ βράβευσε ο Όμιλος SFS σε ειδική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στη Λευκωσία. Το διαγωνισμό, που θα είναι επίσης, καθιέρωσε από φέτος ο Όμιλος SFS, θέλοντας να αναγνωρίσει και να επιβραβεύσει το σημαντικό ρόλο των οικονομικών συντακτών στην πληροφόρηση της κυπριακής κοινωνίας, σε θέματα που αφορούν το σημαντικό τομέα της οικονομίας.

Κάθε χρόνο θα επιλέγεται μια ξεχωριστή θεματολογία, η οποία θα επικεντρώνεται σε θέματα που αφορούν στην οικονομική δραστηριότητα και καινοτομία στην Κύπρο. Φέτος το θέμα του διαγωνισμού ήταν «Ο αντίκτυπος της χρηματοοικονομικής κρίσης στην οικονομία της Κύπρου». Το πρώτο βραβείο,



και μαζί χρηματικό ποσό €1500, κέρδισε η συντακτική ομάδα του περιοδικού InBusiness Μαρία Μιχαήλ, Στέλλα Μούρεττου, Σωκράτης Ιωακείμ, Μαρία Λούβαρη, Ανδρέας Κωστουρής, Άγγελος Αγγελοδήμου και Ερατώ Πισιάρα με το ρεπορτάζ «Ερώτηση Κρίσεως - Ποιος ο πρώτος απολογισμός των

πρωταγωνιστών της αγοράς, πόσο θα επηρεαστεί το 2009 και γιατί οι απόψεις διίστανται».

Το δεύτερο βραβείο, και €1000, κέρδισε ο Μιχάλης Περσιάνης, υπεύθυνος του οικονομικού ρεπορτάζ στην εφημερίδα Καθημερινή, με το άρθρο «Η Εκδίκηση του Adam Smith».

Το τρίτο βραβείο και €500 κέρδισε η Ανθή Ξενοφώντος, υπεύθυνη του οικονομικού τμήματος της εφημερίδας Χαραυγή, με το ρεπορτάζ «Ελλοχεύει κινδύνους η πιστωτική επέκταση».

Τις συμμετοχές αξιολόγησε κριτική επιτροπή, στη βάση τεσσάρων κριτηρίων:

- Την αρτιότητα, δηλαδή την επιχειρηματολογία, την επαρκή ανάλυση και πληροφόρηση για το αντικείμενο
- Την πρωτοτυπία
- Την ποιότητα
- Την εκφραστικότητα της γλώσσας

Η κριτική επιτροπή απαρτίζοταν από τους Δρ. Σπύρο Χατζηδάκη (University of Nicosia), Δρ. Νάγια Ρούσου (University of Nicosia), Δρ. Χρίστο Χριστοδούλου-Βόλο (European University Cyprus) και Δρ. Σωτήρη Θεοχαρίδη (Frederick University).

Όμιλος Louis: Ετήσια Γενική Συνέλευση

Εξυγίανση και επάνοδος στην κερδοφορία

24 χρόνια προσφοράς στον τόπο από τη Louis Cruise Lines

Τα αποτελέσματα του 2009 αναμένονται καλύτερα από αυτά του 2008

Δωρεάν κρουαζιέρες σε όλους τους μετόχους που παρέστησαν στη Ε.Γ.Σ.

Πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 26 Μαΐου 2009 στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου στη Λευκωσία, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Louis plc στα κεντρικά γραφεία της Εταιρίας. Στη συνέλευση παρευρέθηκαν δεκάδες μέτοχοι όπως κάθε χρόνο. Άκουσαν την ομιλία του κ. Κωστάκη Λοϊζου με μεγάλο ενδιαφέρον και υπέβαλαν και σωρείαν ερωτήσεων, από τις απαντήσεις δε που πήραν έμεινα απόλυτα ικανοποιημένοι. Δεν έφεραν ένσταση για την μη καταβολή μερίσματος, ενώ ανταμείφθηκαν από την εταιρεία για το ενδιαφέρον τους και την παρουσία τους στη Ε.Γ.Σ. με δωρεάν κρουαζιέρες σε όλους ανεξαρέτως όσοι παρευρέθηκαν.

Η Γενική Συνέλευση έλαβε τις ακόλουθες αποφάσεις:

- (1) Ενέκρινε την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και υιοθέτησε τις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2008.
- (2) Ενέκρινε την επανεκλογή των εξερχόμενων διοικητικών συμβούλων κυρίων Κωστάκη Λοϊζου, Βάκη Λοϊζου και Γιώργου Γεωργιάδη.
- (3) Ενέκρινε την Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών της Εταιρείας και καθόρισε το ύψος της αμοιβής των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων διατηρώντας το στα ίδια επίπεδα με τον προηγούμενο χρόνο, δηλαδή στις € 3.400 τον χρόνο ο καθένας.
- (4) Επαναδόρισε τους Ελεγκτές της Εταιρείας KPMG και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει την αμοιβή τους.

Με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού ο Εκτελεστικός Πρόεδρος κ. Κωστάκης Λοϊζου παρουσίασε και ανέλυσε τις κύριες εξελίξεις και γεγονότα του 2009 καθώς επίσης και τις προβλέψεις και εκτιμήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για τις προοπτικές της Εταιρείας για το τρέχον έτος.

• Η ομιλία του Εκτελεστικού Προέδρου κ. Κωστάκη Λοϊζου

Είναι ήδη γνωστό και χιλιοεπτάμενό ότι το 2008 ήταν μια κακή χρονιά για την παγκόσμια οικονομία και δυστυχώς και η Louis plc επηρε-



Ο Εκτελεστικός Πρόεδρος του Ομίλου κ. Κωστάκης Λοϊζου

άσθηκε αρνητικά από αυτό το περιβάλλον. Έτσι για πρώτη μάλιστα φορά η Εταιρεία μας είχε ζημιογόνα αποτελέσματα. Συγκεκριμένα η μεγάλη ζημιά οφείλεται στον τομέα των κρουαζιέρων όπου εκτός από την μείωση που παρατηρήθηκε στις πληρότητες των πλοίων, υπήρξαν έντονες αρνητικές διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και σοβαρές αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου και άλλων βασικών ειδών.

Έχουμε λάβει σειρά μέτρων για αναστροφή

της κατάστασης, τα οποία εστιάζονται βασικά στην μείωση των κόστων και την καλύτερη αξιοποίηση των πλοίων και ξενοδοχείων μας. Αυτά τα μέτρα έχουν ήδη αρχίσει να αποδίδουν καρπούς. Όμως, χρειάζεται μεγάλη και συνεχής προσπάθεια, στην οποία όλοι έχουμε δεσμευτεί.

Αρχίσαμε θέτοντας τα θεμέλια και τις βάσεις για την ουσιαστική αντιμετώπιση του θέματος και θα συνεχίσουμε με προσήλωση μέχρι την επίτευξη του στόχου για εξυγίανση και επαναφορά της εταιρείας στην κερδοφορία. Βλέποντας τον ενθουσιασμό, την αφοσίωση και την αποφασιστικότητα όλων των στελεχών και μελών του Συγκροτήματος μας, είμαστε αισιόδοξοι ότι το μέλλον θα είναι θετικό.

Θα ήθελα σε αυτό το σημείο να ασχοληθώ πιο συγκεκριμένα με τους δύο κύριους τομείς των δραστηριοτήτων μας, αρχίζοντας με τον τομέα κρουαζιέρας:

Η αγορά του εντυπωσιακού κρουαζιεροπλοίου Norwegian Majesty το 2008 άνοιξε ένα νέο κεφάλαιο στην 24χρονη ιστορία της Louis Cruise Lines. Η απόκτηση του πλοίου αυτού ενδυνάμωνε την ηγετική μας θέση στην αγορά της Ανατολικής Μεσογείου, και ανοίγει νέους ορίζοντες για την Δυτική Μεσόγειο και όχι μόνον. Η ενίσχυση του στόλου μας με αυτή την αγορά



Νέα Εταιριών

σε συνδυασμό με την αποχώρηση δύο παλαιότερων κρουαζιεροπλοίων, αποτελεί την έμπρακτη υλοποίηση της εξαγγελθείσας πολιτικής μας για αναβάθμιση του στόλου με κρουαζιερόπλοια νέας γενιάς και μεγαλύτερη χωρητικότητας.

Οι κρουαζιέρες με αφετηρία το λιμάνι του Πειραιά παρουσιάζουν φέτος μείωση παρόλο που μειώθηκε και ο συναγωνισμός μας. Ενώ πέρση υπήρχαν 3 κρουαζιερόπλοια που μας ανταγωνίζονταν με 850 περίπου καμπίνες, φέτος υπάρχει μόνο 1 με 236 καμπίνες. Από την Μασσαλία και την Γένοβα τα πράγματα είναι διαφορετικά και έτσι αναμένουμε ότι τόσο η πληρότητα όσο και τα ναύλα θα είναι ελαφρώς αυξημένα. Οι κρουαζιέρες από Κύπρο φαίνεται να είναι μουδιασμένες, αλλά ελπίζουμε ότι αυτό οφείλεται στο ότι φέτος οι Κύπριοι καθυστερούν πολύ να προβούν σε κρατήσεις.

Με γνώμονα την προστασία της εταιρείας από μεγάλες αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου, έχουμε ήδη προαγοράσει όλο το πετρέλαιο για τις ανάγκες των πλοίων με αφετηρία τον Πειραιά, που είναι και οι περισσότερες.

Εκεί που χρειάζεται προσοχή είναι οι ισοτιμίες των νομιμάτων, όπου προσπαθούμε να συμψήφισουμε τα έσοδα με τα έξοδα. Είναι όμως τόσο έντονες οι διακυμάνσεις τελευταία, που αυτό δεν είναι αρκετό και για αυτόν ακριβώς τον λόγο μελετούμε άλλους τρόπους για απάρθυνση του προβλήματος.

Έχουμε ήδη ανακοινώσει την ναύλωση δύο πλοίων μας στην Ιταλική Κυβέρνηση για την σύνοδο των G8 που θα γίνει αρχές Ιουλίου στην Ιταλία, γεγονός που θα ενισχύσει την κερδοφορία της Εταιρείας.

Έχουμε επίσης αναγγείλει την κατακύρωση της προσφοράς για την διαχείριση και ανάπτυξη του λιμένα Μασσαλίας, στην κοινοπραξία που συμμετέχουμε με 20% και στην οποία μετέχουν επίσης η COSTA CRUISES και η MSC. Αυτή η κίνηση, εκτός των άλλων προφανών θετικών αποτελεσμάτων, αναμένεται ότι θα συμβάλει και στην περαιτέρω ισχυροποίηση της παρουσίας μας στην Γαλλική αγορά κρουαζιέρας.

Η Louis plc είναι επίσης ο μεγαλύτερος μέτοχος με 22% στην κοινοπραξία "Ζήνων", η οποία διεκδικεί την ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας.

Με τα μέχρι τώρα δεδομένα η Louis Cruise Lines αναμένει ότι τα αποτελέσματα του 2009 θα είναι καλύτερα από αυτά του 2008.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει επηρεάσει βεβαίως και τον τουρισμό, με αρνητικές επιπτώσεις και στον τομέα ξενοδοχείων.

Φαίνεται λοιπόν ότι τόσο στην Κύπρο όσο και

στην Ελλάδα, θα υπάρξει φέτος μείωση στις αφίξεις και στις προσφερόμενες τιμές. Με τα σημερινά δεδομένα αναμένουμε ότι η μείωση στις αφίξεις θα κυμανθεί μεταξύ 12 και 15% και στις δύο χώρες. Παρόλες δε τις μειώσεις σε φορολογίες και χρεώσεις από Κυβερνητικές και Δημοτικές Αρχές, αναμένεται ότι θα υπάρξει μείωση και στις τιμές της τάξης του 10% περίπου. Ενώφει της δύσκολης αυτής κατάστασης, η Διοίκηση της Louis Hotels έχει λάβει σειρά πρωτοποριακών μέτρων για την μείωση των κόστων και την αποδοτικότερη λειτουργία των ξενοδοχείων. Σαν αποτέλεσμα, παρόλον ότι ένα μεγάλο μέρος της μείωσης του κύκλου εργασιών θα καλυφθεί, τα αποτελέσματα της Louis Hotels για το 2009 αναμένεται να είναι μειωμένα σε σχέση με αυτά του 2008.

Η Εταιρεία τον Ιούλιο αρχίζει την διαχείριση του ολοκαίνουργου ξενοδοχείου "LOUIS TIRAN SHARM", στο Sharm el Sheikh της Αιγύπτου. Πρόκειται για ένα ξενοδοχείο 5 αστέρων που διαθέτει 350 δωμάτια και όλες τις σύγχρονες ανέσεις ενός ξενοδοχείου πολυτελείας.

Συνολικά η Louis plc με βάση τα σημερινά δεδομένα και εκτός απρόβλεπτων εξελίξεων, αναμένεται ότι τα αποτελέσματα της για το 2009 θα παρουσιάσουν βελτίωση σε σχέση με εκείνα του 2008.

Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνοντας υπόψη τα περσινά, πολύ απογοητευτικά αποτελέσματα, αλλά και την αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει αυτή την περίοδο, αποφάσισε να μην προτίνει την καταβολή μερίσματος. Επίσης η Εταιρεία αποφάσισε τον τερματισμό του σχεδίου προσφορών δωρεάν κρουαζιέρων και διανυκτερεύσεων καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου.

Αντί αυτού, θα προσφέρει 50 δωρεάν κρουαζιέρες και 50 διανυκτερεύσεις μόνο 1 φορά τον χρόνο σε όσους μετόχους είναι εγγεγραμμένοι κατά την Επήσια Γενική Συνέλευση.

Περνούμε στις μέρες μας πολύ πρωτόγυνωρες και απρόβλεπτες καταστάσεις. Χρειάζεται λοιπόν συνεχής επαγρύπνηση, ευελιξία και γρήγορη λήψη αποφάσεων. Νοιώθουμε ότι έχουμε συνειδητοποίησει πλήρως το κλίμα και τις προκλήσεις των καιρών και έχουμε προχωρήσει στην λήψη όλων των δυνατών μέτρων για την ομαλή συνέχιση των εργασιών του Συγκροτήματος. Νοιώθουμε ακόμα ότι στο τέλος θα βγούμε από την σημερινή κρίση κερδισμένοι. Βλέπουμε το μέλλον με αισιοδοξία, παρακολουθώντας και ελέγχοντας συγχρόνως το παρόν με μεγάλη προσοχή. Ζητούμε από εσάς τους μετόχους μας υπομονή και σας ευχαριστούμε για την εμπιστοσύνη με την οποία μας περιβάλλετε. Τελειώνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους συμβούλους, την διεύθυνση και το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου, για την πολύτιμη συμβολή τους στην επιτέλεση του έργου μας.

Ιδιαίτερα ευχαριστώ όλους τους συνεργάτες και πελάτες μας, αλλά και εσάς τους μετόχους, για την ειλικρινή και συνεχή στήριξη που μας παρέχετε.

Στη συνέχεια ο κ. Λοΐζου απάντησε σε πολλές ερωτήσεις των δημοσιογράφων και των μετόχων, ενώ παράλληλα έγινε και κλήρωση δωρεάν πενθήμερων κρουαζιέρων ανάμεσα στους παρευρεθέντες μετόχους όπως κάθε χρόνο. Ακόμη προσφέρθηκαν σε όλους όσοι παρέστησαν δωρεάν τριήμερη κρουαζιέρα στα ελληνικά νησιά



Τραπεζικά θέματα



ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)

Ενσία Γενική Συνέλευση Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Τάκης Αράπογλου: Χρέος είναι μας η στήριξη της Ελληνικής οικονομίας

- ✓ Η χρηματοπιστωτική κρίση πέρασε, οι αγορές δείχνουν να αποκτούν κάποια ισορροπία και οι τράπεζες αρχίζουν να μπορούν να αντλούν και εποπτικά κεφάλαια και (σταδιακά) πιο μακροπρόθεσμη ρευστότητα από τις αγορές
- ✓ Οι ελληνικές τράπεζες δεν έφεραν ποτέ ζημιογόνα αποτελέσματα, δεν μπορούν να κατηγορηθούν για ανευθυνότητα και έλλειψη διαφάνειας και συνεχίζουν παρά την κρίση να είναι κερδοφόρες.
- ✓ Στο χώρο των τραπεζών, το σίγουρο είναι ότι εκτός από περισσότερους κανόνες και μηχανισμούς εποπτείας, οι εποπτικές αρχές θα απαιτήσουν από τις τράπεζες να διατηρήσουν υψηλότερα εποπτικά κεφάλαια καθώς και υψηλότερα περιθώρια ρευστότητας.

- Αποσπάσματα της ομιλίας του Προέδρου ΕΤΕ Κ. Τάκη Αράπογλου στην Επίσια Τακτική Γενική Συνέλευση την Τρίτη 2 Ιουνίου 2009

Βρισκόμαστε σήμερα σχεδόν δύο χρόνια μετά από την αρχή ενός μεγάλου κύκλου διόρθωσης που άρχισε προς το τέλος του 2007 στο χρηματοπιστωτικό σύστημα των ΗΠΑ, που εξαπλώθηκε στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα και σήμερα πλέον έχει εξελιχθεί σε μία παγκόσμια ύφεση στην πραγματική οικονομία.

Όλοι συμφωνούν στο ότι για πολλά χρόνια το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα και η παγκόσμια κοινωνία βίωσαν μία μεγάλη υπερβολή, για την οποία όταν ήρθε η ώρα της διόρθωσης, διόρθωσης που είχε ως αποτέλεσμα πρωτοφανές οικονομικό και κοινωνικό κόστος, στις περισσότερες συστημικές χώρες του πλανήτη κατέληξε να επηρεάσει σημαντικά ακόμα και εκείνες που δεν είχαν πρωτογενή συμμετοχή στην υπερβολή αυτή.

Όλοι συμφωνούν στο ότι πολλά χρόνια υψηλών ρυθμών ανάπτυξης είχαν ως αποτέλεσμα να γίνουν οι περισσότερες συστημικές χώρες απαθείς ή και αδιάφορες σε κινδύνους και στην πρόληψη αυτών. Έτσι στην ουσία καταλήξαμε σε μία βαθιά κρίση θεσμών και οξιών λόγω έλλειψης εποπτείας, έλλειψης διαφάνειας, αξιοπιστίας και υπευθυνότητας, σε παγκόσμιο επίπεδο, με τεράστιο οικονομικό αντίκτυπο.



Ο Πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Τάκης Αράπογλου κατά την ομιλία του στην Επίσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Εθνικής Τράπεζας.

Η ανθρωπότητα ήταν ανέτοπη να αντιμετωπίσει συντονισμένα τις προκλήσεις αυτές. Κάθε κράτος, ανάλογα με το βαθμό που επηρεάστηκε, αναγκάσθηκε, τουλάχιστον στην αρχή, να αντιμετωπίσει την παγκόσμια κρίση με τοπικά μέσα, άλλο περισσότερο και άλλο λιγότερο αποτελεσματικά. Πρόσφατα ο κοινός συντονισμός στην αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων άρχισε να γίνεται πιο εύκολος και τα επιμέρους μέτρα πιο αποτελεσματικά. Σίγουρα η εμπειρία αυτή θα παρακινήσει στο μέλλον τις μεγάλες οικονομίες να είναι πιο προετοιμασμένες για να αντιμετωπίσουν προβλήματα τέτοιου βεληνεκούς.

Οι κυβερνήσεις σε συνεργασία με κεντρικές τράπεζες έκαναν τεράστιες σε μέγεθος παρεμβάσεις προσφέροντας ρευστότητα και κεφάλαια για να στηρίξουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα και να διατηρήσουν τη ρευστότητα των οικονομιών τους. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα διεθνώς τα οποία είχαν αναλάβει υπερβολικούς κινδύνους αντιμετώπισαν τεράστιες ζημιές, τόσο από την δραστικά μειωμένη αποτίμηση χρεωγράφων στα χαρτοφυλάκια τους, όσο και αργότερα από την αύξηση των επισφαλειών στα δάνεια τους, λόγω της ανα-

Τέσσερις άξονες της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος:

1. Διατήρηση και ενίσχυση των βασικών πηγών κερδοφορίας
2. Συνετή διαχείριση κινδύνων
3. Προστασία της κεφαλαιακής βάσης
4. Ισχυρή ρευστότητα

πόφευκτης οικονομικής ύφεσης που ακολούθησε.

Ήδη σήμερα με την πολύ σταδιακή ανάκαμψη της εμπιστοσύνης στις διεθνείς αγορές, παρατηρούμε ότι τράπεζες και επιχειρήσεις αρχίζουν βαθμιαία να εξαρτώνται λιγότερο από τη βοήθεια του κράτους, ανοίγοντας τον δρόμο της επιστροφής σε ένα λιγότερο προστατευτικό και περισσότερο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Ο κρατικός παρεμβατισμός σαν τελευταία γραμμή άμυνας, είναι σαφώς αποτελεσματικότερος εάν δρα συμπληρωματικά, και για όσο χρόνο είναι απαραίτητο, με αυστηρά εποπτευόμενες ανταγωνιστικές αγορές.

Πολλούς απασχολεί ακόμη ποιο είναι το βέλτιστο μέγεθος μιας επιχειρήσης για να μη δημιουργείται συστηματικός κίνδυνος. Μήπως δεν πρέπει να υπάρχουν πολύ μεγάλες επιχειρήσεις των οποίων το μέγεθός τους να καθιστά τη διάσωσή τους από το κράτος υποχρεωτική. Θα είναι το βέλτιστο αυτό μέγεθος, αν υπάρχει, αρκετά ανταγωνιστικό που να του επιτρέπει να βρίσκει επενδυτικά κεφάλαια για νέες πρωτοβουλίες. Αυτά και διάφορα άλλα πολλά σύνθετα θέματα απασχολούν και θα συνεχίσουν να απασχολούν τη διεθνή οικονομική κοινότητα τα επόμενα χρόνια, όσο σιγά-σιγά ξαναχτίζεται ο παγκόσμιος οικονομικός χάρτης.

Στο χώρο των τραπεζών, το σίγουρο είναι ότι εκτός από περισσότερους κανόνες και μηχανισμούς εποπτείας, οι εποπτικές αρχές θα απαιτήσουν από τις τράπεζες να διατηρήσουν υψηλότερα εποπτικά κεφάλαια καθώς και υψηλότερα περιθώρια ρευστότητας.

Τα αυξημένα επίπεδα κεφαλαίων και ρευστότητας θα επιβάλλουν, αν δεν έχουν ήδη επιβάλλει, ένα άλλο λειτουργικό μοντέλο στις τράπεζες, ένα μοντέλο που δεν θα στηρίζεται σε κατάκτηση μεριδών αγοράς, όπως μέχρι πρόσφατα, αλλά θα στηρίζε-



ται σε υψηλότερη αποτελεσματικότητα που σημαίνει ότι οι τράπεζες πρέπει να ανατιμολογούν αυστηρότερα τους κινδύνους που παίρνουν, αλλά και να εστιάζουν την προσοχή τους περισσότερο σε παραδοσιακές τραπεζικές εργασίες, με περισσότερη προστιθέμενη αξία, προσφέροντας υψηλότερης ποιότητας υπηρεσίες στον πελάτη.

Ήδη όμως, μπορούμε να πούμε με κάποια ασφάλεια, ότι η χρηματοπιστωτική κρίση πέρασε, οι αγορές δείχνουν να αποκτούν κάποια ισορροπία και οι τράπεζες αρχίζουν να μπορούν να αντλούν και εποπτικά κεφάλαια και (σταδιακά) πιο μακροπρόθεσμη ρευστότητα από τις αγορές. Αυτό τους επιτρέπει να είναι σε θέση να στηρίξουν την πραγματική οικονομία ακριβώς τη στιγμή που αυτή το χρειάζεται περισσότερο. Προσδοκούμε ότι οι λίγες πρόσφατες ενδείξεις σταθεροποίησης της παγκόσμιας οικονομίας να πληθύνουν στο δεύτερο μισό του 2009 προετοιμάζοντας μια αργή αλλά σταθερή ανάκαμψη μέσα στο 2010. Δεν πρέπει όμως ακόμα να ευφουσχάζουμε.

Διανύσαμε μια εξαιρετικά δύσκολη χρονιά για το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, με απότομες μεταβολές στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου και πρωτόγνωρες συνθήκες έλλειψης ρευστότητας. Οι τριγμοί του διεθνούς χρηματοπιστωτικού οικοδομήματος κλόνισαν κράτη και πολυεθνικές επιχειρήσεις-κολοσσούς, διαβρώνοντας το βασικό στοιχείο στο οποίο στηρίζονται οι οικονομικές σχέσεις, την εμπιστοσύνη. Οι δυσοίωνες προβλέψεις για την πορεία των οικονομιών οδήγησαν σε απότομη πτώση της κατανάλωσης και μείωση της παραγωγής αγαθών, με δυσμενείς επιπτώσεις στην απασχόληση, το εισόδημα και την ευρύτερη πραγματική οικονομία σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σήμερα το τραπεζικό μας σύστημα αναγνωρίζεται παγκοσμίως ότι είναι υγιές με επαρκή κεφάλαια και ρευστότητα ικανά να αντιμετωπίσουν τα αποτελέσματα της οικονομικής ύφεσης και στη χώρα μας αλλά και στις χώρες της ΝΑΕ όπου δραστηριοποιείται.

Οι ελληνικές τράπεζες δεν έφεραν ποτέ ζημιογόνα αποτελέσματα, δεν μπορούν να κατηγορηθούν για ανευθυνότητα και έλλειψη διαφάνειας και συνεχίζουν παρά την κρίση να είναι κερδοφόρες.

Μέσα σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον, ο Όμιλος της ΕΤΕ, ακολουθώντας με συνέπεια τη στρατηγική που έχει χαράξει, διαχειρίζεται τον αυξημένο κίνδυνο αλλά και τις νέες χρηματοδοτικές ανάγκες των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, διατηρώντας αμείωτη την προσήλωσή του σε τέσσερις άξονες:

1ον Διατήρηση και ενίσχυση των βασικών πηγών κερδοφορίας

Η ορθολογική ανάπτυξη των τραπεζικών εργα-



σιών του Ομίλου, τόσο στην Ελλάδα όσο και στις αγορές της Τουρκίας και της ΝΑ Ευρώπης, συντέλεσε στη διατήρηση της κερδοφορίας του κατά το 2008. Η υγιής επέκταση των χορηγήσεων και η αποτελεσματική διαχείριση των καταθέσεων είχαν σαν αποτέλεσμα την ενίσχυση του καθαρού επιτοκιακού αποτελέσματος που αποτελεί τη βάση της κερδοφορίας.

Χάρη στη συνετή πολιτική διαχείρισης του κόστους, η επέκταση του δικτύου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Τουρκία και η προσεκτική λειτουργική ενσωμάτωση των θυγατρικών δεν επιβάρυναν ουσιώδως τα αποτελέσματα, καθώς οι λειτουργικές δαπάνες διατηρήθηκαν σχεδόν στα ίδια επίπεδα με το 2007.

Την χρονιά που διανύσαμε, η ανάγκη διατήρησης των βασικών πηγών κερδοφορίας μας είναι ακόμα πιο επιτακτική.

2ον Συνετή διαχείριση κινδύνων

Η διατήρηση της υψηλής ποιότητας των χορηγήσεων του Ομίλου οφείλεται στην ακολουθούμενη συντηρητική προσέγγιση όσον αφορά την έγκριση των δανείων και το σχηματισμό προβλέψεων, καθ' όλη τη διάρκεια του ανοδικού οικονομικού κύκλου. Παρά την ταχεία επιδείνωση του μακροοικονομικού κλίματος, η ακολουθούμενη πιστοδοτική πολιτική αλλά και οι εντεινόμενες προσπάθειες βελτίωσης της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων οδήγησε και το 2008 στη διαμόρφωση του ποσοστού μη εξυπρετούμενων δανείων σε επίπεδο παρόμοιο με το τέλος του 2007. Παρά τις επιπτώσεις της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, από την αρχή του τρέχοντος έτους έως και σήμερα, η αύξηση των επισφαλεών παραμένει συγκρατημένη ενώ εστιάζεται σε τομείς που παραδοσιακά η ΕΤΕ παραμένει σε κατάσταση περιορισμένης έκθεσης.

3ον Ισχυρή ρευστότητη

Παρά της δραματικές συνθήκες έλλειψης ρευστότητας που εκδηλώθηκαν κυρίως το δεύτερο μισό του προηγούμενου έτους, η ήδη ευρεία καταθετική βάση μας ενισχύθηκε περαιτέρω, χάρη στην εμπιστοσύνη των καταθετών στην ικανότητα της ΕΤΕ να αντεπεξέλθει στις επιπτώσεις της κρίσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μεριδιό των καταθέσεων όψεως και ταμιευτηρίου στην εσωτερική αγο-

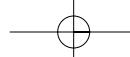
ρά βελτιώθηκε, ενώ η Τράπεζα συγκαταλέγεται μεταξύ των λίγων πλέον ευρωπαϊκών τραπεζών όπου το σύνολο των καταθέσεων υπερκαλύπτει τις χορηγήσεις.

4ον Προστασία της κεφαλαιακής βάσης

Τα τελευταία χρόνια ο Όμιλος προέβη σε ενεργή διαχείριση των εποπτικών κεφαλαίων, με την αποχώρησή του από δραστηριότητες, που είτε διέθεταν περιορισμένες αναπτυξιακές προοπτικές είτε ήταν μη στρατηγικού χαρακτήρα. Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες ενίσχυσης των κεφαλαίων με την έκδοση προνομιούχων μετοχών από εξωτερικό και την επανεπένδυση του μεγαλύτερου μέρους των μερισμάτων της χρήσης 2007 ήταν απαραίτητα μέτρα που ελήφθησαν πριν η κρίση βαθύνει το φιλονόπωρο του 2008 και αποτέλεσαν ασπίδα προστασίας των κεφαλαίων του Ομίλου. Οι πρωτοβουλίες αυτές, σε συνδυασμό με την υψηλή κερδοφορία που εξακολουθεί να ενισχύει συνεχώς την κεφαλαιακή βάση, έχουν σαν αποτέλεσμα τη διαμόρφωση του δείκτη βασικών κεφαλαίων στο 10% περίπου στο τέλος του έτους, κατατάσσοντας τον Όμιλο μεταξύ των καλύτερα κεφαλαιοποιημένων ευρωπαϊκών τραπεζών.

Θεωρούμε χρέος μας τη στήριξη της Ελληνικής οικονομίας και υλοποιούμε τις δεσμεύσεις μας για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της, συμμετέχοντας με τη μερίδα του λέοντος στις νέες χορηγήσεις. Η ισχυρή θέση που έχει σήμερα η ΕΤΕ δεν είναι τυχαία. Είναι ξεκάθαρα αποτέλεσμα των πρωτοβουλιών εξορθολογισμού της δομής της και της στοχευμένης επέκτασής της τα τελευταία χρόνια. Ο συνεχής έλεγχος του κόστους, η αύξηση της παραγωγικότητας, η έξοδος από μη στρατηγικές γεωγραφίες και δραστηριότητες την κατάλληλη στιγμή και σε υψηλές αποτιμήσεις, μας αύξησαν τη λειτουργική κερδοφορία μας και μας απέλευθερωσαν κεφαλαία. Η επέκταση μας στην Τουρκία και στη ΝΑΕ μας αύξησαν τις εναλλακτικές πηγές εσόδων. Όλα αυτά στηρίχθηκαν μέσα σε ένα πλέγμα ασφάλειας μέσω ισχυρού εσωτερικού ελέγχου, νέας τεχνολογίας και συνετής προσήλωσης στους κανόνες των εποπτικών μας αρχών.

Η συμμετοχή μας στο πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας της οικονομίας δεν μας επιτρέπει να διανείμουμε μέρισμα σε μετρητά για τη χρήση 2008, μολονότι ήταν για την ΕΤΕ μια εξαιρετική, από άποψη κερδοφορίας, χρονιά. Με την κίνηση αυτή ενισχύονται έμμεσα τα ίδια κεφαλαία και θωρακίζεται η Τράπεζα περαιτέρω έναντι ενδεχόμενης αύξησης των κινδύνων από το οικονομικό περιβάλλον. Θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι συνεχίζουμε να λαμβάνουμε όλα τα αναγκαία μέτρα για την ισχυροποίηση της Τράπεζας, ασκώντας παράλληλα τον κοινωνικό μας ρόλο, με αυξημένο το αίσθημα ευθύνης και αληλεγγύης.



Έρευνα

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Μεγάλη έρευνα των PwC

- **Μειώσεις προσωπικού και περικοπές προϋπολογισμών αναμένουν οι εταιρείες σε όλη την Ευρώπη και στις ΗΠΑ, ωστόσο σχετική έρευνα αποκαλύπτει σημαντική διαφοροποίηση των προοπτικών**
- **Έρευνα των PwC ανάμεσα σε 700 ανώτερους αγοραστές ΑΔ στην ηπειρωτική Ευρώπη και την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη στο τέλος του 2008 και στην αρχή του 2009 ανάμεσα σε 300 ανώτερους αγοραστές ΑΔ στις ΗΠΑ**

- ✓ Πάνω από ένα τέταρτο των ευρωπαϊκών εταιρειών (28%) αναμένει μείωση του προσωπικού κατά τη φετινή χρονιά. Οι θετικότερες προοπτικές καταγράφονται στην Ελβετία και στη Γαλλία ενώ το χειρότερο σενάριο αφορά τη Σουηδία και τη Ρωσία.
- ✓ Πάνω από ένας στους πέντε Ευρωπαίους συμμετέχοντες στην έρευνα (23%) αναμένει ότι η κατάρτιση και ανάπτυξη και οι γενικότεροι προϋπολογισμοί ανθρώπινου δυναμικού θα μειωθούν. Στην Ελβετία εντοπίζεται η μεγαλύτερη σταθερότητα σε ό,τι αφορά τους εν λόγω προϋπολογισμούς.
- ✓ Η ακόμη λιγότερο αισιόδοξη εικόνα στις ΗΠΑ - σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθηκε σε μεταγενέστερη ημερομηνία - θα ήταν δυνατό να συνιστά προειδοποίηση προς τις εταιρείες αναφορικά με την αυξημένη ανάγκη διατήρησης της ψυχραιμίας τους και επαναπροσδιορισμού των όρων «μακροχρόνια προοπτική» και «επιτυχία».

Έρευνα που διεξήγαν οι PricewaterhouseCoopers διαπιστώνει ότι ενώ οι προβλέψεις για το προσωπικό και τους προϋπολογισμούς ανθρώπινου δυναμικού διαφοροποιούνται σε μεγάλο βαθμό από μια περιοχή της Ευρώπης σε άλλη, όλοι οι οργανισμοί που συμμετείχαν στην έρευνα προβλέπουν σε κάποιο βαθμό μειώσεις, με ορισμένους από αυτούς να υποκύπτουν σαφώς σε επίμονες πιέσεις για μείωση των εξόδων τους, εις βάρος ενδεχομένως της μακροπρόθεσμης ευρωπαϊκής της επιχείρησής τους. Επίσης, περαιτέρω αρνητικές διαπιστώσεις από συναφή έρευνα των PwC στις ΗΠΑ υποδηλώνουν ότι οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί θα πρέπει να λάβουν τα μέτρα τους ενόψει περαιτέρω προκλήσεων.

Τα πορίσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν στις 6 Μαΐου 2009 στη Λισαβόνα, στα πλαίσια της Διεθνούς Διάσκεψης Υπηρεσιών Ανθρώπινου Δυναμικού των PricewaterhouseCoopers.



πει να διατηρήσουν και να είναι έτοιμοι να κινητοποιήσουν το ταλαντούχο προσωπικό τους. Ωστόσο, σε ορισμένες χώρες και οργανισμούς, οι άμεσες πιέσεις για εξασφάλιση χρηματικών διαθέσιμων είναι πραγματικές και πρέπει να ληφθούν δύσκολες αποφάσεις. Σήμερα είναι πιο σημαντικό από ποτέ οι αποφάσεις σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού να στηριχθούν σε σωστά δεδομένα. Αυτό συνεπάγεται τη διασφάλιση επακριβών στοιχείων και τη διαθεσιμότητα μετρήσεων και πληροφοριών για το ανθρώπινο δυναμικό ώστε να στηριχθεί η επιχείρηση και να αποφευχθούν περικοπές σε λανθασμένους τομείς ή η υπονόμευση της ανταγωνιστικότητας.»

Είναι ενδιαφέρον να σημειώσουμε ότι σε χώρες όπου είναι διαδεδομένη η ύπαρξη μικρών, οικογενειακών επιχειρήσεων, οι οποίες επιβιώνουν χωρίς ωστόσο να πραγματοποιούν τεράστια κέρδη, όπως είναι η Τουρκία και η Ιταλία, οι εταιρείες εμφανίζονται πιο θετικές αναφορικά με το προσωπικό τους σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. «Περιόδοι ύφεσης είναι δυνατό να οδηγήσουν σε άνθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας και να παρέχουν μια πλατφόρμα για την ανάδυση νέων παικτών, οι οποίοι θα αμφισβητήσουν τον παλαιό τρόπο του επιχειρείν. Σε ένα κλίμα όπου είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς τι θα συμβεί από το ένα τρίμηνο στο επόμενο, οι εταιρείες που δεν εστιάζουν αποκλειστικά και μόνο στην επιβιώση τους θα ανταμειφθούν.»

Στις ΗΠΑ, όπου τέθηκαν οι ίδιες ερωτήσεις στις αρχές του 2009, οι προοπτικές ήταν πιο αρνητικές με το 42% των 300 ερωτηθέντων να αναμένει μείωση του προσωπικού, το 40% να αναμένει μείωση των δαπανών κατάρτισης και ανάπτυξης και το ήμισυ περίπου (47%) περικοπές στους συνολικούς προϋπολογισμούς ανθρώπινου δυναμικού.

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαν οι PricewaterhouseCoopers Κύπρου τον Φεβρουάριο και το Μάρτιο 2009 τα ευρήματα που αφορούν τις θέσεις εργασίας στην Κύπρο μέσα στην κρίση παρουσιάζουν ενδιαφέρον. Στην ερώτηση τι θα πράξει η δική τους εταιρία, οι μεγάλες επιχειρήσεις σε ποσοστό 76% δηλώνουν πως δεν θα προχωρήσουν σε μειώσεις θέσεων εργασίας, ενώ στις ΜΜΕ το αντίστοιχο ποσοστό είναι 40%. Όταν όμως ρωτήθηκαν για την εκτίμηση τους γενικότερα για το θέμα αυτό, σε ποσοστά 96%-98% οι επιχειρήσεις εκτιμούν πως γενικά θα υπάρξουν απώλειες θέσεων εργασίας στις Κυπριακές επιχειρήσεις.

Ο Michael Rendell, συνέταιρος και επικεφαλής των παγκόσμιων υπηρεσιών ανθρώπινου δυναμικού των PricewaterhouseCoopers σχολίασε τα ακόλουθα:

«Ηγέτες επιχειρήσεων σε όλη την Ευρώπη και στις ΗΠΑ αναγνωρίζουν ότι η ύφεση δεν είναι η μόνη πρόκληση που επηρεάζει την ικανότητά τους να ανταγωνιστούν και ότι μακροπρόθεσμα θα πρέ-

τώρα πίνω ξανά γάλα!



Κρίστης Delact

Το φρέσκο γάλα που ξέρει τις ευαισθησίες σου!

Αν μέχρι τώρα νόμιζες ότι δεν μπορούσες να πιεις γάλα, μάθε ότι μπορείς να το πίνεις μονορούφι!

Το Κρίστης Delact είναι το πρώτο φρέσκο γάλα που φρόντισε τις ευαισθησίες όσων από εμάς έχουν δυσανεξία στη λακτόζη, η οποία προκαλείται από την απουσία από τον οργανισμό μας του ενζύμου λακτάση.

Οι δυσκολίες πέψης της λακτόζης, προκαλούν φούσκωμα στην κοιλιά, πόνο στο στομάχι και άλλες διαταραχές στον οργανισμό μας. Υπολογίζεται ότι 6% του γενικού παιδικού πληθυσμού πάσχει από δυσανεξία στη λακτόζη.

Απαντώντας στο πρόβλημα αυτό δημιουργήσαμε το **Κρίστης Delact**, φρέσκο ελαφρύ γάλα σχεδόν χωρίς λακτόζη.

Έτσι επωφελείστε πλήρως, από όλες τις ευεργετικές για την υγεία ιδιότητες του φρέσκου γάλακτος, χωρίς τις παρενέργειες τις οποίες σας προκαλούσε η λακτόζη.

Επιπλέον το Κρίστης Delact είναι **εμπλουτισμένο με Φοδικό Οξύ** (βιταμίνη της ομάδας B) που υποστηρίζει τη σωστή ανάπτυξη του εμβρύου κατά την εγκυμοσύνη και βοηθά στην πρόληψη καρδιαγγειακών παθήσεων στα πλαίσια ενός ισορροπημένου προγράμματος διατροφής και άσκησης.

To Christis Delact, με την ευχάριστα γλυκιά γεύση του, προορίζεται για όλες τις ηλικίες άνω τους ενός.



Συνέντευξη

Συνέντευξη με τον Δήμαρχο Γεροσκήπου κ. Τάσο Κούζουπο

Αλλάζει πρόσωπο η Γεροσκήπου

Η διεθνής οικονομική κρίση που κτύπησε και την πόρτα της Κύπρου, δεν φάνεται να επηρεάζει σημαντικά τα φιλόδοξα σχέδια του Ομίλου Εταιρειών Λεπτός για την παραπέρα ανάπτυξη της επαρχίας Πάφου όπου δραστηριοποιείται και έγινε συνώνυμο με την ανάπτυξη της περιοχής.

Σήμερα, όλες οι Κυπριακές πόλεις μετεξελίσσονται και η επαρχία της Πάφου δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. Τα έργα που προγραμματίζονται να γίνουν από τον Όμιλο Εταιρειών Λεπτός είναι μεγαλεπήβολα και ακούνε στο όνομα ΝΕΑΠΟΛΙΣ. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα στρατηγικής σημασίας αλλά και μια από τις μεγαλύτερες ανα-

Ένα φιλόδοξο σχέδιο του Ομίλου Εταιρειών Λεπτός θα τη μετατρέψει σε λίγα χρόνια σε μια σύγχρονη πανεπιστημιούπολη

ππιξιακές προκλήσεις στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο και που διαπινέεται από ένα σύγχρονο και πρωτοποριακό όραμα να γίνει η Κύπρος, και ιδιαίτερα η Πάφος, προορισμός ποιοτικού τουρισμού αλλά και κέντρο υποδομής και ανάπτυξης πρωτοποριακών Υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο αυτό του μεγαλόποντού ύραγου ΝΕΑΠΟΛΙΣ εντάσσεται η λειτουργία ενός σύγχρονου Ιατρικού Κέντρου διεθνούς ακτινοβολίας και κορυφαίων Ιατρικών Υπηρεσιών τό-

σο για τους μονίμους κατοίκους της Κύπρου όσο και για τους ξένους επισκέπτες.

Στη Γεροσκήπου

Σημείο αναφοράς για το μεγαλεπήβολο και μεγαλόποντο έργο που θα δημιουργήσει ο Όμιλος Εταιρειών Λεπτός φιλοδοξώντας να βάλει τη μικρή Κύπρο στο παγκόσμιο χάρτη παροχής υπηρεσιών, επιλέγει η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Γεροσκήπου, ο οποίος αναμφίβολα θα

επωφεληθεί όταν ολοκληρωθούν τα έργα και θα μετατρέψουν την πόλη σε μια σύγχρονη πανεπιστημιούπολη. Για το λόγο αυτό, είχαμε πρόσφατα μια φιλική συνάντηση και συνομιλία στο ξενοδοχείο Coral Beach του Ομίλου Λεπτός στην Πάφο με τον Δήμαρχο Γεροσκήπου κ. Τάσο Κούζουπο, ο οποίος δεν κρύβει τη χαρά του για την επιλογή της πόλης του από τον Όμιλο Λεπτός και ιδιαίτερα από τον Πρόεδρο και ίδρυτη του Ομίλου τον κ. Μιχαλάκη Λεπτό να επιλέξει ως καταληλότερη περιοχή για το φιλόδοξο εγχείρημα τον Δήμο Γεροσκήπου. Ακολουθεί η πολύ ενδιαφέρουσα συνομιλία που είχαμε με τον Δήμαρχο Γεροσκήπου κ. Τάσο Κούζουπο.

Κύριε Κούζουπε, το όνομα του Ομίλου Λεπτός είναι συνώνυμο με την ανάπτυξη της επαρχίας της Πάφου. Πρόσφατα ανακοινώθηκε κι' επίσημα η ανέγερση ενός σύγχρονου Ιατρικού Κέντρου στη πόλη σας από τον Όμιλο Εταιρειών Λεπτός. Ως Δήμαρχος της Γεροσκήπου, πώς αισθάνεστε που η πόλη σας επιλέγει για το μεγαλεπήβολο όσο και σημαντικό αυτό έργο;

Αναμφίβολα, το γεγονός της ανακοίνωσης κι' επίσημα της δημιουργίας του Νοσοκομείου, είναι μια σημαντική εξέλιξη όχι μόνο για την ίδια την πόλη της Γεροσκήπου αλλά ευρύτερα για την περιοχή της Πάφου και γενικότερα για ολόκληρη την Κύπρο. Συνεπώς, χαιρετίζουμε με χαρά τη συγκεκριμένη εξαγγελία, η οποία είναι μέρος των τριών στρατηγικών ανάπτυξης της εγκριθείσης πολεοδομικής άδειας για την κατασκευή του έργου ΝΕΑΠΟΛΙΣ. Με την ανακοίνωση κι' επισήμως πλέον του έργου, φαίνεται πως μπαίνουμε σε μια διαδικασία εκκίνησης του μεγαλεπήβολου αυτού έργου που ακούει στο όνομα ΝΕΑΠΟΛΙΣ, αρχής γενομένης με το Ιδιωτικό αλλά πανεπιστημιακών προδιαγραφών Νοσοκομείο. Με δεδομένα τα παραπάνω, πιστεύω ότι άρχισε να υλοποιείται ή αν θέλετε να μπαίνει σε τροχιά υλοποίησης ένας συγκεκριμένος σχεδιασμός που θα βοηθήσει σημαντικά την παραπέρα ανάπτυξη της περιοχής μας.

Ποια νομίζετε ότι είναι τα συγκριτικά εκείνα πλεονεκτήματα της Γεροσκήπου για την επιλογή της από τον Όμιλο Εταιρειών Λεπτός για



ανάπτυξη του έργου ΝΕΑΠΟΛΙΣ στην πόλη σας;

Αντιλαμβάνεσθε ότι η συγκεκριμένη ανάπτυξη που γίνεται στα όρια του Δήμου μας, γίνεται διότι έχει εγκριθεί πρώτιστα με βάση την αίτηση που έχει υποβληθεί από τη συγκεκριμένη εταιρεία, τον Όμιλο Λεπτός. Ο λόγος για τον οποίο επιλέγει, είναι διότι ο Όμιλος Λεπτός διαθέτει ένα ενιαίο τμήμα έκτασης χιλίων σκαλών περίπου και βασικά έχει εκμεταλλευτεί την ειδική πολιτική που έχει μηνυμονευτεί στο Τοπικό Σχέδιο Πάφου του 2003. Βασικά πρόκειται για μια πολιτική που αφορά τις

εξειδικευμένες σύνθετες αναπτύξεις. Συνεπώς, η επιλογή της Γεροσκήπου, δίνει μια τεράστια δυνατότητα ανάπτυξης της πόλης μας και βασικά επιειδή η Γεροσκήπου σαν περιοχή είναι χαρακτηρισμένη μέσα στο Τοπικό Σχέδιο έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν ειδικές και σύνθετες αναπτύξεις. Όσον αφορά τώρα την ίδια την περιοχή της Γεροσκήπου και ιδιαίτερα η ενδιάμεση περιοχή μεταξύ τουριστικής και οικοτελεστικής περιοχής, θα έλεγα ότι είναι μια προνομιακή περιοχή. Είναι μερικά λεπτά από το αεροδρόμιο της Πάφου και έχει

Συνέντευξη

όλη εκείνη την υποδομή που μπορεί να στηρίξει την συγκεκριμένη ανάπτυξη τόσο του Νοσοκομείου όσο και του αυριανού Πανεπιστημίου και γενικά όλη την εμπορική και οικιστική ανάπτυξη έτσι όπως αυτή σχεδιάσθηκε για το έργο ΝΕΑΠΟΛΙΣ.

Μπορείτε να μας περιγράψετε συνοπτικά το νέο μεγαλεπήθιο έργο που θα αναπτύξει ο Όμιλος εταιρειών Λεπτός στη πόλη σας;

Μέσα από την ενημέρωση που έχουμε, οι τρεις βασικοί πυλώνες είναι το Νοσοκομείο, το Πανεπιστήμιο και το Θεματικό πάρκο. Με βάση την εγκριθείσα πολεοδομική άδεια, αυτές οι τρεις κύριες αναπτύξεις θα πρέπει να προηγηθούν για να προχωρήσει η εταιρεία και στις άλλες αναπτύξεις, εμπορικές και οικιστικές, οι οποίες θα πλαισιώσουν την όλη ανάπτυξη η οποία προγραμματίζεται να γίνει στο ενιαίο τεμάχιο που διαθέτει η εταιρεία στην Γεροσκήπου. Εκτιμούμε ότι οι κύριες αυτές αναπτύξεις θα δημιουργήσουν χιλιάδες θέσεις εργασίας για εξειδικευμένο προσωπικό και μιλούμε για προσοντούχο προσωπικό τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο θα στελεχώσει τόσο το Νοσοκομείο όσο και το ίδιο το Πανεπιστήμιο ΝΕΑΠΟΛΙΣ.

Πότε θα ολοκληρωθεί και λειτουργήσει το Νοσοκομείο αφενός και αφετέρου πώς θα επηρεασθεί η οικιστική ανάπτυξη στην περιοχή;

Μετά την πρόσφατη εξαγγελία του Ομίλου με το Ιατρικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πίτσιπουργκ της Πολιτείας της Πενσυλβανίας των ΗΠΑ και την υπογραφή των σχετικών συμβολαίων, φαίνεται ότι στόχος είναι να επιταχύνουν τη διαδικασία υλοποίησης του έργου στα επόμενα τρία χρόνια. Με βάση τα όσα είχαν αναφερθεί τότε και από τον ίδιο τον κ. Μιχαλάκη Λεπτό κατά την υπογραφή των συμβολαίων, αναμφίβολα πρόκειται για ένα διεθνούς εμβέλειας Ιατρικό Κέντρο ή Νοσοκομείο όπως χαρακτηρίσθηκε με την παροχή υπηρεσιών όπως, την ογκολογία, τη μεταμόσχευση, την αισθητική, την καρδιολογία, την ορθοπεδική και τη μεταχειρουργική, τομείς στους οποίους έχουμε σημαντικά κενά στην Κύπρο. Αυτό, έχει σαν αποτέλεσμα αρκετοί συμπατριώτες μας να πηγαίνουν στο εξωτερικό για θεραπεία. Οπωσδήποτε, η λειτουργία αυτού του έργου, θα ανεβάσει την ποιότητα υγείας στην Κύπρο. Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας, αυτονότητο είναι ότι εκ των πραγμάτων θα δημιουργηθεί μια άλλη πόλη στα όρια του Δήμου Γεροσκήπου που σήγουρα θα δημιουργηθούν θετικές επιπτώσεις ευρύτερα για τη πόλη και την κοινωνία της Γεροσκήπου.

Από την εκτέλεση και λειτουργία ενός τέτοιου μεγαλεπίθολου έργου στη πόλη της Γεροσκήπου, ασφαλώς κύριε Δήμαρχε θα αναμένετε και σημαντικά οφέλη. Τι έχετε να μας δηλώσετε:



Σίγουρα, η κάθε ανάπτυξη δημιουργεί και τα ανάλογα οφέλη προς την κοινωνία. Συνεπώς, μια ενιαία μεγάλη ανάπτυξη όπως είναι αυτή του έργου ΝΕΑΠΟΛΙΣ θα επιφέρει τεράστια οφέλη, όπως για παράδειγμα η δημιουργία 4.000 θέσεων εργασίας. Επίσης, θα υπάρχουν πολλά οφέλη και δικαιώματα που θα απολαμβάνει ο Δήμος μας, όπως με τις φορολογίες από τις δραστηριότητες που θα γίνονται στο όλο έργο της ΝΕΑΠΟΛΙΣ και που θα βοηθήσουν το Δήμο μας να υλοποιήσει το αναπτυξιακό του πρόγραμμα που υπολογίζεται γύρω στα 70 εκατ. ευρώ. Παράλληλα όμως, όλα αυτά δημιουργούν μιαν επιπρόσθετη ευθύνη και υποχρέωση στην Τοπική Αρχή να δημιουργήσει εκείνη τη βασική υποδομή, η οποία να υποδεχθεί τη συγκεκριμένη μεγάλη ανάπτυξη χωρίς κραδασμούς, χωρίς προβλήματα και ασφαλώς την ανάλογη ευαισθησία προς το περιβάλλον.

Πέρα από τα οικονομικά οφέλη, σίγουρα το έργο θα βελτιώσει σημαντικά τη ζωή των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης σας. Θα θέλαμε τα σχόλιά σας.

Κυρίως θα αλλάξει το status της πόλης μας. Θα διπλασιάσει τους κατοίκους της Γεροσκήπου, θα διαφοροποιήσει τεράστια τα δεδομένα της πόλης.

μας και σίγουρα το κύριο είναι να κερδίσει ο πολίτης και η κοινωνία. Βέβαια, πέραν των θέσεων εργασίας, είναι και η τεράστια διακίνηση κεφαλαίων που απαιτούνται για την κατασκευή και λειτουργία των έργων και που σίγουρα θα ανεβάσει σημαντικά το επίπεδο των κατοίκων της Γεροσκήπου. Το βέβαιο είναι πως όλα αυτά μαζί θα δώσουν μια τεράστια και δυναμική ώθηση στην ανάπτυξη της πόλης μας.

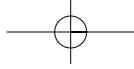
Ως η πρώτης δημόσιης της Γεροσκήπου και με δεδομένα όλα τα παραπάνω, μπορείτε να μας περιγράψετε τα συναισθήματα των συνδημοτών σας για τον Όμιλο εταιρειών Λεπτός;

Θα πρέπει να πω ότι ο Όμιλος Εταιρειών Λεπτός είναι μια εταιρεία η οποία χαίρει μεγάλης εκτίμησης στην κοινωνία τόσο της Γεροσκήπου όσο και της Πάφου γενικότερα. Η όλη διαχρονική δραστηριότητα της εταιρείας την έχει καταξιώσει στην Παφίτικη κοινωνία και όχι μόνον. Συνεπώς, είναι θετικό για την Γεροσκήπου ότι σε αυτή τη χρονική στιγμή η συγκεκριμένη εταιρεία αποφάσισε να αναπτύξει στη πόλη μας. Θα έλεγα ότι είναι μια πρόκληση για τον Δήμο Γεροσκήπου να συνεργασθεί με την εν λόγω εταιρεία για να μπορεί να υλοποιήσει τα έργα μέσα σε σωστά πολεοδομικά πλαίσια. Όσον αφορά τους συνδημότες μου, η συγκεκριμένη πρόταση και προσπάθεια ανάπτυξης της Γεροσκήπου, έτυχε θετικής αποδοχής από την κοινωνία της Γεροσκήπου και σίγουρα θα στηρίξει την προσπάθεια του Ομίλου Λεπτός. Συνεπώς, Τοπική Αυτοδιοίκηση και η κοινωνία των πολιτών της πόλης μας, δίχως άλλα, οφειλει να συνεργασθεί με τον Όμιλο Εταιρειών Λεπτός όπως οφελει να συνεργασθεί και με όλους τους άλλους επιχειρηματίες, οι οποίοι επενδύουν στην ανάπτυξη και το μέλλον του τόπου και των παιδιών μας.

Και μια τελευταία ερώτηση. Μιχαλάκης Λεπτός. Το σχόλιό σας παρακαλώ.

Πρωτοπορία, καινοτομία, θέατρο, αποτέλεσμα.
πρόοδος.





Care4U

ΣΧΕΔΙΟ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

Το δίκτυο προστασίας για όλη την οικογένεια, που προσαρμόζεται σε κάθε βαλάντιο. Ιατρική φροντίδα στα καλύτερα νοσοκομεία και κλινικές στην Κύπρο και σ' όλη την Ευρώπη, 24 ώρες την ημέρα, σε συνεργασία με την International SOS Assistance.

Πλήρης ενδονοσοκομειακή και εξωνοσοκομειακή ασφαλιστική κάλυψη, από €52.500 μέχρι και €1.000.000 ανά περιστατικό.

- ◆ Απευθείας πληρωμή κλινικής ή νοσοκομείου στην Κύπρο ή το εξωτερικό.
- ◆ Πληρωμή απαιτήσεων εντός 15 εργάσιμων ημερών.



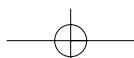
Σας πληρώνουμε €10 για κάθε μέρα καθυστέρησης αν δεν διευθετήσουμε την οπαίτηση μέσα σε 15 εργάσιμες μέρες (μετά την παραλαβή και αποδοχή όλων των απαραίτητων στοιχείων).

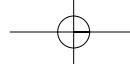


ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 46, 1080 Λευκωσία
Τ.Θ. 21770, 1513 Λευκωσία
Τηλ: 22 796 000, Φαξ: 22 022 000

E-mail: info@cosmosinsurance.com.cy
www.cosmosinsurance.com.cy



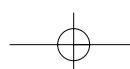


MARKETWAY / PÚBLICOS

Στίβος μας, Η ΖΩΗ!

Σε αυτό το Στίβο, Εσείς και Εμείς, συμμετέχουμε στον ωραιότερο αγώνα, για όσα κάνουν το Σήμερα καλύτερο, δημιουργώντας τα θεμέλια του Αύριο. Ενισχύουμε και στηρίζουμε όλες τις Αξίες που είναι κοινές για όλους μας: Πολιτισμό, Αθλητισμό, Περιβάλλον, Παιδεία και Υγεία.

Γιατί, χρόνια τώρα, Εσείς και Εμείς, μεγαλώνουμε μαζί.



The Macallan

Οινόπνευμα απαράμιλλης ποιότητας

Έχοντας λάβει πρόσφατα τον τίτλο «Best New Scotch Brand» (καλύτερο καινούριο προϊόν της Σκωτίας), από τον ξακουστό ειδικό στο ουίσκι και συγγραφέα, Jim Murray, το The Macallan Fine Oak διατηρεί την παράδοση που θέλει το The Macallan ως το Single Malt απέναντι στο οποίο όλα τα άλλα πρέπει να κριθούν.

Τέτοιες τιμές δεν είναι ασυνήθιστες για το πολυτιμότερο ουίσκι στον κόσμο. Πράγματι, ο συγγραφέας του The Malt Whisky Companion και παγκοσμίως ξακουστός ειδικός ουίσκι, Michael Jackson, σχολίασε ότι, «δεν υπάρχει άλλο ουίσκι ποιο ευρέως αναγνω-

ριαμένο από το The Macallan».

Πασίγνωστο διεθνώς από τέτοιους ειδικούς, το The Macallan είναι συνώνυμο του στιλ και της κουλτούρας για τους ανά τον κόσμο λάτρεις του ποτού. Συνοψίζει τον συνδυασμό της αδιάλλακτης ποιότητας και της συγκρατημένης πολυτέλειας.

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΛΑΣΗΣ

Ήταν ο ειδικός των malt, Gordon Brown, ο οποίος γράφει στο *Wine & Spirit Magazine*, ο οποίος περιέγραψε πρώτος το The Macallan ως «το Single Malt, απέναντι στο οποίο όλα τα άλλα πρέπει να κριθούν».

Έχοντας γνώση ότι έχει λάβει τέτοιες τιμές, δεν θα ήταν έκπληξη για κάποιον να μάθει πως μια από τις πιο φιλόδοξες πρωτοβουλίες στην μακρά και λαμπρή ιστορία του προϊόντος, το The Macallan Fine Oak, ήταν εξίσου καλοδεχούμενο από ειδικούς, κριτικούς και οξυδερκείς λάτρεις οινοπνευματωδών.



«Σε όλες τις παραλλαγές φυσικού χρώματος, αρώματος και επίγευσης, τα Fine & Rare αντιπροσωπεύουν μερικά από τα πιο σπάνια και πολύτιμα παραδείγματα ενός από τα πιο σημαντικά ουίσκι. Κανένα άλλο αποστακτήριο δεν μπορεί να προσφέρει την ποικιλία που μπορεί κανείς να βρει στην συλλογή The Macallan Fine & Rare».

MICHAEL JACKSON - Ειδικός των ουίσκι

Ιδιαίτερα απαλό, ντελικάτο, αλλά και σύνθετο Single Malt, η σειρά The Macallan Fine Oak έχει περιγραφεί από τον αναγνωρισμένο ειδικό στο ουίσκι και συγγραφέα, Jim Murray, ως «η πιο αντιπροσωπευτική, με διαφορά καλύτερη σειρά μη παλαιωμένου ουίσκι που έχει λανσαριστεί από αποστακτήριο κατά την τελευταία δεκαετία».

Άλλοι ειδικοί επίσης ταυτίζονται με τον προηγούμενο. Η *Spirit Journal* του Paul Pacult απέδωσε στο The Macallan Fine Oak 15 Years old, τον τίτλο του «Καλύτερου Ουίσκι του 2004».

Η *Duty Free News International* του έδωσε τον τίτλο του «Καλύτερο Νέου Προϊόντος για το 2004», ενώ το *Whisky Magazine*, το επέλεξε ως την «Επιλογή του Εκδότη» του, την ίδια στιγμή που το Fine Oak 21 και 30 ετών καταχωρίθηκαν ως «Πρωτεινόμενα».

Ο ειδικός στα ουίσκι, Ian Wisniewski, είπε: «Ένω αυτός ο τύπος του The Macallan μοιάζει με καινοτομία, αντιπροσωπεύει

επίσης τη συνέχεια, σχεδιάζοντας πάνω στο παραδοσιακό στιλ, το οποίο αποδεικνύεται από συγκεκριμένες φιάλες του The Macallan, συμπεριλαμβάνοντας μερικές ανότερες ποιότητες στις σειρές Fine & Rare».

To The Macallan Fine & Rare, που λανσαρίστηκε το 2002, είναι μια ασυναγώνιστη συλλογή από 40, παλαιωμένα και ανώτερης ποιότητας, Macallans, από το 1926 μέχρι το 1976. Προσεκτικά διαλεγμένο για την ανώτερη ποιότητα και σπανιότητά του, το Fine & Rare παρέχει μια άνευ προηγουμένου ευκαιρία, στους συλλέκτες και τους ειδικούς, να γιορτάσουν ή να σηματοδοτήσουν μια μοναδική χρονιά με το πιο πολύτιμο παλαιωμένο και ποιοτικό ουίσκι.

Γράφοντας για το Fine & Rare, ο ειδικός και συγγραφέας, Michael Jackson, είπε: «Σε όλες τις παραλλαγές φυσικού χρώματος, αρώματος και επίγευσης, τα Fine & Rare αντιπροσωπεύουν μερικά από τα πιο σπάνια και πολύτιμα παραδείγματα ενός από τα πιο

σημαντικά ουίσκι. Κανένα άλλο αποστακτήριο δεν μπορεί να προσφέρει την ποικιλία που μπορεί κανείς να βρει στην συλλογή The Macallan Fine & Rare».

ΑΙΩΝΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΨΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ

To The Macallan έχει κτίσει την εξαιρετικά επιθυμητή φήμη του παράγοντας Single Malt ουίσκι εξέχουσας ποιότητας και γεύσης. Κατά τη διάρκεια της ιστορίας του, που μετρά 180 χρόνια, το The Macallan έχει ωριμάσει μέσα από ποικίλα στιλ, από πλούσιες και σύνθετες, μέχρι ραφιναρισμένες, ντελικάτες και εξευγενισμένες γεύσεις.

Οστόσο, μέσα από κάθε στιλ και κάθε δεκαετία, σε ένα και μοναδικό πράγμα έχει διατηρήσει την συνέπεια του και αυτό είναι η ανεπηρέαστη από τον χρόνο ποιότητά του πιο πολύτιμου ουίσκι στον κόσμο. Και είναι η ποιότητα που εγγυάται ότι το The Macallan παραμένει το Single Malt, απέναντι στο οποίο όλα τα άλλα πρέπει να κριθούν.



To The Macallan,
αντιπροσωπεύεται
στην Κύπρο από την Εταιρεία
ACM Christofides Ltd

 **The MACALLAN** MODESTY FORBIDS US FROM –
OH FORGET THAT. FINE OAK HAS WON 21 AWARDS
IN THE PAST TWO YEARS. *The MALT*



EST. 1824

The
MACALLAN[®]
The MALT

Κρουαζιέρα

LOUIS
CRUISE LINES



Louis Cruise Lines

Διακοπές και διασκέδαση εν πλώ

Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η κρουαζιέρα στον ταξιδιώτη είναι πολλά και γνωστά. Μεταξύ άλλων η επιλογή αυτή προσφέρει διακοπές, διασκέδαση, πολύ καλό φαγητό, φιλοξενία, ανέσεις και πολλούς προριμούς σε ένα ταξίδι και όλα αυτά σε προσιτές τιμές. Στις 5 Ιουνίου είχαμε την ευκαιρία να ταξιδέψουμε με το πλοίο Sapphire της εταιρείας Louis Cruise Lines σε τριήμερη κρουαζιέρα στον Άγιο Νικόλαο στην Κρήτη. Η διαμονή μας στο Sapphire ήταν πολύ ευχάριστη, άνετη και επιστρέψαμε με πολλές ωραίες αναμνήσεις και τις καλύτερες εντυπώσεις.

Η διασκέδαση εν πλω είναι πλούσια, με ευχάριστο καλλιτεχνικό πρόγραμμα και ζωντανή μουσική από την Ορχήστρα του πλοίου. Διασκέδαση υπάρχει και για παιδιά όπως διάφορα παιχνίδια, bingo και σινεμά. Επίσης, το πλοίο διαθέτει πισίνα, γυμναστήριο, beauty salon, καταστήματα με μεγάλη ποικιλία προϊόντων και προσφορών και καζίνο για όσους θέλουν να δοκίμασαν την τύχη τους στη Ρουλέτα, Μπλακ-



Από αριστερά, ο Πλοιάρχος του Sapphire κ. Δίκαιος Φωκάς, ο καπετάν Κυριάκος Παπαευριπίδης και η Νικολέττα Λιβέρα Διευθύντρια του περιοδικού μας κατά τη διάρκεια ξενάγησης στη Γέφυρα του πλοίου.

Τζακ, Πόκερ και Μηχανήματα.

Στα 4 μπαρ του πλοίου απολαύσαμε μαγευτικά κокτέιλ και στο Εστιατόριο Four Seasons γευ-

τήκαμε πολλές γαστρονομικές λιχουδιές. Επιπλέον, το ειδικά εκπαιδευμένο, εξυπηρετικό και πολύ φιλόξενο πλήρωμα του Sapphire, απο-



Κρουαζιέρα



τελούν τη σίγουρη επιβεβαίωση ότι θα απολαύσετε την καλύτερη κρουαζιέρα της ζωής σας. Κατά τη διάρκεια της κρουαζιέρας συναντήσαμε τον Πλοιάρχο κ. Δίκαιο Φωκά ο οποίος μας ξενάγησε στη Γέφυρα του πλοίου. Εκεί είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε και με τον καπετάν Κυριάκο Παπαευριπίδη ο οποίος μας ενημέρωσε για διάφορα ενδιαφέροντα θέματα, λειτουργίας, ασφάλειας και πορείας του πλοίου. Αυτό που μας έκανε μεγάλη εντύπωση ήταν όταν πληροφορηθήκαμε ότι την πρώτη μέρα του ταξιδιού μας είχε 6-7 μποφόρ κάτι που όχι μόνο δεν είχαμε αντιληφθεί αλλά αντιθέτως μεταξύ μας σχολιάζαμε ότι ο καιρός ήταν πολύ καλός και πως η θάλασσα ήταν σαν «λάδι»!

Όπως μας εξήγησε χαμογελώντας ο Πλοιάρχος κ. Φωκάς το Sapphire με βύθισμα 7 μέτρα και 10 εκατ., είναι πλοίο καλοτάξιδο το οποίο δε φοβάται τα μποφόρ!

Άγιος Νικόλαος

Ο Άγιος Νικόλαος είναι η πρωτεύουσα του Νομού Λασιθίου και είναι μία κοσμοπολίτικη πόλη η οποία κάθε χρόνο φιλοξενεί χιλιάδες επισκέπτες. Η Λίμνη είναι το γνωστότερο στολίδι της πόλης όπου υπάρχουν κοσμικές καφετέριες, μεζεδοπωλεία, εστιατόρια αλλά και γραφικά καφενεία και στέκια των ντόπιων όπου μπορείτε να πιείτε το παραδοσιακό ρακή. Υπάρχουν πολλά αξιοθέατα, αρχαιολογικά μνημεία, μου-

σεία, εκκλησίες, γραφικά χωριουδάκια, παραδοσιακά εργαστήρια υφαντών και βυζαντινών εικόνων, χρυσοχοεία, κλπ. Γενικώς η διαμονή στον Άγιο Νικόλαο γίνεται ακόμη πιο ευχάριστη για τους τουρίστες λόγω της γνήσιας κρητικής φιλοξενίας.

Για το 2009 η Louis Cruise Lines προσφέρει αμέτρητες κρουαζιέρες για την περίοδο Μάιος - Οκτώβριος, από 2 έως 13 ημερών σε πολλούς προορισμούς και σε μοναδικές τιμές.

- **Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ζητήσετε τον κατάλογο κρουαζιέρας 2009 στο Παγκύπριο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης, 77778585 ή να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.louiscruises.com.**



Ημερολόγιο Κρουαζιέρας '09

ΠΛΟΙΟ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ
(ΗΜΕΡΕΣ)

ΜΑΪΟΣ

SAPPHIRE	18	4	Λεμεσός-Πάτμος-Μυτιλήνη-Σύμη-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	22	3	Λεμεσός-Βηρυτός-Λατάκια-Λεμεσός
SAPPHIRE	25	4	Λεμεσός-Σάμος-Πειραιάς-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	29	3	Λεμεσός-Καστελόριζο-Ρόδος-Λεμεσός

ΙΟΥΝΙΟΣ

SAPPHIRE	1	4	Λεμεσός-Πάτμος-Μυτιλήνη-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	5	3	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
SAPPHIRE	15	4	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Πειραιάς-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	19	7	Λεμεσός-Κάλυμνος-Μυτιλήνη-Θεσσαλονίκη-Βόλος-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	26	2	Λεμεσός-Βηρυτός-Λεμεσός
SAPPHIRE	28	5	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Μύκονος-Σαντορίνη-Ρόδος-Λεμεσός

ΙΟΥΛΙΟΣ

SAPPHIRE	3	3	Λεμεσός-Σαντορίνη-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
SAPPHIRE	6	5	Λεμεσός-Κως-Πειραιάς-Ηράκλειο-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	11	6	Λεμεσός-Σάμος-Μυτιλήνη-Βόλος-Πάρος-Μύκονος-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	17	7	Λεμεσός-Πάτμος-Εφεσός-Κωνσταντινούπολη-Θεσσαλονίκη-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	24	3	Λεμεσός-Κάλυμνος-Ρόδος-Λεμεσός
EMERALD	25	6	Λεμεσός-Σάμος-Μυτιλήνη-Θεσσαλονίκη-Καβάλα-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	27	4	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Πειραιάς-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	31	3	Λεμεσός-Βηρυτός-Λατάκια-Λεμεσός
EMERALD	31	3	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

SAPPHIRE	3	4	Λεμεσός-Πάτμος-Πειραιάς-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
EMERALD	3, 17	5	Λεμεσός-Ρόδος-Μύκονος-Σάμος-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	7	3	Λεμεσός-Καστελόριζο-Ρόδος-Λεμεσός
EMERALD	8	6	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Καλαμάτα-Κέρκυρα-Χανιά(Σούδα)-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	10	4	Λεμεσός-Σάμος-Μυτιλήνη-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	14	3	Λεμεσός-Ρόδος-Λεμεσός
EMERALD	14	3	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
SAPPHIRE	17	4	Λεμεσός-Κως-Πειραιάς-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	21	3	Λεμεσός-Πάτμος-Ρόδος-Λεμεσός
EMERALD	22	6	Λεμεσός-Ρόδος-Μυτιλήνη-Θεσσαλονίκη-Καβάλα-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	28	3	Λεμεσός-Χάρφα-Λεμεσός
EMERALD	28	3	Λεμεσός-Κως-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	31	4	Λεμεσός-Σάμος-Μυτιλήνη-Ρόδος-Λεμεσός
EMERALD	31	5	Λεμεσός-Κως-Βόλος-Μύκονος-Ρόδος-Λεμεσός

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

SAPPHIRE	4	3	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
EMERALD	5	6	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Καλαμάτα-Κέρκυρα-Χανιά(Σούδα)-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	7	4	Λεμεσός-Κάλυμνος-Πειραιάς-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	11	3	Λεμεσός-Σαντορίνη-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
EMERALD	11	2	Λεμεσός-Βηρυτός-Λεμεσός
EMERALD	13	4	Λεμεσός-Ρόδος-Πειραιάς-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
SAPPHIRE	14	4	Λεμεσός-Κως-Μυτιλήνη-Πάτμος-Λεμεσός
SAPPHIRE	18	3	Λεμεσός-Ρόδος-Σύμη-Λεμεσός
SAPPHIRE	21	4	Λεμεσός-Κως-Πειραιάς-Αγ. Νικόλαος-Λεμεσός
SAPPHIRE	25	3	Λεμεσός-Σαντορίνη-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	28	4	Λεμεσός-Σάμος-Μυτιλήνη-Ρόδος-Λεμεσός

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

SAPPHIRE	2	3	Λεμεσός-Βηρυτός-Λατάκια-Λεμεσός
SAPPHIRE	5	7	Λεμεσός-Πάτμος-Κωνσταντινούπολη-Θεσσαλονίκη-Βόλος-Κως-Λεμεσός
SAPPHIRE	12	12	Λεμεσός-Κάλυμνος-Κατάνια-Κάλιαρι-Νίκαια-Ταϊβιταβέκκια (Ρώμη) Νάπολη-Τραπανί-Καλαμάτα-Ρόδος-Λεμεσός
SAPPHIRE	24	13	Λεμεσός-Αγ. Νικόλαος-Βαλέτα-Τύνιδα-Πάλμα-Βαρκελώνη-Πόρτο Βέκιο Νάπολη-Μεσσίνα-Καλαμάτα-Ρόδος-Λεμεσός

Για πληροφορίες και κρατήσεις

επικοινωνήστε με τον τουριστικό σας πράκτορα

ή στο Παγκύπριο Κέντρο Τηλευπηρέτησης στο 77 77 85 55

ή online στο www.louiscruises.com

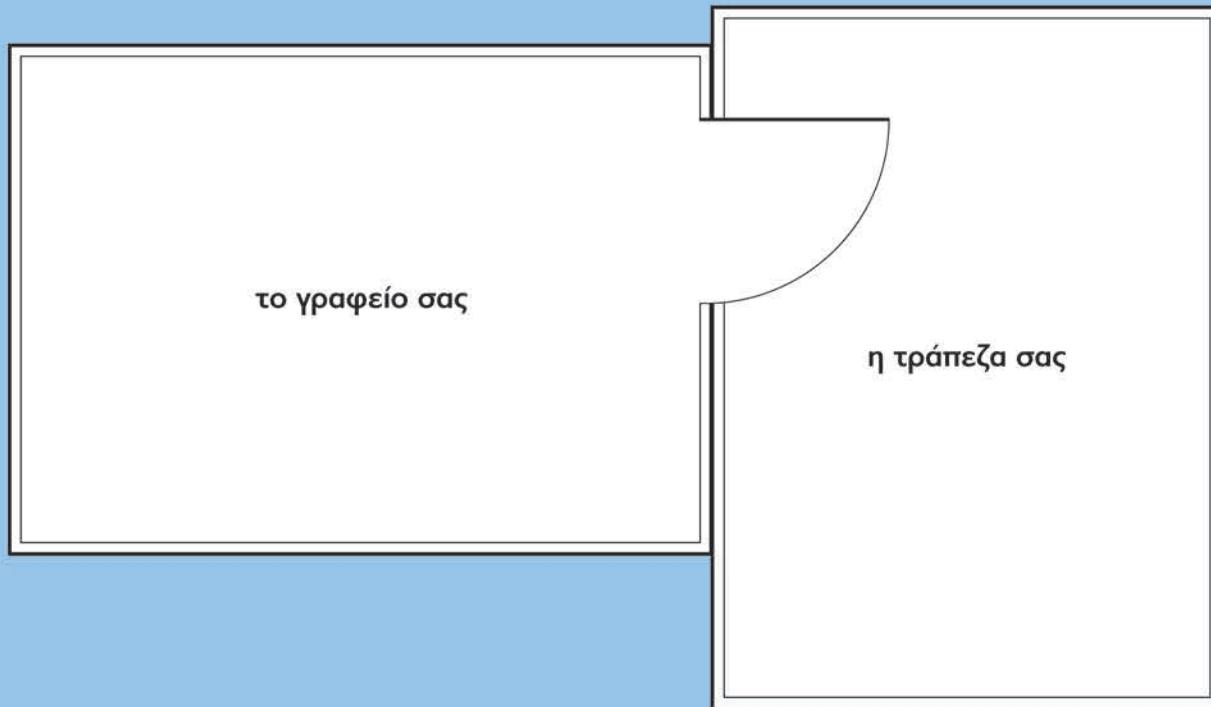


ZHTHSE TO
ΚΑΤΑΛΟΓΟ
ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ 2009

LOUIS
CRUISE LINES



TBWA\VENTELIA



Δίπλα σας

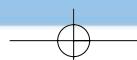


eBanking for Business

Ζείτε σε έντονους ρυθμούς και πιεστικά ωράρια. Ανάμεσα σ' όλα τ' άλλα, θέλετε οι τραπεζικές σας συναλλαγές να γίνονται στο χρόνο και με τον τρόπο που σας βολεύει, πάντα με το χαμηλότερο κόστος.

H eBanking for Business είναι δίπλα σας και σας προσφέρει:

- Αυτόματη μεταφορά χρημάτων οπουδήποτε στον κόσμο
- Αυτόματη πληρωμή μισθολογίου
- Άμεση πληροφόρηση για τα υπόλοιπα, κινήσεις και καταστάσεις των λογαριασμών σας
- Δωρεάν μηνύματα στο e-mail σας σχετικά με τις τραπεζικές δραστηριότητες της επικείρησης σας
- ... και πληθώρα άλλων υπηρεσιών και συναλλαγών



Επίκαιρα Θέματα



Leptos Estates: Πρωτοποριακές επιλογές και στην Ελλάδα

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η συμμετοχή της Leptos Estates, της κορυφαίας εταιρείας ανάπτυξης γης και κατασκευής παραθεριστικών κατοικιών στην Κύπρο και τα Ελληνικά Νησιά, στην 3η Διεθνή Έκθεση «Tourism & Property Show», που διεξήχθη πρόσφατα στην Αθήνα. Τόσο με την εντυπωσιακή της παρουσία όσο και με τις πρωτοποριακές της προτάσεις για κατοικίες κάθε τύπου, η Leptos Estates κατέφερε να προσελκύσει το ενδιαφέρον πλήθους ιδιωτών - Ελλήνων και ξένων - καθώς και επαγγελματιών του χώρου. Όπως δήλωσαν υψηλόβαθμα στελέχη της εταιρείας, αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της Leptos Estates, αποτελεί η έντονη και συστηματική προβολή των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Κύπρου και της Ελλάδας ως τουριστικών και επενδυτικών προορισμών. Αυτό επιτυγχάνει συμμετέχοντας σε πολυάριθμες κτηματικές εκθέσεις και διαφημιστικές καμπάνιες στο εξωτερικό, ενισχύοντας έτσι το ενδιαφέρον των ξένων αγοραστών και επενδυτών και, εν γένει, στην αναπτυξιακή προοπτική των δύο χωρών. Στην Ελλάδα, έχοντας ολοκληρώσει σειρά έργων στην Αττική, η Leptos Estates επικεντρώνει τη δραστηριότητά της στα νησιά της Κρήτης, της Πάρου και της Σαντορίνης. Προσφέρει πλήθος πρωτοποριακών επιλογών, για κάθε γούστο και προϋπολογισμό, με ολοκληρωμένη υποστήριξη πριν και μετά την αγορά, με ξεκάθαρους όρους και ευκολίες πληρωμής.



Τόσο με την εντυπωσιακή της παρουσία όσο και με τις πρωτοποριακές της προτάσεις για κατοικίες κάθε τύπου, η Leptos Estates κατέφερε να προσελκύσει το ενδιαφέρον πλήθους ιδιωτών - Ελλήνων και ξένων - καθώς και επαγγελματιών του χώρου. Όπως δήλωσαν υψηλόβαθμα στελέχη της εταιρείας, αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της Leptos Estates, αποτελεί η έντονη και συστηματική προβολή των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Κύπρου και της Ελλάδας ως τουριστικών και επενδυτικών προορισμών. Αυτό επιτυγχάνει συμμετέχοντας σε πολυάριθμες κτηματικές εκθέσεις και διαφημιστικές καμπάνιες στο εξωτερικό, ενισχύοντας έτσι το ενδιαφέρον των ξένων αγοραστών και επενδυτών και, εν γένει, στην αναπτυξιακή προοπτική των δύο χωρών. Στην Ελλάδα, έχοντας ολοκληρώσει σειρά έργων στην Αττική, η Leptos Estates επικεντρώνει τη δραστηριότητά της στα νησιά της Κρήτης, της Πάρου και της Σαντορίνης. Προσφέρει πλήθος πρωτοποριακών επιλογών, για κάθε γούστο και προϋπολογισμό, με ολοκληρωμένη υποστήριξη πριν και μετά την αγορά, με ξεκάθαρους όρους και ευκολίες πληρωμής.

Ημερίδα του Πανεπιστημίου Νεαπόλεως Πάφου

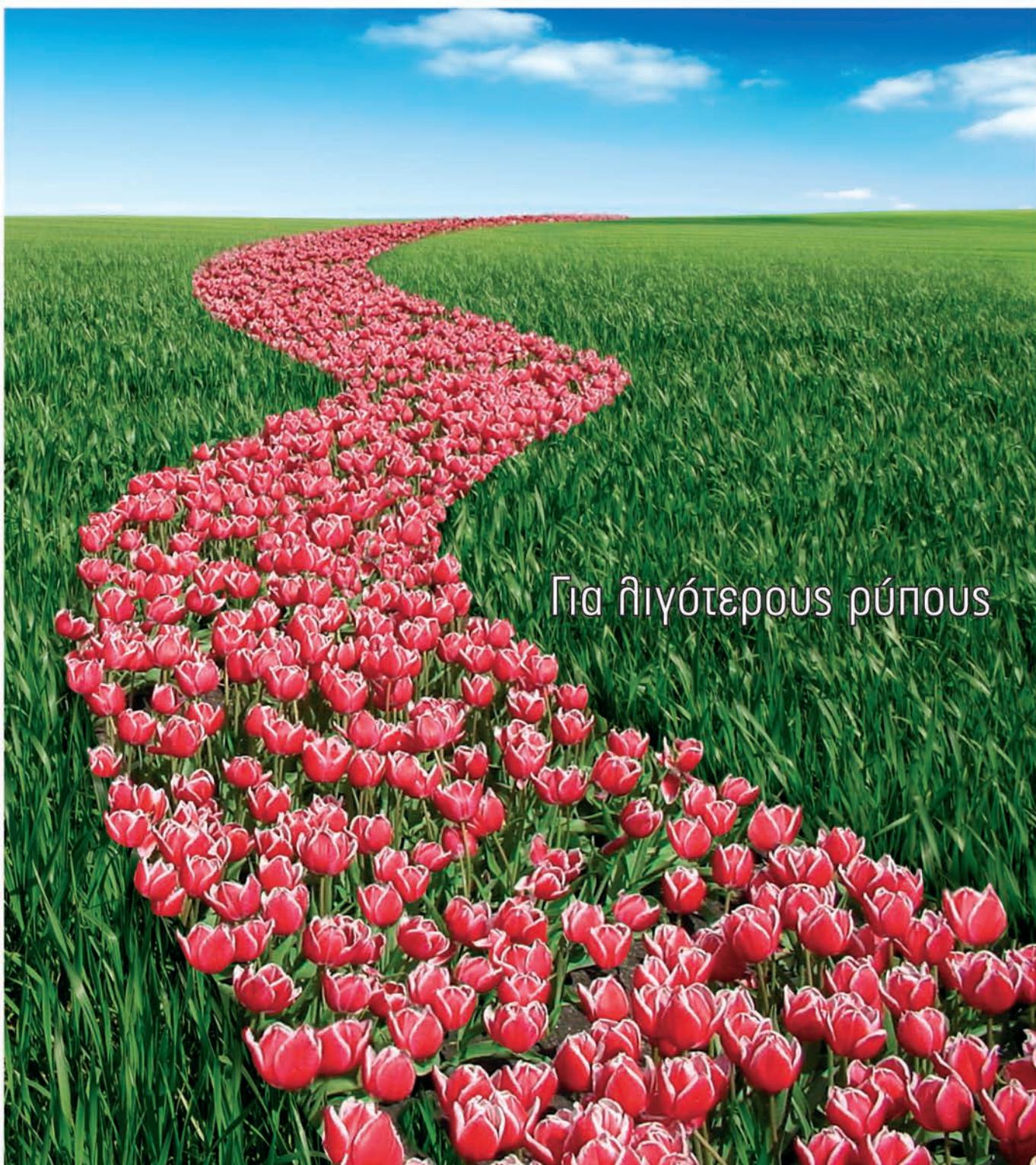
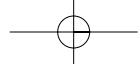
Το Ερευνητικό Κέντρο Ανατολικής Μεσογείου του Πανεπιστημίου Νεαπόλεως Πάφου στο πλαίσιο του επιμορφωτικού του προγράμματος διοργάνωσε πρόσφατα με επιτυχία την πρώτη ημερίδα του με θέμα "Challenges of Opening Economies to the Global Economy: Russia and Armenia" στο Ξενοδοχείο Coral Beach Hotel στην Πάφο. Κύριοι ομιλητές ήταν ο πρώην Πρωθυπουργός της Αρμενίας Dr Armen Darbinyan και ο διακεκριμένος Καθηγητής Οικονομικών στα Πανεπιστήμια του Cambridge και Oxford Prof. John Odling-Smee, ο οποίος έχει διατελέ-

σει ανώτατο στέλεχος του Υπ. Οικονομικών Ηνωμένου Βασιλείου και διευθυντής του Ευρωπαϊκού Τμήματος II του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Στην ημερίδα συμμετείχε επίσης με ομιλία και ο Δρ. Γιώργος Αναγιωτός, ανώτερος Οικονομολόγος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και επίκουρος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο George Washington των ΗΠΑ. Την ημερίδα συντόνισε ο εκτελών χρέη Κοσμήτορα της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Νεαπόλεως Πάφου, καθηγητής John Westlake. Η παρουσίαση και η συζήτηση που ακολούθησε επικεντρώθηκαν στις επιδράσεις της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης στις οικονομίες της Ρωσίας, Αρμενίας και οικονομιών της ανατολικής Μεσογείου. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους μεταξύ άλλων, ακαδημαϊκοί στελέχη του Υπ. Οικονομικών και κεντρικής τράπεζας, στελέχη τραπεζών και επιχειρηματίες.



Εθνική Ομάδα Κολύμβησης Μ.Β. στην Κύπρο

«Το καλύτερο ταξίδι προετοιμασίας και προπόνησης που είχαμε μέχρι σήμερα». Αυτά ήταν τα σχόλια του Προπονητή, κ. Dennis Pursley, της Γενικής Διευθύντριας, κας Dawn Peart, όλων των προπονητών και κολυμβητών της Εθνικής Ομάδας Κολύμβησης της Μεγάλης Βρετανίας η οποία πραγματοποίησε την προκαταρκτική της προπόνηση στην Κύπρο και προετοιμασία της ομάδας ενόψει του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος της Ρώμης τον Ιούλιο 2009, στο ξενοδοχείο Coral Beach & Resort, χρησιμοποιώντας την 50μ Ολυμπιακή πισίνα και τις εγκαταστάσεις του στη Πάφο, μέσω του Arena Sports (Εταιρείες του Ομίλου Λεππός). Το Arena, με την πολύτιμη συμβολή και υποστήριξη του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού πέτυχε συμφωνία με την Εθνική Ομάδα Κολύμβησης της Μ.Β., φέροντας ολόκληρη την ομάδα η οποία αποτελείτο από 38 κολυμβητές και 23 επισήμους, για μία εβδομάδα στην Κύπρο, από τις 8 μέχρι τις 16 Μαΐου 2009. Η Ομάδα αποτελείτο από Παγκόσμιους πρωταθλητές, Ολυμπιονίκες και Πρωταθλητές αγώνων Κοινοπολιτείας και Ευρώπης. Διαβεβαιώσεις έχουν δοθεί από τους επισήμους της ομάδας, ότι αυτό το ταξίδι προετοιμασίας δεν ήταν παρά μόνο η αρχή των επομένων προπονήσεων που θα προγραμματίσουν στην Κύπρο με το Arena και το ξενοδοχείο Coral Beach Hotel μέχρι τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου το 2012.



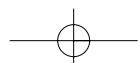
Για πιγότερους ρύπους



Εφαρμόζουμε το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ΕΛΟΤ για να μπορείτε εσείς να αντιλείτε ποιότητα.



Αντιλαβετε ποιότητα!



Τουρισμός

Χάρης Λοϊζίδης: Ας μετατρέψουμε την κρίση σε ευκαιρία

«Τώρα είναι η στιγμή να δημιουργήσουμε ως Κύπρος το δικό μας Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο»

«Μια ευφάνταστη πολιτική κινήτρων για ποιοτική αναβάθμιση τουριστικών εγκαταστάσεων, θα μπορούσε ταυτόχρονα να αναθερμάνει τον κατασκευαστικό τομέα και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας»

«Από τώρα να εξαγγελθεί από την Κυβέρνηση η παράταση της ισχύος των μέτρων στήριξης του τουρισμού και για το 2010»

Συγκεκριμένες προτάσεις, όχι μόνο για αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης, αλλά και για μετατροπή της σε μια ευκαιρία να αξιολογηθεί ξανά η σημασία του ευρύτερου τουριστικού τομέα στην οικονομία του τόπου, κατέθεσε ενώπιον της Επίσιας Γενικής Συνέλευσης του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, ο Πρόεδρος του κ. Χάρης Λοϊζίδης. Ας λειτουργήσουμε με το βλέμμα στο αύριο και όχι στο σήμερα ή στο χθες, υπέδειξε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ: «Ας προσεγγίσουμε την κρίση ως ευκαιρία, να κοιτάξουμε όσα συμβαίνουν γύρω μας, με ανοικτό πνεύμα και διάθεση αλλαγής που θα θέτει τις στέρεες βάσεις για την τουριστική Κύπρο του αύριο. Ως ευκαιρία να αναβαθμίσουμε το τουριστικό μας προϊόν, να υλοποιήσουμε όλα εκείνα που εδώ και μια δεκαετία προγραμματίζουμε και τα περισσότερα μένουν στα συρτάρια λόγω πολύπλοκων και δυσλειτουργικών διαδικασιών και γραφειοκρατικών αγκυλώσεων». Απευθυνόμενος στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος τίμησε με την παρουσία του τη Συνέλευση, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ υπέδειξε ότι στο ορατό μέλλον η κρίση θα ξεπεραστεί. «Και τότε η οικονομία διεθνώς και στην Κύπρο θα είναι πολύ διαφορετική. Το νέο περιβάλλον θα κρύβει νέες προοπτικές και νέες ευκαιρίες. «Γ' αυτούς που θα είναι προετοιμασμένοι. Γ' αυτούς που θα αντιμετωπίσουν την κρίση επιθετικά και όχι με αντιλήψεις παθητικού παρατηρητή ή με πολιτικές που απλώς θα στοχεύουν σε πρόσκαιρα μπαλώματα. Γ' αυτούς που θα έχουν κάνει έγκαιρα τις σωστές κινήσεις και τομές».

Μια ευφάνταστη πολιτική οικονομικών, φορολογικών, αλλά κυρίως χωροταξικών - πολεοδομικών κινήτρων, υπέδειξε ο κ. Λοϊζίδης, θα μπορούσε να αναβαθμίσει ποιοτικά τις τουριστικές μας εγκαταστάσεις και ταυτόχρονα να αναθερμάνει τον κατασκευαστικό τομέα, να συμβάλει στην τόνωση της οικονομίας και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας».

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ κατέθεσε ενώπιον

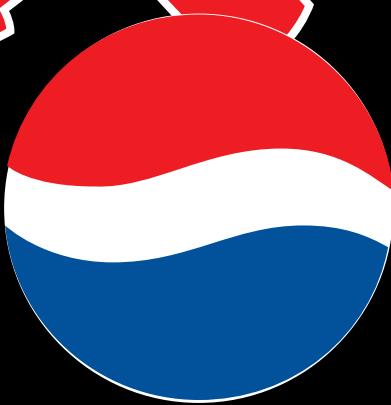


της Συνέλευσης πρόταση του Συνδέσμου για δημιουργία Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου. «Να θεσμοθετήσουμε ένα σύμβουλο της Πολιτείας σε θέματα τουρισμού, ο οποίος θα έχει εκ του νόμου ως μέλη του όλα τα ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα της χώρας και ένα υπεύθυνο συλλογικό φορέα, ο οποίος θα μελετά και θα υποδεικνύει την πρώθηση και εφαρμογή κάθε μέτρου που συντελεί στην ανάπτυξη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας της Κύπρου».

Την Επίσια Γενική Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ τί-

μησαν με την παρουσία τους, εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί, Αρχηγοί Κομμάτων, Πρέσβεις και Μέλη του Διπλωματικού Σώματος, Βουλευτές, Δημάρχοι, πρώην Υπουργοί, Γενικοί Διευθυντές Υπουργείων, Πρόεδροι και Ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη Ημικρατικών Οργανισμών, Ομοσπονδιών, Επιμελητηρίων, Συνδέσμων, Οργανώσεων και Τραπεζών, οι Γενικοί Γραμματείς της ΣΕΚ και της ΠΕΟ, άλλοι επίσημοι, καθώς και Μέλη του Συνδέσμου.

PEPSI MAX



**MAX YOUR LIFE
MAX TASTE NO SUGAR**

Επιτυχία στην παρουσίαση!

Προχωρημένες δεξιότητες παρουσίασης - μέρος 2ο

Πόσες φορές έχετε δει μια παρουσίαση και είπατε από μέσα σας: «Ω! Τι καταπληκτική παρουσίαση. Μακάρι να μπορούσα να το κάνω και εγώ αυτό! Γιατί δεν μπορώ να είμαι τόσο καλός σε μια παρουσίαση;» Στα δύο αυτά άρθρα, θα βρείτε ακριβείς οδηγίες που θα σας οδηγήσουν στο να δημιουργήσετε μια επιτυχημένη παρουσίαση. Στο πρώτο άρθρο, εξετάσαμε το πώς να επικοινωνήσουμε και το μήνυμά μας να έχει απήχηση, ενσωματώνοντας στην παρουσίασή μας τέσσερις ισχυρές χειρονομίες, αποφεύγοντας



Του Δημήτρη Στυλιανίδη

DipLC, FAIA, FCCA,
Εγκεκριμένου
Διεθνή Εκπαιδευτή
NLP

την πέμπτη που είναι πιο αδύνατη. Σε αυτό το άρθρο, θα βρούμε έναν εύκολο τρόπο να δομήσουμε οποιαδήποτε παρουσίαση, χρησιμοποιώντας ένα σύστημα που το καθιστά κατανοητό σε ένα ευρύτερο ποσοστό πληθυσμού.

Το σύστημα 4MAT, όπως ονομάζεται, προέρχεται από μια μελέτη των μορφών μάθησης από την Bernice McCarthy η οποία παρατήρησε ότι, όταν δίδασκε τα παιδιά στο σχολείο, αυτά μάθαιναν με διαφορετικούς τρόπους κάνοντας συγκεκριμένες ερωτήσεις. Έτσι, έβαλε τα παιδιά σε τέσσερις βασικές κατηγορίες, ως εξής:

- Μερικά παιδιά ήθελαν λόγους γιατί να μάθουν κάτι. Υπέβαλλαν συνήθως την ερώτηση, ΓΙΑΤΙ;
- Άλλα παιδιά ήθελαν γεγονότα. Ζητούσαν για πληροφορίες, και έκαναν την ερώτηση, ΤΙ;
- Άλλα παιδιά, ήταν πιο πρακτικά. Ήθελαν να κάνουν πράγματα για να ανακαλύψουν ΠΩΣ τα πράγματα λειτουργούν.
- Οι υπόλοιποι ήθελαν να ερευνήσουν τις μελλοντικές συνέπειες για το ΤΙ ΘΑ ΣΥΝΕΒΑΙΝΕ ΕΑΝ;

Στη δεκαετία του '70, η Bernice συνειδητοποίησε ότι το μεγαλύτερο μέρος του υλικού που δινόταν στα παιδιά στο σχολείο, αφορούσε μια από τις πιο πάνω ερωτήσεις: Με την ερώτηση ΤΙ; - γεγονότα, πληροφορίες, στοιχεία. Σκεφτείτε όταν ήσασταν παιδί για μια στιγμή. Τα περισσότερα μαθήματα παρουσιάζονταν σε σας ως πληροφορίες για πράγματα,



H Bernice.

για ανθρώπους, για τον κόσμο. Η βασική εκπαίδευση επικεντρώνεται στην κατηγορία, ΤΙ;. Αυτή η κατηγορία δουλεύει καλύτερα για εκείνους που έχουν εκείνο το ιδιαίτερο στυλ μάθησης. Άλλα, δε λειτουργεί τόσο καλά για εκείνους που ανήκουν στις άλλες τρεις κατηγορίες.

Σύμφωνα με μια μελέτη, τα ποσοστά των ανθρώπων στο γενικό πληθυσμό που εμπίπτουν σε κάθε κατηγορία, παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

4MAT	Στυλ Μάθησης	Ποσοστό
Γιατί;.....	Συζήτηση	35%
ΤΙ;	Διδασκαλία	22%
Πώς;	Καθοδήγηση	18%
ΤΙ θα συνέβαινε εάν;	Αυτό-ανακάλυψη.....	25%

Εντούτοις, σε οποιαδήποτε επιλεγμένη ομάδα, όπως οι διευθυντές, άνθρωποι των πωλήσεων, λογιστές, επιστήμονες, άνθρωποι του αθλητισμού, και ούτω καθεξής, θα υπάρξει συνήθως μια προκατάληψη προς μια ιδιαίτερη κατηγορία μαθησιακού στυλ.

Τα 4 διαφορετικά στυλ μάθησης

Η ομάδα Γιατί;, μαθαίνει καλύτερα με τη συζήτηση των λόγων για τους οποίους γίνεται κάτι. Θέλουν να ξέρουν γιατί κάτι αξίζει: «Γιατί εμείς πρέπει να ξέρουμε αυτό το αντικείμενο; Γιατί ενοχλεί να το χρησιμοποιούμε;». Επιθυμούν να ερευνήσουν τους λόγους

για να κάνουν κάτι, πριν πραγματικά το κάνουν.

Η ομάδα ΤΙ; μαθαίνει καλύτερα, όταν τους δίνονται οι πληροφορίες, είτε προφορικώς είτε γραπτώς. Στις παρουσιάσεις και στις εκπαιδεύσεις, τα άτομα αυτής της κατηγορίας, είναι οι ευτυχέστεροι όταν υπάρχουν πολλές πληροφορίες και κρατούν πολλές γραπτές σημειώσεις, αλλά δεν μπορούν να γράψουν αρκετά γρήγορα να διατηρήσουν στο χαρτί όλες τις πληροφορίες! Το κριτήριο τους για μια καλή εκπαίδευση είναι: «Αφονία σημειώσεων!» και πολλά γεγονότα, αριθμοί και στατιστικά στοιχεία. Η αξία της εκπαίδευσης για αυτούς, βρίσκεται στο πάχος του εγχειρίδιου που τους δίνεται!

Τα άτομα που ανήκουν στην ομάδα Πώς; μαθαίνουν καλύτερα με το να κάνουν πράγματα. Δεν τους απασχολεί τόσο πολύ η θεωρία, ή οι λόγοι για κάτι. Θέλουν να δοκιμάζουν να κάνουν τα πράγματα, να αισθανθούν - η προσέγγιση «να πάρουν τα πράγματα στα χέρια τους», όπως ονομάζεται. Παραδείγματος χάριν, όταν αυτά τα άτομα παίρνουν πρώτη φορά στα χέρια τους έναν υπολογιστή, δεν ξοδεύουν καθόλου χρόνο διαβάζοντας τα εγχειρίδια για τη λειτουργία του υπολογιστή. Αρχίζουν να κάνουν «κλικ» σε οτιδήποτε για να δουν τι συμβαίνει. Σαν εκπαιδευτής/παρουσιαστής, έχετε ένα ρόλο να εκπαιδεύσετε. Βάλτε το κοινό σας να κάνει κάτι, δώστε τους ανατροφοδότηση σε αυτό που έκαναν και εκπαιδεύστε τους έπειτα σε τι θα μπορούσαν να κάνουν καλύτερα.

Τα άτομα της κατηγορίας, ΤΙ θα συνέβαινε εάν;, μαθαίνουν καλύτερα μέσω της αυτό-ανακάλυψης. Όταν απομακρύνονται για να κάνουν μια άσκηση και έπειτα τους βλέπετε να την κάνουν, μπορεί να μην εμφανίσουν καμία ομοιότητα με αυτό που τους ζητήσατε να κάνουν. Μπορεί να έχουν αλλάξει κομμάτια της άσκησης ή μπορεί να κάνουν κάτι τελείως διαφορετικό, επειδή πηγαίνουν να κάνουν την άσκηση σκεπτόμενοι, «Αναρωτιέμαι τι θα συνέβαινε εάν αφήναμε ακριβώς εκείνο το βήμα έξω;» «Θα ήταν ενδιαφέρον να δούμε τι συμβαίνει εάν κάναμε αυτό με έναν άλλο τρόπο.» «Τι θα συνέβαινε εάν υποβάλαμε αυτό το πρόσθετο βήμα, ή εάν συνδυάζαμε αυτό με την άλλη άσκηση;» Γενικά, αυτοί οι άνθρωποι θα λά-

Management

4. ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΝ...

- Θέλουν να ξέρουν τι θα γίνει στο μέλλον αν...
- Γυρεύουν κρυφές δυνατότητες
- Μαθαίνουν από μόνοι τους με πειραματισμό
- Τους αρέσει να παίρνουν ρίσκα
- Είναι άνετοι με ανθρώπους



3. ΠΩΣ

- Θέλουν να ξέρουν πως δουλεύει κάτι στην πράξη
- Θέλει άμεση χρήση των πληροφοριών
- Απολαμβάνει την επίλυση προβλημάτων
- Δεν του αρέσουν οι έτοιμες απαντήσεις
- Θέλουν να ξέρουν πως οι πληροφορίες θα είναι χρήσιμες στην ζωή τους
- Τους αρέσει να παίρνουν αποφάσεις



1. ΓΙΑΤΙ

- Χρειάζεται λόγους
- Γυρεύει νόημα
- Μαθαίνει ακούγοντας και ανταλλάσσοντας ιδέες
- Ενδιαφέρεται για τους ανθρώπους και τον πολιτισμό
- Τους αρέσει να κοιτάνε ένα θέμα από πολλές σκοπιές
- Έχουν φαντασία
- Είναι δημιουργικοί
- Δουλεύουν δια μέσου της κριτικής επαφής



2. ΤΙ

- Θέλει πληροφορίες, γεγονότα
- Δημιουργούν θεωρίες
- Θέλουν να ξέρουν τι νομίζει ο εμπειρογνώμονας
- Θέλουν λεπτομέρειες
- Ενδιαφέρονται περισσότερο για τα άτομα παρά για τις ιδέες τους
- Προτιμούν την παραδοσιακή μέθοδο διδασκαλίας



βουν υπόψη τις συνέπειες των αλλαγών που γίνονται στη δομή της άσκησης, τις συνέπειες το να κάνουν την άσκηση σε ένα άλλο πλαίσιο και οποιοδήποτε πιθανό αντίκτυπο στον εαυτό τους, ώστε να μην παραμείνουν προσκολλημένοι στους κανόνες. Είναι σαν να εξετάζουν τα όρια της μάθησης: ανακαλύπτοντας πού βρίσκονται, πού θα μπορούσαν να πάνε και τι είναι δυνατόν να γίνει.

Σε οποιαδήποτε παρουσίαση ή εκπαίδευση, πρέπει να εξασφαλίσετε ότι δίνετε τις πληροφορίες με τέτοιο τρόπο ώστε, είναι κατάλληλες και για τα τέσσερα στυλ μάθησης. Και πρέπει να κάνετε αυτό με μια ιδιαίτερη σειρά:

1. Αρχίστε με τα γιατί, αλλιώς αν δεν δώσετε τους λόγους γιατί να σας παρακολουθήσουν, τα άτομα της ομάδας «γιατί» δε θα ακούσουν τις υπόλοιπες πληροφορίες. Σε μια εκπαίδευση, δε θα παρακινηθούν για να κάνουν τις ασκήσεις και βεβαίως ούτε καν θα αν-

ρωτηθούν για το «τι θα συνέβαινε εάν». Είναι λες και βρίσκονται σε αναμονή μέχρι να ακούσουν καλούς λόγους για να συμμετάσχουν. Επομένως, πάντα ασχοληθείτε πρώτα με τα γιατί.

2. Κατόπιν δώστε πληροφορίες και γεγονότα, για να απευθυνθείτε στην κατηγορία Τι. Προφανώς, τα άτομα αυτά χρειάζονται τις λεπτομέρειες πριν κάνουν μια άσκηση, ή πριν αναρωθούν για το πώς να χρησιμοποιήσουν κάτι.

3. Τρίτον, ασχοληθείτε με το πώς. Σε μια εκπαίδευση, αυτό μπορεί να περιλαμβάνει μια άσκηση, σε μια παρουσίαση μπορεί να είναι το πώς θα μπορούσαν να εφαρμόσουν αυτές τις πληροφορίες στο περιβάλλον τους ή στον εργασιακό τους χώρο.

4. Στο τέλος, πρέπει να εξετάσετε τις συνέπειες: Τι θα συνέβαινε εάν κάνατε αυτό; Τι θα συνέβαινε εάν όχι; Τι είναι πιθανό να συμβεί εάν παρεκκλίνετε από το σχέδιο; Και ούτω καθεξής.

Σε κάθε εκπαίδευση περνάτε τα άτομα μέσω αυτού του κύκλου πολλές φορές. Κάνοντας αυτό, σημαίνει επίσης ότι τους έχετε κάνει όλους να δοκιμάσουν και τους τέσσερις τρόπους έτσι ώστε κάθε άτομο στην ομάδα, ανεξάρτητα από το στυλ μάθησης που προτιμά, έχει ικανοποιηθεί.

Ολόκληρη η διαδικασία είναι φυσικά τέλεια στη θεωρία αλλά πρέπει να αρχίσετε να εφαρμόζετε όλα όσα μάθατε στην πράξη. Στα εργαστήρια μου βάζω τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν μια μικρή παρουσίαση, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία που συζητήθηκαν σε αυτά τα δύο άρθρα και τους δίνω πολύτιμη ανατροφοδότηση και καθοδήγηση.

Διαλέξετε να είστε διαφορετικοί, να είστε μοναδικοί, κάντε όλα αυτά στην πράξη και σύντομα θα έχετε το ακροατήριο σας να λεει: «Ω! Τι καταπληκτική παρουσίαση. Μακάρι να μπορούσα να το κάνω και εγώ αυτό! Γιατί δεν μπορώ να είμαι τόσο καλός σε μια παρουσίαση;»



KEO

*Brewed on the Island
of Cyprus*

KEO LTD 1, Franklin Roosevelt Ave., P.O.Box 50209, 3602 Limassol, Cyprus
Tel. + 357 25 853100, Fax + 357 25 573429





MBA

Το Μεταπτυχιακό που σας Μεταμορφώνει

Ο δρόμος της επιτυχίας

Στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, δεν πιστεύουμε ότι υπάρχουν σύντομοι δρόμοι για να βγει κάποιος ψηλά. Για να πετύχεις τους επαγγελματικούς σου στόχους, χρειάζεται σκληρή δουλειά, αντοχή, επιμονή, μεθοδικότητα, διορατικότητα, σύνθετη σκέψη. Δεξιότητες που θεμελιώνουν το χαρακτήρα ενός αυριανού ηγετικού στελέχους. Χρειάζεται βέβαια και ένα πρόγραμμα σπουδών που θα καλλιεργήσει τις αναγκαίες δεξιότητες και γνώσεις.

Ένα διαφορετικό MBA

Το Μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας δεν είναι ένα ακόμα

προσόν. Είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών που σας προσφέρει μια καλή γενική βάση στους κύριους τομείς της διεύθυνσης και, στη συνέχεια, εμβάθυνση και ειδίκευση σε μια από 4 θεματικές ενότητες, σε σημαντικούς τομείς σταδιοδρομίας – Management / Marketing / Finance / Management Information Systems (MIS).

Υπόσχεση μεταμόρφωσης

Το άρτια καταρτισμένο διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου, με ευρεία πείρα σε διεθνές και τοπικό επίπεδο, ξέρει να εμπνέει και να καθιστά τη γνώση μια ευχάριστη περιπέτεια αναζήτησης και μάθησης. Η διδασκαλία στηρίζεται στην εμβάθυνση μέσα από

περιπτωσιακές μελέτες επιτυχημένων επιχειρήσεων και οργανισμών. Οι επισκέπτες / προσκεκλημένοι ομιλητές εμπλουτίζουν το πρόγραμμα με τις δικές τους εμπειρίες ζωής. Το Πανεπιστήμιο, αναγνωρισμένο για την αφοσίωσή του στην αριστεία, προσφέρει ένα σωστό περιβάλλον μάθησης και δημιουργίας.

Το μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας δεν προσφέρει στεγνές γνώσεις. Σας προσφέρει την υπόσχεση της μεταμόρφωσης σε ένα ολοκληρωμένο ηγετικό στέλεχος, έτοιμο για τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Αφοσιωμένο στην Αριστεία

www.unic.ac.cy



Γραφείο Προγραμμάτων MBA
(κα Julie Boyadjian)
Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46
Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία
Τηλ.: +357 22841671
Φαξ: +357 22813531
E-mail: mba@intercollege.ac.cy

Απόψεις

Δημόσια Διοίκηση-ένα βήμα παραπέρα

Tο σημερινό ανταγωνιστικό περιβάλλον αναγκάζει τους οργανισμούς να αναζητούν νέους τρόπους λειτουργίας έτσι ώστε να είναι πιο αποτελεσματικοί. Είναι θεωρητικά παραδεκτό ότι η ευελιξία στην οργανωτική δομή, μαζί με την ευκολία στην κατανομή καθηκόντων στις θέσεις εργασίας και τους πολυδύναμους εργαζόμενους, οδηγεί στην καλύτερη αντιμετώπιση της αλαγής και της όποιας κρίσης.

Οι μεγάλοι γραφειοκρατικοί οργανισμοί, ως εκ της φύσεως τους, δεν μπορούν να ανταποκριθούν σ' αυτές τις προϋποθέσεις, πράγμα που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα τους για καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Δυστυχώς, δεν προσλαμβάνονται πάντοτε οι καλύτεροι ή προάγονται αυτοί που προσέθετουν την περισσότερη αξία, παρόλο που η διοίκηση οφείλει να γνωρίζει ότι η ποιότητα των εργαζόμενων δημιουργεί διαρκές ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Στο παρόν στάδιο τουλάχιστον, η δημόσια υπηρεσία θεωρείται σαν ένα από τα βασικά προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του κράτους και της κοινωνίας στο σύνολο της. Ο κρατικός μηχανισμός παρουσιάζει τις ίδιες αδυναμίες ανεξάρτητα από το ποιο κόμμα ή συνδυασμός κομμάτων βρίσκεται στην εξουσία. Η δημόσια υπηρεσία πάσχει από την έλλειψη οράματος και απουσιάζουν τα πρότυπα. Η κουλτούρα της Υπηρεσίας χαρακτηρίζεται από την έλλειψη πρωτοβουλίας, την αποφυγή ρίσκου και την απουσία καλής διαχείρισης. Για να μπορέσει η δημόσια η υπηρεσία να προσφέρει ποιοτική εξυπηρέτηση θα πρέπει να αλλάξει την κουλτούρα και κατ' επέκταση τον τρόπο λειτουργίας της. Το περίγραμμα αυτής της κουλτούρας είναι εν πολλοίσι μόνιμο και διαρκές και τοποθετεί όρια και περιορισμούς στην αλλαγή. Γενικά, η εντύπωση που αποκομίζει ο πολίτης είναι πως ότι και να κάνει, θα βρίσκει συνεχώς μπροστά του την άρνηση: «Δεν γίνεται», «Δεν είναι της αρμοδιότητας μου», «Χρειάζεται έγκριση από πιο πάνω».

Η ευθυνοφοβία, ως αποτέλεσμα της έλλειψης εμπιστοσύνης, συντείνει στην αναστολή της λήψης αποφάσεων και τη μετάθεση της ευθύνης. Δεν επιβραβεύεται η ανάληψη πρωτο-



Του
Ανδρέα Θ.
Ασσιώτη

Διοικητικό
Λειτουργού Α',
Υπουργείο Παιδείας



βουλίας, αντίθετα, αποθαρρύνεται. Μια μεγάλη μερίδα υπαλλήλων προσπαθεί να βελτιώσει τη θέση της, με κάθε μέσο, με κάθε τρόπο, εκτός από την αποδοτική εργασία. Δεν υπάρχει ισχυρό αίσθημα για το δημόσιο συμφέρον. Ο καθένας προσπαθεί να επωφεληθεί σε βάρος του συνόλου.

Σίγουρο είναι ότι κάποιοι άνθρωποι δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους. Όμως κανείς ποτέ δεν τιμωρείται. Έτσι, αντί η δημόσια διοίκηση να είναι ο υπηρέτης του πολίτη, όπως θα έπρεπε, κατάντησε εξουσιαστής του. Η αιτμωρησία δεν μπορεί να προσφέρεται σαν επιλογή. Όταν οι νόμοι δεν εφαρμόζονται και οι κυρώσεις δεν επιβάλλονται, η αξιοπιστία του κράτους καταρράκνεται. Αναπόφευκτα, τα αισθήματα καχυποψίας προς το κράτος είναι τις περισσότερες φορές δικαιολογημένα. Με τους θεσμούς βαθύτατα τραυματισμένους, το κράτος έχασε σε μεγάλο βαθμό την υπόληψή του. Τα δύο μέτρα και δύο σταθμά και η αυθαιρεσία δύσκολά ξεριζώνονται. Είναι καιρός από κάπου να αρχίσουμε. Ο Κονφούκιος είπε ότι το πιο μεγάλο ταξίδι ξεκινάει από το πιο μικρό βήμα. Η διοίκηση οφείλει με υπομονή, καθαρό μυαλό και αυξημένο αίσθημα ευθύνης κυριολεκτικά και μεταφορικά, να καταπολεμήσει με κάθε τρόπο περιπτώσεις χρηματισμού, αδιαφάνειας και διαπλοκής. Να κάνει πράξη την πάταξη φαινομέ-

νων παρανομίας και ετσιθελισμού ώστε να ξανακερδηθεί η εμπιστοσύνη του πολίτη. Είναι υποχρέωση του κάθε προϊσταμένου να διασφαλίζει την ισότιμη μεταχείριση των συνεργατών του και να βεβαώνεται ότι αυτοί εκτελούν σωστά τα οποιαδήποτε καθήκοντα τους ανατέθηκαν. Οι προϊστάμενοι να δίνουν ελπίδα, να παρέχουν κίνητρα, να έχουν όραμα και διάθεση για προσφορά. Ο δημιουργικός προϊστάμενος γνωρίζει τι συμβαίνει και τι πρέπει να γίνει, αλλά και πως πρέπει να το κοινοποιήσει αποτελεσματικά. Άνκαρ είναι πολύ δύσκολο να αναπτυχθούν σχέσεις εμπιστοσύνης που να έχουν νόημα σε ένα γραφειοκρατικό περιβάλλον εντούτοις η συνειδητή καλλιέργεια εμπιστοσύνης θα δώσει στους εργαζόμενους την ευκαιρία να αναπτύξουν τις ικανότητες τους και παράλληλα θα καταστεί η δημόσια υπηρεσία πιο αποτελεσματική. Απαιτείται σημαντική προσπάθεια για να δημιουργηθούν οι συνθήκες εκείνες που χρειάζονται για την αναβάθμιση της Υπηρεσίας. Για το καλό του τόπου, η δημόσια διοίκηση οφείλει να προχωρήσει με τόλμη στη σύναψη με τη συνδικαλιστική πλευρά ενός «κοινωνικού συμβολαίου» που να στοχεύει στη συλλογική και συνολική ανάπτυξη και πρόοδο. Γι' αυτό λοιπόν χρειάζεται να γίνει συνείδηση ότι η ατομική ευημερία μπορεί να έρθει μόνο μέσα από τη συνολική ανάπτυξη της κοινωνίας.



7% ΕΚΠΤΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΉΝΣΙΑ
5% ΕΚΠΤΩΣΗ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ!

ΓΙΑ ΠΡΟΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ
30 ΜΑΐΟΥ

Κρήτη
Σαντορίνη
Καβάλα
Ρόδος
Κέρκυρα
Κως
Θάσος
Χαλκιδική

Σκιάθος
Μύκονος
Κεφαλονιά
Αιγαίνωνας Γύρος Ελλάδας
Κέρκυρα - Ιωάννινα (Ζαγοροχώρια)
Γύρος Λέσβου & Αθήνα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. ΘΗΣΑΥΡΟΣ!

Ελλάδα - Βοϊδοχώρια
Μακεδονικό Πανόραμα
Η μαργαρίτα των Πηδίων
Γύρος Χαλκιδικής & Θεσσαλονίκης

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ. ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΖΩΗΣ!

Μακεδονία - Θράκη - Κωνσταντινούπολη
Κωνσταντινούπολη & Παράδια Μικράς Ασίας
Καππαδοκία & Κωνσταντινούπολη

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ. ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

Ρίονη
Νάπολη - Κάπρι - Ρίονη
Ιταλικό Πανόραμα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΙΤΑΛΙΑΣ, ΓΑΛΛΙΑΣ, ΕΛΒΕΤΙΑΣ. ΟΝΕΙΡΟ!

Μιλάνο - Φλωρεντία - Ρίονη
Γαλλική Ριβιέρα - Λίγινες Β. Ιταλίας & Πάρκα παιδιών
Γαλλο-αιτανική Ριβιέρα
Πανόραμα Ελβετίας & Αλπεις

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 419 € ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ. ΘΑΥΜΑΣΜΟΣ!

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 439 € Βαρκελώνη - Μαδρίτη

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 495 € Κλασική Ισπανία

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 499 € Η χορτεία των Πυρρωνίων & Λούρδη

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 499 € Γύρος Ισπανίας & Ανδαλουσία

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 535 € ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΣΕΧΙΑΣ. ΣΕ ΜΑΓΝΗΤΙΖΟΥΝ!

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 549 € Πράγα

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 559 € Τσεχία

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 599 € Πανόραμα Τσεχίας

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 600 € Τσεχία - Γερμανία

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 815 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 999 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1065 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1179 €

Η ΧΑΡΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΥ ΜΕ ROYAL HOLIDAYS!

Βιέννη

Ουγγαρία - Αυστρία

Γύρος Αυστρίας - Αλπεις & Μόναχο

Ολλανδία - Βέλγιο - Λουξεμβούργο

Ολλανδία - Βέλγιο - Λουξεμβούργο - Γερμανία (Europa Park)

Γύρος Συκεδίλας & Μάλτα

Αζζύλα - Σκωτία - Χάιδαντς

Νορβηγία & Φιόρδ

Κλασική Ρουμανία

Κλασική Ποδονούνα

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 738 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 799 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 860 €

6 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 995 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1059 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1029 €

9 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1065 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1249 €

7 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 719 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 889 €

Παρίσιο - Disneyland - Κάστρα Λίγυρα - Πάρκο Αστερίζ

Παρίσιο - Disneyland - Πάρκο Αστερίζ

Κλασική Ρώσια

Πεκίνο

Κλασική Κίνα

Πανόραμα Ταϊλάνδης - Πουκέτ

Πουκέτ - Κο Σαμούϊ - Μπαγκούκ

Πανόραμα Κούβας

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1089 €

8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1129 €

7&8 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1195 €

9 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1285 €

11 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1659 €

12 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1239 €

12 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 1699 €

10 ΜΕΡΕΣ ΑΠΟ 2269 €

Επικαιρότητα

22 δράσεις κατά της παγκόσμιας κρίσης

Λόγω του βάθους, της έκτασης, της διάρκειας και της έντασης της παγκόσμιας κρίσης, την επόμενη μέρα τίποτα δεν θα είναι το ίδιο. Η σωστή στρατηγική σε αυτή την κρίσιμη περίοδο θα οδηγήσει στην επιβίωση των ικανότερων. Στη Μεγάλη Ύφεση 2009 - 2010, όπως και σε κάθε κρίση, υπάρχουν κίνδυνοι, ευκαιρίες και μεταβαλλόμενες προκλήσεις:



Του
Νίκου Γ. Σύκα
Επικοινωνολόγου

απαιτήσεις.

2. Η ύφεση κάνει τους καταναλωτές να αλλάζουν τις συνήθειές τους και να αμφισβιθούν τις σχέσεις τους με τα εμπορικά προϊόντα. Οι καταναλωτές αλλάζουν μάρκα πιο εύκολα, είναι πιο πρόθυμοι να δοκιμάσουν νέες ιδέες και προϊόντα. Η δεξαμενή των πιθανών πελατών είναι μεγαλύτερη. Αυτό σημαίνει ότι η ύφεση αποτελεί την κατάλληλη στιγμή για επικοινωνιακό μάρκετινγκ. Τώρα είναι η ώρα για να κερδίσουμε καταναλωτές.

3. Οι περισσότεροι καταναλωτές δεν ακυρώνουν τις αγορές αλλά τις αναβάλλουν - γίνονται πιο προσεκτικοί, συγκρίνουν, κάνουν έρευνα αγοράς αναζητώντας οικονομικά συμφέρουσες ευκαιρίες (value for money). Τα προϊόντα μας πρέπει να εμπνέουν σιγουριά, να πείθουν για την αξία και την χρησιμότητά τους - σε περίοδο οικονομικής ύφεσης αποκόππονται οι χωρίς νότιμα αγορές.

4. Την επόμενη μέρα νικητές θα είναι οι επιχειρήσεις οι οποίες κινήθηκαν επιθετικά, προσαρμόζοντας δυναμικά την παραγωγική τους διαδικασία και τα προϊόντα τους στα δεδομένα της αγοράς κατά την ύφεση. Η πρόκληση για τις επιχειρήσεις είναι να αναπτύξουν καινοτόμα προϊόντα ή να ανατοποθετήσουν (reposition) υπάρχοντα προϊόντα που διατηρούν τα ποιοτικά πρότυπα και συνεχίζουν να ικανοποιούν τις ανάγκες των πελατών που αναγκάζονται να εξοικονομήσουν, προσφέροντας την καλύτερη αξία. Χωρίς τη σωστή εκστρατεία μάρκετινγκ, υπάρχει κίνδυνος αυτό να θεωρηθεί ως «μείωση τιμών», «χαμηλή ποιότητα».

5. Η περίοδος ύφεσης δεν προσφέρεται για εξειδικευμένες προτάσεις σε περιορισμένα τμήματα της αγοράς (niche marketing). Στόχος είναι η ανατοπο-



θέτηση ώστε οι προτάσεις μας να απευθύνονται μαζικά σε ευρύτερα στρώματα (mass marketing), προσφέροντας επιλογές που αξίζουν τα λεφτά τους.

6. Ευκαιρίες όμως υπάρχουν και για προϊόντα / μάρκες πολυτελείας (luxury brands). Για παράδειγμα, επιστρατεύοντας τη δημιουργικότητα της εννοιολογικής μεταφοράς, ένα επίκαιρο διαφημιστικό σλόγκαν για πολυτελές αυτοκίνητο SUV θα ήταν «μη τοξικό επενδυτικό προϊόν... υψηλών αποδόσεων».

7. Σε περίοδο κρίσης οι καταναλωτές δεν αγοράζουν αυτόματα το φθηνότερο. Προσέχουν περισσότερο τη σχέση τιμή - αξία. Κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Ύφεσης στην Αμερική το 1930, η General Motors έγινε market leader όταν ο Alfred Sloan χώρισε την αγορά των αυτοκινήτων σε 6 τμήματα με κριτήριο την τιμή και λάσπαρε μάρκες που ταίριαζαν σε κάθε τμήμα της αγοράς.

8. Τα μέσα έχουν πολλαπλασιαστεί και κατακερματιστεί. Στόχος πρέπει να είναι η υιοθέτηση τρόπων προβολής που αντιπροσωπεύουν μια ψηλή αναλογία αντίκτυπου-δαπανών. Η ολοκληρωμένη επικοινωνία με στοχευμένα προϊόντα για στοχευμένες αγορές μέσω στοχευμένων ενεργειών μάρκετινγκ και διαφήμισης, είναι το κλειδί για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και αξιοποίηση των νέων ευκαιριών που προκύπτουν μέσα από την κρίση.

9. Κατά την οικονομική ύφεση το τοπίο καταλαγάει, τα διαφημιστικά μας μηνύματα μπορούν να φανούν, ν' ακουστούν, να ξεχωρίσουν καλύτερα. Τα MME προσφέρουν πιο συμφέρουσες προτάσεις.

10. Σύντομα ξεπουλήματα (flash sales) π.χ. για 24 ώρες, ελκύουν την προσοχή και δημιουργούν ενδιαφέρον που συνεχίζεται και μετά.

11. Η ύφεση αποτελεί ιδιαίτερη περίοδο για τις επιχειρήσεις που προσφέρουν υπηρεσίες (π.χ. εστια-

τόρια, ξενοδοχεία), προσφέροντας δελεαστικές προτάσεις στους καταναλωτές για να δοκιμάσουν τις υπηρεσίες τους για πρώτη φορά.

12. Η διαφήμιση -μετρήσιμη, αποτελεσματική και αποδοτική- αποτελεί την καλύτερη επένδυση. Κατά τη Μεγάλη Ύφεση εισηγούμαι αύξηση στα κονδύλια μάρκετινγκ και διαφήμισης.

13. Επιχειρήσεις που θα περικόψουν τα διαφημιστικά τους κονδύλια καθίστανται ιδιαίτερα ευάλωτες - απώλεια μεριδίων αγοράς και αποδυνάμωση της μάρκας (brand). Η καθιέρωση ενός brand απαιτεί χρόνια. Μπορεί όμως να καταστραφεί σε πολύ λίγο χρόνο αν ακολουθήσουν λανθασμένες αποφάσεις. Σε περίοδο ύφεσης, μη διαφοροποιημένα αδύναμα εμπορικά προϊόντα αποτυγχάνουν.

14. Η στρατηγική μάρκας κατά την περίοδο της κρίσης μπορεί να συνοψιστεί ως ακολούθως: «Value for money - Καινοτομία - Διαφοροποίηση».

15. Η μείωση της γραφειοκρατίας (απλοποίηση διαδικασιών, αποκέντρωση) οι καινοτόμες πρακτικές και η επένδυση στις νέες τεχνολογίες στο Δημόσιο Τομέα διευκολύνουν τις επιχειρήσεις να λειτουργούν με ευελιξία. Η ευελιξία αποτελεί το σωσίβιο της επιχειρήσης στην κρίση.

16. Σύζευξη του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και θέσπιση εταιρικών σχέσεων μεταξύ των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρπισης, επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων.

17. Επιτάχυνση των αναπτυξιακών έργων που θα αποφέρουν τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στην οικονομία με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας.

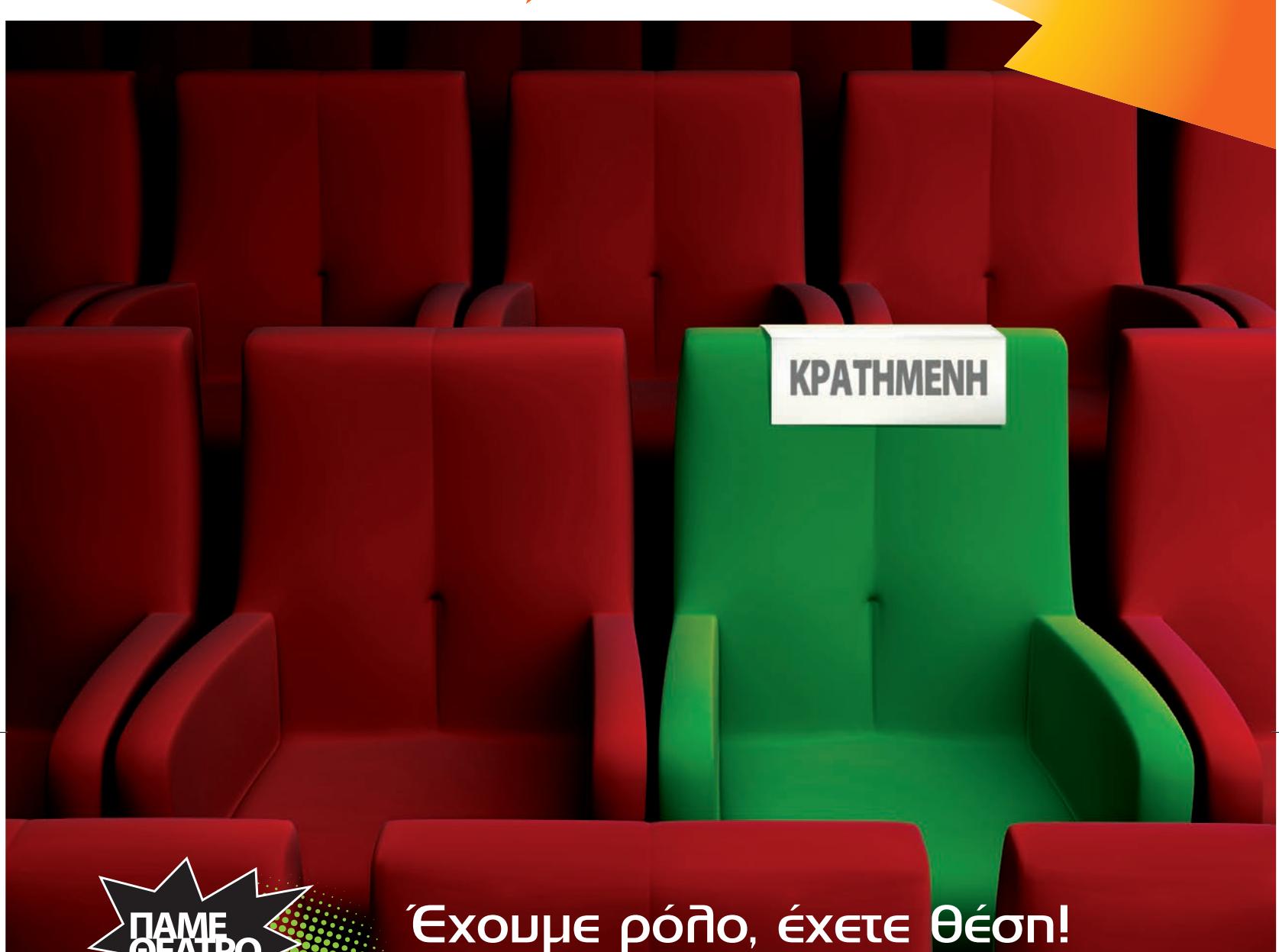
18. Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης και παραγωγής.

19. Σύγχρονη διοίκηση - καλλιέργεια της δημιουργικότητας, των ικανοτήτων και συνολικά της πρωτοποιητικότητας του εργαζόμενου.

20. Αξιοποίηση των τεράστιων δυνατοτήτων που παρέχουν οι σύγχρονες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

21. Οι νικητές μέσα από την κρίση, θα είναι οι επιχειρήσεις που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους, βελτιώνοντας την ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών τους, μειώνοντας ταυτόχρονα το κόστος τους.

22. Ο σύγχρονος ηγέτης είναι ευέλικτος μπροστά στις νέες προκλήσεις, επιρροσάρμοστος στις ρευστές αλλαγές και εύστροφος απέναντι σε νέα δεδομένα ή σε πρωτόγνωρες καταστάσεις... Αξιοποιεί τις ευκαιρίες, ή τις δημιουργεί, αντί να κάθεται με σταυρωμένα τα χέρια. Η αδράνεια είναι η χειρότερη επιλογή.



Έχουμε ρόλο, έχετε θέση!

Η Cyta, με πρωταγωνιστικό ρόλο στην Επικοινωνία και τον Πολιτισμό, και αυτή τη χρονιά διλώνει τη στήριξή της στα επαγγελματικά θεατρικά σχήματα της Κύπρου. Βάλτε το θέατρο στις επιλογές σας για την κάθε σας έξοδο και απολαύστε, συντροφιά με τη Cyta, τις παραστάσεις της νέας θεατρικής χρονιάς.

www.cytapametheatro.com

Για αγορά εισιτηρίων:

ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ Τηλ. 22312940	ΘΕΑΤΡΟ ENA Τηλ. 22348203	ΕΘΑΛ Τηλ. 25877827	ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΑΛΑ Τηλ. 24637952
ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΕΜΩΝΑ Τηλ. 22573031	ΑΝΟΙΧΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΦΟΥ Τηλ. 99441006	ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΟΝΥΣΟΣ Τηλ. 22818999	ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΤΙΔΟΤΟ Τηλ. 24822677



Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

Χειρισμός παραπόνων υπαλλήλων

(Θεραπεύστε την ασθένεια προτού αυτή εξελιχθεί σε επιδημία και πανδημία)

Στην επιστήμη του μάνατζμεντ, η λέξη παράπονο χρησιμοποιείται για να περιγράψει κάθε ειδούς δυσαρέσκεια (grievance) των υπαλλήλων. Για σκοπούς Εργασιακών Σχέσεων και Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, είναι σημαντικό να ξεχωρίσουμε τα διάφορα στάδια αυτής της δυσαρέσκειας.

Η δυσαρέσκεια αρχίζει από:

- Δυσανασχέτηση (dissatisfaction) που σχετίζεται με την εργασία του υπαλλήλου και η οποία του δημιουργεί δυσφορία, ανεξάρτητα αν ο υπάλληλος εξωτερικεύει αυτήν τη

δυσανασχέτηση ή όχι.

- Στη συνέχεια, η δυσανασχέτηση εξελίσσεται σε παράπονο (complaint), το οποίο υποβάλλεται γραπτώς ή προφορικά στη Διεύθυνση ή/και στη



Του Δημήτρη
Εργατούδη

Αφυπηρετήσαντα Ανώτερου Διευθυντή του Ομίλου Λαϊκής και Fellow του Ινστιτούτου Τραπεζικών Λογδίνου

συντεχνία.

- Αν το παράπονο αυτό αγνοηθεί, ή αντικρουστεί ή αν - κατά τη γνώμη του υπαλλήλου - απορριφθεί άδικα, το παράπονό του εξελίσσεται σε δυσαρέσκεια (grievance).

ΣΗΜ. Για σκοπούς ευκολίας, στο παρόν άρθρο θα χρησιμοποιείται σε όλες τις περιπτώσεις η λέξη «παράπονο».

Σε πολλές συλλογικές συμβάσεις και σε συμβόλαια εργασίας υπάρχουν σαφείς κανονισμοί οι οποίοι διέπουν το χειρισμό παραπόνων των υπαλλήλων.

Σκοπός των κανονισμών αυτών είναι να διευκολύνουν την έγκαιρη επίλυση προβλημάτων προτού αυτά εξελιχθούν σε εργατικές διαφορές. Αυτή και μόνο η ύπαρξή τους ενθαρρύνει τους υπαλλήλους να εγείρουν θέματα που έχουν σχέση με την εργασία τους και με την πολιτική του



Οργανισμού στον οποίο εργάζονται.

Από πλευράς Διευθυντών, αυτοί αισθάνονται την ανάγκη να επιλύουν τα προβλήματα των υπαλλήλων τους, γνωρίζοντας ότι, αν δε λυθούν στο δικό τους επίπεδο, θα αναγκαστεί να παρέμβει η Ανώτερη Διεύθυνση. Τέλος, από πλευράς συντεχνιών, οι κανονισμοί αυτοί προστατεύουν τους υπαλλήλους από αυθαίρετες αποφάσεις των Διευθυντών, σ' ότι αφορά θέματα που σχετίζονται με απολύσεις, προαγωγές, αφελήματα κλπ.

Η αποτελεσματικότητα των κανονισμών αυτών, εξαρτάται απόλυτα από την εποικοδομητική στάση τόσο της Διεύθυνσης, όσο και των υπαλλήλων και της συντεχνίας τους. Ιδιαίτερη προστάθεια προς αυτήν την κατεύθυνση απαιτείται από τη Διεύθυνση, αφού στο παρελθόν παρατηρήθηκαν εκδικητικές τάσεις εναντίον υπαλλήλων που έκαναν χρήση του θεσμού. Όσον αφορά τις περιπτώσεις που συνήθως καλύπτουν οι Κανονισμοί Χειρισμού Παραπόνων, αυτοί πιθανόν να περιλαμβάνουν:

- τους όρους και τις συνθήκες ερ-

στάδιο αυτό, το παράπονο πρωθείται σε Ανώτερη Αρχή τόσο από πλευράς Οργανισμού (μπορεί να φτάσει μέχρι και στο Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού) όσο και από πλευράς της Συντεχνίας (μπορεί να φτάσει μέχρι τον Πρόεδρο της).

- Αν ούτε και σ' αυτό το ανώτατο επίπεδο επιλυθεί το πρόβλημα, το παράπονο πρωθείται σε μεσολάθηση ή διατηρία. Μια παραλλαγή της διαδικασίας χειρισμού παραπόνων είναι αυτή που περιλαμβάνεται στη Συλλογική Σύμβαση μεταξύ τραπεζών και της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ETYK). Η σύμβαση προνοεί για Επιτροπή Παραπόνων Υπαλλήλων, και μεταξύ άλλων προβλέπει:

- Η Επιτροπή θα επιλαμβάνεται καθαρά προσωπικών παραπόνων μελών του προσωπικού
- Αιτία για προσωπικό παράπονο μπορεί να αποτελέσει οποιοδήποτε μέτρο ή κατάσταση που αφορά τις εργασιακές σχέσεις υπαλλήλου και εργοδότη, ή επηρεάζει ή είναι δυνατό να επηρεάσει τους όρους υπηρεσίας οποιουδήποτε υπαλλήλου
- Η Επιτροπή απαρτίζεται από τρία τουλάχιστο μέλη του προσωπικού, από τα οποία το ένα μέλος ορίζεται από τη Διοίκηση, το άλλο από την ΕΤΥΚ και το τρίτο, που ενεργεί ως Πρόεδρος της Επιτροπής, ορίζεται από την τράπεζα, σε συνεννόηση με τα άλλα δύο μέλη
- Τα πορίσματα και ευρήματα της Επιτροπής έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα και διαβιβάζονται στη Διοίκηση της τράπεζας.

Ως κατακλείδα θα χρησιμοποιήσω τον υπότιτλο του άρθρου μου: «Θεραπεύστε την ασθένεια προτού αυτή εξελιχθεί σε επιδημία και πανδημία». Εκείνο που χρειάζεται είναι καλή θέληση, αποφασιστικότητα και αλληλοκατανόηση. Ένα θετικό αποτέλεσμα είναι προς όφελος του υπαλλήλου, του Οργανισμού και της συντεχνίας.



Άμεση δανειοδότηση χωρίς λόγια και περιστροφές...

Αφήστε τον πονοκέφαλο του δανεισμού σε μας...

ARISTO DEVELOPERS

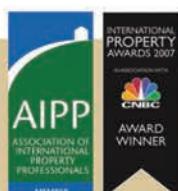
Ετοιμοπαράδοτα ή υπό ανέγερση διαμερίσματα, μεζονέτες και επαύλεις
στη Λευκωσία, Λεμεσό, Πάφο και Πόλη Χρυσοχούς

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε τώρα στο τηλέφωνο χωρίς χρέωση

8000 2747

www.aristodevelopers.com

Νοείται ότι ο αιτητής θα πληρεί τα κριτήρια της τράπεζας για την δυνατότητα αποπληρωμής του δανείου

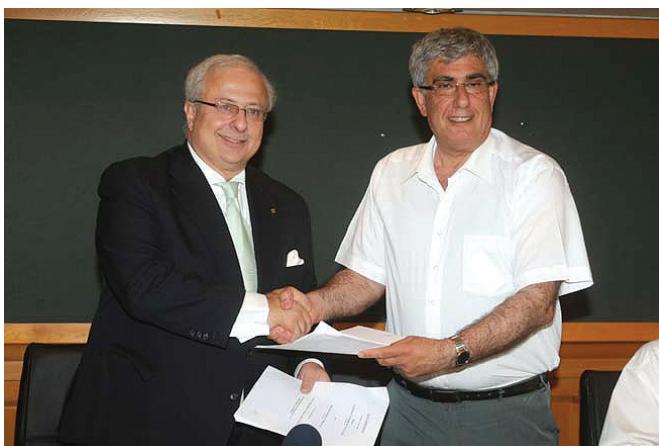


Cyprus
Greece
Russia
Ukraine
United Kingdom

Aristo Centre, 8 Apriliou 1st Street, P.O.Box 80269, CY-8101 Pafos, Cyprus Tel: +357 26 842 842 / 26 841 841 Fax: +357 26 938 290 E-mail: market@aristodevelopers.com
124 Kifissias Avenue, Ampelokipi, Athens 115-26, Greece Tel: +30 210 656 0450 Fax: +30 210 656 0460 E-mail: marketing@aristodevelopers.gr
Novii Arbat Str. 1, Constr. 2, 5th Office, Moscow, Russia 119019 Tel/Fax: +7 495 22 555 99 E-mail: info@aristo-developers.ru
5/9 Tsvitadelnaya Street, Office 1, Kiev 01015, Ukraine Tel: +38 044 353 0063 Fax: +38 044 254 2041 E-mail: dream.home@aristodevelopers.com
Suite 6, Crossbow House, 40 Liverpool Road, Slough, Berks SL1 4QZ Tel: +44 1753 610 320 Fax: +44 1753 610 321 E-mail: infouk@aristodevelopers.com

ARISTO Developers is a member of the Dolphin Capital Investors Group of Companies

Επίκαιρα Θέματα



Η Τράπεζα Πειραιώς στηρίζει έμπρακτα την ανάπτυξη της Κύπρου

Η Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ με χρηματοδότηση της τάξης των 70 εκατομμυρίων και με μακροχρόνια διάρκεια αποπληρωμής (25 χρόνια), στηρίζει έμπρακτα την περαιτέρω ανάπτυξη των περιοχών Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας και κατ' επέκταση της κυπριακής οικονομίας. Ο Πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ, κ. Κωνσταντίνος Λοϊζίδης και οι Δήμαρχοι Παραλιμνίου και Αγ. Νάπας κ.κ. Ανδρέας Ευαγγέλου και Αντώνης Τσόκκος αντίστοιχα, υπέγραψαν δύο σημαντικές συμβάσεις για δανειοδότηση των Συμβουλίων Αποχετεύσεως των δύο περιοχών για την κατασκευή και επέκταση των αποχετευτικών συστημάτων τους. Σε δηλώσεις του μετά την υπογραφή των σχετικών συμ-



βάσεων, ο Πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ κ. Κωνσταντίνος Λοϊζίδης εξέφρασε τη μεγάλη ικανοποίηση του για τη συμφωνία χρηματοδότησης των αποχετευτικών συστημάτων των δύο περιοχών. Η Τράπεζα Πειραιώς, είπε ο κ. Λοϊζίδης, επιβεβαιώνει για ακόμα μια φορά ότι είναι

δίπλα στους αναπτυξιακούς σχεδιασμούς της Κύπρου και στηρίζει έμπρακτα την κυπριακή οικονομία.

Από την πλευρά του ο Δήμαρχος Παραλιμνίου κ. Ανδρέας Ευαγγέλου ανάφερε τα εξής: «Το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Παραλιμνίου ευχαριστεί ιδιαίτερα την Τράπεζα Πειραιώς, που σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία της παγκόσμιας οικονομίας, συμφώνησε με το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Παραλιμνίου για αυτή τη δανειοδότηση που είναι η μεγαλύτερη, που σαν Δήμος Παραλιμνίου, έχουμε υπογράψει. Το δάνειο αυτό θα μας δώσει την ευκαιρία να ενοποιήσουμε όλα τα δάνεια μας καθώς και την ευχέρεια να υλοποιήσουμε όλο το πρόγραμμα που έχουμε καταρτίσει για επέκταση του αποχετευτικού συστήματος μας σε όλες τις οικιστικές περιοχές του Δήμου. Μας δίνει επίσης την ευχέρεια σε ρευστότητα, ώστε το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Παραλιμνίου να συνεχίσει να είναι ένας υγής οργανισμός. Με το δάνειο αυτό η Τράπεζα Πειραιώς στηρίζει την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής μας. Ευχαριστούμε την Τράπεζα Πειραιώς και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο της, κ. Κων-

σταντίνο Λοϊζίδη και ευελπιστούμε σε περαιτέρω μελλοντικές συνεργασίες.

Ο Δήμαρχος Αγίας Νάπας κ. Αντώνης Τσόκκος, δήλωσε ότι: «Είναι πραγματικά σημαντική η σημερινή μέρα, επειδή η διαδικασία η οποία άρχισε πριν αρκετό καιρό έφτασε στο τέλος της. Με το δάνειο που συνάπτουμε σήμερα μας παρέχεται η δυνατότητα να απενίζουμε το μέλλον με περισσότερη σιγουρία και αισιοδοξία, να είμαστε φερέγγυοι στις συναλλαγές μας και ταυτόχρονα να προχωρούμε με τα αναπτυξιακά έργα του αποχετευτικού συστήματος της περιοχής μας».



Ελληνική Τράπεζα: Επιβραβεύει τους πελάτες με διπλούς βαθμούς

Αυτό το καλοκαίρι, το Σχέδιο βαθμών points4u των πιστωτικών καρτών της Ελληνικής Τράπεζας κάνει τις συναλλαγές διπλά απολαυστικές!

Χρησιμοποιώντας οι κάτοχοι τις πιστωτικές κάρτες της Ελληνικής, για τις συναλλαγές τους σε αερογραμμές, ταξιδιωτικά γραφεία, καταστήματα αδασμολογήτων, εστιατόρια και ξενοδοχεία για τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο & Αύγουστο θα πάρουν διπλούς βαθμούς. Εξαργυρώνοντας τους βαθμούς θα μπορούν να απολαύσουν ταξίδια, διαμονές σε ξενοδοχεία και ψώνια σε υπεραγορές. Το σχέδιο λειτουργεί πολύ απλά. Με κάθε ευρώ που ξοδεύουν οι κάτοχοι των πιστωτικών καρτών της Ελληνικής σε αγορές κερδίζουν ένα βαθμό. Επομένως όσο περισσότερο χρησιμοποιείται η κάρτα, τόσο περισσότερους βαθμούς συλλέγουν οι κάτοχοι. Για την εξαργύρωση των βαθμών, η Ελληνική Τράπεζα θα εκδίδει δωροεπιταγές οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αριθμό εμπόρων στις κατηγορίες αεροπορικών εταιρειών, ταξιδιωτικών γραφείων, ξενοδοχείων και υπεραγορών. Περισσότερες πληροφορίες για τους Όρους και Κανονισμούς καθώς και τους Εμπόρους που συμμετέχουν στο Σχέδιο, μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα www.hellenicbank.com και σε όλα τα καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας.

Η Μείωση Παραγωγής Στερεών Αποβλήτων είναι η Καλύτερη Πρακτική Διαχείρισης

Στις 14 και 15 Μαΐου 2009, περισσότεροι από 90 εκπρόσωποι της ξενοδοχειακής και τουριστικής βιομηχανίας πήραν μέρος στο συνέδριο «Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων: οι Προοπτικές για την Ξενοδοχειακή και Τουριστική Βιομηχανία». Οι εκπρόσωποι της ξενοδοχειακής και τουριστικής βιομηχανίας είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ομι-

Επίκαιρα Θέματα

λίες σχετικά με τις καλύτερες πρακτικές διαχείρισης στερεών απόβλητων που εφαρμόζονται σε πολλές χώρες από την τουριστική βιομηχανία, να συζητήσουν με εμπειρογνόμονες και να αναπτύξουν μια στρατηγική δράσης για την διαχείριση στερεών απόβλητων που να ανταποκρίνεται στα δεδομένα και τις ανάγκες της Κύπρου. Το συνέδριο οργάνωσαν ο Κυπριακός Σύνδεσμος Αειφόρου Τουρισμού (CSTI) και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας με την υποστήριξη του Travel Foundation UK, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, των τουριστικών πρακτόρων Thomas Cook και Sunvil Holidays και το Intercollege Λεμεσού. Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας φιλοξένησε το συνέδριο στις εγκαταστάσεις του. Το πρώτο μέρος του συνέδριου περιέλαβε παρουσιάσεις από διεθνείς και τοπικούς ειδίκους σε θέματα διαχείρισης απόβλητων οι οποίοι μοιράστηκαν τις γνώσεις τους αλλά και πρακτικές ιδέες διαχείρισης απόβλητων με τους εκπρόσωπους της ξενοδοχειακής και τουριστικής βιομηχανίας.



Μεταξύ αυτών ήταν ο διεθνούς φήμης Καθηγητής του Ohio University Ελισσαίος Ταϊγανίδης, ο Σύμβουλος Περιβάλλοντος κ. Patricio Gonzales Morel, η Διευθύντρια του Οργανισμού CoaST κ. Manda Brookman, ο Διευθυντής Διαχείρισης Ενέργειας και Αειφόρου Τουρισμού των Ξενοδοχείων Hilton στην Ευρώπη κ. Andrew Forte, ο Εμπορικός Διευθυντής της Green Dot Κύπρου κ. Σάκης Θεοδοσίου, η Διευθύντρια Περιβάλλοντος του Τουριστικού Πρακτορείου του Thomas Cook κ. Victoria Handforth, ο Επίτροπος Περιβάλλοντος κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου και ο Διευθυντής του Ecognosia - Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Πληροφόρησης του Πανεπιστήμιου Λευκωσίας κ. Κώστας Παπαστάυρου. Μετά τις παρουσιάσεις και ομιλίες οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε πέντε ομάδες για τα εργαστήρια, τα οποία διεξήχθησαν ταυτόχρονα και στα οποία συζήτηθηκαν θέματα όπως η διαχείριση στερεών απόβλητων και ο ρόλος των ταξιδιωτικών Πρακτόρων, ανακύκλωση, σκουπιδότοποι / χώροι απόρριψης σκουπιδών και κομποστοποίηση στις κοινότητες. Η ενεργός συμμετοχή των εκπρόσωπων της ξενοδοχειακής και τουριστικής βιομηχανίας και η συνεισφορά των ειδημόνων ομιλητών στα εργαστήρια βοήθησαν να αναπτυχθούν στρατηγικές δράσης για να αντικεντωτούν τα παραπάνω ζητήματα. Το μήνυμα από το πρώτο Συνέδριο Διαχείρισης Στερεών Απόβλητων για την βιομηχανία Τουρισμού που έγινε ποτέ στην Κύπρο είναι ότι η λύση για την διαχείριση απόβλητων βρίσκεται στην μείωση την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση. Μεταξύ των εισηγήσεων που αναπτύχθηκαν είναι η ανάγκη για ευαισθητοποίηση των πολιτών, των τοπικών επιχειρήσεων και άλλων φορέων μέσω εκπαιδευτικών σεμιναρίων, εκστρατειών καθαριότητας σε στρατηγικές περιοχές καθώς και η προώθηση πρακτικών διαχείρισης απόβλητων στους δήμους και κοινότητες, ξενοδοχεία και ακαδημαϊκά ιδρύματα.

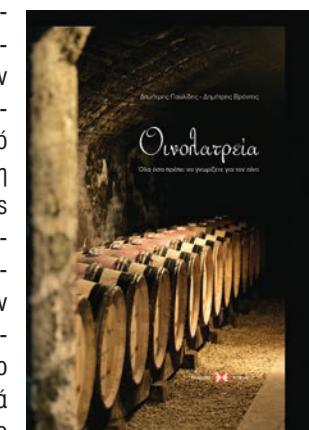
Μεταξύ αυτών που πήραν μέρος στο συνέδριο ήταν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Γεωργίας και Περιβάλλοντος, ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, ανώτεροι λειτουργοί του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, εκπρόσωπος του Travel Foundation, και εκπρόσωποι από το Thomas Cook, TUI και Sunvil Holidays, ο Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου, εκπρόσωποι των Συνδέσμων Ξενοδόχων, καθώς επίσης ξενοδόχοι, ταξιδιωτικοί πράκτορες, τεχνικοί και μηχανολόγοι ξενοδοχείων, αντιπρόσωποι δήμων και κοινοτήτων και πολλοί ακαδημαϊκοί. Σύσσωμη η βιομηχανία τουρισμού Κύπρου δεσμεύτηκε για την υλοποίηση των εισηγήσεων του συνέδριου.

Οι παρουσιάσεις και εισηγήσεις του συνέδριου θα βρίσκονται στην ιστοσελίδα: www.tvrunit.com/conf

Παγκόσμιος Διαγωνισμός του International Federation of Wine and Spirit Journalists

Κύπριοι έλαβαν το Πρώτο Βραβείο

Ο Δρ Δημήτρης Βρόντης και ο Δημήτρης Παυλίδης έχουν κερδίσει το 1ο βραβείο στον παγκόσμιο διαγωνισμό καλύτερου άρθρου για οίνους που διοργανώθηκε από τον FIJEV (International Federation of Wine and Spirit Journalists). Ο FIJEV είναι ένας παγκόσμιος οργανισμός ο οποίος δημιουργήθηκε για την προώθηση της επικοινωνίας μεταξύ των οινοσυγγραφέων. Ο κύριος σκοπός του οργανισμού είναι η δημιουργία και ανάπτυξη οινικής κουλτούρας σε όλο τον κόσμο. Ξεχωρίζοντας από τα υπόλοιπα άρθρα, το άρθρο που γράφτηκε από τους Δ. Βρόντη και Δ. Παυλίδη (Branding Rose Wines in the Cyprus Wine Industry), έχει κερδίσει το 1ο παγκόσμιο βραβείο. Αξίζει να αναφέρουμε ότι στο διαγωνισμό διαγωνίστηκαν ειδικοί μελετητές, ερευνητές, συγγραφείς και δημοσιογράφοι από όλο τον κόσμο που ειδικεύονται σε οινικά θέματα. Σύντομα θα κυκλοφορήσει το βιβλίο «Οινολατρεία - Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για τον οίνο», που γράφτηκε από τους Δ. Βρόντη και Δ. Παυλίδη. Το βιβλίο αποσκοπεί στο να λειτουργήσει σαν αφετηρία στον κόσμο του οίνου και η φιλοσοφία του εδράζεται στην προστάθεια των συγγραφέων, να συνεισφέρουν στην επιμόρφωση του κοινού σε θέματα οινογνωσίας. Το βιβλίο θα είναι διαθέσιμο σε επιλεγμένα βιβλιοπωλεία και κάβες σε όλη την Κύπρο. Επίσης, θα πραγματοποιηθεί παρουσίαση βιβλίου στις 15 Ιουλίου στο αμφιθέατρο UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στις 7μ. Θα ακολουθήσει γευσιγνωσία οίνων από επιλεγμένες κάβες και δοκιμή οίνων από τις κυπριακές υπό εξαφάνιση ποικιλίες Γιαννούδι και Μωροκανέλλα τα οποία παραχωρήθηκαν με την ευγενή προσφορά του τμήματος γεωργίας.





ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

Βοηθά και στηρίζει εσένα, τον Κύπριο Αγρότη!

**Φροντίζει για την εξασφάλιση και πληρωμή των κονδυλίων,
που εσύ δικαιούσαι,
σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία.**

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Μιχαήλ Κουτσόφτα 20, 2000 Λευκωσία, Τ.Θ. 16102, Τηλ.: 22557777, Φαξ: 22557755

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ 77771999

www.capo.gov.cy



Εσείς ξέρετε πώς
να τους δείξετε
την αγάπη σας.

Panorama Φωτογραφία

Εμείς, την εξασφαλίζουμε!

Winners' Team

Καταθετικό Σχέδιο για παιδιά 0-13 ετών
Τώρα με ΔΩΡΕΑΝ ασφάλεια ζωής και μόνιμης ολικής ανικανότητας*



Μέχρι τώρα, αποταμιεύοντας στο λογαριασμό **Winners' Team** του παιδιού σας, προνοούσατε για το μέλλον του και εξασφαλίζατε ελκυστικό επιτόκιο** και πολλά προνόμια για το ίδιο το παιδί.

Τώρα, η Ελληνική Τράπεζα σας παρέχει και **ΔΩΡΕΑΝ ασφάλεια ζωής και μόνιμης ολικής ανικανότητας** μέσω της Hellenic Alico Life.

Το μοναδικό αποταμιευτικό προϊόν που πληρώνει στο παιδί σας μέχρι και **4 φορές** το υπόλοιπο του λογαριασμού του τη δύσκολη στιγμή.

Μια χειρονομία αγάπης...
από το **Winners' Team** της Ελληνικής Τράπεζας.



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

HELLENIC ALICO LIFE

...η ασφάλεια σας στην Τράπεζα σας

www.hellenicbank.com

γραμμή εξυπηρέτησης

8000 9999

γραμμή από εξωτερικό

+357 22 743843

* Μπορεί να ασφαλίσετε ο πατέρας ή η μητέρα ή ο νομίμος κηδεμόνας του ανηλίκου.

** Περισσότερες πληροφορίες στα καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας, στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 ή στο διαδίκτυο www.hellenicbank.com.
Σημείωση: Για παραχώρωση της ασφάλειας ζωής και Μ.Ο.Α. θα πρέπει να υπογράφεται σχετική διλλωτή κάλης υγείας από τον αιτητή.



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

Ελπίδες ανάκαμψης από τα μέσα του 2010

Η οικοδομική δραστηριότητα αποτελεί βασικό αναπτυξιακό πυλώνα για την ελληνική οικονομία συνεισφέροντας περίπου 0,8 ποσοστιαίες μονάδες στον μέσο επήσιο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης κατά την τελευταία δεκαετία. Η συνεισφορά αυτή αντανακλά τόσο το ρόλο της κατασκευαστικής δραστηριότητας στο ΑΕΠ όσο και τις σημαντικές δευτερογενείς επιδράσεις της στον πλούτο των νοικοκυρίων καθώς και σε μία σειρά συνδεόμενων με την αγορά κατοικιών δραστηριότητων (όπως κατηγορίες τεχνιτών, κτηματομεσιτικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες κτλ.).

Τον τελευταίο όμως 1½ χρόνο η οικοδομική δραστηριότητα έχει εισέλθει σε φάση έντονης διόρθωσης με τις επενδύσεις σε κατοικίες να μειώνονται κατά 29% το 2008, αντανακλώντας τις συνθήκες υπερβάλλουσας προσφοράς που έχουν διαμορφωθεί στην αγορά ακινήτων κατά την ίδια περίοδο. Η σημαντική κάμψη της κατασκευαστικής δραστηριότητας δε χαρακτηρίζει μόνο την ελληνική αγορά αλλά είναι ορατή στις περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές ακινήτων και ιδιαιτέρως σε αυτές που εμφάνισαν τις πιο εντυπωσιακές επιδόσεις σε όρους αύξησης της κατασκευαστικής δραστηριότητας την τελευταία δεκαετία, όπως η Ισπανία και η Ιρλανδία. Το σημαντικό πλήγμα που επέφεραν οι επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης στη ζήτηση, και ιδιαίτερως το πρωτόγνωρο κλίμα αβεβαιότητας και η αύξηση του κόστους χρηματοδότησης που σημειώθηκαν μετά το Σεπτέμβριο του 2008, αποτέλεσαν τη χαριστική βολή για τις προαναφερόμενες αγορές, οι οποίες ήδη χαρακτηρίζονταν από υψηλά αποθέματα αδιάθετων νεόδμητων κατοικιών. Στις χώρες αυτές σημειώθηκε κάμψη της κατασκευαστικής δραστηριότητας, ως ποσοστό του ΑΕΠ, κατά περισσότερο από 3½ ποσοστιαίες μονάδες (συγκριτικά με 2 ποσοστιαίες μονάδες στην Ελλάδα) από τα ιστορικά υψηλά επίπεδα στα οποία ανήλθαν τη διετία 2005-2006, ενώ η βίαιη αυτή διόρθωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας εκτιμάται ότι αφάίρεσε σχεδόν 3 ποσοστιαίες μονάδες από τον ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης τους κατά το 2008 (συγκριτικά με 1,5 ποσοστιαίες μονάδες στην Ελλάδα).

Η διεθνής εμπειρία έχει δείξει ότι οι περίοδοι οικονομικής ύφεσης που συνοδεύονται από σημαντικές διορθώσεις στην οικοδομική δρα-



**Τα ακίνητα έχουν
εισέλθει σε περίοδο
σημαντικής διόρθωσης**

στηριότητα είναι περισσότερο παρατεταμένες και διαρκούν τέσσερα έως πέντε χρόνια (μελέτη για 18 χώρες του ΟΟΣΑ, Σεπτέμβριος 2008). Δεδομένου ότι η οικοδομική δραστηριότητα στην Ελλάδα διανύει τον δεύτερο χρόνο συρρίκνωσης, είναι κρίσιμο να εκτιμθεί η έκταση των υφιστάμενων ανισορροπιών στην αγορά, καθώς και ο περαιτέρω χρόνος που θα απαιτηθεί για τη διόρθωσή τους, προκειμένου να γίνει ορατό το χρονικό σημείο ανάκαμψης της αγοράς ακινήτων. Η εκτίμηση του αδιάθετου αποθέματος νεόδμητων κατοικιών καθώς και των δυνατοτήτων απορρόφησής του, αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την εξαγωγή οποιουδήποτε συμπεράσματος αναφορικά με την τρέχουσα κατάσταση της αγοράς καθώς και για την εκτίμηση των βραχυπρόθεσμων προοπτικών της. Οι αναφορές τους τελευταίους μήνες για την ύπαρξη ενός αποθέματος νεόδμητων κατοικιών της τάξης των 200-250 χιλιάδων εγείρουν σοβαρές ανησυχίες για το βάθος και τη χρονική έκταση της διόρθωσης.

Η εκτίμηση του αδιάθετου αποθέματος νεόδμητων ακινήτων αποτελεί παράγοντα κλειδί για τις προοπτικές ανάκαμψης της αγοράς

Η Δ/ση Οικονομικής Ανάλυσης τη Εθνικής Τράπεζας επιχειρεί να εκτιμήσει το απόθεμα απούλητων νεόδμητων κατοικιών με βάση ένα υπόδειγμα μακροχρόνιας ζήτησης για κατοικίες, προσεγγίζοντας παράλληλα το σκέλος της προσφοράς από το επίπεδο των εκδιδόμενων οικοδομικών αδειών.

Οι βασικοί παράγοντες που τροφοδότησαν τη ζήτηση είναι: i) Ο ισχυρός ρυθμός αύξησης του διαθεσίμου εισοδήματος στη Ελλάδα κατά την τελευταία δεκαετία (κατά 3,2% ετησίως), ii) η σημαντική μείωση των επιποκίων (κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ 1999 και 2005) και η επακόλουθη αύξηση της πιστωτικής επέκτασης (κατά 29% ετησίως την τελευταία δεκαετία) καθώς και iii) οι ευνοϊκοί δημογραφικοί και κοινωνικοί παράγοντες (όπως η αύξηση του πληθυσμού ηλικίας 30-45 ετών κατά 6,5% και η μείωση του μέσου μεγέθους των νοικοκυρίων σε 2,7 άτομα το 2007, από 3,1 στα μέσα της δεκαετίας του 1990). Οι παράγοντες αυτοί οδήγησαν σε σημαντική ενίσχυση της ζήτησης κατοικιών (η οποία ανήλθε σε 112,000 ετησίως την περίοδο 1998-2007 συγκριτικά με έναν 25ετή μέσο όρο της τάξης των 93.000 κατοι-

Ελλαδικά Θέματα



ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)

κιών). Η διστακτική αντίδραση των κατασκευαστών κατά τη περίοδο 1999-2002, δημιούργησε συνθήκες πλεονάζουσας ζήτησης η οποία εξισορροπήθηκε σταδιακά μέχρι τα μέσα του 2005 οπότε η αγορά εκτινάχθηκε σε ισορροπία.

Οι θετικές προσδοκίες για την ανθεκτικότητα της ζήτησης σε συνδυασμό με την επιβολή του ΦΠΑ στις κατασκευές εξώθησε σε πρωτόγνωρα ύψη την έκδοση οικοδομικών αδειών το 2005 (80% πάνω από το 10-ετή τους ετήσιο μέσο όρο). Κατά συνέπεια, η οικοδομική δραστηριότητα αυξήθηκε με εξαιρετικά υψηλό ρυθμό κατά τη διετία 2006-2007, ενώ είχαν ήδη αρχίσει να διαφαίνονται τα πρώτα σημάδια κάμψης της ζήτησης κατοικιών κατά τη διάρκεια του 2006.

Το ξέσπασμα της διεθνούς οικονομικής κρίσης και ειδικά η έξαρση της αβεβαιότητας και η αυξητική τάση του κόστους δανεισμού μετά το Σεπτέμβριο του 2008, επέτειναν την αποδυνάμωση της ζήτησης οδηγώντας το απόθεμα των αδιάθετων ακινήτων στο ιστορικά υψηλό επίπεδο των 137.000 κατοικιών το 2008. Το επίπεδο αυτό, αν και εξαιρετικά υψηλό, αντιστοιχεί σε 2,3% του συνολικού αποθέματος κατοικιών, συνιστώντας μια ανισορροπία πολύ μικρότερου μεγέθους, συγκριτικά με τα επίπεδα της τάξης του 4% και 9% στα οποία ανέρχονται τα αποθέματα απούλητων κατοικιών σε Ισπανία και Ιρλανδία αντίστοιχα.

Οι τιμές κατοικιών στην Ελλάδα εμφανίζονται ανθεκτικές...

Παράλληλα σε όρους αποτιμήσεων των ακινήτων, η ελληνική αγορά δεν εμφανίζει τις υπερβολές που σημειώθηκαν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ως εκ τούτου, η κάμψη των τιμών των κατοικιών στην Ελλάδα, έως το πρώτο τρίμηνο του 2009, είναι οριακή συγκριτικά με τους διψήφιους ρυθμούς μείωσης -- από τα υψηλά τους -- που σημειώνονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (βλ. Ιρλανδία, Ισπανία και Ήνωμένο Βασίλειο). Με βάση ένα βραχυπρόθεσμο υπόδειγμα αποτίμησης των κατοικιών στην Ελλάδα εκτιμάται ότι η ίδια απόκλιση των τιμών από τα μακροοικονομικά τους θεμελιώδη, συντελέστηκε μόνο κατά τη διετία 2006-2007. Η εκτιμώμενη απόκλιση ήταν απόρροια μιας περιόδου ευφορίας για τη ανθεκτικότητα της ζήτησης. Υπολογίζεται ότι οι τιμές κατοικιών στην Ελλάδα υπερβαίνουν τις εκτιμώμενες με βάση τα μακροοικονομικά θεμελιώδη, κατά περίπου 10% -- με την υπέρβαση αυτή να είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη του μέσου όρου της ευρωζώνης, εκτός Γερμανίας, όπως προκύπτει από



Μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης τη Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2009

υπολογισμούς του ΔΝΤ -- ενώ απέχουν δραματικά από τις εκτιμώμενες υπερτιμήσεις στις τιμές κατοικιών άλλων ευρωπαϊκών χωρών όπως λ.χ. 30% στην Ιρλανδία, 27% στην Ολλανδία, 22% Γαλλία, 17% Ισπανία (ΔΝΤ, Νοέμβριος 2008).

...αλλά η προοπτική μιας ήπιας διόρθωσης των τιμών θα μπορούσε να επιταχύνει την απορρόφηση του αποθέματος αδιάθετων κατοικιών

Βασιζόμενοι σε ένα σενάριο που υποθέτει:

- Κάμψη του πραγματικού διαθεσμού εισοδήματος (-1,2% το 2009 σε επίπεδα βάση) και αύξηση του κατά 1% το 2010,
- Διατήρηση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων στα τρέχοντα χαμηλά τους επίπεδα και αύξηση τους κατά μισή ποσοστιαία μονάδα το 2010,
- Σωρευτική μείωση των τιμών των κατοικιών κατά 10% τη διετία 2009-2010.

Το απόθεμα απούλητων κατοικιών στην Ελλάδα αναμένεται να περιοριστεί στο επίπεδο των 70.000 κατοικιών, περίπου, στα τέλη του 2009, και στις 40.000 κατοικίες, στα μέσα του 2010, σηματοδοτώντας και τη διακοπή της πτωτικής τροχιάς στην οικοδομική δραστηριότητα για πρώτη φορά από το α' εξάμηνο του 2007. Υπό αυτό το σενάριο, η οικοδομική δραστηριότητα θα

αφαιρέσει 1,6 ποσοστιαίες μονάδες από τον επίπεδο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης το 2009 και θα έχει οριακά θετική συνεισφορά το 2010, ενώ η απασχόληση στον κλάδο θα μειωθεί περαιτέρω κατά 34.000 άτομα.

Μακροοικονομικές προβλέψεις

Στο τεύχος παρουσιάζονται και οι τελευταίες προβλέψεις αναφορικά με την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας και του πληθωρισμού στην Ελλάδα. Εκτιμάται ότι η συνεχιζόμενη κάμψη στην κατασκευαστική δραστηριότητα καθώς και στις επιχειρηματικές επενδύσεις, καθώς και η μείωση των εξαγωγών και η κόπωση στην ιδιωτική κατανάλωση θα οδηγήσουν σε συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας κατά 1,4% το 2009.

Η ελληνική οικονομία είναι αποδέκτης των κλιδωνισμών από την αναμενόμενη μείωση του ΑΕΠ της ευρωζώνης κατά 4% -- η οποία πλήττει εμπορευματικές εξαγωγές και τουρισμό -- αλλά διατηρεί σχετικές αντοχές μέσω της αυξημένης κρατικής δαπάνης, της συγκριτικά ανθεκτικότερης αγοράς εργασίας καθώς και της μειωμένης εκροής αγοραστικής δύναμης στο εξωτερικό λόγω συρρίκνωσης των εισαγωγών. Οι ευνοϊκές επιδράσεις από τις μειωμένες τιμές ενέργειας (κατά 17% συγκριτικά με τα περιουσιανά επίπεδα) και η κάμψη της εγχώριας ζήτησης αναμένεται να οδηγήσουν τον πληθωρισμό σε χαμηλό 40-ετίας της τάξης του 1,3% το 2009, ενώ ο δομικός πληθωρισμός -- αν και μειωμένος -- θα παραμείνει σε επίπεδο οριακά υψηλότερο από 2,0%.

<http://www.nbg.gr>

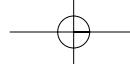
Brewing beer was considered magical in the 14th century.
In some circles, it still is.



Heineken®

The world's most enjoyed beer

Drink responsibl



© 2009 KPMG Limited, ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένη στην Κύπρο και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων Οίκων της KPMG που συνδέονται με το Διεθνή Οίκο KPMG, Ελβετικό Συνεταιρισμό. Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα. Εκτυπωμένο στην Κύπρο.

Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Σωστή επιλογή, σιγουριά για το μέλλον



Στις μέρες μας, η έγκυρη και έγκαιρη καθοδήγηση από ένα κατάλληλα καταρτισμένο σύμβουλο σε θέματα καριέρας δεν αποτελεί πολυτέλεια αλλά επιτακτική ανάγκη.

Η σωστή καθοδήγηση που παρέχουν οι Σύμβουλοι της KPMG εδράζεται τόσο στη χρήση τριών επιστημονικών εργαλείων, όσο και σε εξαπομικευμένες συναντήσεις με τον ενδιαφερόμενο, μέσω των οποίων εξετάζονται οι εξής τρεις παράμετροι:

- Προσωπικότητα
- Δεξιότητες και
- Ενδιαφέροντα και Επαγγελματικές Αξίες

Συνδυάζοντας τη μακρόχρονη επαγγελματική πείρα των Συμβούλων μας με τη γνώση της εγχώριας αγοράς εργασίας, επιτυγχάνεται η σωστή καθοδήγηση σε αυτό το εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα για το μέλλον του ενδιαφερομένου. Αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση και ο εντοπισμός συγκεκριμένων επαγγελματικών κατεύθυνσεων, οι οποίες συνάδουν με την

προσωπικότητα, τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα του ατόμου.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός απευθύνεται σε:

- Μαθητές σχολείου ηλικίας 14+
- Αποφοίτους Λυκείου
- Αποφοίτους Κολεγίου/ Πανεπιστημίου
- Νέους Επαγγελματίες (Αλλαγή επαγγελματικής κατεύθυνσης)

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό μπορείτε να επικοινωνήσετε με:

KPMG Limited
Τμήμα Συμβουλευτικών Υπηρεσιών
Ανθρώπινου Δυναμικού
Τηλ.: 22209107, Φαξ: 22209304
Ηλ. Διεύθ.: hradvisory@kpmg.com

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΠΑΝΤΑ ΔΙΠΛΑ ΣΑΣ... ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Ένας αξιόπιστος φίλος βρίσκεται πάντα δίπλα σας και είναι κάθε στιγμή
έτοιμος να ανταποκριθεί αποτελεσματικά σε κάθε σας προσδοκία.



qponi

**Ελάτε στις Γενικές μ' ένα τηλεφώνημα στο
8000.87.87**

Ασφαλιστικές καλύψεις

Πυρκαγιά, Καπνός, Κεραυνός, Πυρκαγιά από Βραχυκύλωμα, Ζημιές Πυρόσβεσης, Πυρκαγιά από Δάσος,
Έκρηξη Λέβητα/Υγραερίου, Σεισμός, Θύελλα και Καταιγίδα, Πλημμύρα, Πρόσκρουση Αεροσκαφών, Οχημάτων, Ζώων,
Οχλαγγίες, Εργατικές ή Πολιτικές Ταραχές ή Απεργίες, Κακόβουλη Ζημιά, Διαρροή Νερού ή Καυσίμων,
Ευρεία Έκρηξη, Κλοπή με Παραβίαση, Αποκομιδή Συντριμμάτων, Έξοδα Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων, Κάλυψη Θερμοσίφωνα,
Πληθωριστική Προστασία, Απώλεια Ενοικίων, Έξοδα Μεταστέγασης, Αστική Ευθύνη Ιδιοκτήτη/Ενοίκου,
Αποζημίωση σε Αξία Αντικατάστασης, Αυτόματη Επαναφορά Ασφαλισμένου Ποσού, Κλοπή, Πτώση Δένδρων,
Θραύση Υαλοπινάκων και Καθρεπτών, Τυχαία Ζημιά σε Καλώδια και Υπόγειες Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας, Αντικατάσταση Κλειδαριών,
Οικιακό Ατύχημα, Πιστωτικές Κάρτες, Ταξιδιωτικές Αποσκευές, Προσωπική Αστική Ευθύνη,
Loyalty Discount, Home Assistance, Home Club.

Γενικές Ασφάλειες Κύπρου



Πληρώνουν σαν Τράπεζα